

ԾՐԱԳՐԱՅԻՆ ԱԶԴԱԳԻՐ

«Սպայկա» ՍՊԸ
Թողարկողի ֆիրմային անվանումը

սահմանափակ պատասխանատվությամբ ընկերություն
Կազմակերպա-իրավական ձևը

ՀՀ, Երևան 0007, Բագրատունյաց փող., 70/18 շենք
Հեռ.՝ (+37410) 44 44 70, (+37460) 70 44 44
Էլ.-փոստ՝ spayka@spayka.com
Կայք՝ www.spayka.am

«Ամերիաբանկ» ՓԲԸ
Գլխավոր տեղաբաշխողի անվանումը

փակ բաժնետիրական ընկերություն
Կազմակերպա-իրավական ձևը

ՀՀ, ք. Երևան 0010, Վ. Սարգսյան 2
Հեռ.՝ (+37410) 56 11 11, Ֆաքս՝ (+37410) 51 31 33
Էլ.-փոստ՝ info@ameriabank.am
Կայք՝ www.ameriabank.am

ՀՀ ԿԵՆՏՐՈՆԱԿԱՆ ԲԱՆԿԻ ԿՈՂՄԻՑ ԾՐԱԳՐԱՅԻՆ ԱԶԴԱԳՐԻ ԳՐԱՆՑՈՒՄԸ ՉԻ
ՀԱՎԱՍՏՈՒՄ ՆԵՐԴՐՄԱՆ ԱՊԱՀՈՎՈՒԹՅՈՒՆԸ, ՆԵՐԿԱՅԱՑՎԱԾ ՏԵՂԵԿԱՏՎՈՒԹՅԱՆ
ՃՇՏՈՒԹՅՈՒՆԸ ԿԱՄ ԻՍԿՈՒԹՅՈՒՆԸ:

Արժեթղթերի տեսակը՝ Արժեթղթերի ձևը՝ Արժեթղթերի քանակը՝ Արժեթղթերի անվանական արժեքը՝	անվանական, արժեկտրոնային պարտատոմս ոչ փաստաթղթային համապատասխան Թողարկման ծավալի ու անվանական արժեքի 100 (մեկ հարյուր) ԱՄՆ դոլար, 100 (մեկ հարյուր) եվրո, 100,000 (մեկ հարյուր հազար) ՀՀ դրամ Արտարժույթային պարտատոմսերի դեպքում՝ առավելագույնը 16,000,000 (տասնվեց միլիոն) ԱՄՆ դոլար և 5,000,000 (հինգ միլիոն) եվրո Դրամային պարտատոմսերի դեպքում՝ առավելագույնը 1,000,000,000 (մեկ միլիարդ) ՀՀ դրամ և նվազագույնը մինչև թողարկման պահը Թողարկողի կողմից նախկինում թողարկված և շրջանառության մեջ գտնվող արտարժույթային պարտատոմսերի ընդհանուր անվանական ծավալի 10% (տասը) տոկոսը
Արժեթղթերի թողարկման ծավալը՝	Ենթակա է որոշման Թողարկողի կողմից պարտատոմսերի տեղաբաշխման սկիզբը որոշող ամսաթվից առնվազն 5 (հինգ) աշխատանքային օր առաջ Ենթակա է որոշման Թողարկողի կողմից պարտատոմսերի տեղաբաշխման սկիզբը որոշող ամսաթվից առնվազն 5 (հինգ) աշխատանքային օր առաջ
Արժեկտրոնը՝	
Շրջանառության ժամկետը՝	

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

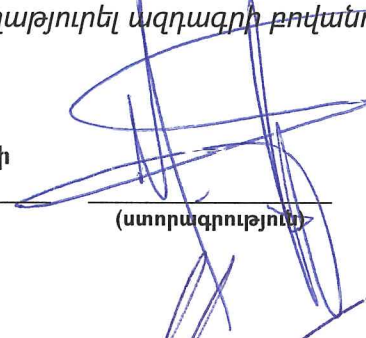
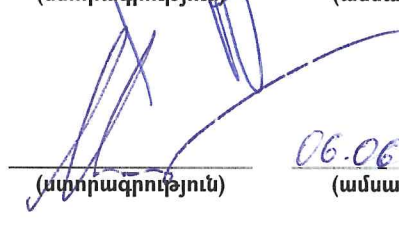
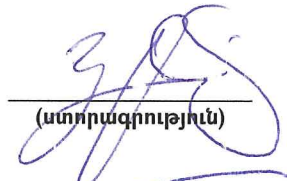
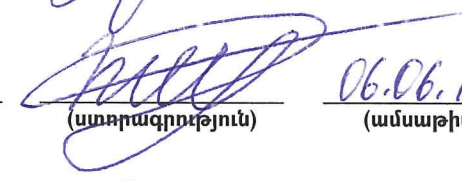
ՊԱՏԱՍԽԱՆԱՏՈՒ ԱՆՁԻՆՔ	4
ՄԱՍ 1 ԱՄՓՈՓԱԹԵՐԹ	5
1.1 Տեղեկատվություն թողարկողի և նրա գործունեության վերաբերյալ	5
1.2 Թողարկողին և պարտատոմսերին առնչվող ռիսկերը	10
1.3 Թողարկողի տնտեսական գործունեության զարգացման և ֆինանսական վիճակի փոփոխության միտումները	12
1.4 Թողարկողի աուդիտն իրականացնող անձի և խորհրդատուների ինքնության մասին տեղեկություններ	13
1.5 Թողարկողի կառավարման մարմնի անդամները, աշխատակիցները և խոշոր բաժնետերերը	13
1.6 Առաջարկվող արժեթղթերի հիմնական վիճակագրական տվյալները	14
1.7 Արժեթղթերի առաջարկի համակողմանի նկարագիրը	15
1.8 Վերջնական պայմանների հրապարակման ձևը	15
1.9 Ամփոփ ֆինանսական տվյալներ	15
ՄԱՍ 2 ՊԱՐՏԱՏՈՄՍԵՐԻ ՄԱՍԻՆ ՏԵՂԵԿԱՏՎՈՒԹՅՈՒՆ	20
2.1 Ռիսկային գործոններ	20
2.2 Հիմնական տեղեկատվություն	21
2.3 Տեղեկատվություն՝ կապված առաջարկվող (կարգավորվող շուկայում առևտրին թույլատրվող) արժեթղթերի հետ	21
2.4 Առաջարկի ժամկետները և պայմանները	31
2.5 Առևտրին թույլտվությունը և առևտրի կազմակերպումը	41
2.6 Լրացուցիչ տեղեկատվություն	42
ՄԱՍ 3 ԹՈՂԱՐԿՈՂԻ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ ՏԵՂԵԿԱՏՎՈՒԹՅՈՒՆ ⁴³	
3.1 Անկախ աուդիտորներ	43
3.2 Ռիսկային գործոններ	43
3.3 Բիզնեսի նկարագիրը	50
3.4 Թողարկողի կառուցվածքը	59
3.5 Թողարկողի հիմնական միջոցները	60
3.6 Զարգացման վերջին միտումները	61
3.7 Թողարկողի կառավարման մարմինները և կառավարման մարմինների անդամները	62
3.8 Կառավարման մարմինների գործունեությունը	66
3.9 Հսկող անձինք	69
3.10 Տեղեկատվություն թողարկողի ակտիվների և պարտավորությունների, ֆինանսական վիճակի, եկամուտների և ծախսերի մասին	69
3.11 Լրացուցիչ տեղեկատվություն	70
3.12 Էական պայմանագրերը	71

3.13	Այլ տեղեկատվություն	72
ՄԱՍ 4	ՀԱՎԵԼՎԱԾՆԵՐ	73
4.1	ՀԱՎԵԼՎԱԾ 1: Հայտ-հանձնարարականի օրինակելի ձև /իրավաբանական անձ/	73
4.2	ՀԱՎԵԼՎԱԾ 2: Հայտ-հանձնարարականի օրինակելի ձև /ֆիզիկական անձ կամ անհատ ձեռնարկատեր/	84
4.3	ՀԱՎԵԼՎԱԾ 3: Ֆինանսական գործակիցների հաշվարկման բանաձևերը	95
4.4	ՀԱՎԵԼՎԱԾ 4: Թողարկողի կազմակերպչական կառուցվածքը	97
4.5	ՀԱՎԵԼՎԱԾ 5: Թողարկման պայմաններ	98
4.6	ՀԱՎԵԼՎԱԾ 6: Ֆինանսական հաշվետվություններ	103

ՊԱՏԱՍԽԱՆԱՏՈՒ ԱՆՁԻՆՔ

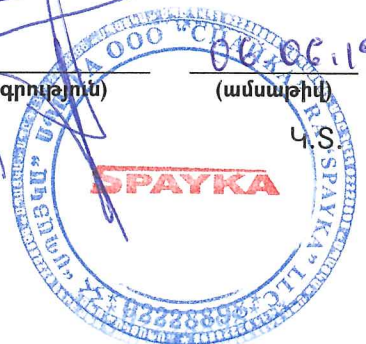
«Մենք՝ ստորագրող անձինք, հավաստիացնում ենք, որ գործադրել ենք բոլոր ողջամիտ ջանքերը, որպեսզի պարզենք ազդագրում ներառված տեղեկությունների ճշգրիտ և լիարժեք լինելը: Ըստ այդմ, մենք հավաստիացնում ենք, որ մեր լավագույն տեղեկացվածության համաձայն ազդագրում ներառված տեղեկությունները ճշգրիտ և լիարժեք են, չեն պարունակում բացթողումներ, որոնք կարող են խեղաթյուրել ազդագրի բովանդակությունը»:

Ստորագրող անձինք՝

<u>Դավիթ Ղազարյան</u> (անուն, ազգանուն)	<u>Ընդհանուր ժողովի մասնակից, Տնօրենների խորհրդի նախագահ</u> (պաշտոն)	 (ստորագրություն)	<u>06.06.19</u> (ամսաթիվ)
<u>Սուրեն Մկրտումյան</u> (անուն, ազգանուն)	<u>Տնօրենների խորհրդի անդամ, Ֆինանսական տնօրեն</u> (պաշտոն)	 (ստորագրություն)	<u>06.06.19</u> (ամսաթիվ)
<u>Կարեն Բաղդասարյան</u> (անուն, ազգանուն)	<u>Տնօրենների խորհրդի անդամ, Հարգացման գծով տնօրեն</u> (պաշտոն)	 (ստորագրություն)	<u>06.06.19</u> (ամսաթիվ)
<u>Միքայել Հայրապետյան</u> (անուն, ազգանուն)	<u>Տնօրենների խորհրդի անկախ անդամ, Առողիտի հանձնաժողովի ղեկավար</u> (պաշտոն)	 (ստորագրություն)	<u>06.06.19</u> (ամսաթիվ)
<u>Ռոբերտ Մակարյան</u> (անուն, ազգանուն)	<u>Տնօրենների խորհրդի անկախ անդամ</u> (պաշտոն)	 (ստորագրություն)	<u>06.06.19</u> (ամսաթիվ)
<u>Հովհաննես Հակոբյան</u> (անուն, ազգանուն)	<u>Գլխավոր Հաշվապահ</u> (պաշտոն)	 (ստորագրություն)	<u>06.06.19</u> (ամսաթիվ)
<u>«Ամերիաբանկ» ՓԲԸ՝ ի ղեմա Շուշանիկ Հովսեփյանի</u> (անուն, ազգանուն)	<u>Տեղաբաշխող</u>	 (ստորագրություն)	<u>06.06.19</u> (ամսաթիվ)

Ստորագրությունները հավաստում են՝

<u>Դավիթ Ղազարյան</u> (անուն, ազգանուն)	<u>Գլխավոր տնօրեն</u> (պաշտոն)	 (ստորագրություն)	<u>06.06.19</u> (ամսաթիվ)
--	-----------------------------------	--	------------------------------

ՄԱՍ 1ԱՄՓՈՓԱԹԵՐԹ

ԾԱՆՈՒՑՈՒՄ ՆԵՐԴՐՈՂԻՆ

ԱՄՓՈՓԱԹԵՐԹԸ ՊԵՏՔ Է ԴԻՏՎԻ ՈՐՊԵՍ ԾՐԱԳՐԱՅԻՆ ԱԶԴԱԳՐԻ ՆԵՐԱԾԱԿԱՆ ՀԱՄԱՌՈՏ ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ:

ԱՌԱՋԱՐԿՎՈՂ ԱՐԺԵԹՂԹԵՐՈՒՄ ՆԵՐԴՐՈՒՄ ԱՆԵԼՈՒ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ ՆԵՐԴՐՈՂԻ ՈՐՈՇՈՒՄԸ ՊԵՏՔ Է ՀԻՄՆՎԱԾ ԼԻՆԻ ԱՄԲՈՂՋԱԿԱՆ ԾՐԱԳՐԱՅԻՆ ԱԶԴԱԳՐԻ ՎՐԱ:

Ամփոփաթերթի կազմման համար պատասխանատու անձինք ամփոփաթերթում պարունակվող տեղեկատվության ոչ ամբողջական կամ ապակողմնորոշիչ լինելու համար (այդ թվում՝ թարգմանությանը վերաբերող մասով) կրում են քաղաքացիական պատասխանատվություն, եթե այն ոչ ամբողջական կամ ապակողմնորոշիչ է Ծրագրային Ազդագրի մյուս մասերի հետ դիտարկելու դեպքում:

Ներդրողը կարող է ձեռք բերել Ծրագրային Ազդագիրը և վերջինիս կից ներկայացվող փաստաթղթերը էլեկտրոնային տարբերակով www.spayka.am և www.ameriabank.am կայքերից:

1.1 Տեղեկատվություն թողարկողի և նրա գործունեության վերաբերյալ

1.1.1 Թողարկողի տվյալները և կապի միջոցները

Թողարկողի լրիվ ֆիրմային անվանումն է՝

Հայերեն՝ «ՍՊԱՅԿԱ» սահմանափակ
պատասխանատվությամբ ընկերություն
Ռուսերեն՝ Общество с ограниченной
ответственностью «СПАЙКА»

Անգլերեն՝ «SPAYKA» Limited liability company

Թողարկողի կրճատ ֆիրմային անվանումն է՝

Հայերեն՝ «ՍՊԱՅԿԱ» ՍՊԸ

Ռուսերեն՝ ООО «СПАЙКА»

Անգլերեն՝ «SPAYKA» LLC

Թողարկողի պետական գրանցման վայրն է՝

ՀՀ, ք. Երևան, 0007, Արշակունյաց պող.,
հ. 252

Թողարկողի պետական գրանցման համարն է՝

269.110.02311

Թողարկողի գործունեության վայրն է՝

Բագրատունյաց փող., 70/18 շենք, Երևան
0007, ՀՀ

Կապի միջոցները՝

Հեռ.՝ (+37410) 44 44 70

Ֆաքս՝ (+37410) 44 05 91

Էլ. Փոստ՝ spayka@spayka.com

Թողարկողին առնչվող հարցերի առաջացման դեպքում կարելի է դիմել «ՍՊԱՅԿԱ» ՍՊԸ ֆինանսական տնօրեն Սուրեն Մկրտումյանին (հեռ.՝ (+37410) 444470, ֆաքս՝ (+37410) 440591, էլ. հասցե՝ bonds@spayka.com)

1.1.2 Թողարկողի համառոտ պատմությունը և ռազմավարությունը

«Սպայկա» ՍՊԸ (այսուհետ՝ Թողարկող կամ Ընկերություն) հիմնադրվել է 2001թ. Ընկերության միակ մասնակից և գլխավոր տնօրեն Դավիթ Ղազարյանի կողմից՝ որպես Հայաստանի Հանրապետությունից դեպի Անկախ Պետությունների Համագործակցության (ԱՊՀ) ու Եվրոպական Միության (ԵՄ) երկրներ և հակառակ ուղղություններով միջազգային բեռնափոխադրումներ իրականացնող ընկերություն՝ ընգրկելով նաև սևծովյան մուլտիմոդալ բեռնափոխադրումների ուղղությունը:

2004թ.-ին Ընկերությունը Միջազգային ճանապարհային բեռնափոխադրումներ գործակալության կողմից դասվեց ԱՊՀ լավագույն բեռնափոխադրողների շարքին, իսկ 2008թ.-ից թարմ մրգի և բանջարեղենի արտահանման նպատակով կառուցեց առաջատար տեխնոլոգիայով հագեցած սառնարանային լոգիստիկ կենտրոն:

2009թ.-ին Ընկերությունն սկսեց «Արարատֆրուտ» բրենդի ներքո թարմ միրգ-բանջարեղենի արտահանումը և վաճառքը Ռուսաստանի Դաշնության (ՌԴ) մեծածախ ու մանրածախ շուկաներում:

2010թ.-ից սկսած Ընկերությունը համալրում է շարժակազմը «VOLVO» մակնիշի նոր սառնարան-բեռնատարներով՝ 2019թ.-ին հասցնելով դրանց թիվը 315-ի և դառնալով VOLVO TRUCKS և SCHMITZ CARGOBULL սառնարան-բեռնատարների պաշտոնական ներկայացուցիչը:

2010-2012թթ.-ին Ընկերությունը հիմնեց պլաստիկ արկղերի արդյունաբերական արտադրություն՝ հրաժարվելով փայտե արկղերի կիրառումից որպես շրջակա միջավայրի պահպանության քաղաքականության դրսևորում:

2015թ.-ից շահագործման հանձնվեց պահածոների, կոմպոտի և հյութերի իտալական տեխնոլոգիաներով արտադրություն՝ «Արարատֆուդ» ապրանքանիշի ներքո:

2017թ.-ին Ընկերությունը հաստատվեց ջերմոցային և ինտենսիվ այգիների ոլորտում՝ միաժամանակ կառուցելով սեփական 105 հա գերժամանակակից ջերմոցներ ու ընդլայնելով ինտենսիվ այգիները 460 հա-ի:

2018թ-ին ընկերությունը ցամաքային ճանապարհով բեռնափոխադրումներ սկսեց դեպի Արաբական Միացյալ Էմիրություններ (ԱՄԷ):

2019թ. շահագործման հանձնվեց «Սամբիել» բրենդի ներքո տարեկան 2,000 տոննա արտադրողականությամբ կապույտ և սպիտակ բորբոսով պանրի գործարանը:

Առաջիկայում նախատեսվում է ստանալ Եվրոպական Միության շուկայի համար Global G.A.P. սերտիֆիկացումը, ինչպես նաև ստանալ միջազգային վարկանիշ Moody's վարկանիշային գործակալության կողմից:

Ընկերության առաքելությունն է ՀՀ-ում արտահանմանը միտված ինտենսիվ գյուղատնտեսության զարգացումը՝ համայնքների կայուն զարգացմանը և ներառական տնտեսության կայացմանը նպաստելու միջոցով:

1.1.3 Թողարկողի կանոնադրական կապիտալը և դրա կառուցվածքը

Թողարկողի կանոնադրական կապիտալն առ 31.12.2018թ կազմել է 6,194,169,400 (վեց միլիարդ մեկ հարյուր իննսունչորս միլիոն մեկ հարյուր վաթսունինը հազար չորս հարյուր) ՀՀ դրամ, որը կազմված է 1 (մեկ) բաժնեմասից՝ 6,194,169,400 (վեց միլիարդ մեկ հարյուր իննսունչորս միլիոն մեկ հարյուր վաթսունինը հազար չորս հարյուր) ՀՀ դրամ անվանական արժեքով:

1.1.4 Թողարկողի բիզնեսի նկարագիրը

Ի սկզբանե հիմնադրված լինելով որպես բեռնափոխադրող ընկերություն, «Սպայկա» ՍՊԸ-ն այժմ վերածվել է խոշոր ագրոհոլդինգի և Հայաստանի խոշորագույն գյուղմթերք արտահանող ընկերության: Այժմ Ընկերությունը գործունեություն է ծավալում հետևյալ ոլորտներում.

1.1.4.1 Միջազգային բեռնափոխադրումներ

2001թ.-ից մինչև 2008թ. Ընկերության հիմնական գործունեությունը եղել է միջազգային բեռնափոխադրումները: Ներկայում ընկերությունն ունի 315 բեռնատար սառնարանային կցորդով, որոնք օգտագործվում են ապրանքների արտահանման և դեպի ՀՀ ապրանքներ ներմուծողներին բեռնափոխադրումների ծառայություններ մատուցելու համար: Բեռնափոխադրումների ծառայությունների մասնաբաժինը ընդհանուր հասույթում ներկայում չի գերազանցում 6%-ը:

1.1.4.2 Գյուղատնտեսական արտադրանքի արտադրություն

- *Ջերմոցային համալիրների շահագործում*

Ընկերությունը շահագործում է 105 հա ջերմոցային տնտեսություն, որն ամենամեծն է Հայաստանում:

- *Ինտենսիվ այգիների շահագործում*

Ընկերությունը շահագործում է ժամանակակից հակակարկտային և ոռոգման համակարգերով համալրված ընդհանուր թվով 464 հա ինտենսիվ այգիներ:

- *Քաղ գրունտի վրա բանջարեղենի մշակում*

Ընկերությունը 2017թ. սկսեց ակտիվորեն զարգացնել նաև քաղ գրունտի վրա բանջարեղենի արտադրություն Կոտայքի և Տավուշի մարզերում:

1.1.4.3 *Գյուղմթերքի արտահանում*

Ընկերությունը արտահանման նպատակով գյուղմթերք ձեռք է բերում տեղական ֆերմերներից, ներմուծում է, ինչպես նաև ստանում է սեփական արտադրությունից: Ընկերությունը ձեռքբերված և արտադրված ամբողջ մթերքը արտահանում է: 2018թ. դրությամբ ՀՀ-ից ՌԴ արտահանված թարմ միրգ և բանջարեղենի մոտ 70%-ը արտահանվել է Սպայկա ընկերության կողմից:

Ընկերությունը գյուղմթերք արտահանում է ՌԴ, ԱՄԷ և ԵՄ:

1.1.4.4 *Պանրի արտադրություն*

Կապույտ և սպիտակ բորբոսով պանրի գործարանը հանձնվեց շահագործման 2019թ. հունվարին: Արտադրանքը նախատեսվում է արտահանել հիմնականում ՌԴ և Մերձավոր Արևելք:

1.1.4.5 *Կոմպոտների, հյութերի, պահածոների արտադրություն*

Ընկերության կոմպոտների, հյութերի և պահածոների գործարանի հզորությունը կազմում է տարեկան մինչև 30 միլիոն ապակե տարա: Այս ոլորտի մասնաբաժինը համախառն հասույթում չի գերազանցում 1%-ը:

1.1.4.6 *Բեռնատարների և կիսակցորդների տեխնիկական սպասարկում*

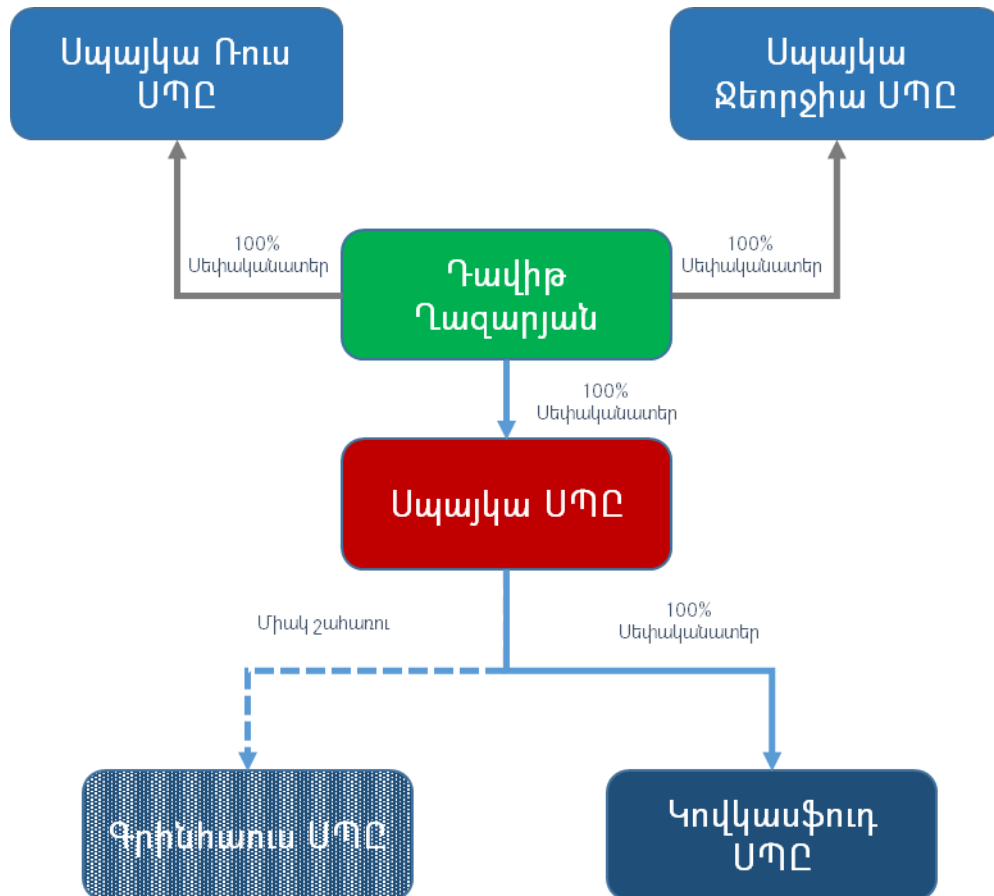
2015-2016թթ. Ընկերությունը կառուցեց բեռնատարների և կիսակցորդների տեխնիկական սպասարկման կենտրոնը, որը հավատարմագրվեց շվեդական VOLVO ընկերության կողմից:

Ընկերության գործունեության վերաբերյալ առավել մանրամասն տեղեկությունները ներկայացված են Ազդագրի [3.3.1](#) կետով:

1.1.5 Թողարկողի կազմակերպչական կառուցվածքը

Ներկայացված է [Հավելված 4-ում](#):

1.1.6 Թողարկողի խմբի կառուցվածքը

1.1.7 Ակտիվների որակը

2018թ.-ի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Թողարկողի ընդհանուր ակտիվների մեծությունը, կազմել է 133 մլրդ ՀՀ դրամ: Նույն պահի դրությամբ լեռնեջի գործակիցը (ընդհանուր կապիտալի հարաբերությունն ընդհանուր ակտիվներին) կազմել է 41.2%:

1.2 Թողարկողին և պարտատոմսերին առնչվող ռիսկերը

1.2.1 Թողարկողին առնչվող ռիսկերի համառոտ նկարագիրը

Մակրոտնտեսական ռիսկեր: Հայաստանի Հանրապետության, ինչպես նաև գործընկեր կազմակերպությունների գործունեության երկրների մակրոտնտեսական իրավիճակի վատթարացումը կարող է բացասաբար ազդել Թողարկողի գործունեության վրա:

Աշխարհաքաղաքական ռիսկ: Քանի որ թողարկողի հիմնական շուկան ՌԴ-ն է, ապա պետք է հաշվի առնել, որ Թողարկողի ապագա գործունեությունը էապես կախված է ՀՀ-ի՝ ԵԱՏՄ և ԱՊՀ շրջանակներում կնքված համաձայնագրերի շարունակականությամբ:

Առևտրային սահմանափակումների ռիսկ: Հնարավոր է, որ Թողարկողի և գործընկերների գործունեության երկրներում (բացի ԱՊՀ ազատ առևտրի գոտում ներառված երկրների) սահմանվեն արտահանման և/կամ ներմուծման սահմանափակումներ, որոնք էական ազդեցություն կարող են թողնել Թողարկողի գործառնական գործունեության վրա:

Գործընկերոջ ռիսկ: Թողարկողի գործունեությունն էապես կախված է ապրանքների (առավելապես՝ գյուղմթերքի) մատակարարների և գնորդների գործունեության անընդհատությունից և ֆինանսական դրությունից, որոնց բացասական ցուցանիշները կարող են բերել Թողարկողի բնականոն գործունեության խափանմանը:

Արտահանվող ապրանքների գներ: Քանի որ Թողարկողի գործունեության գերակշիռ մասը վերաբերում է գյուղմթերքին, ապա դրանց՝ ներմուծվող/արտահանվող շուկաներում գների տատանումները կազդեն ինչպես Թողարկողի, այնպես էլ գործընկերների գործառնական գործունեության վրա:

Էներգակիրների գներ: Էներգակիրների գների բարձրացումները կհանգեցնեն Թողարկողի ծախսերի ավելացմանը:

Հարկային դաշտի փոփոխություն: Հարկային դաշտի հնարավոր խստացումները, ինչի հավանականությունը գնահատվում է ցածր, կարող են որոշակիորեն ազդել արտահանվող ապրանքների մրցունակության, Թողարկողի մրցակցային դիրքի և շահութաբերության վրա:

Տեխնոլոգիական պրոցեսներ: Ապրանքների արտադրության և արտահանման ամբողջ գործընթացը հիմնվում է տեխնոլոգիապես հագեցած գործընթացների անխափան աշխատանքի վրա: Օգտագործվող տեխնոլոգիաների հնարավոր խափանումները կարող են ազդել Թողարկողի բիզնեսի անընդհատության վրա:

Եղանակային անբարենպաստ պայմաններ: Եղանակային անբարենպաստ պայմանները կարող են ազդել արտադրության, մատակարարման և վաճառքի ծավալների վրա:

Արտահանման շուկաների ընդլայնում: Թողարկողը նպատակ ունի ընդլայնել իր արտահանման շուկաները և հնարավոր է, որ Թողարկողը ի վիճակի չլինի կազմակերպել նախատեսված ժամկետներում նախատեսված ծավալներով ապրանքների արտահանումը:

Արտարժույթային ռիսկ: Թողարկողն ունի արտարժույթով, մասնավորապես ԱՄՆ դոլարով և եվրոյով ներգրավված վարկեր և փոխառություններ, որոնց հաշվեկշռային արժեքը, պայմանավորված արտարժույթային շուկայում փոխարժեքի տատանումներով, կարող է ենթարկվել փոփոխությունների, ինչն էլ կարող է բացասաբար ազդել Թողարկողի վարկունակության վրա:

1.2.2 Պարտատոմսերին առնչվող ռիսկերի համառոտ նկարագիրը

Տոկոսադրույքի ռիսկ: Շուկայում պարտատոմսերի գները գտնվում են հակադարձ կախվածության մեջ տոկոսադրույքների մակարդակից, այսինքն տոկոսադրույքների բարձրացումը, այլ հավասար պայմաններում, հանգեցնում է պարտատոմսերի գնի անկմանը և հակառակը:

Շուկայական ռիսկ: Երկրորդային շուկայում Թողարկողի պարտատոմսերի գինը և դրանց նկատմամբ պահանջարկը կարող են նվազել ներքին/միջազգային տնտեսություններում տնտեսական ընթացիկ ցուցանիշների և դրանց փոփոխությունների սպասումների հետ կապված: Ներդրողը պետք է հաշվի առնի, որ արժեթղթերի գները շուկայում կարող են ժամանակի ընթացքում իջնել կամ բարձրանալ:

Վերաներդրման ռիսկ: Վերաներդրման ռիսկը պայմանավորված է Թողարկողի պարտատոմսերից պարբերաբար ստացվող արժեկտրոնային եկամուտների առնվազն համարժեք եկամտաբերությամբ (ծեռքբերման գործարքով սահմանված մինչև մարումը եկամտաբերությամբ) ներդրում կատարելու հնարավորության բացակայությամբ:

Վարկային/դեֆոլտի ռիսկ: Ներդրողները Թողարկողի պարտատոմսեր ձեռք բերելիս իրենց վրա են վերցնում Թողարկողի վարկային ռիսկը, որը կապված է ապագայում Թողարկողի ֆինանսական վիճակի հնարավոր վատթարացման, արժեկտրոնային վճարումներ իրականացնելու կամ պարտատոմսերն իրենց անվանական արժեքով մարման անհնարինության և հավանական սնանկացման հետ:

Արտարժույթային ռիսկ: Արտարժույթային ռիսկն առկա է այն ներդրողների մոտ, ովքեր, իրենց դրամական միջոցները, ԱՄՆ դոլարով, եվրոյով կամ ՀՀ դրամով պարտատոմսերում ներդնելու նպատակով, պետք է փոխարկեն մի արժույթից մեկ այլ արժույթի:

Իրացվելիության ռիսկ: Թողարկողը չի կարող երաշխավորել, որ պարտատոմսերի շրջանառության ողջ ժամկետի ընթացքում ներդրողները ցանկացած պահի կարող են իրացնել կամ ձեռք բերել պարտատոմսերը երկրորդային շուկայում (կարգավորվող շուկայում) իրենց համար տնտեսապես շահավետ գնով:

Գնաճի կամ գնողունակության ռիսկ: ՀՀ-ում գնաճի առկայության պարագայում, Թողարկողի կողմից իր պարտատոմսերի դիմաց առաջարկվող անվանական արժեկտրոնային եկամտաբերությունը գնահատելիս ներդրողները պետք է հաշվի առնեն, որ իրական եկամտաբերությունը կարող է լինել անվանական արժեկտրոնային եկամտաբերությունից ավելի ցածր (գնաճի չափով):

1.3 Թողարկողի տնտեսական գործունեության զարգացման և ֆինանսական վիճակի փոփոխության միտումները

Թողարկողի տնտեսական գործունեության զարգացման և ֆինանսական վիճակի փոփոխության միտումները (խորհրդի բացառություններն այն գործոնների վերաբերյալ (կապարված դիտարկումներ, արտոնագրեր, լիցենզիաներ, իրականացված գործառնություններ, դատական հայցեր, սպասվող կազմակերպական փոփոխություններ և այլն), որոնք ունեցել են կամ ունենալու են էական ազդեցություն ընկերության ֆինանսական վիճակի և շահութաբերության վրա)

Թողարկողին ըստ իր գործունեության տեսակների պատկանում են հետևյալ սերտիֆիկատները.

	Գործունեության տեսակ	Սերտիֆիկատ
1	Ջերմոցային համալիրների շահագործում	ISO 22000, OHSAS 18001, ISO 14001
2	Volvo մակնիշի բեռնատարների և կիսակցորդների տեխսպասարկում	ISO 14001, OHSAS 18001
3	Պանրի գործարանի շահագործում	ISO 22000, ISO 9001

Թողարկողի գործունեությունը գտվում է Թողարկողի կառավարման մարմինների ուշադրության ներքո, որոնք մշտապես փնտրում են արտադրության և արտահանման շուկաների ընդլայնման հնարավորություններ:

Թողարկողը նպատակ ունի մեծացնել սեփական արտադրության ծավալները, ինչպես նաև դրանց արտահանման մասնաբաժինը: Կանխատեսվում է, որ սեփական արտադրանքների վաճառքից ստացված հասույթը 2019թ.-ին կկազմի ընդհանուր հասույթի 42%-ը, մինչդեռ 2018թ.-ին այն կազմել է 27%:

Թողարկողը նախատեսում է ընդլայնել արտահանման շուկաները ԱՄԷ-ի և ԵՄ-ն ուղղությամբ:

2019թ.-ի ապրիլից Ընկերության գործադիր տնօրեն Դավիթ Ղազարյանին մեղադրանք է առաջադրվել ՀՀ քրեական օրենսգրքի 205-րդ հոդվածի 2-րդ մասով: Ընկերությունը կարծում է, որ գործադիր տնօրենին ուղղված մեղադրանքը չի ունենա էական բացասական ազդեցություն Ընկերության գործունեության շարունակականության և շահութաբերության ցուցանիշների վրա:

1.4 Թողարկողի աուդիտն իրականացնող անձի և խորհրդատուների ինքնության մասին տեղեկություններ

Թողարկողի 2017 և 2018 թթ. ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտն իրականացրել է «ԲԵՅՔԵՐ ԹԻԼԼԻ ԱՐՄԵՆԻԱ» ՓԲԸ-ը՝

ՀՀ, ք. Երևան 0010, Հանրապետության փ. 22

Հեռ.՝ + 374 (10) 544-301

Ֆաքս՝ + 374 (10) 562-404

Կայք՝ www.bakertillyarmenia.com

1.5 Թողարկողի կառավարման մարմնի անդամները, աշխատակիցները և խոշոր բաժնետերերը

Թողարկողի կառավարման մարմիններն են Մասնակիցների ընդհանուր ժողովը, Տնօրենների խորհուրդը, և գործադիր մարմինը՝ Գլխավոր տնօրենը:

Թողարկողի գործադիր մարմնի կառուցվածքը՝

Անունը, ազգանունը	Պաշտոնը	Փորձառությունը
Դավիթ Ղազարյան	Գլխավոր տնօրեն	18 տարի

Թողարկողի Տնօրենների խորհուրդը կազմված է 5 անդամներից.

Անունը, ազգանունը	Պաշտոնը	Փորձառությունը
Դավիթ Ղազարյան	Տնօրենների խորհրդի նախագահ, Գլխավոր տնօրեն	18 տարի
Սուրեն Մկրտումյան	Տնօրենների խորհրդի անդամ, Ֆինանսական տնօրեն	15 տարի
Կարեն Բաղդասարյան	Տնօրենների խորհրդի անդամ, Զարգացման գծով տնօրեն	10 տարի
Միքայել Հայրապետյան	Տնօրենների խորհրդի անկախ անդամ, Աուդիտի հանձնաժողովի ղեկավար	15 տարի

Ռոբերտ Մակարյան	Տնօրենների խորհրդի անկախ անդամ	15 տարի
-----------------	--------------------------------	---------

Թողարկողի աշխատակիցների ընդհանուր թիվը կազմում է 1746 առ 31.12.2018 թ.:

Թողարկողի մասնակիցներն են՝

Մասնակիցը	Բաժնեմասը (<< դրամ)	Բաժնեմասի չափը (%)
Դավիթ Ղազարյան	6,194,169,400	100

1.6 Առաջարկվող արժեթղթերի հիմնական վիճակագրական տվյալները

Թողարկվող պարտատոմսերն անվանական են և ոչ փաստաթղթային, անբաժանելի են և փոխարկելի չեն:

Թողարկվող պարտատոմսերի դիմաց տոկոսային վճարումները կատարվելու են արժեկտրոնների տեսքով:

ԱՄՆ դոլարով թողարկվող պարտատոմսերը տեղաբաշխվում, շրջանառվում և մարվում են ԱՄՆ դոլարով, եվրոյով թողարկվող պարտատոմսերը՝ եվրոյով, իսկ << դրամով թողարկվող պարտատոմսերը՝ << դրամով: Պարտատոմսերի սեփականատերերին արժեկտրոնային վճարումները կատարվում են << դրամով: ԱՄՆ դոլարով և եվրոյով թողարկված պարտատոմսերի դիմաց արժեկտրոնների վճարման համար հիմք է ընդունվում արժեկտրոնների վճարման օրվան նախորդող աշխատանքային օրվա համար << ԿԲ կողմից համապատասխանաբար ԱՄՆ դոլարի և եվրոյի նկատմամբ հրապարակված միջին փոխարժեքը:

Դոլարային պարտատոմսերի թողարկման դեպքում թողարկման (առաջարկի) ընդհանուր ծավալը կազմում է առավելագույնը 16,000,000 (տասնվեց միլիոն) ԱՄՆ դոլար, եվրոյով պարտատոմսերի դեպքում՝ առավելագույնը 5,000,000 (հինգ միլիոն) եվրո, իսկ դրամային պարտատոմսերի դեպքում՝ առավելագույնը 1,000,000,000 (մեկ միլիարդ) << դրամ և նվազագույնը մինչև թողարկման պահը Թողարկողի կողմից թողարկված և շրջանառության մեջ գտնվող արտարժույթային պարտատոմսերի ընդհանուր անվանական ծավալի 10% (տասը տոկոսը):

Տեղաբաշխվող (վաճառվող) պարտատոմսերի քանակը որոշվելու է Թողարկման ծավալին ու անվանական արժեքին համապատասխան:

Մեկ պարտատոմսի անվանական արժեքը կազմում է 100,000 (մեկ հարյուր հազար) << դրամ << դրամով թողարկված պարտատոմսերի համար, 100 (մեկ հարյուր) ԱՄՆ դոլար՝ ԱՄՆ

դոլարով թողարկված պարտատոմսերի համար և 100 (մեկ հարյուր) եվրո՝ եվրոյով թողարկված պարտատոմսերի համար:

Պարտատոմսերի մարման օրը ենթակա է որոշման Թողարկողի կողմից պարտատոմսերի տեղաբաշխման սկիզբը որոշող ամսաթվից առնվազն 5 (հինգ) աշխատանքային օր առաջ:

Պարտատոմսերի դիմաց նախատեսվող արժեկտրոնային եկամուտների վճարման պարբերականությունը ենթակա է որոշման Թողարկողի կողմից պարտատոմսերի տեղաբաշխման սկիզբը որոշող ամսաթվից առնվազն 5 (հինգ) աշխատանքային օր առաջ:

1.7 Թողարկման արդյունքում ներգրավված միջոցները Թողարկողն ուղղելու է շրջանառու միջոցների համալրմանը: Արժեթղթերի առաջարկի համակողմանի նկարագիրը

Պարտատոմսերի տեղաբաշխումն սկսելու և ավարտելու օրը ենթակա է որոշման Թողարկողի կողմից պարտատոմսերի տեղաբաշխման սկիզբը որոշող ամսաթվից առնվազն 5 (հինգ) աշխատանքային օր առաջ:

Պարտատոմսերի ձեռքբերման գործընթացի մանրամասները և վաճառքի պայմանները ենթակա են հաստատման Թողարկողի կողմից պարտատոմսերի տեղաբաշխման սկիզբը որոշող ամսաթվից առնվազն 5 (հինգ) աշխատանքային օր առաջ:

1.8 Վերջնական պայմանների հրապարակման ձևը

Պարտատոմսերի թողարկման, տեղաբաշխման, շրջանառության ու մարման վերջնական պայմանները ենթակա են որոշման Թողարկողի կողմից պարտատոմսերի տեղաբաշխման սկիզբը որոշող ամսաթվից առնվազն 5 (հինգ) աշխատանքային օր առաջ:

Արժեթղթերի յուրաքանչյուր թողարկման վերջնական պայմանները Թողարկողը պարտավորվում է հրապարակել առնվազն իր ինտերնետային կայքում:

1.9 Ամփոփ ֆինանսական տվյալներ

ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ ԱՄՓՈՓ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ

հազ.դրամ

Ցուցանիշի անվանումը	2018թ. (Աուդիտ անցած)	2017թ. (Աուդիտ անցած)	2016թ. (Աուդիտ անցած)
---------------------	-----------------------------	-----------------------------	-----------------------------

Արտադրանքի, ապրանքների, աշխատանքների, ծառայությունների իրացումից հասույթ	82,405,787	70,179,199	69,390,915
Իրացված արտադրանքի, ապրանքների, աշխատանքների, ծառայությունների ինքնարժեք	(51,373,628)	(44,992,176)	(44,945,590)
Համախառն շահույթ (վնաս)	31,032,159	25,187,023	24,445,325
Իրացման ծախսեր	(6,795,643)	(5,383,868)	(5,631,385)
Վարչական ծախսեր	(2,221,443)	(1,613,843)	(1,376,314)
Արտադրանքի, ապրանքների, աշխատանքների, ծառայությունների իրացումից շահույթ (վնաս)	22,015,073	18,189,312	17,437,626
Գործառնական այլ եկամուտներ	538,701	286,311	583,843
Գործառնական այլ ծախսեր	(1,984,624)	(1,235,064)	(1,507,657)
Գործառնական շահույթ (վնաս)	20,569,150	17,240,559	16,513,812
Ֆինանսական ծախսեր	(3,688,263)	(3,870,007)	(2,691,807)
Բաժնեմասնակցության մեթոդով հաշվառվող ներդրումների գծով շահույթ (վնաս)	-	49,229	-
Ընդհատվող գործառնությանը վերագրելի ակտիվների վաճառքներից և պարտավորությունների մարումներից շահույթ (վնաս)	-	-	-
Այլ ոչ գործառնական շահույթ (վնաս)	-	-	-
Սովորական գործունեությունից շահույթ (վնաս)	16,880,887	13,419,781	13,822,005
Արտասովոր դեպքերից շահույթ (վնաս)	-	-	-
Զուտ շահույթ (վնաս) նախքան շահութահարկի գծով ծախսի նվազեցումը	16,880,887	13,419,781	13,822,005
Շահութահարկի գծով ծախս (փոխհատուցում)	(1,515,054)	(362,229)	(665,729)
Զուտ շահույթ (վնաս) շահութահարկի գծով ծախսի նվազեցումից հետո	15,365,833	13,057,552	13,156,276

ԱՄՓՈՓ ՀԱՇՎԱՊԱՀԱԿԱՆ ՀԱՇՎԵԿՇԻՌ

հազ.դրամ

Ցուցանիշի անվանումը	2018թ. (Աուդիտ անցած)	2017թ. (Աուդիտ անցած)	2016թ. (Աուդիտ անցած)
Հիմնական միջոցներ	78,541,422	62,943,586	31,247,080

Անավարտ ոչ ընթացիկ նյութական ակտիվներ	35,718,179	18,879,918	2,885,021
Ոչ նյութական ակտիվներ	37,559	24,328	15,045
Բաժնեմասնակցության մեթոդով հաշվառվող ներդրումներ	-	-	-
Այլ ոչ ընթացիկ ֆինանսական ակտիվներ	2,161,690	471,572	1,199,913
Այլ ոչ ընթացիկ ակտիվներ	191,683	205,079	105,389
Ընդամենը ոչ ընթացիկ ակտիվներ	116,650,533	82,524,483	35,452,448
Պաշարներ	6,439,550	5,322,240	2,472,122
Տրված ընթացիկ կանխավճարներ	3,871,901	3,445,633	2,029,720
Դեբիտորական պարտքեր վաճառքների գծով	4,561,966	4,691,955	3,100,328
Այլ դեբիտորական պարտքեր	-	59,175	144,537
Ընթացիկ ֆինանսական ներդրումներ	-	600,300	3,744,336
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	1,325,143	561,234	290,690
Այլ ընթացիկ ակտիվներ	159,166	168,134	52,049
Ընդամենը ընթացիկ ակտիվներ	16,357,726	14,848,671	11,833,782
Ընդամենը ակտիվներ	133,008,259	97,373,154	47,286,230
Կանոնադրական (բաժնեհավաք) կապիտալի զուտ գումար	6,194,169	6,194,169	6,194,169
Էմիսիոն եկամուտ	-	-	-
Կուտակված շահույթ	41,765,270	26,399,437	15,973,140
Պահուստային կապիտալ	1,144,292	1,144,292	44,160
Սեփական կապիտալի այլ տարրեր	5,637,355	5,637,355	-
Ընդամենը սեփական կապիտալ	54,741,086	39,375,253	22,211,469
Երկարաժամկետ բանկային վարկեր և փոխառություններ	63,167,619	39,107,188	17,906,099
Այլ ոչ ընթացիկ պարտավորություններ	6,641,008	6,637,346	11,040
Ընդամենը ոչ ընթացիկ պարտավորություններ	69,808,627	45,744,534	17,917,139
Կարճաժամկետ բանկային վարկեր և փոխառություններ	7,091,964	6,088,915	5,570,709
Կրեդիտորական պարտքեր գնումների գծով	814,256	5,026,388	932,227
Ստացված ընթացիկ կանխավճարներ	116,301	402,229	106,686
Այլ կրեդիտորական պարտքեր	379,774	624,581	496,055
Այլ ընթացիկ պարտավորություններ	56,251	111,254	51,945
Ընդամենը ընթացիկ պարտավորություններ	8,458,546	12,253,367	7,157,622
Ընդամենը պարտավորություններ	78,267,173	57,997,901	25,074,761
Ընդամենը սեփական կապիտալ և պարտավորություններ	133,008,259	97,373,154	47,286,230

ԴՐԱՄԱԿԱՆ ՄԻՋՈՑՆԵՐԻ ՀՈՍՔԵՐԻ ՄԱՍԻՆ ԱՄՓՈՓ ՏՎՅԱԼՆԵՐ

հազ.դրամ

Ցուցանիշի անվանումը	2018թ. (Աուդիտ անցած)	2017թ. (Աուդիտ անցած)	2016թ. (Աուդիտ անցած)
Դրամական միջոցների մնացորդը հաշվետու ժամանակաշրջանի սկզբին	561,234	290,690	282,428
Գործառնական գործունեությունից դրամական միջոցների զուտ հոսքեր	17,556,688	20,042,011	14,577,159
Ներդրումային գործունեությունից դրամական միջոցների զուտ հոսքեր	(35,663,327)	(23,474,019)	(14,570,931)
Ֆինանսական գործունեությունից դրամական միջոցների զուտ հոսքեր	18,891,942	3,751,378	28,576
Դրամական միջոցների մնացորդը հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջին	1,325,143	561,234	290,690

ԱՄՓՈՓ ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ԳՈՐԾԱԿԻՑՆԵՐ

Ցուցանիշի անվանումը	2018թ. (Աուդիտ անցած)	2017թ. (Աուդիտ անցած)	2016թ. (Աուդիտ անցած)
Սեփական կապիտալի շահութաբերություն (ROE)	32.7%	42.4%	80.0%
Ակտիվների շահութաբերություն (ROA)	13.3%	18.1%	32.5%
Զուտ շահույթի մարժա (NPM)	18.6%	18.6%	19.0%
Կապիտալի համարժեքության գործակից	0.41	0.40	0.47
Ֆինանսական կախվածության գործակից	1.43	1.47	1.13
Բացարձակ իրացվելիության գործակից	0.16	0.09	0.56
Ընթացիկ իրացվելիության գործակից	1.15	0.76	1.28
Ընդհանուր իրացվելիության գործակից	1.93	1.21	1.65
Դեբիտորական պարտքերի շրջանառելիության գործակից	17.8	18.0	17.7
Դեբիտորական պարտքերի շրջապտույտի տևողությունն օրերով	20.5	20.3	20.6
Պաշարների շրջանառելիության գործակից	8.7	11.5	21.6
Պաշարների շրջապտույտի տևողությունն օրերով	41.8	31.6	16.9
Կրեդիտորական պարտքերի շրջանառելիության գործակից	17.6	15.1	42.1
Կրեդիտորական պարտքերի շրջապտույտի տևողությունն օրերով	20.7	24.2	8.7

Ֆինանսական գործակիցների հաշվարկման բանաձևերը ներկայացված են [Հավելված 3](#)-ով:

ԾԱՆՈՒՑՈՒՄ ՆԵՐԴՐՈՂԻՆ

ԱՄՓՈՓԱԹԵՐԹԸ ՊԵՏՔ Է ԴԻՏՎԻ ՈՐՊԵՍ ԾՐԱԳՐԱՅԻՆ ԱԶԴԱԳՐԻ ՆԵՐԱԾԱԿԱՆ ՀԱՄԱՌՈՏ ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ:

ԱՌԱՋԱՐԿՎՈՂ ԱՐԺԵԹՂԹԵՐՈՒՄ ՆԵՐԴՐՈՒՄ ԱՆԵԼՈՒ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ ՆԵՐԴՐՈՂԻ ՈՐՈՇՈՒՄԸ ՊԵՏՔ Է ՀԻՄՆՎԱԾ ԼԻՆԻ ԱՄԲՈՂՋԱԿԱՆ ԾՐԱԳՐԱՅԻՆ ԱԶԴԱԳՐԻ ՎՐԱ:

ԱՄՓՈՓԱԹԵՐԹԻ ԿԱԶՄՄԱՆ ՀԱՄԱՐ ՊԱՏԱՍԽԱՆԱՏՈՒ ԱՆՁՆ ԱՄՓՈՓԱԹԵՐԹՈՒՄ ՊԱՐՈՒՆԱԿՎՈՂ ՏԵՂԵԿԱՏՎՈՒԹՅԱՆ ՈՉ ԱՄԲՈՂՋԱԿԱՆ ԿԱՄ ԱՊԱԿՈՂՄՆՈՐՈՇԻՉ ԼԻՆԵԼՈՒ ՀԱՄԱՐ (ԱՅԴ ԹՎՈՒՄ՝ ԹԱՐԳՄԱՆՈՒԹՅԱՆԸ ՎԵՐԱԲԵՐՈՂ ՄԱՍՈՎ) ԿՐՈՒՄ Է ՔԱՂԱՔԱՑԻԱԿԱՆ ՊԱՏԱՍԽԱՆԱՏՎՈՒԹՅՈՒՆ, ԵԹԵ ԱՅՆ ՈՉ ԱՄԲՈՂՋԱԿԱՆ ԿԱՄ ԱՊԱԿՈՂՄՆՈՐՈՇԻՉ Է ԾՐԱԳՐԱՅԻՆ ԱԶԴԱԳՐԻ ՄՅՈՒՍ ՄԱՍԵՐԻ ՀԵՏ ԴԻՏԱՐԿԵԼՈՒ ԴԵՊՔՈՒՄ:

ՄԱՍ 2 ՊԱՐՏԱՏՈՄՍԵՐԻ ՄԱՍԻՆ ՏԵՂԵԿԱՏՎՈՒԹՅՈՒՆ

2.1 Ռիսկային գործոններ

Տոկոսադրույքի ռիսկ: Տնտեսությունում տոկոսադրույքների փոփոխությունը կարող է հանգեցնել ներդրողների կողմից Թողարկողի պարտատոմսերի նկատմամբ եկամտաբերության ցուցանիշի վերանայման, ընդ որում երկրորդային շուկայում պարտատոմսերի գները գտնվում են հակադարձ կախվածության մեջ տոկոսադրույքների մակարդակից, այսինքն տոկոսադրույքների բարձրացումը, այլ հավասար պայմաններում, հանգեցնում է պարտատոմսերի գնի անկմանը և հակառակը:

Շուկայական ռիսկ: Երկրորդային շուկայում Թողարկողի պարտատոմսերի գինը և դրանց նկատմամբ պահանջարկը կարող են (կարճաժամկետ կամ երկարաժամկետ ժամանակամիջոցում) նվազել ներքին և միջազգային տնտեսություններում տնտեսական ընթացիկ ցուցանիշների և դրանց փոփոխությունների սպասումների հետ կապված: Ներդրողը պետք է հաշվի առնի, որ արժեթղթերի գները շուկայում կարող են տատանվել և ժամանակի ընթացքում կարող են իջնել կամ բարձրանալ: Միևնույն ժամանակ ներդրողը պետք է հաշվի առնի, որ, անկախ շուկայում գների փոփոխություններից և սպասումներից Թողարկողի կողմից վճարվող արժեկտրոնների և պարտատոմսի մարման գումարային մեծություններն արտահայտված թողարկման արժույթով չեն փոփոխվում:

Վերաներդրման ռիսկ: Այն բոլոր ներդրողներն, ովքեր Թողարկողի պարտատոմսերը ձեռք կբերեն դրանք մինչև մարումը պահելու և ձեռքբերման գործարքով սահմանված մինչև մարումը եկամտաբերությունն ապահովելու ու ստանալու համար, պետք է նկատի ունենան, որ իրենց վրա են վերցնում վերաներդրման ռիսկ, որը պայմանավորված է Թողարկողի պարտատոմսերից պարբերաբար ստացվող արժեկտրոնային եկամուտների առնվազն համարժեք եկամտաբերությամբ (ձեռքբերման գործարքով սահմանված մինչև մարումը եկամտաբերությամբ) ներդրում կատարելու հնարավարության բացակայությամբ:

Վարկային/դեֆոլտի ռիսկ: Ներդրողները Թողարկողի պարտատոմսեր ձեռք բերելիս իրենց վրա են վերցնում Թողարկողի վարկային ռիսկը, որը կապված է ապագայում Թողարկողի ֆինանսական վիճակի հնարավոր վատթարացման, արժեկտրոնային վճարումներ իրականացնելու կամ պարտատոմսերը իրենց անվանական արժեքով մարման անհնարինության և հավանական սնանկացման հետ:

Արտարժույթային ռիսկ: Թողարկվող պարտատոմսերն արտահայտված են ԱՄՆ դոլարով, եվրոյով կամ ՀՀ դրամով, և հետևապես, ներդրումները և ներդրումների ետ ստացումը (պարտատոմսերի ձեռք բերման/մարման դիմաց ստացվող գումարներ) իրականացվելու են համապատասխանաբար ԱՄՆ դոլարով, եվրոյով կամ ՀՀ դրամով: Ուստի, այս իմաստով

արտարժույթային ռիսկն առկա է այն ներդրողների մոտ, ովքեր, իրենց դրամական միջոցները, սույն պարտատոմսերում ներդնելու նպատակով, պետք է փոխարկեն մի արժույթից մեկ այլ արժույթի:

Իրացվելիության ռիսկ: Թողարկողը պարտատոմսերի իրացվելիության բարձրացման համար վերջիններիս նախատեսում է օժտել որոշակի ներդրումային որակներով (պարբերական արժեկտրոնային վճարումներ, մրցակցային եկամտաբերություն, ցուցակում և առևտրին թույլատվություն կարգավորվող շուկայում, ինչպես նաև շուկա ստեղծող ընկերության կամ ընկերությունների հետ համապատասխան պայմանագրի/երի կնքման բանակցությունների վարում): Այնուամենայնիվ, Թողարկողը չի կարող երաշխավորել, որ պարտատոմսերի շրջանառության ողջ ժամկետի ընթացքում ներդրողները ցանկացած պահի կարող են իրացնել կամ ձեռք բերել պարտատոմսերը երկրորդային շուկայում (կարգավորվող շուկայում) իրենց համար տնտեսապես շահավետ գնով:

Գնաճի կամ գնողունակության ռիսկ: ՀՀ-ում գնաճի առկայության պարագայում, Թողարկողի կողմից իր պարտատոմսերի դիմաց առաջարկվող անվանական արժեկտրոնային եկամտաբերությունը գնահատելիս ներդրողները պետք է հաշվի առնեն, որ իրական եկամտաբերությունը կարող է լինել անվանական արժեկտրոնային եկամտաբերությունից ավելի ցածր (գնաճի չափով):

2.2 Հիմնական տեղեկատվություն

Ընկերության կողմից անվանական պարտատոմսերի թողարկման և դրան հետևող տեղաբաշխման նպատակը միջոցների ներգրավումն է, որոնք ուղղվելու են Ընկերության կողմից գյուղատնտեսական ապրանքների մթերումների իրականացմանը: Պարտատոմսերի թողարկմամբ միջոցների ներգրավման արդյունքում ընկերությունը կապահովի իր պարտավորությունների կառավարման արդյունավետության բարձրացում և ներգրավված միջոցների աղբյուրների տարատեսականացում (դիվերսիֆիկացում):

2.3 Տեղեկատվություն՝ կապված առաջարկվող (կարգավորվող շուկայում առևտրին թույլատրվող) արժեթղթերի հետ

2.3.1 Արժեթղթերի տեսակը և դասը

Թողարկվող պարտատոմսերն անվանական արժեկտրոնային պարտատոմսեր են, անբաժանելի են և փոխարկելի չեն: Թողարկվող պարտատոմսերը դեռևս չունեն տարբերակիչ ծածկագիր:

2.3.2 Երկիրը

Պարտատոմսերը թողարկվելու են ՀՀ տարածքում՝ համաձայն ՀՀ օրենսդրության և ենթաօրենսդրական ակտերի: Վեճերի և դատական գործընթացների առկայության դեպքերում վերջիններս կարգավորվելու են ՀՀ օրենսդրության համաձայն:

2.3.3 Արժեթղթերի ձևը

Թողարկված պարտատոմսերը ոչ փաստաթղթային են, իսկ պարտատոմսերի սեփականատերերի/անվանատերերի ռեեստրը կվարի «Հայաստանի Կենտրոնական Դեպոզիտարիա» ԲԲԸ-ը (ՀՀ, ք. Երևան 0010, Վազգեն Սարգսյան 26/1 5-րդ հարկ, հեռ.՝ (+374) 60 615555)՝ ըստ «Հայաստանի Կենտրոնական Դեպոզիտարիա» ԲԲԸ-ի (այսուհետ՝ Դեպոզիտարիա) համապատասխան կանոնների, ընթացակարգերի:

2.3.4 Արժեթղթի անվանական արժեքը և քանակը

Մեկ պարտատոմսի անվանական արժեքը ՀՀ դրամով թողարկվող պարտատոմսերի դեպքում կազմում է 100,000 (մեկ հարյուր հազար) ՀՀ դրամ, ԱՄՆ դոլարով թողարկումների դեպքում՝ 100 (մեկ հարյուր) ԱՄՆ դոլար, եվրոյով թողարկումների դեպքում՝ 100 (մեկ հարյուր) եվրո: Թողարկվող և տեղաբաշխվող (վաճառվող) պարտատոմսերի քանակը կհաշվարկվի Թողարկման ծավալին ու անվանական արժեքին համապատասխան:

2.3.5 Թողարկման արժույթը

Թողարկման արժույթը ՀՀ դրամն է, ԱՄՆ դոլարը և եվրոն:

2.3.6 Առաջարկվող արժեթղթերի դասակարգման մասին տեղեկատվություն

Համաձայն ՀՀ Քաղաքացիական օրենսգրքի՝ Թողարկողի լուծարման դեպքում նրա պարտատերերի պահանջները բավարարվում են հետևյալ հերթականությամբ՝

- 1) առաջին հերթին բավարարվում են լուծարվող իրավաբանական անձի գույքի գրավով ապահովված պարտավորությունների մասով պարտատերերի պահանջները.
- 2) երկրորդ հերթին բավարարվում են այն քաղաքացիների պահանջները, որոնց առջև լուծարվող իրավաբանական անձը պատասխանատվություն է կրում նրանց կյանքին կամ առողջությանը վնաս պատճառելու համար՝ համապատասխան պարբերական վճարումների կապիտալացման միջոցով.
- 3) երրորդ հերթին վճարվում է աշխատանքային պայմանագրով աշխատող անձանց արձակման նպաստների, աշխատավարձի և հեղինակային պայմանագրերով վարձատրությունը.

- 4) չորրորդ հերթին մարվում է պետական բյուջե կատարվող պարտադիր վճարների պարտքը.
- 5) հինգերորդ հերթին հաշվարկներ են կատարվում մնացած պարտատերերի հետ՝ բացառությամբ ստորադաս փոխառություններով պարտատերերի.
- 6) վեցերորդ հերթին հաշվարկներ են կատարվում ստորադաս փոխառություններով պարտատերերի հետ:

Յուրաքանչյուր հերթի պահանջները բավարարվում են նախորդ հերթի պահանջները լրիվ բավարարվելուց հետո: Թողարկողի կողմից առաջարկվող պարտատոմսերի սեփականատերերի պահանջները բավարարվում են հինգերորդ հերթին:

2.3.7 Արժեթղթերից բխող իրավունքները

Պարտատոմսերից բխող իրավունքներն են.

- 1) ստանալ պարտատոմսերով նախատեսված արժեկտրոնային եկամուտները և մարման գումարը՝ ըստ Ծրագրային Ազդագրով սահմանված կարգի: Արժեկտրոնային եկամտի ստացման և շրջանառության ժամկետի վերջում պարտատոմսերի մարման գումարի ստացման իրավունքի իրականացման համար ներդրողներից լրացուցիչ գործողությունների կատարում չի պահանջվում և արժեկտրոնային եկամուտը/պարտատոմսի մարման գումարը փոխանցվում է ներդրողի բանկային հաշվին վճարային գործակալ հանդիսացող «ԱՄԵՐԻԱԲԱՆԿ» ՓԲԸ կողմից՝ Թողարկողի կողմից համապատասխան հանձնարարականի հիման վրա,
- 2) Թողարկողի կողմից պարտատոմսերի արժեկտրոնները և/կամ մարման գումարը սահմանված ժամկետից ուշացնելու դեպքում ձեռնարկել պարտատոմսերի սեփականության իրավունքից բխող իր պահանջների բավարարման ուղղությամբ օրենսդրությամբ թույլատրվող գործողություններ,
- 3) Գրավադրել պարտատոմսերը օրենսդրությամբ սահմանված կարգով,
- 4) Իր ցանկությամբ օտարել պարտատոմսերը ֆոնդային բորսայում (ֆոնդային բորսայում ցուցակված լինելու դեպքում) կամ արտաբորսայում՝ «Արժեթղթերի շուկայի մասին» ՀՀ օրենքով (այսուհետ տեքստում՝ Օրենք) սահմանված կարգով, ընդ որում ներդրողները պետք է հաշվի առնեն, որ Օրենքով արգելվում է կարգավորվող շուկայից (ֆոնդային բորսա) դուրս վաճառել կարգավորվող շուկայում առևտրին թույլատրված կորպորատիվ արժեթղթեր,
- 5) Օրենսդրությամբ նախատեսված այլ իրավունքներ:

Միաժամանակ պարտատոմսի սեփականատերը պարտավոր է պարտատոմսերի թողարկման պայմաններով սահմանված ժամկետներում իրականացնել պարտատոմսերի ձեռքբերման համար անհրաժեշտ գումարների փոխանցում համապատասխան բանկային հաշվին, կատարել պարտատոմսերի ձեռքբերումից, օտարումից և այլ գործողություններից ծագող դրամային և ոչ դրամային ցանկացած պարտավորություն, ինչպես նաև կրել օրենսդրությամբ նախատեսված այլ պարտականություններ:

2.3.8 Անվանական տոկոսադրույքը և այդ տոկոսների վճարման պայմանները

Պարտատոմսերի դիմաց հաշվարկվելու և վճարվելու է արժեկտրոնային անվանական եկամուտ, որը ենթակա է որոշման Թողարկողի կողմից պարտատոմսերի տեղաբաշխման սկիզբը որոշող ամսաթվից առնվազն 5 (հինգ) աշխատանքային օր առաջ:

Պարտատոմսերի դիմաց նախատեսվող արժեկտրոնային անվանական եկամուտների վճարման պարբերականությունը ենթակա է որոշման Թողարկողի կողմից պարտատոմսերի տեղաբաշխման սկիզբը որոշող ամսաթվից առնվազն 5 (հինգ) աշխատանքային օր առաջ:

ՀՀ դրամով, ԱՄՆ դոլարով, եվրոյով թողարկված պարտատոմսերի դիմաց նախատեսվող արժեկտրոնային եկամուտը հաշվարկվելու է համապատասխանաբար ՀՀ դրամով, ԱՄՆ դոլարով, եվրոյով, իսկ ներդրողներին վճարվելու է ՀՀ դրամով: ԱՄՆ դոլարով և եվրոյով թողարկված պարտատոմսերի դիմաց արժեկտրոնների վճարման համար հիմք է ընդունվում արժեկտրոնների վճարման օրվան նախորդող աշխատանքային օրվա համար ՀՀ ԿԲ կողմից համապատասխանաբար ԱՄՆ դոլարի և եվրոյի նկատմամբ հրապարակված միջին փոխարժեքը:

Արժեկտրոնների հաշվարկման օրերը ենթակա են որոշման Թողարկողի կողմից պարտատոմսերի տեղաբաշխման սկիզբը որոշող ամսաթվից առնվազն 5 (հինգ) աշխատանքային օր առաջ:

Արժեկտրոնները պարտատոմսերի սեփականատերերին և/կամ անվանատերերին վճարվելու (մարվելու) են արժեկտրոնների հաշվարկման օրը: Եթե հաշվարկման օրը ոչ աշխատանքային է, ապա արժեկտրոնի վճարման (մարման) օր է համարվում դրան հաջորդող առաջին աշխատանքային օրը:

Արժեկտրոնները (տոկոսագումարները) ստանալու իրավունք ունեն պարտատոմսերի արժեկտրոնների հաշվարկման օրվան նախորդող օրվա վերջի դրությամբ պարտատոմսերի սեփականատերերի/անվանատերերի ռեեստրում գրանցված անձինք (սեփականատերերը կամ անվանատերերը):

Թողարկողը պարտավորվում է մինչև պարտատոմսերի հերթական արժեկտրոնների հաշվարկման օրը Հաշվարկային բանկում («ԱՄԵՐԻԱԲԱՆԿ» ՓԲԸ-ում) բացված հաշվի վրա

ապահովել և կուտակել հերթական արժեկտրոնների վճարման համար անհրաժեշտ դրամական միջոցներ:

Թողարկողը պարտավորվում է արժեկտրոնների վճարման (պարտատոմսերի մարման) օրը Հաշվարկային բանկ ներկայացնել պարտատոմսերի սեփականատերերի (անվանատերերի) ռեեստրից տեղեկանք պարտատոմսերի արժեկտրոնների գումարներ ստանալու իրավունք ունեցող անձանց (սեփականատերեր կամ անվանատերեր) վերաբերյալ՝ ներառյալ արժեկտրոնների գումարի փոխանցման համար անհրաժեշտ տվյալները կամ լիազորել/հանձնարարել Հաշվարկային բանկին՝ իր անունից կատարել հարցումներ և ստանալ համապատասխան տեղեկատվությունը ռեեստրից:

Արժեկտրոնային վճարումների համար նախատեսվող գումարներն անվանատերերին և/կամ սեփականատերերին վճարվում են մինչև 0,1 ՀՀ դրամ ճշտությամբ (ընդ որում կլորացումը իրականացվում է թվաբանական կլորացման կանոններին համաձայն՝ մինչև ամենամոտ ամբողջ տասնավոր թիվը): Թվաբանական կլորացման կանոնի ներքո հարկ է հասկանալ կլորացման այն մեթոդը, որի դեպքում միավորի ամբողջ թիվը չի փոխվում, եթե կլորացման ենթակա տասնորդական միավորը հավասար է 0-ից 4-ի, և փոխվում է՝ մեծանալով մեկ միավորով, եթե կլորացման ենթակա տասնորդական միավորը հավասար է 5-ից 9-ի:

Թողարկողը արժեկտրոնի գումարները վճարելու է անկանխիկ ձևով՝ պարտատոմսերի սեփականատերերի և/կամ անվանատերերի ռեեստրում նշված բանկային հաշիվներին փոխանցելու միջոցով: Պարտատոմսերի սեփականատերերի և/կամ անվանատերերի ռեեստրում նշված բանկային հաշվեհամարների ճիշտ չլինելու դեպքում Հաշվարկային բանկը հարցում է ուղարկում Դեպոզիտարիա կամ Հաշվի օպերատորին բանկային հաշվեհամարը ճշտելու և համապատասխան փոխանցում իրականացնելու համար: Պարտատոմսերի սեփականատերերի և/կամ անվանատերերի ռեեստրում նշված բանկային հաշվեհամարների բացակայության կամ ճիշտ չլինելու դեպքում գումարը կփոխանցվի/կսառեցվի Հաշվարկային բանկում՝ այդ նպատակով բացված հաշվեհամարին, այնուհետև՝ Հաշվարկային բանկը կգործադրի իրենից կախված բոլոր ողջամիտ ջանքերը ներդրողին հայտնաբերելու ու նրան վճարման ենթակա գումարը փոխանցելու ուղղությամբ:

Արժեկտրոնի գումարի հաշվարկման համար հիմք է ընդունվում հետևյալ բանաձևը՝

$$ԱԳ = (FV \times C) / k,$$

որտեղ՝

ԱԳ-ն արժեկտրոնի գումարն է,

FV- մեկ պարտատոմսի անվանական արժեքն է,

C- տարեկան արժեկտրոնային անվանական տոկոսադրույքն է՝ արտահայտված տոկոսներով,

k-ն մեկ տարում վճարվող արժեկտրոնների թիվն է (արժեկտրոնների եռամսյակային վճարման դեպքում k=4):

Արժեկտրոնի կուտակումն իրականացվելու է հետևյալ բանաձևով՝

$$AI = FV \times \frac{C}{k} \times \frac{DCS}{DCC}$$

- AI – կուտակված արժեկտրոնային եկամուտն է,
- FV – մեկ պարտատոմսի անվանական արժեքն է,
- C – տարեկան արժեկտրոնային անվանական տոկոսադրույքն է՝ արտահայտված տոկոսներով,
- k – մեկ տարում վճարվող արժեկտրոնների թիվն է, հաճախականությունը, (արժեկտրոնների եռամսյակային վճարման դեպքում k=4),
- Օրերի հաշվարկման պայմանականությունը Թողարկողի պարտատոմսերի համար համարվում է Actual/Actual-ը, ընդ որում
 - DCS – գործարքի կատարման օրվան նախորդող արժեկտրոնի մարման/արժեկտրոնի կուտակման սկզբի ամսաթվի և գործարքի կատարման օրվա միջև եղած օրերի քանակն է համապատասխան պայմանականության դեպքում [D2M2Y2 - D1M1Y1];
 - DCC – արժեկտրոնային փուլի օրերի քանակն է համապատասխան պայմանականության դեպքում [D3M3Y3 - D1M1Y1];
 - D1M1Y1 – գործարքի կատարման օրվան նախորդող արժեկտրոնի մարման/արժեկտրոնի կուտակման սկզբի ամսաթիվն է;
 - D2M2Y2 – գործարքի կատարման ամսաթիվն է;
 - D3M3Y3 – գործարքի կատարման օրվան հաջորդող արժեկտրոնի մարման/անվանական արժեքի մարման ամսաթիվն է:

2.3.9 Արժեթղթերի մարման ժամկետը և արժեքը

Պարտատոմսերի մարման օրը ենթակա է որոշման Թողարկողի կողմից պարտատոմսերի տեղաբաշխման սկիզբը որոշող ամսաթվից առնվազն 5 (հինգ) աշխատանքային օր առաջ:

Մեկ դոլարային պարտատոմսի մարման արժեքը կազմում է 100 (մեկ հարյուր) ԱՄՆ դոլար, մեկ եվրոյով պարտատոմսինը՝ 100 (մեկ հարյուր) եվրո, իսկ մեկ դրամային պարտատոմսինը՝ 100,000 (մեկ հարյուր հազար) ՀՀ դրամ: Պարտատոմսերի սեփականատերերի/անվանատերերի ռեեստրը փակվում է պարտատոմսերի մարման օրվան նախորդող օրը: Պարտատոմսերի մարման գումարն իրավունք ունեն ստանալ մինչև ռեեստրի փակման պահը պարտատոմսերի սեփականատերերի և/կամ անվանատերերի ռեեստրում գրանցված անձինք:

Թողարկողը պարտավորվում է մինչև պարտատոմսերի մարման օրը Հաշվարկային բանկում բացված հաշվի վրա ապահովել և կուտակել պարտատոմսերի մարման համար անհրաժեշտ դրամական միջոցներ:

Թողարկողը պարտավորվում է պարտատոմսերի սեփականատերերի ռեեստրի փակման օրը Հաշվարկային բանկ ներկայացնել պարտատոմսերի սեփականատերերի ռեեստրից տեղեկանք՝ պարտատոմսերի մարման գումարներ ստանալու իրավունք ունեցող անձանց վերաբերյալ կամ լիազորել/հանձնարարել Հաշվարկային բանկին՝ իր անունից ստանալ համապատասխան տեղեկատվությունը ռեեստրից:

Պարտատոմսերի մարման գումարները պարտատոմսերի սեփականատերերին/անվանատերերին վճարվում են պարտատոմսերի մարման օրը: Եթե մարման օրը ոչ աշխատանքային օր է, ապա մարման գումարները վճարվում են մարման օրվան հաջորդող աշխատանքային օրը:

Թողարկողը պարտատոմսերի մարման գումարները վճարում է անկանխիկ ձևով՝ պարտատոմսերի սեփականատերերի/անվանատերերի ռեեստրում նշված բանկային հաշիվներին փոխանցելու միջոցով: Պարտատոմսերի սեփականատերերի և/կամ անվանատերերի ռեեստրում նշված բանկային հաշվեհամարների ճիշտ չլինելու դեպքում Հաշվարկային բանկը հարցում է ուղարկում Դեպոզիտարիա կամ Հաշվի օպերատորին բանկային հաշվեհամարը ճշտելու և համապատասխան փոխանցում իրականացնելու համար:

ՀՀ դրամով, ԱՄՆ դոլարով, Եվրոյով թողարկված պարտատոմսերի մարման դիմաց վճարումները կատարվելու են համապատասխանաբար ՀՀ դրամով, ԱՄՆ դոլարով, Եվրոյով:

Հաշվի առնելով պարտատոմսերի անվանական արժեքի արժույթը և պարտատոմսերի մարման հետ կապված միջբանկային փոխանցումների անհրաժեշտությունը (եթե ներդրողի թողարկման արժույթով արտահայտված բանկային հաշիվը չի գտնվում Հաշվարկային բանկում), ներդրողները պետք է նկատի ունենան, որ մարման գումարների փոխանցման (միջբանկային փոխանցումներ) հետ կապված միջնորդավճարների ծախսերը պետք է կատարվեն ներդրողի հաշվին, հետևաբար նման դեպքերում ներդրողները մարման գումարները կստանան պահումներով՝ ըստ Հաշվարկային բանկում և այլ միջնորդ բանկերում /առկայության դեպքում/ գործող սակագների:

Թողարկողը կամ Տեղաբաշխողը պարտավորվում են Հաշվարկային բանկի կողմից վճարման հանձնարարագրի(րերի) իրականացման հետ միաժամանակ տեղեկացնել Դեպոզիտարիային (դիմել իրենց սպասարկող Հաշվի Օպերատորին)՝ ներկայացնելով համապատասխան հանձնարարական(ներ) պարտատոմսերի մարման վերաբերյալ:

Պարտատոմսերի մասնակի մարումներ կամ վաղաժամկետ մարում չի նախատեսվում:

2.3.10 Արժեթղթերի տարեկան եկամտաբերությունը

Արժեթղթերի եկամտաբերությունը ենթակա է որոշման Թողարկողի կողմից պարտատոմսերի տեղաբաշխման սկիզբը որոշող ամսաթվից առնվազն 5 (հինգ) աշխատանքային օր առաջ սույն [Ազդագրի 2.4.3.1](#) մասում բերված բանաձևի համաձայն:

2.3.11 Նոր թողարկման մասին տեղեկատվություն

Պարտատոմսերի թողարկման վերաբերյալ որոշումն ընդունվել է Թողարկողի միակ մասնակցի թիվ 11032019-1 և թիվ 04042019-3 որոշումներով: Թիվ 04042019-3 որոշմամբ ամրագրվել է այն առավելագույն ծավալը, որի շրջանակներում Թողարկողի առանձին որոշմամբ (որոշումներով) կարող է իրականացվել պարտատոմսերի տեղաբաշխում (տեղաբաշխումներ): Պարտատոմսերի տեղաբաշխումներին վերաբերող վերջնական պայմանները հաստատվում են Թողարկողի կողմից պարտատոմսերի տեղաբաշխման սկիզբը որոշող ամսաթվից առնվազն 5 (հինգ) աշխատանքային օր առաջ:

2.3.12 Արժեթղթերի ազատ շրջանառելիության սահմանափակումների նկարագրությունը

Թողարկողի կանոնադրությամբ կամ պարտատոմսերի թողարկման մասին Թողարկողի համապատասխան իրավասու մարմնի որոշմամբ (այսուհետ՝ Թողարկողի որոշում) պարտատոմսերի թողարկման, ինչպես նաև պարտատոմսերում ներդրումներ կատարողների նկատմամբ որևէ այլ սահմանափակումներ չեն սահմանվում, բացի տեղաբաշխման ընթացքում մեկ ներդրողի նկատմամբ կիրառվող ձեռք բերվող պարտատոմսերի ծավալի սահմանափակումից, եթե նման որոշում կայացվի Թողարկողի կողմից պարտատոմսերի տեղաբաշխման սկիզբը որոշող ամսաթվից առնվազն 5 (հինգ) աշխատանքային օր առաջ:

Պարտատոմսերի ազատ շրջանառության հետ կապված որևէ այլ սահմանափակումներ չկան՝ բացառությամբ Օրենքով և ենթաօրենսդրական ակտերով սահմանված դեպքերի:

Թողարկողը պարտադիր դիմելու է «Հայաստանի ֆոնդային բորսա» ԲԲԸ (այսուհետ՝ Ֆոնդային բորսա կամ Բորսա) պարտատոմսերը ցուցակելու համար, և համաձայն գործող օրենսդրության պարտատոմսերի ցուցակման դեպքում վերջիններիս շրջանառությունը կարող է իրականացվել միայն Բորսայում:

Ներդրողները կարող են իրենց ցանկությամբ օտարել պարտատոմսերը Ֆոնդային բորսայում (ցուցակված և առևտրին թույլատրված լինելու դեպքում) կամ արտաբորսայում՝ Օրենքով սահմանված կարգով, ընդ որում ներդրողները պետք է հաշվի առնեն, որ ՀՀ օրենսդրությամբ չի թույլատրվում կարգավորվող շուկայից (ֆոնդային բորսա) դուրս վաճառել կարգավորվող շուկայում առևտրին թույլատրված կորպորատիվ արժեթղթեր. բացառություն են կազմում.

- ՀՀ ԿԲ կողմից կնքվող գործարքները. դրանք ՀՀ ԿԲ և ֆին. շուկայի մասնագիտացված ընկերությունների միջև հնարավոր գործարքներն են,
- թողարկողի կողմից իր թողարկած արժեթղթերի հետգնման կամ ձեռքբերման գործարքները:

2.3.13 Արժեթղթերից ստացվող եկամուտների հարկումը

Կարևոր ծանուցում: Չնայած այն հանգամանքին, որ Թողարկողը, իրականացնելով իր լավագույն ջանքերը և առկա գիտելիքները, սույն բաժնում ներկայացնում է արժեթղթերից ստացվող եկամուտների հարկման մոտեցումները ՀՀ-ում, այնուամենայնիվ Թողարկողը ցանկանում է հայտարարել, որ ներդրողներն այն չպետք է համարեն հարկային խորհրդատվություն և ներդրումներ անելիս հիմնվեն միայն այս բաժնում ներկայացված նյութի վրա: Թողարկողը չի երաշխավորում, որ ներդրողի կողմից Ազդագրի ստացման և ծանոթացման պահին հարկային օրենսդրությունը կհամապատասխանի ներկայացվածին, կամ համարժեքորեն կիրառություն կունենա ՀՀ հարկային մարմինների կողմից և ցանկացած պարագայում խորհուրդ է տալիս օգտվել մասնագիտացված հարկային խորհրդատվության ծառայություններից: Թողարկողը ցանկանում է հայտարարել, որ սույնով զերծ է մնում ցանկացած ներդրողի հնարավոր պահանջներից կապված հարկային օրենսդրության և հարկման մեխանիզմների փոփոխության արդյունքում առաջացած լրացուցիչ ֆինանսական պահանջների նկատմամբ պատասխանատվությունից:

Թողարկողի պարտատոմսերից ստացվող եկամուտը ենթակա է հարկման շահութահարկով (իրավաբանական անձանց համար) և եկամտային հարկով (ֆիզիկական անձանց համար):

2.3.13.1 Պարտատոմսերից ստացվող եկամտի շահութահարկով հարկման կարգը և նկարագիրը

ՀՀ-ում շահութահարկ են վճարում (հարկատու են) ՀՀ ռեզիդենտները և ոչ ռեզիդենտները, բացառությամբ ՀՀ պետական կառավարչական հիմնարկների, ՀՀ տեղական ինքնակառավարման մարմինների, պետական ոչ առևտրային կազմակերպությունների և ՀՀ ԿԲ-ի: ՀՀ Հարկային օրենսգրքով (այսուհետ՝ Հարկային օրենսգիրք) ՀՀ ռեզիդենտ կազմակերպություն (այսուհետ՝ ռեզիդենտ կազմակերպություն) է համարվում այն կազմակերպությունը, որի գտնվելու վայրը հանդիսանում է ՀՀ-ն:

Ռեզիդենտ իրավաբանական անձանց հարկումը

Ռեզիդենտների համար հարկվող օբյեկտ է համարվում ՀՀ տարածքում և նրա սահմաններից դուրս ստացվող հարկվող շահույթը: Հարկվող շահույթը հարկատուի համախառն եկամտի և Հարկային օրենսգրքի սահմանված նվազեցումների դրական տարբերությունն է:

Շահութահարկի գումարը ռեզիդենտ իրավաբանական անձանց համար հաշվարկվում է հարկվող շահույթի նկատմամբ՝ 20 (քսան) տոկոս դրույքաչափով:

Ոչ ռեզիդենտ իրավաբանական անձանց հարկումը

Ոչ ռեզիդենտ իրավաբանական անձանց համար հարկվող օբյեկտ է համարվում հայաստանյան աղբյուրներից ստացվող հարկվող շահույթը: Համաձայն Հարկային օրենսգրքի՝ հայաստանյան աղբյուրներից ստացվող եկամուտներին են դասվում նաև ոչ ռեզիդենտի՝ ռեզիդենտից կամ ոչ ռեզիդենտից ստացված պասիվ եկամուտները: Ընդ որում, ոչ ռեզիդենտի ստացված պասիվ եկամուտներ են համարվում ոչ ռեզիդենտի կողմից իր գույքի կամ այլ ակտիվների ներդրմամբ (տրամադրելով) ՀՀ տարածքում բացառապես այլ անձանց գործունեությունից ստացված եկամուտները, այսինքն՝ շահաբաժիններ, տոկոսներ, ռոյալթիներ և այլ պասիվ եկամուտներ:

ՀՀ-ում ոչ ռեզիդենտի կողմից հայաստանյան աղբյուրներից ստացվող եկամուտների հարկումը կատարում է հարկային գործակալը՝ եկամտի վճարման աղբյուրի մոտ: ՀՀ-ում ոչ ռեզիդենտի ստացած եկամտից վճարման աղբյուրի մոտ Հարկային օրենսգրքով սահմանված կարգով հարկային գործակալները շահութահարկը պահում են 10 (տասը) տոկոս դրույքաչափով:

2.3.13.2 Պարտավորումներից ստացվող եկամտի եկամտային հարկով հարկման կարգը և նկարագիրը

ՀՀ-ում եկամտային հարկ են վճարում (հարկատու են) ՀՀ ռեզիդենտ և ոչ ռեզիդենտ ֆիզիկական անձինք: Ընդ որում, Հարկային օրենսգրքի համաձայն ռեզիդենտ է համարվում այն ֆիզիկական անձը, որը հարկային տարում (հունվարի 1-ից մինչև դեկտեմբերի 31-ը ներառյալ) սկսվող կամ ավարտվող տասներկուամսյա ցանկացած ժամանակահատվածում գտնվել է ՀՀ-ում ընդհանուր առմամբ 183 օր և ավելի, կամ ում կենսական շահերի կենտրոնը գտնվում է ՀՀ-ում, ինչպես նաև ՀՀ-ում պետական ծառայության մեջ գտնվող ժամանակավորապես ՀՀ տարածքից դուրս աշխատող ֆիզիկական անձը: Կենսական շահերի կենտրոն է համարվում այն վայրը, որտեղ կենտրոնացված են անձի ընտանեկան կամ տնտեսական շահերը: Մասնավորապես, համարվում է, որ ֆիզիկական անձի կենսական շահերի կենտրոնը գտնվում է Հայաստանի Հանրապետությունում, եթե Հայաստանի Հանրապետությունում է գտնվում նրա տունը կամ այլ բնակարանը, ընտանիքը, մասնագիտական կամ այլ գործունեության հիմնական վայրը:

Ռեզիդենտ ֆիզիկական անձանց հարկում

Ռեզիդենտի համար հարկվող օբյեկտ է համարվում ՀՀ տարածքում և նրա սահմաններից դուրս ստացվող հարկվող եկամուտը:

Տոկոսագումարների համար եկամտային հարկը հաշվարկվում է 10 տոկոս դրույքաչափով: Ռեզիդենտ ֆիզիկական անձանց եկամուտներ վճարելիս եկամտային հարկը պահում

(գանձում) է հարկային գործակալը: Եկամտային հարկի պահումը (գանձումը) իրականացվում է տոկոսագումարների յուրաքանչյուր վճարման դեպքում:

Ոչ ռեզիդենտ ֆիզիկական անձանց հարկում

Ոչ ռեզիդենտի համար հարկվող օբյեկտ է համարվում հայաստանյան աղբյուրներից ստացվող հարկվող եկամուտը: Հարկվող եկամուտը հարկատուի համախառն եկամտի և Հարկային օրենսգրքի դրույթներին համաձայն իրականացված նվազեցումների դրական տարբերությունն է:

Պարտատոմսերից ստացված եկամուտների հարկման կանոնները և եկամտային հարկի կիրառվող դրույքաչափը նույնն են ոչ ռեզիդենտ ֆիզիկական անձանց համար:

Ռեզիդենտ և ոչ ռեզիդենտ ֆիզիկական անձանց (եկամտային հարկի գծով), ինչպես նաև ոչ ռեզիդենտ իրավաբանական անձանց (շահութահարկի գծով) համար հարկային գործակալ է հանդիսանում Թողարկողը:

2.4 Առաջարկի ժամկետները և պայմանները

2.4.1 Առաջարկի պայմանները և վիճակագրությունը

Պարտատոմսերի տեղաբաշխման ձևը (աճուրդ կամ ուղղակի վաճառք), ինչպես նաև տեղաբաշխումն սկսելու օրը ենթակա են որոշման Թողարկողի կողմից պարտատոմսերի տեղաբաշխման սկիզբը որոշող ամսաթվից առնվազն 5 (հինգ) աշխատանքային օր առաջ: Թողարկողի որոշմամբ է սահմանվում նաև տեղաբաշխման կազմակերպման եղանակը՝ Հայաստանի ֆոնդային բորսայի տեղաբաշխման համակարգով կամ ֆոնդային բորսայից դուրս:

Հայաստանի ֆոնդային բորսայի տեղաբաշխման համակարգով պարտատոմսերի տեղաբաշխումն իրականացվում է համաձայն Կորպորատիվ արժեթղթերի տեղաբաշխման կազմակերպման կանոնների:

Ֆոնդային բորսայից դուրս տեղաբաշխման դեպքում գործում են առաջարկից օգտվելու հետևյալ պայմանները.

Պարտատոմսերի ձեռքբերման համար կատարվող վճարումը պետք է կատարվի պարտատոմսերի ձեռքբերման հայտ-հանձնարարականի ներկայացման հիմքով, ոչ ուշ քան պարտատոմսերի ձեռքբերման օրվա 16:30-ը: Եթե համապատասխան գումարները վճարվում են պարտատոմսերի ձեռքբերման օրը 16:30-ից հետո, ապա դրանք մուտքագրված են համարվում վճարմանը հաջորդող առաջին աշխատանքային օրը: Պարտատոմսերի ձեռքբերման համար կատարվող վճարումը համարվում է պարշաճ կերպով կատարված

հայրուկ այդ նպատակով Տեղաբաշխողի կողմից բացված բանկային հաշվեհամարին (այսուհետ՝ Հայրուկ հաշվեհամար) դրամական միջոցների մուտքագրման պահից:

Պարտավորումների ձեռքբերման հայտ-հանձնարարական ներկայացնողները պետք է տեղյակ լինեն, որ իրենց հայտ-հանձնարարականները չբավարարվելու կամ մասնակի բավարարվելու դեպքում պարտավորումների ձեռքբերման համար վճարված գումարների՝ Հայրուկ հաշվեհամարի վրա մնալը մինչև պարտավորումների թողարկման պայմանների համաձայն դրանք իրենց վերադարձնելու պահը, միջոցների ապօրինի պահում կամ դրանք վերադարձնելուց խուսափել չի հանդիսանում և դրանց վրա տոկոսներ չեն հաշվարկվում:

Բանկային փոխանցման միջոցով պարտավորումների ձեռքբերման համար կատարվող վճարման դեպքում ներդրողները պարտավոր են իրենց հաշվին հոգալ հնարավոր բանկային միջնորդավճարների հետ կապված ծախսերը:

Պարտավորումների ձեռքբերման հայտ-հանձնարարականի ներկայացումից հետո սահմանված ժամկետում (մինչև պարտավորումների ձեռքբերման օրվա ժամը 16:30) համապատասխան վճարում չիրականացրած ներդրողների հայտ-հանձնարարականները համարվում են անվավեր:

Պարտավորումների ձեռքբերման հայտ-հանձնարարականում նշված քանակի պարտավորումներ ձեռք բերելու դիմաց վճարման համար անհրաժեշտ դրամական միջոցների մեծությունը որոշվում է հետևյալ բանաձևով՝

$$V = P \times Q, \text{ որտեղ՝}$$

- V -ն պարտավորումների ձեռքբերման հայտում նշված քանակի պարտավորումներ ձեռք բերելու դիմաց վճարման համար անհրաժեշտ դրամական միջոցների մեծությունն է:
- P -ն պարտավորումների ձեռք բերման հայտի Բանկ ներկայացման օրվա դրությամբ պարտավորման գինն է, որը հաշվարկվում է [Ազդագրի 2.4.3.1](#) բաժնի համաձայն:
- Q -ն պարտավորումների այն քանակն է, որը ներդրողը ցանկանում է ձեռք բերել:

2.4.1.1 Առաջարկի ընդհանուր ծավալը

Դոլարային պարտատոմսերի թողարկման դեպքում թողարկման (առաջարկի) ընդհանուր ծավալը կազմում է առավելագույնը 16,000,000 (տասնվեց միլիոն) ԱՄՆ դոլար, եվրոյով պարտատոմսերի դեպքում՝ առավելագույնը 5,000,000 (հինգ միլիոն) եվրո, իսկ դրամային պարտատոմսերի դեպքում՝ առավելագույնը 1,000,000,000 (մեկ միլիարդ) ՀՀ դրամ, սակայն առնվազն մինչև թողարկման պահը Թողարկողի կողմից թողարկված և շրջանառության մեջ գտնվող արտարժույթային պարտատոմսերի ընդհանուր անվանական ծավալի 10% (տասը տոկոսի) չափով: Տեղաբաշխման յուրաքանչյուր տրանշի ծավալը ենթակա է որոշման Թողարկողի կողմից պարտատոմսերի տեղաբաշխման սկիզբը որոշող ամսաթվից առնվազն 5 (հինգ) աշխատանքային օր առաջ:

2.4.1.2 Առաջարկի իրականացման սկիզբը և ավարտը

Պարտատոմսերի տեղաբաշխման հստակ ժամանակահատվածը՝ ներառյալ տեղաբաշխումը սկսելու և ավարտելու օրը, ենթակա է որոշման Թողարկողի կողմից պարտատոմսերի տեղաբաշխման սկիզբը որոշող ամսաթվից առնվազն 5 (հինգ) աշխատանքային օր առաջ:

Թողարկողի կողմից պարտատոմսերի առաջարկը, ինչպես նաև տեղաբաշխումը կարող է հետաձգվել կամ չեղյալ հայտարարվել անհաղթահարելի ուժի ազդեցության դեպքում (Ֆորս մաժոր):

Եթե Թողարկողը տեղաբաշխման ընթացքում ներկայացնում է Ծրագրային Ազդագրի լրացում, որը կապված է Ծրագրային Ազդագրում ներառված տեղեկատվության էական փոփոխության, նոր էական հանգամանքի կամ փաստի ի հայտ գալու հետ, ապա նա ներդրողի պահանջով պարտավոր է չեղյալ համարել ներդրողի տված ակցեպտը և հետ վերադարձնել տեղաբաշխման ընթացքում նրանից ստացված միջոցները կամ հետ գնել մինչև լրացման ներկայացումը ներդրողին վաճառված արժեթղթերը՝ առնվազն նրա կողմից արժեթղթերի ձեռքբերման գնով: Սահմանված հետգնման պահանջը պետք է Տեղաբաշխողին ներկայացվի գրավոր: Հետգնման պահանջի ներկայացման ժամկետը չի կարող ավելի կարճ լինել, քան 5 աշխատանքային օրը՝ Ծրագրային Ազդագրի լրացման հրապարակումից հետո:

Եթե առկա են հետ վերադարձման ենթակա դրամական միջոցներ, ապա դրանք վերադարձվում են Տեղաբաշխողի կողմից՝ հետաձգման կամ չեղյալ հայտարարման որոշումն ընդունելուց հետո՝ 3 (երեք) աշխատանքային օրվա ընթացքում՝ անկանխիկ եղանակով:

Տեղաբաշխումը դադարեցնելու մասին որոշման կայացման և տեղաբաշխման ընթացքում ստացված միջոցները ներդրողներին վերադարձվում են կուտակված արժեկտրոնային եկամուտների հետ միասին: Արժեկտրոնային եկամուտը նման դեպքում հաշվարկվում է տեղաբաշխման առաջին օրվա և այն դադարեցնելու մասին որոշման կայացման օրերի միջև ընկած ժամանակամիջոցի համար:

ՀՀ ԿԲ-ն իր որոշմամբ կարող է կասեցնել պարտատոմսերի տեղաբաշխման ընթացքը՝ Օրենքի համաձայն:

Տեղաբաշխողի նախաձեռնությամբ տեղաբաշխման ընթացքը կարող է կասեցվել միայն ՀՀ ԿԲ համաձայնությամբ՝ առավելագույնը 10 (տասը) աշխատանքային օրով:

Եթե կասեցման ժամկետն ավարտվելու պահից՝ մեկ աշխատանքային օրվա ընթացքում, տեղաբաշխումը չի շարունակվում, ապա Տեղաբաշխողը պարտավոր է կայացնել տեղաբաշխումը դադարեցնելու մասին որոշում և վերադարձնել տեղաբաշխման ընթացքում ստացված միջոցներն արժեթղթերը ձեռք բերած անձանց Օրենքով սահմանված կարգով՝ կասեցման ժամկետի ավարտից 10 (տասը) աշխատանքային օրվա ընթացքում:

2.4.1.3 Առաջարկից օգտվելու համար դիմելու գործընթացը

Ֆոնդային բորսայի տեղաբաշխման համակարգով պարտատոմսերի տեղաբաշխման դեպքում ներդրողները պետք է առաջնորդվեն Կորպորատիվ արժեթղթերի տեղաբաշխման կազմակերպման կանոններով:

Ֆոնդային բորսայից դուրս տեղաբաշխման դեպքում ներդրում կատարելու համար պետք է կատարել հետևյալ քայլերը.

Պարտատոմսերի ձեռքբերման համար ներդրողները սահմանված կարգով պետք է լրացնեն և պատշաճ կերպով Տեղաբաշխողին ներկայացնեն պարտատոմսերի ձեռքբերման հայտ-հանձնարարականը, որով կհավաստեն պարտատոմսերի թողարկման պայմաններն ընդունելու իրենց պատրաստակամությունը, և որով այդ պայմանները կդառնան ներդրողների համար պարտադիր:

Պարտատոմսերի ձեռքբերման հայտ-հանձնարարականի լրացումից և պատշաճ կերպով Տեղաբաշխողին առաքումից հետո, սակայն ոչ ուշ քան պարտատոմսերի ձեռքբերման օրվա ժամը 16:30-ը պարտատոմս ձեռք բերել ցանկացող անձը պետք է թողարկման նպատակով բացված Հատուկ հաշվեհամարին կատարի վճարում պարտատոմսերի ձեռքբերման հայտում նշված քանակի պարտատոմսեր ձեռք բերելու դիմաց՝ վճարման համար անհրաժեշտ դրամական միջոցների մեծության հաշվարկային բանաձևի համաձայն:

Հատուկ հաշվեհամարին դրամական միջոցների ստացումից անմիջապես հետո Տեղաբաշխողը Դեպոզիտարիային ներկայացնում է պարտատոմսերի տեղաբաշխման հանձնարարագիր, որով արժեթղթերը հաշվեգրվում են ներդրողի կամ ներդրողի անվանադիրոջ արժեթղթերի հաշվին:

Պարտատոմսերի տեղաբաշխման նախատեսված վերջնաժամկետից հետո Հատուկ հաշվեհամարին ստացված գումարները ենթակա են երկ վերադարձման, իսկ դրանց համապատասխան հայտ-հանձնարարականները չեն կարող բավարարվել անկախ դրանց առաքման և/կամ Բանկի կողմից ստացման ժամկետից:

Պարտատոմսերի ձեռքբերման հայտ-հանձնարարականը կհամարվի պատշաճ կերպով առաքված Տեղաբաշխողին, եթե այն առաքվել է Տեղաբաշխողի հետ միայն ներքոնշյալ կապի միջոցներից որևէ մեկի միջոցով (կամ առձեռն՝ Տեղաբաշխողի գրասենյակ այցելելով) և ստացվել է հասցեատիրոջ կողմից առաքման ստացման հաստատում:

Տեղաբաշխողի հետ կապի միջոցներն են՝

- **Հասցե՝** ՀՀ, ք. Երևան 0010, Վ. Սարգսյան 2, «ԱՄԵՐԻԱԲԱՆԿ», Կորպորատիվ և Ներդրումային բանկային գործառնությունների դեպարտամենտ, Կապիտալի Շուկաների Բաժին,

կամ

- **Էլեկտրոնային փոստ:** CapitalMarkets@ameriabank.am

կամ

- այցելելով Բանկի որևէ մասնաճյուղ և հաճախորդի մենեջերների միջոցով լրացնելով համապատասխան հայտ-հանձնարարականը
- **կամ**

ինտերնետ բանկինգ համակարգը:

Իրավաբանական անձ ներդրողների համար հայտ-հանձնարարականի ձևը ներկայացված է [Հավելված 1-ում](#): Ֆիզիկական անձ ներդրողների համար հայտ-հանձնարարականի ձևը ներկայացված է [Հավելված 2-ում](#):

Պարտավորումների ձեռքբերմանը մասնակցել ցանկացող ֆիզիկական և/կամ իրավաբանական անձինք կարող են ներկայացնել մեկից ավելի հայտ-հանձնարարականներ:

Պարտավորումների ձեռքբերման համար ֆիզիկական և/ կամ իրավաբանական անձինք լրացնում են հայտ-հանձնարարականում նշված դաշտերը, որոնց լրացումը պարտադիր է հայտ-հանձնարարականի վավերականությունն ապահովելու համար:

Հայտ-հանձնարարականում նշված «Ձեռք բերվող պարտավորումների ձեռքբերման դիմաց վճարված ընդհանուր գումարը» դաշտում ներդրողները պետք է նշեն «Ձեռք բերվող պարտավորումների քանակը՝ հալ» դաշտում ամրագրված թվի և «Ձեռք բերվող պարտավորումների միավորի ձեռքբերման գինը» դաշտում ամրագրված թվի արտադրյալը:

2.4.1.4 Առաջարկի ընդհանուր ծավալի նվազեցման հնարավորությունը

Տեղաբաշխման ընթացքում առաջարկի ընդհանուր ծավալի նվազեցման հնարավորություն կարող է նախատեսվել Թողարկողի կողմից պարտատոմսերի տեղաբաշխման սկիզբը որոշող ամսաթվից առնվազն 5 (հինգ) աշխատանքային օր առաջ:

Ֆոնդային բորսայից դուրս տեղաբաշխման դեպքում տեղաբաշխման կարգով պայմանավորված՝ հնարավոր է պարտատոմսերի ձեռքբերման որևէ հայտ-հանձնարարականի և/կամ հայտ-հանձնարարականների մասնակի բավարարում:

Մասնակի բավարարման դեպք կարող է առաջանալ, երբ հայտ-հանձնարարականում նշված ձեռքբերվող պարտատոմսերի քանակը գերազանցում է հայտ-հանձնարարականը ներկայացնելու պահին առկա տեղաբաշխման ենթակա պարտատոմսերի մնացորդային քանակը:

Միաժամանակ ներկայացված հայտ-հանձնարարականների դեպքում, եթե հայտ-հանձնարարականներում նշված ձեռքբերվող պարտատոմսերի ընդհանուր քանակը գերազանցում է տեղաբաշխման ենթակա պարտատոմսերի մնացորդային քանակը, ապա տվյալ հայտ-հանձնարարականները բավարարվում են համամասնորեն՝ ըստ հայտ-հանձնարարականներում նշված ձեռքբերվող պարտատոմսերի ընդհանուր քանակում յուրաքանչյուր հայտ-հանձնարարականով նշված ձեռքբերվող պարտատոմսերի քանակի մասնաբաժնի:

Հայտ-հանձնարարականի մասնակի բավարարման դեպքում, եթե առկա է լինում ներդրողին հետ վերադարձման ենթակա գումար, ապա տեղաբաշխման ավարտից հետո 3 (երեք) աշխատանքային օրվա ընթացքում նշված գումարը Թողարկողի կողմից ենթակա է վերադարձման, ինչն իրականացվում է անկանխիկ եղանակով՝ համապատասխան ներդրողի բանկային հաշվին փոխանցմամբ:

Ֆոնդային բորսայի տեղաբաշխման համակարգով տեղաբաշխելու դեպքում մասնակի բավարարման դեպք ի հայտ գալու ժամանակ գումարների վերադարձն իրականացվում է համաձայն Կորպորատիվ արժեթղթերի տեղաբաշխման կազմակերպման կանոնների:

2.4.1.5 Հայտը հեղ կանչելու ժամանակաշրջանը

Ֆոնդային բորսայից դուրս տեղաբաշխման դեպքում հայտ-հանձնարարականի ներկայացումից հետո սահմանված ժամկետում (մինչև պարտատոմսերի ձեռքբերման օրվա ժամը 16:30) համապատասխան վճարում չիրականացրած ներդրողների հայտ-հանձնարարականները համարվում են անվավեր և չեն մասնակցում տեղաբաշխմանը:

Բացի վերոնշյալ դեպքերից, ներդրողները պարտատոմսերի հայտ-հանձնարարականները պատշաճ կերպով առաքելուց, Տեղաբաշխողի կողմից հայտ-հանձնարարականի ստացման հաստատումը/ծանուցումը ստանալուց և համապատասխան վճարումը կատարելուց հետո դրանք չեն կարող ետ կանչել:

2.4.1.6 Նվազագույն և առավելագույն գումարները

Թողարկման ընթացքում կարող են լինել Պարտատոմսերի ձեռքբերման քանակական և գումարային սահմանափակումներ, եթե նման որոշում կայացվի Թողարկողի կողմից պարտատոմսերի տեղաբաշխման սկիզբը որոշող ամսաթվից առնվազն 5 (հինգ) աշխատանքային օր առաջ:

2.4.1.7 Արժեթղթերի դիմաց վճարներ կատարելը

Ֆոնդային բորսայից դուրս տեղաբաշխման դեպքում Թողարկողի կողմից թողարկվող պարտատոմսերի ձեռքբերման համար իրավաբանական և/կամ ֆիզիկական անձինք վճարումը կատարում են Հատուկ հաշվեհամարին: Համապատասխան հայտ-հանձնարարականները բավարարվելուց հետո ներդրողներն արժեթղթերի սեփականության

վերաբերյալ քաղվածք կարող են ստանալ իրենց արժեթղթերի հաշիվը սպասարկող Պահառուից կամ Հաշվի Օպերատորից՝ Տեղաբաշխողից իրենց հայտ-հանձնարարականների բավարարման մասին տեղեկացվելուց հետո:

Հայաստանի ֆոնդային բորսայի տեղաբաշխման համակարգով տեղաբաշխելու դեպքում պարտատոմս ձեռք բերել ցանկացող անձինք պետք է նախապես կատարեն դրամական միջոցների դեպոնացում՝ համաձայն Կորպորատիվ արժեթղթերի տեղաբաշխման կազմակերպման կանոնների:

2.4.1.8 Առաջարկի արդյունքների հրապարակումը

Առաջարկի արդյունքների հրապարակման ձևի և ժամկետների ամբողջական նկարագրությունը

Տեղաբաշխման արդյունքները կհրապարակվեն տեղաբաշխման ավարտից անմիջապես հետո հետո առնվազն Թողարկողի պաշտոնական կայքում:

2.4.1.9 Նախապատվության իրավունքը

Ֆոնդային բորսայից դուրս տեղաբաշխման դեպքում պարտատոմսերի տեղաբաշխումն իրականացվելու է ըստ պարտատոմսերի ձեռքբերման հայտ-հանձնարարականների և դրանց դիմաց կատարված վճարման ստացման հերթականության, այսինքն առաջնահերթություն ունի այն ներդրողը, ում հայտ-հանձնարարականի համաձայն վճարումը թողարկման նպատակով Տեղաբաշխողի կողմից բացված հատուկ հաշվեհամարին ավելի վաղ է ստացվել:

Հայաստանի ֆոնդային բորսայի տեղաբաշխման համակարգով տեղաբաշխելու դեպքում պարտատոմսերի ձեռքբերման հայտերի բավարարման հերթականությունը կախված է տեղաբաշխման համար ընտրված աճուրդի եղանակից և ձևից և կարգավորվում է Կորպորատիվ արժեթղթերի տեղաբաշխման կազմակերպման կանոններով:

Թողարկվող պարտատոմսերը ձեռք բերելու նախապատվության իրավունք ունեցող անձինք չկան:

2.4.2 Տեղաբաշխման պլանը

2.4.2.1 Ներդրողների խմբերը

Առաջարկն ուղղված է ֆիզիկական և իրավաբանական անձանց, ներառյալ որակավորված և ինստիտուցիոնալ ներդրողների, ինչպես նաև անհատ ձեռնարկատերերի:

2.4.2.2 Հայտերի բավարարման մասին տեղեկացումը

Ֆոնդային բորսայից դուրս տեղաբաշխման դեպքում ներդրողները Տեղաբաշխողից տեղեկացվում են իրենց հայտ-հանձնարարականների բավարարման մասին մինչև հայտ-հանձնարարականի ներկայացման օրվան հաջորդող աշխատանքային օրվա ավարտը:

Հայտ-հանձնարարականների բավարարման մասին ներդրողին տեղեկացումը տրամադրվում է այն կապի միջոցով, որով ներդրողը Տեղաբաշխողին է ներկայացրել պարտատոմսերի ձեռքբերման հայտ-հանձնարարականը/երը:

Հայաստանի ֆոնդային բորսայի տեղաբաշխման համակարգով տեղաբաշխելու դեպքում ներդրողներն իրենց հայտերի բավարարման մասին տեղեկացվում են Կորպորատիվ արժեթղթերի տեղաբաշխման կազմակերպման կանոններով սահմանված ձևով և կարգով:

2.4.3 Առաջարկի գինը

2.4.3.1 Արժեթղթերի գինը

Պարտատոմսերի լրիվ գինը յուրաքանչյուր 100 միավոր անվանական արժեքի դիմաց, տեղաբաշխման առաջին օրվանից սկսած հաշվարկվում է հետևյալ կերպ՝

$$DP = \frac{C}{f} \sum_{t=1}^N \frac{1}{\left(1 + \frac{y}{100 * f}\right)^{i-1+\tau}} + \frac{100}{\left(1 + \frac{y}{100 * f}\right)^{N-1+\tau}}$$

որտեղ՝

$$\tau = \frac{DSN}{DCC}$$

DP - Պարտատոմսի գինն է,

DSN - գործարքի կատարման օրից (settlement/trade date) մինչև հաջորդ արժեկտրոնի վճարումը մնացած օրերի քանակ համապատասխան պայմանականության դեպքում,

DCC - գործարքին նախորդող արժեկտրոնի վճարման օրից մինչև գործարքին հաջորդող արժեկտրոնի վճարման օրերի քանակ համապատասխան պայմանականության դեպքում,

f - արժեկտրոնի վճարման հաճախականությունն է,

N - հաշվարկման պահին մնացած արժեկտրոնների վճարումների թիվը,

C - տարեկան արժեկտրոնը 100 միավոր անվանական արժեքի դիմաց,

Y - մինչև մարում եկամտաբերություն:

Ֆոնդային բորսայից դուրս տեղաբաշխման դեպքում մինչև տեղաբաշխման սկիզբը տեղաբաշխման ամբողջ ժամանակահատվածի համար՝ ըստ օրերի, պարտատոմսերի վաճառքի գինը կիրառարակվի առնվազն Տեղաբաշխողի ինտերնետային կայքում:

Բանկային փոխանցման միջոցով պարտատոմսերի ձեռքբերման համար կատարվող վճարման դեպքում ներդրողները պարտավոր են իրենց հաշվին հոգալ հնարավոր բանկային միջնորդավճարների հետ կապված ծախսերը:

Ներդրողները պարտավոր են նաև Դեպոզիտարիայում կամ լիցենզավորված որևէ այլ ենթապահառուի մոտ բացել արժեթղթերի հաշվառման անձնական արժեթղթերի հաշիվ և կրել վերջինիս հետ կապված ծախսերը:

2.4.4 Տեղաբաշխումը

2.4.4.1 Երաշխավորված տեղաբաշխում իրականացնողները

Ազդագրի հրապարակման պահին երաշխավորված տեղաբաշխում իրականացնելու մասին պայմանագիր որևէ տեղաբաշխողի հետ կնքված չէ:

2.4.4.2 Չերաշխավորված տեղաբաշխում իրականացնողները

Չերաշխավորված տեղաբաշխում իրականացնելու կապակցությամբ Թողարկողը կնքել է «Պարտատոմսերի տեղաբաշխման ծառայությունների մատուցման մասին» պայմանագիր «ԱՄԵՐԻԱԲԱՆԿ» ՓԲԸ-ի հետ (<<, Երևան 0010, Վազգեն Սարգսյան 2):

Համաձայն կնքված պայմանագրի՝ «ԱՄԵՐԻԱԲԱՆԿ» ՓԲԸ-ն պարտավորվել է լավագույն ջանքերի գործադրմամբ, սակայն չերաշխավորված եղանակով տեղաբաշխել Թողարկողի կողմից թողարկվող անվանական արժեկտրոնային ոչ փաստաթղթային մինչև 16,000,000 (տասնվեց միլիոն) ԱՄՆ դոլար, մինչև 5,000,000 (հինգ միլիոն) եվրո թողարկման ընդհանուր ծավալով պարտատոմսերը և մինչև 1,000,000,000 (մեկ միլիարդ) ՀՀ դրամ ընդհանուր ծրագրային ծավալով պարտատոմսերը, բայց ոչ պակաս, քան թողարկված ու շրջանառության մեջ գտնվող արտարժույթային պարտատոմսերի 10 (տասը) տոկոսի չափով:

Տեղաբաշխման առանձին տրանշերի համար «ԱՄԵՐԻԱԲԱՆԿ» ՓԲԸ-ն կարող է ներգրավել համատեղաբաշխող(ներ) կամ տեղաբաշխմանն աջակցող անձ(իք): Նման դեպքում վերջիններիս մասին տեղեկատվությունը կներկայացվի Ազդագրի 1.8 կետով ներկայացված վերջնական պայմաններով:

Ներդրողները պետք է հաշվի առնեն, որ

- չերաշխավորված տեղաբաշխման դեպքում տեղաբաշխման ավարտին պարտատոմսերի՝ հայտարարված տեղաբաշխման ծավալը կարող է ամբողջությամբ չտեղաբաշխվել, այսինքն կարող է տեղի ունենալ թերտեղաբաշխում,
- անկախ տեղաբաշխման ավարտին պարտատոմսերի փաստացի տեղաբաշխված ծավալից՝ տեղաբաշխումը համարվում է կայացած:

2.4.4.3 **Տեղաբաշխման պայմանները**

Համաձայն «ԱՄԵՐԻԱԲԱՆԿ» ՓԲԸ-ի հետ կնքած «**Պարտատոմսերի տեղաբաշխման ծառայությունների մատուցման մասին**» պայմանագրի՝ Թողարկողը պարտավորվել է Տեղաբաշխողին վճարել ծառայության վճար, որը կազմված է երկու տարրերից՝

- տեղաբաշխված պարտատոմսերի ընդհանուր անվանական արժեքի 0.85 %-ի (գրո ամբողջ ութսունհինգ հարյուրերորդական տոկոս) չափով (առանց ԱԱՀ)՝ Հաջողության վճար,
- 9,800,000 (ինը միլիոն ութ հարյուր հազար) ՀՀ դրամ (առանց ԱԱՀ)՝ Հաստատուն վճար:

2.4.4.4 **Երաշխավորված տեղաբաշխման պայմանագիրը**

Երաշխավորված տեղաբաշխման պայմանագիր չի կնքվել:

2.4.4.5 **Վճարում ընդունող բանկերը և պահառուները**

Ֆոնդային բորսայից դուրս տեղաբաշխում իրականացնելու դեպքում պարտատոմսերի դիմաց անհրաժեշտ է վճարում կատարել թողարկման նպատակով Տեղաբաշխողի կողմից «ԱՄԵՐԻԱԲԱՆԿ» ՓԲԸ-ում (ՀՀ, Երևան 0010, Վազգեն Սարգսյան 2) բացված տարանցիկ հաշվեհամարին: Եթե ներդրողը պարտատոմսերի ձեռքբերումը իրականացնելու է իր բրոքերային ընկերության միջոցով, ապա հարկավոր է վճարման գործընթացի մանրամասները հստակեցնել ներդրողի բրոքերային ընկերության հետ:

Ֆոնդային բորսայի տեղաբաշխման համակարգով տեղաբաշխելու դեպքում ներդրողներն արժեթղթերի դիմաց վճարումներ կատարում են գումարների նախնական դեպոնացմամբ: Եթե ներդրողը պարտատոմսերի ձեռքբերումը իրականացնելու է իր բրոքերային ընկերության միջոցով, ապա հարկավոր է վճարման գործընթացի մանրամասները հստակեցնել ներդրողի բրոքերային ընկերության հետ:

Թողարկողի պարտատոմսերի նկատմամբ իրավունքների և պարտավորությունների հաշվառումն ու (կամ) գրանցումն (սեփականատերերի/անվանատերերի ռեեստրի վարում) իրականացվելու է Դեպոզիտարիայի միջոցով, որը հանդես է գալու որպես անվանական արժեթղթերի սեփականատերերի (անվանատերերի) ռեեստրավար՝ վերջինիս համակարգում գործող որևէ Հաշվի օպերատորի միջնորդությամբ:

Պարտատոմսերը կարող են հաշվառվել նաև ՀՀ ԿԲ կողմից լիցենզավորված որևէ պահառուի կողմից (Դեպոզիտարիայի ենթապահառու)՝ այդ պահառուի մոտ պարտատոմսերի սեփականատիրոջ/անվանատիրոջ համար արժեթղթերի հաշիվ բացելու և վարելու միջոցով:

Դեպոզիտարիայի հասցեն է՝ Հայաստանի Հանրապետություն, ք. Երևան, Վազգեն Սարգսյան 26/1, 5-րդ հարկ (հեռ.՝ (+374) 60 615555):

Պարտատոմսերի ռեեստրի վարման Հաշվի Օպերատորը Ամերիաբանկ ՓԲԸ-ն է:

Մինչև պարտատոմսերի ձեռքբերումը ներդրողները պարտավոր են Դեպոզիտարիայում կամ լիցենզավորված որևէ այլ ենթապահառուի մոտ բացել արժեթղթերի հաշիվ:

2.5 Առևտրին թույլտվությունը և առևտրի կազմակերպումը

2.5.1 Առևտրին թույլտվությունը

Սույն Ծրագրային Ազդագիրը ՀՀ ԿԲ կողմից գրանցելուց և պարտատոմսերը տեղաբաշխելուց հետո Թողարկողը պարտադիր դիմելու է «Հայաստանի ֆոնդային բորսա» ԲԲԸ-ին տեղաբաշխված պարտատոմսերը կարգավորվող շուկայում ցուցակելու և առևտրին թույլատրելու համար: Ընդ որում պարտատոմսերը կարգավորվող շուկայում ցուցակելու և առևտրին թույլատրելու հայտը կարող է չբավարարվել Բորսայի կողմից:

Արտարժույթային պարտատոմսերի՝ առևտրի թույլտվություն չստանալու դեպքում, տեղաբաշխումը կհամարվի չեղյալ:

2.5.2 Շուկաները

Այս պահին Թողարկողի կողմից սույն Ծրագրային Ազդագրով գրանցվող պարտատոմսերը թույլատրված չեն հրապարակային առևտրի ոչ մի շուկայում:

2.5.3 Շուկա ստեղծողները

Թողարկողը մասնագիտացված անձանց հետ դեռ չի կնքել երկրորդային շուկայում շուկա ստեղծողի (մարքեթ մեյքերի) ծառայություններից օգտվելու վերաբերյալ պայմանագիր:

Տեղաբաշխված պարտատոմսերը «Հայաստանի ֆոնդային բորսա» ԲԲԸ-ի կողմից ցուցակվելու և առևտրին թույլատրվելու դեպքում Թողարկողը պարտավորվում է մասնագիտացված անձանց հետ կնքել երկրորդային շուկայում շուկա ստեղծողի պայմանագիր:

Թողարկողը պարտավորվում է մասնագիտացված անձանց հետ երկրորդային շուկայում շուկա ստեղծողի պայմանագրի կնքումից հետո ողջամիտ ժամկետում տեղեկացնել իր պարտատոմսերի սեփականատերերին և անվանատերերին նման պայմանագրի ուժի մեջ մտնելու վերաբերյալ:

2.6 Լրացուցիչ տեղեկատվություն

2.6.1 Խորհրդատուներ

Սույն Ազդագրի պատրաստման ընթացքում Թողարկողը չի օգտվել այլ խորհրդատուների ծառայություններից, բացի Տեղաբաշխողի կողմից մատուցվող տեղաբաշխման ծառայություններից:

2.6.2 Աուդիտորական եզրակացությունը

Բացի սույն Ծրագրային Ազդագրում ներկայացված Թողարկողի պատմական ֆինանսական հաշվետվություններից (2017-2018թթ. թվականների համար), որոնք ենթարկվել են աուդիտի անկախ աուդիտորական ընկերությունների կողմից, սույն Ծրագրային Ազդագրում ներկայացված այլ տեղեկատվություն չի ենթարկվել աուդիտի անկախ աուդիտորական ընկերությունների կողմից: Հաշվետվությունների և դրանց վերաբերյալ անկախ աուդիտորական կազմակերպությունների կողմից տրված եզրակացությունների պատճենները ներկայացված են [Հավելված 6-ում](#):

2.6.3 Թողարկողի վարկանիշը

Թողարկողը դեռևս չունի միջազգային վարկանիշ:

ՄԱՍ 3 ԹՈՂԱՐԿՈՂԻ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ ՏԵՂԵԿԱՏՎՈՒԹՅՈՒՆ

3.1 Անկախ աուդիտորներ

Թողարկողի 2017 և 2018 թթ. ֆինանսական գործունեության աուդիտն իրականացրել է -ը «ԲԵՅՔԵՐ ԹԻԼԼԻ ԱՐՄԵՆԻԱ» ՓԲԸ-ը՝

ՀՀ, ք. Երևան 0010,
Հանրապետության փ. 22
Հեռ.՝ + 374 (10) 544-301
Ֆաքս՝ + 374 (10) 562-404
Կայք՝ www.bakertillyarmenia.com

3.2 Ռիսկային գործոններ

Մակրոտնտեսական ռիսկեր: Հայաստանի Հանրապետության մակրոտնտեսական իրավիճակի վատթարացումը կարող է բացասաբար ազդել Թողարկողի գործունեության վրա: Պետք է նշել, որ Թողարկողի գործունեությունը կախված է ոչ միայն ՀՀ, այլ նաև գործընկեր կազմակերպությունների (մատակարարների և գնորդների) գործունեության երկրների մակրոտնտեսական իրավիճակից: Ապրանքների մեծ մասը արտահանվում է Ռուսաստանի Դաշնություն, ուստի Թողարկողի գործունեությունը առավելապես կախված է ՌԴ մակրոտնտեսական ցուցանիշներից:

Աշխարհաքաղաքական ռիսկ: Քանի որ ՀՀ հանդիսանում է ԵԱՏՄ և ԱՊՀ անդամ երկիր, Թողարկողը օգտվում է ԱՊՀ ազատ առևտրի համաձայագրի շրջանակներում կիրառվող մաքսային արտոնություններից, ինչպես նաև ԵԱՏՄ կիրառվող արտահանման/ներմուծման պարզեցված ընթացակարգերից: Քանի որ Թողարկողի հիմնական շուկան ՌԴ-ն է, ապա պետք է հաշվի առնել, որ Թողարկողի ապագա գործունեությունը էապես կախված է ՀՀ-ի՝ ԵԱՏՄ և ԱՊՀ շրջանակներում կնքված համաձայնագրերի շարունակականությամբ: Ընդ որում ԵԱՏՄ և ԱՊՀ ազատ առևտրի գոտուց դուրս գտնվող երկրներից ներմուծվող ապրանքների (որոնք ձեռք են բերվում Թողարկողի կողմից արտահանման նպատակով) նկատմամբ մաքսային տուրքերի բարձրացումները կարող են բացասաբար ազդել Թողարկողի ֆինանսական ցուցանիշների վրա:

Առևտրային սահմանափակումների ռիսկ: Հնարավոր է, որ Թողարկողի և գործընկերների գործունեության երկրներում (բացի ԱՊՀ ազատ առևտրի գոտում ներառված երկրների) սահմանվեն արտահանման և/կամ ներմուծման սակագնային և ոչ սակագնային սահմանափակումներ (էմբարգո, քվոտա, պետական աջակցություն/պաշտպանություն և

այլն), որոնք էական ազդեցություն կարող են թողնել Թողարկողի գործառնական գործունեության վրա:

Գործընկերոջ ռիսկ: Թողարկողի գործունեությունն էապես կախված է ապրանքների (առավելապես՝ գյուղատնտեսական մթերք) մատակարարների և գնորդների գործունեության անընդհատությունից և ֆինանսական դրությունից, որոնց բացասական ցուցանիշները կարող են բերել Թողարկողի բնականոն գործունեության խափանմանը: Բացի այդ՝ մատակարարների և գնորդների հետ կնքած պայմանագրերով սահմանված պարտականությունների չիրականացումը կամ ոչ պատշաճ իրականացումը որևէ կողմի կողմից կարող է բացասական ազդեցություն թողնել Թողարկողի համբավի և գործառնական արդյունքների վրա: Պետք է նաև հաշվի առնել, որ պայմանագրերի ժամկետի ավարտից հետո Թողարկողը կարող է չկարողանալ վերականգնել և/կամ փոխարինել մատակարարին/գնորդին մեկ այլ մատակարարի/գնորդի հետ: Այնուամենայնիվ, գործընկերոջ ռիսկը զսպված է շնորհիվ մատակարարների և գնորդների լայն բազայի և Ընկերության սեփական արտադրության աճով:

Արտահանվող ապրանքների գներ: Քանի որ Թողարկողի գործունեության գերակշիռ մասը վերաբերում է գյուղատնտեսական մթերքին, ապա դրանց՝ ներմուծվող/արտահանվող շուկաներում գների տատանումները կազդեն ինչպես Թողարկողի, այնպես էլ գործընկերների գործառնական գործունեության վրա: Ապրանքների գների վրա կարող են ազդել նաև արտարժույթային փոխարժեքների տատանումները: Պետք է նշել, որ Ընկերության վաճառքի գնացուցակը սահմանվում է ԱՄՆ դոլարով, ինչպես նաև վաճառքների մոտ 40 տոկոսը փաստացի կատարվում է ԱՄՆ դոլարով, մնացած մասը՝ ռուբլիով: Ստորև աղյուսակով կանխատեսված է, թե 2019թ.-ին արտահանման ենթակա ապրանքների (ինչպես ներմուծվող, այնպես էլ սեփական արտադրության) ձեռքբերման գների (ինքնարժեքի) և դրանց վաճառքի ընդհանուր գների 5 (հինգ) տոկոս աճը/նվազումը ինչպես է ազդում Ընկերության վարկունակությունը նկարագրող Զուտ պարտավորություններ/EBITDA ցուցանիշի վրա.

Ապրանքների ձեռքբերման (ինքնարժեքի) ընդհանուր գների փոփոխություն				
Վաճառքի ընդհանուր գների փոփոխություն		5% աճ	0% աճ	5% նվազում
	5% աճ	1.81	1.87	1.94
	0% աճ	2.01	2.08	2.15
	5% նվազում	2.25	2.32	2.41

Ընկերության վարկային պայմանագրերով սահմանված Զուտ պարտավորություններ/EBITDA ցուցանիշը չպետք է գերազանցի 3-ը:

Էներգակիրների գներ: Էներգակիրների գների բարձրացումները կհանգեցնեն Թողարկողի ծախսերի ավելացմանը: Չնայած էներգակիրների գները տատանվում են պայմանավորված արտաքին գործոններով, Թողարկողը փորձում է որոշակիորեն մեղմացնել գնային ռիսկը էներգախնայող տեխնոլոգիաների ներդրմամբ:

Հարկային դաշտի փոփոխություն: Թողարկողի կողմից արտահանվող ապրանքները հարկվում են ԱԱՀ-ի զրո տոկոս դրույքաչափով, բացի այդ Թողարկողը, հանդես գալով որպես գյուղատնտեսական արտադրանք արտադրող, ազատված է շահութահարկի վճարումից մինչև 2024թ.-ի դեկտեմբերի 31-ը: Հարկային դաշտի հնարավոր խստացումները, ինչի հավանականությունը գնահատվում է ցածր, կարող են որոշակիորեն ազդել արտահանվող ապրանքների մրցունակության, Թողարկողի մրցակցային դիրքի և շահութաբերության վրա:

Տեխնոլոգիական պրոցեսներ: Ապրանքների արտադրության և արտահանման ամբողջ գործընթացը հիմնվում է տեխնոլոգիապես հագեցած գործընթացների անխափան աշխատանքի վրա: Օգտագործվող տեխնոլոգիաների հնարավոր խափանումները կարող են ազդել Թողարկողի բիզնեսի անընդհատության վրա: Ընկերությունը այս ուղղության ռիսկերը զսպելու նպատակով ներգրավել է որոշ լավագույն արտասահմանյան և տեղական մասնագետների՝ տեխնոլոգիական շղթաները և գործընթացներն անխափան կառավարելու նպատակով, ինչպես նաև նվազեցնելու շրջակա միջավայրի վրա դրանց բացասական ազդեցությունը:

Եղանակային անբարենպաստ պայմաններ: Գյուղատնտեսական մթերքի արտադրությունը մեծապես կախված է եղանակային պայմաններից, և վերջինիս բացասական փոփոխությունները կարող են բացասաբար ազդել արտադրության, մատակարարման և վաճառքի ծավալների վրա: Սակայն պետք է նշել, որ Թողարկողի ինտենսիվ գյուղատնտեսության ուղղությունը նվազագույնի է հասցնում այդ ազդեցությունը վերջնական արտադրանքի ու արտադրողականության վրա, իսկ ջերմոցային տնտեսության վրա եղանակային պայմաններն ընդհանրապես չեն ազդում:

Արտահանման շուկաների ընդլայնում: Թողարկողը նպատակ ունի ընդլայնել իր արտահանման շուկաները և որպես թիրախ է ընտրել ԱՄԷ-ի և ԵՄ-ի գյուղմթերքի և պանրի շուկաները: Տվյալ շուկաներ մուտքը և ընդլայնումը կապված են որոշակի ռիսկերի հետ և հնարավոր է, որ Թողարկողը ի վիճակի չլինի կազմակերպել նախատեսված ժամկետներում նախատեսված ծավալներով ապրանքների արտահանումը: Այդ ռիսկերի շարքին կարող են դասվել օրինակ նոր շուկաներում մրցակցային պայմանների անցանկալի փոփոխությունը, այլ արտահանողների ի հայտ գալը, ներմուծման սակագնային և ոչ սակագնային սահմանափակումների սահմանումը և այլն:

Արտարժույթային ռիսկ: Թողարկողն ունի արտարժույթով, մասնավորապես ԱՄՆ դոլարով և եվրոյով ներգրավված վարկեր և փոխառություններ, որոնց հաշվեկշռային արժեքը, պայմանավորված արտարժույթային շուկայում փոխարժեքի տատանումներով, կարող է ենթարկվել փոփոխությունների, ինչն էլ կարող է բացասաբար ազդել Թողարկողի վարկունակության վրա: Տեղեկատվություն թողարկողի մասին

3.2.1 Թողարկողի պատմությունը և զարգացումը

3.2.1.1 Թողարկողի անվանումը և կազմակերպատիրական ձևը

Թողարկողի անվանումն է՝

	Լրիվ ֆիրմային անվանումը	Կրճատ անվանումը
հայերեն՝	«ՍՊԱՅԿԱ» սահմանափակ պատասխանատվությամբ ընկերություն	«ՍՊԱՅԿԱ» ՍՊԸ
ռուսերեն՝	Общество с ограниченной ответственностью «СПАЙКА»	ООО «СПАЙКА»
անգլերեն՝	«SPAYKA» Limited liability company	«SPAYKA» LLC

«Սպայկա» ՍՊԸ (այսուհետ՝ Թողարկող կամ Ընկերություն) հիմնադրվել է 2001թ. Ընկերության բաժնետեր և գլխավոր տնօրեն Դավիթ Ղազարյանի կողմից՝ որպես Հայաստանի Հանրապետությունից դեպի ԱՊՀ երկրներ և հակառակ ուղղություններով միջազգային բեռնափոխադրումների իրականացնող ընկերություն: Ընկերությունը հանդիսանում է «ԷԼՏԵԽՄԻՐ» ՍՊԸ-ի և «ՄՈԼՈՍՊԱՐԿ» ՓԲԸ-ի իրավահաջորդը՝ փոխանցման ակտերին համապատասխան (միացում):

Գրանցված ապրանքանիշերն են.

	Ապրանքանիշը	Անվանումը	Գրանցման համարը	Գրանցման ամսաթիվը
1.		ՄԱԳԱԶԻՆՋԱՆ	27462	05.02.2018
2.		ԱՐԱՐԱՏՖՐՈՒՏ	20235	30.05.2011
3.		ԱՐԱՐԱՏՖՈՒԴ	20236	30.05.2016
4.		ՍԱՄԲԻԵԼ	27592	30.01.2018
5.		ՍՊԱՅԿԱ ՊԼԱՍՏԻԿՍ	16130	16.04.2010

«Սպայկա» ապրանքանիշը գտնվում է գրանցման փուլում:

3.2.1.2 Թողարկողի պետական գրանցումը և գործունեության վայրը

Թողարկողի հիմնադրման երկիրն է՝	Հայաստանի Հանրապետությունը
Թողարկողի պետական գրանցման վայրն է՝	ՀՀ, ք. Երևան, Արշակունյաց 252
Թողարկողի պետական գրանցման համարն է՝	269.110.02311
Թողարկողի պետական գրանցման ամսաթիվն է՝	16.04.2001թ.
Թողարկողի գործունեության վայրն է՝	ՀՀ, ք. Երևան, Բագրատունյաց 70/18
Կապի միջոցները՝	Հեռ.՝ (+37410) 44 44 70 Ֆաքս՝ (+37410) 44 05 91 Էլ. Փոստ՝ spayka@spayka.com Կայք՝ www.spayka.am

3.2.2 Նշանակալի դեպքերը

Թողարկողի հետ վերջին շրջանում տեղի ունեցած այն դեպքերը, որոնք ողջամիտ ներդրողը կկարևորեր թողարկողի իրացվելիության մասին գնահատական կազմելու տեսանկյունից

2013թ. Ընկերության կողմից ՀՀ տրանսպորտի ոլորտում առաջինը ներդրվեց հաճախորդների հետ հարաբերությունների կառավարման CRM համակարգը:

2015թ. Շահագործման հանձնեց միջազգային չափանիշներին համապատասխան պահածոների կոմպոտի և հյութերի արտադրություն՝ «Արարատֆուդ» ապրանքանիշի ներքո: Ընկերությունը հիմնեց VOLVO TRUCKS շուրջօրյա պաշտոնական տեխսպասարկման կենտրոն:

2016թ. Ընկերությունը ձեռք բերեց 100 նոր «VOLVO» մակնիշի բեռնատարներ, ինչպես նաև դարձավ «SHMITZ CARGOBULL» ընկերության պաշտոնական դիստրիբյուտորը Հայաստանում: Տավուշի մարզի Բագրատաշեն սահմանային անցակետի հարևանությամբ կառուցվեց 2,000 տոննա տարողությամբ սառնարանային լոգիստիկ կենտրոն:

2017թ. Ընկերությունը ձեռք բերեց Արմավիրի մարզում 70 հա և Կոտայքի մարզում 10 հա պտղատու այգիների ունեցող «Կովկասֆուդ» ընկերության 100% բաժնեմասը: Միաժամանակ նույն վայրում կառուցվեց 20 հա ջերմոցային համալիր և 5.5 հա ջերմոց-սածիլանոց:

2018թ. Ընկերությունը կառուցեց 50 հա տարածքով նորագույն կիսափակ ջերմոցային համալիր Երևան քաղաքում, ինչպես նաև Արմավիրի, Կոտայքի և Տավուշի մարզերում հիմնադրեց 460 հա նոր պտղատու ինտենսիվ այգիներ: Ընկերությունը ցամաքային ճանապարհով բեռնափոխադրումներ սկսեց դեպի Արաբական Միացյալ Էմիրություններ՝ դրանով բացելով հայկական գյուղմթերքի համար նոր շուկա Մերձավոր Արևելքում:

2018թ. օգոստոսին Դավիթ Ղազարյանը դարձավ Ընկերության միակ մասնակիցը՝ ձեռքբերելով Ռոզա Ստեփանյանին պատկանող Ընկերության 49% բաժնեմասը:

2019թ. Ընկերությունը ձեռք բերեց «VOLVO» մակնիշի 100 նոր բեռնատարներ և «SHMITZ» կիսակցորդներ: Շահագործման հանձնվեց «Սամբիել» բրենդի ներքո տարեկան 2000 տոննա արտադրողականությամբ կապույտ և սպիտակ բորբոսով պանրի գործարանը: Գործարկվեց ինտենսիվ այգիների համար նախատեսված բետոնե շապլերի և հակակարկտային պաշտպանության համակարգի աքսեսուարների արտադրություն Հայաստանում և ներդրողներին առաջարկվեց «պատրաստի ինտենսիվ այգի» ծառայության մատուցում:

Ընկերությունը ձեռք է բերել նաև Արարատի մարզում 30հա ջերմոցային համալիր ունեցող «Գրինհաուս» ՍՊԸ 100 տոկոս բաժնեմասը և այժմ հանդիսանում է վերջինիս միակ շահառուն:

2019թ. ապրիլի 5-ին ՀՀ ԿԱ Պետական Եկամուտների Կոմիտեի կողմից տարածված հաղորդագրության համաձայն՝ Ընկերության գործադիր տնօրեն Դավիթ Վենգերի Ղազարյանին մեղադրանք է առաջադրվել ՀՀ քրեական օրենսգրքի 205-րդ հոդվածի 2-րդ մասով:

Համաձայն ՊԵԿ փորձագիտական եզրակացության՝ 01.01.2015-11.01.2016թթ. ընթացքում, Ընկերության ղեկավարությունը, օրենքով սահմանված կարգով և ժամկետներում չհայտարարագրելով Ընկերության կողմից Հայաստանի Հանրապետություն ներմուծված ապրանքների վերաբերյալ իրական տեղեկությունները, այսինքն՝ չներկայացնելով համապատասխան մաքսային հայտարարագրերը և դրանց փոխարեն «Գրինպրոդուկտ» ՍՊԸ ընկերության անվամբ մաքսային մարմիններին ներկայացնելով հարկը, տուրքը և այլ պարտադիր վճարը հաշվարկելու հիմք հանդիսացող կեղծ տեղեկություններ և ուղղակի դիտավորությամբ նպատակ հետապնդելով չվճարել հարկը, տուրքը և պարտադիր այլ վճարը, պետական բյուջե չի վճարել Ընկերության կողմից իրականացված ձեռնարկատիրական գործունեության արդյունքում առաջացած 7,036,666,312 ՀՀ դրամ մաքսատուրք և հարկ:

ՊԵԿ քննչական վարչության կողմից ներկայացված՝ Դավիթ Վենգերի Ղազարյանի նկատմամբ կալանավորումը որպես խափանման միջոց ընտրելու միջնորդությունը Երևան քաղաքի ընդհանուր իրավասության առաջին ատյանի դատարանի 2019թ. ապրիլի 5-ի որոշմամբ բավարարվել է:

2019թ. մայիսի 4-ին ՀՀ ԿԱ Պետական Եկամուտների Կոմիտեի կողմից տարածված հաղորդագրության համաձայն նախաքննության նկատմամբ դատավարական հսկողություն իրականացնող դատախազի կողմից Դավիթ Ղազարյանի նկատմամբ կիրառված խափանման որոշումը փոփոխվել է՝ հաշվի առնելով այն հանգամանքը, որ վերացել են Դավիթ Ղազարյանին կալանքի տակ պահելու հիմքերը, ինչպես նաև այն, որ քրեական գործի

շրջանակներում վերջինս միասնական հաշվեհամարին վճարել է 1,000,000,000 ՀՀ դրամ գումար:

3.2.3 Ներդրումները

Պատմական ֆինանսական ժամանակաշրջանի ընթացքում և դրանից հետո մինչև ազդագիրը գրանցման ներկայացնելու պահը կատարված էական ներդրումների նկարագիրը:

Տեղեկավորություն թողարկողի ապագա էական այն ներդրումների մասին, որոնց կատարման ուղղությամբ թողարկողի կառավարման համապատասխան մարմինները ստանձնել են պարտավորություն, ինչպես նաև այս ներդրումների կատարման համար նախատեսվող աղբյուրները:

Ընկերությունը սկսել է կատարել ներդրումներ սկսած 2001 թվականից:

Ընդհանուր ներդրումների ծավալը 2019թ. դրությամբ կազմել է 120 մլրդ դրամ: Ներդրումները կատարվել են հետևյալ ուղղություններով.

- 105 հա ջերմոցային տնտեսության կառուցում
- 315 միավոր Volvo բեռնատարների ձեռքբերում
- Volvo սերվիս կենտրոնի հիմնում
- 464 հա ինտենսիվ այգիների ձեռքբերում և կառուցում
- Ինտենսիվ այգիների հակակարկտային կոնստրուկցիաների արտադրություն
- Բորբոսով պանրի գործարանի կառուցում
- Իտալական տեխնոլոգիաներով հագեցած հյութերի և պահածոների գործարանի կառուցում
- Չրերի արդյունաբերական արտադրության գործարանի կառուցում
- Թարմ գյուղմթերքի և ձկան փաթեթավորման համար պոլիմերային արկղերի արտադրության հիմնում
- 15,000 մ2 սառնարանային համալիրներ ՀՀ տարբեր շրջաններում
- Հոլանդական տեխնոլոգիաներով բոդկի արդյունաբերական արտադրության հիմնում

Թողարկողի կառավարման մարմինները ապագա ներդրումների մասով չունեն ստանձնած պարտավորություններ:

3.3 Բիզնեսի նկարագիրը

3.3.1 Հիմնական գործունեությունը

Ընկերությունը գործունեություն է ծավալում հետևյալ ոլորտներում.

3.3.1.1 Միջազգային բեռնափոխադրումներ

2001թ.-ից մինչև 2008թ. Ընկերության հիմնական գործունեությունը եղել է միջազգային բեռնափոխադրումները: Ներկայումս ընկերությունը ունի 315 բեռնատար սառնարանային կցորդով, և բեռնափոխադրումների ծառայություններ մատուցում է հիմնականում ՀՀ ապրանքներ ներմուծողներին: Նշված ծառայությունների մասնաբաժինը ընդհանուր հասույթում ներկայումս չի գերազանցում 6%-ը: Նշված ոլորտում Սպայկա ՍՊԸ հանդիսանում է առաջատար ոչ միայն ՀՀ-ում, այլև տարածաշրջանում, քանի որ ունի ամենամեծ սեփական բեռնատարների ավտոպարկը: ՀՀ ընդհանուր առևտրանային կիսակցորդներով միջազգային բեռնափոխադրող ավտոպարկի 50%-ը պատկանում է Սպայկա ՍՊԸ-ին: Հաջորդ խոշոր ընկերության ավտոպարկը չի գերազանցում 2 տասնյակ նման տեխնիկան: Ընկերությունը ավտոպարկը արտահանման ուղղությամբ օգտագործում է սեփական ապրանքների տեղափոխման համար, իսկ դեպի ՀՀ ներկրման ուղղությամբ բեռնափոխադրման ծառայություններ է մատուցում է երրորդ անձանց: Բեռնափոխադրումների աշխարհագրությունը ներառում է ԵՄ, ԱՊՀ և Մերձավոր Արևելքի երկրները:

3.3.1.2 Գյուղատնտեսական արտադրանքի արտադրություն

- *Ջերմոցային համալիրների շահագործում*

2017թ. Ընկերությունը Արտաշատի համայնքում սկսեց շահագործել 30 հա բոդկի ջերմոցներ և զբաղվել ամսական բոդկի արտադրությամբ: Նույն տարում ընկերությունը կատարեց ներդրումներ և ջերմոցները վերակառուցվեց լուրջ արտադրության համար: Նշված տարածքում 2016-2017թթ.. կառուցվեց ևս 5.5 հա ջերմոցային տնտեսություն, որը ներկայումս վերափոխվել է սաժիլային ջերմատան՝ ապահովելով ընկերության բոլոր ջերմոցների սաժիլների սեփական արտադրությունը: 2017թ. նույն տարածքում կառուցվեց ևս 20 հա ջերմոցային տնտեսություն նորագույն տեխնոլոգիայով: Արդյունքում ներկայումս Արտաշատ համայնքում ընկերությունն ունի 50 հա ջերմոցային տնտեսություն, որտեղ արտադրվում է լուրջ և վարունգ, և 5.5հա սաժիլային ջերմատուն:

2017թ. ընկերությունը ներդրումային ծրագրի շրջանակներում ՀՀ կառավարության կողմից ստացավ որպես նվիրատվություն 85 հա հող Երևանի Նորագավիթ թաղամասին հարող տարածքում 50 հա նոր ջերմոցային համալիր կառուցելու նպատակով: 2018թ. սկսվեց նշված ջերմոցային տնտեսության կառուցումը, որի 30 հա

արդեն շահագործված է, իսկ 20 հա նախատեսվում է հանձնել շահագործման 2019թ. ապրիլին: Նշված ջերմոցային համալիրն ամենամեծ կիսափակ ջերմոցն է աշխարհում:

Այսպիսով, Ընկերությունը ներկայումս շահագործում է 105 հա ջերմոցային տնտեսություն, 2019թ-ից հետո տարեկան կարտադրի ավելի քան 60,000 տոննա բանջարեղեն (2018թ. ջերմոցային արտադրանքը կազմել է մոտ 28,000 տոննա):

Այս ոլորտում Ընկերությունը ՀՀ-ում համարվում է ամենամեծ ջերմոցային տնտեսություն ունեցող ընկերությունը: Երկրորդ տեղում գտնվող ընկերության ջերմոցային տնտեսությունների չափը չի գերազանցում 20 հա-ը:

- *Ինտենսիվ այգիների շահագործում*

2016թ. Ընկերությունը Արմավիրի մարզի Շենիկ համայնքում կառուցեց 30 հա կեռասի ինտենսիվ այգի հակակարկտային և ոռոգման ժամանակակից համակարգերով: 2017թ. Ընկերությունը ձեռք բերեց «Կովկասֆուդ» ՍՊԸ-ն, որը ուներ 15 հա խնձորի ինտենսիվ այգի Կոտայքի մարզի Ալափարս համայնքում և 20 հա ծիրանի այգի Արմավիրի Շենիկ համայնքում: 2018թ. Արմավիրի Շենիկ համայնքում ընկերությունը ավելացրեց ինտենսիվ այգիների մակերեսը 80 հա-ով և Ալափարս համայնքում՝ ևս 15 հա-ով: 2019թ. Ընկերությունը Շենիկում ավելացրեց ինտենսիվ այգիները ևս 277 հա և Ալափարս համայնքում ևս 20 հա մակերեսներով: Ընկերությունը 2018թ. ստացել է բերք միայն Ալափարս համայնքի 15 հա խնձորի ինտենսիվ այգուց և Շենիկի ավանդական ծիրանի այգուց: 2019թ. նախատեսվում է Շենիկի 30 հա կեռասի այգու առաջին բերքահավաքը: Ընկերությունը ներկայումս շահագործում է ընդհանուր թվով 464 հա ինտենսիվ ժամանակակից հակակարկտային և ոռոգման համակարգերով համալրված այգիներ, որոնց հիմնական բերքատվությունը սպասվում է 2021-2022թթ: Հիմնական արտադրատեսակներն են կեռաս, ծիրան, խաղող, տանձ, դեղձ, խնձոր, սալոր: Նմանատիպ այգիներ ՀՀ-ում կառուցվում են, սակայն այս պահին թարմ սպառման միրգ արտադրող ամենամեծ տնտեսությունը պատկանում է Ընկերությանը: Այստեղ չեն հաշվարկվում տեխնիկական խաղողի այգիները, որոնք նախատեսված են գինեգործության և սպիրտի արտադրության համար: 2018թ. Ընկերությունը այս գործունեությունից ստացել է 460 տոննա արտադրանք, իսկ 2019թ. անկալվում է ստանալ մոտ 1,000 տոննա: Ակնկալվում է, որ յուրաքանչյուր տարի բերքատվությունը կավելանա ըստ տնկիների բերքատվությունների ժամանակացույցի՝ 2022թ.-ին հասնելով 16,000 տոննա բերքատվության:

- *Բաց գրունտի վրա բանջարեղենի մշակում*

Ընկերությունը 2017թ. սկսեց ակտիվորեն զարգացնել նաև բաց գրունտի վրա բանջարեղենի արտադրություն սկզբում Կոտայքի մարզի Ալափարս համայնքում, հետագայում նաև Տաուշի մարզի Նոյեմբերյանի Հաղթանակ համայնքում: Ներկայումս ընկերությունը Նոյեմբերյանի Հաղթանակ համայնքում իրականացնում է 47 հա բոդկի

մշակում, 40 հա՝ սեխի մշակում, իսկ Կոտայքի մարզի Ալափարս համայնքում իրականացնում է 20 հա սխտորի մշակում: 2019թ. Ընկերությունը նախատեսում է այս գործունեությունից ստանալ 8,400 տոննա բերք:

3.3.1.3 **Գյուղմթերքի արտահանում**

Ընկերությունը գյուղմթերքի արտահանմամբ սկսել է զբաղվել 2009թ.-ից: Ներկայումս ընկերությունը գյուղմթերք ձեռք է բերում տեղական ֆերմերներից, ներմուծում է այլ երկրներից, ինչպես նաև ստանում է սեփական արտադրությունից: Ընկերությունը ձեռքբերված և արտադրված ամբողջ մթերքը արտահանում է: 2018թ. ընկերությունը արտահանել է մոտ 100,000 տոննա գյուղմթերք: Ներքին վաճառքով ընկերությունը չի զբաղվում: Ներկայումս ՀՀ-ից ՌԴ թարմ միրգ և բանջարեղենի արտահանման մոտ 70% կազմում է Սպայկա ընկերության արտահանումը: Արտահանումը կազմակերպվում է Ընկերությանը պատկանող բեռնատարների, ինչպես նաև այլ բեռնափոխադրողների տրանսպորտային միջոցների ներգրավման միջոցով, որոնք համալրված են սառնարանային ագրեգատներով, ջերմաստիճանային ռեժիմների ավտոմատ կառավարման և GPS տեղորոշման համակարգերով՝ ապահովելով պտուղ բանջարեղենի տեղափոխման ընթացքում որակի արդյունավետ վերահսկումը: Գյուղմթերքի արտահանման կազմակերպման արդյունավետության բարձրացման նպատակով Ընկերությունը կառուցել է սառնարանային պահեստներ (լոգիստիկ կենտրոններ) Արտաշատում, Երևանում, Բագրատաշենում, որտեղ իրականացվում է պտուղ բանջարեղենի պահպանություն, տեսակավորում, փաթեթավորում, պիտակավորում հատուկ ռեժիմների պահպանմամբ: Ընկերությունը իր ՌԴ ընկերության միջոցով (Սպայկա-Ռուս ՍՊԸ) շահագործում է նաև լոգիստիկ կենտրոններ ՌԴ Մոսկվա, Սանկ-Պետերբուրգ, Սամարա, Եկատերինբուրգ, Կրասնոդար և Նովոսիբիրսկ քաղաքներում, որոնք նույնպես համալրված են ժամանակակից սառնարանային համակարգերով:

Ընկերությունը գյուղմթերք արտահանում է ՌԴ, ԱՄԷ և Եվրոպա: ՌԴ մասնաբաժինը կազմում է մոտ 95%, Եվրոպա մասնաբաժինը՝ մոտ 1%, իսկ ԱՄԷ՝ 4%:

2018թ.-ի Ընկերության հասույթում գյուղմթերքի արտահանումից ստացված հասույթի մասնաբաժինը (ներառյալ սեփական արտադրանքը) կազմում է մոտ 85%:

2019թ. Ընկերությունը մասնակցեց Բեռլինում Fruit-Logistika համաշխարհային պտուղ բանջարեղենի ցուցահանդեսին՝ ներկայանալով սեփական տաղավարով: Նշված ցուցահանդեսին Հայաստանը ներկայանում էր առաջին անգամ: Ընկերությունը մասնակցեց նաև Դուբայում Gulf-Food համաշխարհային պտուղ բանջարեղենի ցուցահանդեսին՝ կրկին ներկայանալով սեփական տաղավարով: Այս մարքեթինգային միջոցառումները փաստում են, որ Ընկերությունը թիրախավորել է դիվեսիֆիկացնել արտահանման շուկաները դեպի ԱՄԷ և Եվրոպա: Առաջիկայում նախատեսվում է բացել գրասենյակ Դուբայում: 2018թ. Ընկերությունը առաջին անգամ ցամաքային

ճանապարհով արտահանեց սեփական արտադրանքը Դուբայ, որը աննախադեպ էր հայաստանյան ընկերությունների համար: Մյուս արտադրողները Դուբայ արտահանել են քիչ քանակներով և միայն օդային ճանապարհով, ինչը թանկացնում է լոգիստիկ ծախսերը:

Ընկերությունն իր առաջիկա տարիների պլաններում նախատեսում է պակասեցնել ՌԴ արտահանման մասնաբաժինը ընդհանուր արտահանման ծավալում մինչև 65%՝ ավելացնելով ԱՄԷ և Արևելյան Եվրոպայի մասնաբաժինը: Այս խնդրի լուծման նպատակով Ընկերությունը ստեղծել է հատուկ ստորաբաժանում, որի խնդիրն է զարգացնել նշված ուղղությունները:

3.3.1.4 Պանրի արտադրություն

2019թ. հունվարին ընկերությունը Երևանի Նորագավիթ թաղամասին հարող տարածքում շահագործման հանձնեց սկսեց բորբոսով պանրի գործարան: Գործարանի տարեկան արտադրողականությունը կազմում է 2,000 տոննա բորբոսով պանիր SAMBIEL ապրանքանիշի ներքո: Ամբողջ արտադրանքը նախատեսվում է արտահանել հիմնականում դեպի ՌԴ: Գործարանը աշխատում է տեղական հումքի բազայի վրա օրական մինչև 60 տոննա կաթի մթերումով: Այն կառուցվել է աշխարհահռչակ գերմանական ALPMA ընկերության սարքավորումներով, իսկ պանրի արտադրության տեխնոլոգիան համակցված է գերմանական ու հոլանդական տեխնոլոգիաներով: Գործարանը տեխնոլոգիական հագեցվածությամբ ամենամեծն է տարածաշրջանում, որը թողարկելու է եվրոպականին հավասար որակի պանիր:

3.3.1.5 Կոմպոտների, հյութերի, պահածոների արտադրություն

Ընկերությունը 2015-2016թթ. Երևան քաղաքի գլխավոր գրասենյակին կից տարածքում կառուցեց կոմպոտների, հյութերի և պահածոների գործարանը, որը համալրված է իտալական նորագույն տեխնոլոգիաներով: Գործարանի հզորությունը կազմում է տարեկան մինչև 30 մլ ապակե տարա: Տեսականին բաղկացած է ծիրանի, հոնի, կեռասի, նռան կոմպոտներից, ծիրանի, չիչխանի, հոնի հյութերից և բոլկի մարինադից: Արտադրանքը հիմնականում վաճառվում է ՌԴ և ԵՄ առևտրային ցանցերում: Ընկերությունը 2017թ. ձեռք բերեց նաև մրգերի չրի արտադրության 9 չորանոցներ, որտեղ արտադրվում են նաև ծիրանի, սև սալորի, դեղձի, խնձորի չրեր:

Այս ոլորտի արտադրանքը իրացվում է «Արարատֆրուտ» բրենդի ներքո: Ընկերության արտադրանքի հիմնական առավելությունն այն է, որ արտադրության ժամանակ չի օգտագործվում շաքարավազ: Քաղցրությունը ապահովվում է բնական ֆրուկտոզայով: Եվրոպական շուկայում այն վաճառվում է առանց շաքարի մականշմամբ, ինչը մեծ պահանջարկ ունի:

Ներկայումս արտադրության ծավալները դեռ փոքր են կապված մշակման ենթակա սակավ բերքի հետ, և այս ոլորտը համախառն հասույթում չի գերազանցում 1%-ը: Սեփական բերքի ծավալների մեծացմանը զուգընթաց արտադրության ծավալները կավելանան:

3.3.1.6 *Բեռնատարների և կիսակցորդների տեխնիկական սպասարկում*

2015-2016թթ. Ընկերությունը կառուցեց բեռնատարների և կիսակցորդների տեխնիկական սպասարկման կենտրոնը, որը հավատարմագրվեց շվեդական VOLVO ընկերության կողմից: Կենտրոնում սպասարկվում են ոչ միայն Ընկերության պատկանող, այլև երրորդ անձանց բեռնատարները: Կենտրոնը հագեցված է ժամանակակից տեխնոլոգիաներով, որոնք ապահովում են մեքենաների անթերի վերանորոգումը: Նշված կենտրոնը ՀՀ-ում միակն է, որ սպասարկում է ժամանակակից բեռնատարներ և կիսակցորդներ: Տարածաշրջանում մյուս կենտրոնը գտնվում է Թբիլիսիում, որը տեխնիկական հագեցվածությամբ էապես զիջում է:

Կենտրոնում իրականացվում է նաև VOLVO ընկերության բեռնատարների երաշխիքային սպասարկում, որը վերահսկվում է շվեդ գործընկերների կողմից:

2018թ. Ընկերությունը բացեց տեխսպասարկման երկրորդ կայանը, որը մասնագիտացված է թափքերի վերանորոգմամբ:

Տեխնիկական սպասարկման կենտրոնների գործունեության հասույթը ընդհանուր հասույթում չի գերազանցում 1%-ը: Այն նախատեսված է հիմնականում ավտոպարկի անխափան շահագործման համար:

3.3.1.7 *«Սպայկա Պլաստիկս» տարաների արտադրություն*

Ընկերությունը 2011թ. ձեռք բերեց գերմանական KURTZ արտադրողից պենոպլաստե արկղերի արտադրության հոսքագիծ, որը նախատեսված է պենոպլաստե տարաների արտադրության համար: Պենոպլաստե տարաները նախատեսված են հիմնականում թարմ ձուկ արտահանելու համար: Այս ոլորտում Ընկերությունը հանդիսանում է խոշորագույն արտադրողը ՀՀ-ում: Մինչև 2016թ. արտադրամասը աշխատում էր ավելի քան 70% ծանրաբեռնվածությամբ, սակայն 2016թ-ից հետո այն անկում ապրեց, քանի որ թարմ ձկան արտահանման ծավալները կտրուկ նվազեցին: Այս ոլորտից հասույթը Ընկերության ընդհանուր հասույթում չի գերազանցում 1%-ը:

2016-2018թթ Ընկերությունը ձեռք բերեց նաև պլաստիկ արկղերի 8 միավոր ավտոմատ հոսքագծեր, որոնք ներկայումս ապահովում են գյուղմթերքի արտահանման համար նախատեսված արկղերի ներքին պահանջարկը՝ օրական արտադրելով ավելի քան 20,000 արկղ: Այս արտադրանքը նախատեսված է միայն Ընկերության թողարկած և ձեռք բերած գյուղմթերքի փաթեթավորման համար:

3.3.1.8 *Բեքոնե շալւների արտադրություն*

2017թ. Ընկերությունը ձեռք բերեց իտալական բետոնե շալւների հոսքագիծ, որը նախատեսված է ինտենսիվ այգիների հակակարկտային համակարգի շալւների և աքսեսուարների արտադրության համար: Արտադրամասը թողարկում է նաև բետոն օրական մինչև 250խմ: Նշված արտադրամասի թողարկած արտադրանքը առաջիկա 2-3 տարիներին բավարարելու է ընկերության ինտենսիվ այգիների հակակարկտային համակարգերի համար շալւների առկա պահանջարկը:

Ընկերությունը նախատեսում է նաև ներդրողներին առաջարկել պատրաստի ինտենսիվ այգիներ, որը ներառելու է այգու հիմնադրումը, հակակարկտային պաշտպանության համակարգը, կաթիլային ոռոգման համակարգը, ագրոնոմիական խորհրդատվությունը, արտադրանքի հետագա իրացումը:

3.3.1.9 *Հայաստանում VOLVO, CARRIER TRANSICOLD, SHMITZ CARGOBULL ընկերությունների պաշտոնական դիստրիբյուտոր*

3.3.2 Հիմնական շուկաները

3.3.2.1 *Հիմնական շուկաները*

Ընկերության ապրանքների սպառման և ծառայությունների մատուցման հիմնական շուկաներն են՝

1. Ռուսաստանի Դաշնությունը (ՌԴ) – ավելի քան 140 մլն բնակչություն

ՌԴ-ն Ընկերության հիմնական շուկան է: 2018թ.-ի դրությամբ ապրանքների ավելի քան 90% իրացվում է ՌԴ-ում: ՌԴ-ում հիմնականում իրացվում է արտահանված գյուղմթերքը: ՌԴ-ում ընկերության հիմնական հաճախորդներն են մանրածախ ցանցերը, որոնց մասնաբաժին ընդհանուր վաճառքի ծավալներում կազմում է ավելի քան 90%:

ՌԴ-ում թարմ պտուղ-բանջարեղենի սպառումը տարեցտարի ավելանում է՝ հասնելով մեկ անձին տարեկան մինչև 150 կգ: ՌԴ պտուղ-բանջարեղենի հիմնական ներմուծող երկրներն են՝ Չինաստանը, Մարոկկոն, Ադրբեջանը, Բելառուսը, Թուրքիան: 2016թ.-ից ՌԴ-ն Թուրքիայի նկատմամբ կիրառեց սահմանափակումներ՝ արգելելով պտուղ-բանջարեղենի ներմուծումը: 2018թ. ՌԴ-ն թույլատրեց որոշ թուրքական ընկերությունների ներմուծել պտուղ-բանջարեղեն՝ սահմանելով տարեկան չափաքանակներ, օրինակ լուլիկի դեպքում Թուրքիայից ՌԴ տարեկան ներմուծման չափաքանակը կազմում է 50,000 տոննա: Միևնույն ժամանակ ՌԴ-ում ակտիվ զարգանում են տեղական գյուղմթերք արտադրողները, ինչի խրախուսումը, սակայն, էականորեն նվազեցվեց 2019թ-ից:

Սպայկա Ընկերությունը ՌԴ-ում գործում է 2009թ-ից և երկար տարիների արդյունքում ստեղծել է կայուն հաճախորդների ցանց, որոնք սկզբնական շրջանում գտնվում էին մեծաձախ շուկաներում, իսկ ներկայումս հաճախորդների բազան վերափոխվել է մանրածախ ցանցերի:

Ընկերության գյուղմթերքի վաճառքների գծով հիմնական հաճախորդներն են՝

10 խոշոր գյուղմթերք գնողները	Վաճառքները ԱՄՆ դոլարով		Մասնաբաժինը ընդ.հասույթ. %	
	2017	2018	2017	2018
TANDER ЗАО (Магнит)	\$20,537,120	\$17,741,938	16%	12%
LENTA ООО	\$4,454,505	\$17,435,714	3%	12%
ELIT (AMULET)	\$12,244,109	\$14,315,222	10%	10%
PEREKRYOSTOK	\$5,208,106	\$11,233,102	4%	8%
ELEMENT TREID MONETKA	\$6,586,404	\$6,812,688	5%	5%
PIRPAK	\$4,986,789	\$5,117,618	4%	4%
Национальная фруктовая компания	\$3,007,189	\$4,868,228	3%	4%
ORP	\$5,092,599	\$3,948,954	4%	3%
X5 Групп	\$7,879,727	\$2,784,549	8%	2%
ASHAN	\$7,035,902	\$2,631,522	7%	2%
10 խոշոր հաճախորդներ	\$77,032,450	\$86,889,535	60%	60%
Ընդամենը գյուղմթերքի վաճառք	\$128,699,410	\$145,093,227		

Ընկերությունը նշված մանրածախ ցանցերի միջոցով իրացնում է իր արտադրանքը ամբողջ ՌԴ տարածքում ավելի քան 43,000 սուպերմարկետների և հիպերմարկետների միջոցով՝ գրավելով ՌԴ ամենախոշոր քաղաքները՝ ընդհուպ հասնելով մինչև Սիբիր:

Ընկերության արտադրանքը հասանելի է մանրածախ ցանցերի բոլոր խանութներին, որոնց քանակն ըստ մանրածախ ցանցերի բերված է ստորև.

Առևտրային ցանցեր	Առկա խանութների քանակ
TANDER ЗАО (Магнит)	17,442
LENTA ООО	400
X5 retailer	12,127
ELEMENT TREID MONETKA	1,247
Национальная фруктовая компания	300

Моя семья	480
ASHAN	464
BILLA	3,600
DIXY	2,534
Այլ ցանցեր (45 հատ)	4,500
Ընդամենը	43,094

Ընկերությունը վաճառքների լոգիստիկան կազմակերպում է ինչպես ուղղակի վաճառքներով ՀՀ-ից, այնպես էլ ՌԴ-ում գործող փոխկապակցված ընկերության միջոցով՝ Սպայկա-Ռուս ՍՊԸ: Ընկերությունը ՌԴ 6 խոշոր քաղաքներում ունի լոգիստիկ կենտրոններ, որտեղից էլ կատարվում են պատվերների մշակումները և առաքումները կոնկրետ խանութներին կամ նրանց բաշխիչ կետերին: Լոգիստիկ կենտրոնները գտնվում են Մոսկվայում, Սանկտ-Պետերբուրգում, Սամարայում, Կրասնոդարում, Եկատերինբուրգում և Նովոսիբիրսկում:

Այս ցանցերի միջոցով նախատեսվում է իրացնել նաև կապույտ և սպիտակ բորբոսով պանիրը «Սամբիել» ապրանքանիշի ներքո: Այս ուղղությամբ ընկերությունը ՌԴ-ում ակտիվ բրենդինգ է իրականացնում:

2. Հայաստանի Հանրապետություն – մոտ 3 մլն բնակչություն

Ընկերությունը վաճառքի նպատակով Հայաստան ապրանքներ չի ներմուծում: ՀՀ-ն հիմնականում տրանսպորտային ծառայություններ մատուցելու շուկա է: Ընկերությունը տրանսպորտային ծառայություններ է մատուցում ՀՀ-ում գրանցված բոլոր ներմուծող ընկերություններին: Այս շուկան նույնպես կայուն շուկա է, քանի որ ներմուծումների ծավալը ՌԴ-ից ունի աճելու միտում: ՀՀ-ի անդամակցությունը ԵԱՏՄ-ին նույնպես դրական ազդեց այս ոլորտի վրա՝ վերացնելով մաքսային ձևակերպումների հետ կապված մի շարք պատնեշներ: Ընկերության այս ոլորտի հիմնական հաճախորդներն են խոշոր ներմուծողներ հանդիսացող ընկերությունները՝ Ալեքս Հոլդինգ ՍՊԸ, Բրենդլիդեր ՍՊԸ, Սանֆուդ ՍՊԸ, Ռուստալոջիստիկ ՍՊԸ, Սովուանո ՍՊԸ, Ադամիում ՍՊԸ և այլն: Տարեկան պատվերների ընդհանուր քանակը 2018թ. կազմել է 3,124 միավոր, ի համեմատ 2017թ. 2,995-ի: Ավելացել են նաև հաճախորդները՝ 505-ից դառնալով 530:

Ընկերությունը ՀՀ-ում իրացնում է նաև պենոպլաստե արկղեր ծուկ արտահանողների համար, որի շուկան կրճատվել է վերջին տարներին, սակայն ներկայում կայունացած է: Այս ոլորտը չի հանդիսանում ընկերության ստրատեգիական ոլորտ:

Մյուս ոլորտը ՀՀ-ում իրացումների մեջ VOLVO ավտոտեխսպասարկումն է: Այն ծառայություններ է մատուցում նաև երրորդ անձանց: Կենտրոնը ներկայում աշխատում է 2 հերթափոխով՝ տարեկան սպասարկելով ավելի քան 1,500 մեքենա:

3. Արաբական ծովածոցի երկրներ – ավելի քան 210 մլն բնակչություն, Եվրոպական Միություն – շուրջ 500 մլն բնակչություն

Արաբական ծովածոցի երկրները և ԵՄ-ն ընկերության համար նոր շուկաներ են: 2018թ. Ընկերությունն առաջին անգամ ցամաքային ճանապարհով ԱՄԷ արտահանեց լոլիկ: Ներկայում այս շուկաների զարգացման ուղղությամբ ընկերությունը կատարում է հստակ ծրագրեր, կնքվում են մատակարարման պայմանագրեր մեծածախ և մանրածախ հաճախորդների հետ: Առաջիկա տարիների պլաններում առաջնահերթ թիրախներից է շուկաների դիվերսիֆիկացիան ի հաշիվ ԱՄԷ և ԵՄ-ի՝ նրանց մասնաբաժինը հասցնելով 30-40%:

ԱՄԷ-ի շուկան ունի Ընկերության համար ստրատեգիական նշանակություն նաև գնային կարգավորումների և դիվերսիֆիկացիայի տեսանկյունից՝ լրացնելով ՌԴ շուկայում գնային տատանումներով պայմանավորված բացը: Օրինակ լոլիկի դեպքում ՌԴ-ում գները բարձրանում են հոկտեմբերից մինչև մայիս, երբ ՌԴ-ում չկա տեղական հողի լոլիկը, իսկ ԱՄԷ-ում՝ հակառակը՝ գները բարձրանում են մայիսից մինչև հոկտեմբեր, քանի որ սաստիկ շոգերի պատճառով հողի բերքը վերանում է նույնիսկ հարևան երկրներում և ամբողջ պտուղ-բանջարեղենը ներմուծվում է:

3.3.2.2 Մրցակցային դիրքը

2018թ.-ի դրությամբ Ընկերության մասնաբաժինը ՀՀ-ից ՌԴ թարմ պտուղ-բանջարեղեն արտահանման մեջ կազմում է ավելի քան 70%, իսկ ՌԴ-ի թարմ պտուղ-բանջարեղեն ընդհանուր ներմուծման մեջ՝ մոտ 6%, սակայն որոշ ապրանքների մասով հասնում է 10-15%-ի: ՌԴ շուկայում հիմնական մրցակիցներն են Թուրքիան, Ադրբեջանը և Մարոկկոն: Սակայն այս երկրների նկատմամբ տեղական արտահանվող արտադրանքը ունի մի շարք առավելություններ:

1. ԵԱՏՄ միասնական շուկայով պայմանավորված չեն կիրառվում մաքսատուրքեր և ոչ սակագնային սահմանափակումներ, ինչն էապես ազդում է ապրանքների ինքնարժեքի վրա:
2. Ընկերության ջերմոցային արտադրանքը համարվում է բիոլոգիապես մաքուր արտադրանք, քանի որ ընկերությանը պատկանող ջերմոցներում չի օգտագործվում քիմիկատային պաշտպանություն: Այն կազմակերպվում է միայն բիո տեխնոլոգիայով: Այսինքն Ընկերությունը փոշոտման և վնասատուներից պաշտպանության համար ներմուծում և բուծում է հատուկ միջատներ: Իսկ օրինակ Թուրքական ջերմոցներում օգտագործվում են միայն քիմիկատային պաշտպանության մեթոդները, որն էլ էապես ազդում է արտադրանքի որակի վրա: Ընկերության արտադրանքն իր հստակ տեղն ունի շուկայում՝ առանձնանալով իր համային և որակական հատկություններով: Ընկերության արտադրանքի շուկայական գինը միշտ բարձր է, քան այլ երկրներից ներմուծված նույն ապրանքներինը բարձր պահանջարկի պատճառով:

3. ՌԴ-ում հայկական մրգի և բանջարեղենի վաճառքին նպաստում է դեռ ԽՍՀՄ ժամանակներից առկա որակի վերաբերյալ բարձր համբավը, որը ընկերությունը պատճառ մակարդակի է պահում «ԱրարատՖրուտ» բրենդի ներքո:

Մրցակիցների շարքում են նաև ՌԴ տեղական արտադրողները, որոնք տարեցտարի ավելացնում են իրենց արտադրական հզորությունները: Սակայն այս ոլորտում տեղական ջերմոցային տնտեսություններն ունեն մի շարք թերություններ: Հիմնականում դրանք առնվազն կրկնակի կապիտալ ներդրումներն են պահանջում ի համեմատ Հայաստանի, քանի որ այնտեղ ջերմոցները կառուցվում են ապակեպատ, իսկ Ընկերության ջերմոցները միայն պոլիէթիլենային են: Հաջորդ թերությունը էներգակիրների հասանելիության բարդություններն են՝ կապված ՌԴ-ում էներգակիրների միացումների բարդ և ծախսատար համակարգի հետ: Հաջորդ և ամենագլխավոր թերությունը արևային լուսային գոտիների էական տարբերությունն է: ՌԴ հարավային մարզերը համարվում են լուսային 3-րդ գոտի, իսկ ՀՀ-ն համարվում է լուսային 5-րդ գոտի՝ ապահովելով արևի ավելի շատ լույս, որն էլ ազդում է բերքատվության մակարդակի վրա: Օրինակ Կրասնոդարի մարզի ջերմոցներում 1քմ մակերեսից ստացվում է առավելագույնը 30-35կգ լոլիկ, մինչդեռ ընկերության ջերմոցներում այս ցուցանիշը հասնում է մինչև 45-50կգ-ի: Այս բոլոր ցուցանիշները ազդում են արտադրանքի ինքնարժեքի վրա: Հիմնականում տեղական արտադրողները մասնագիտացված են ջերմոցային վարունգների և խնձորի այգիների վրա, մնացած ապրանքատեսակների պահանջարկը բավարարվում է ներմուծումների հաշվին: Ամառային սեզոնին միայն բաց հողի լոլիկն է դուրս մղում ներմուծողներին ցածր գնի պատճառով:

ԱՄԷ-ում հիմնական պտուղ բանջարեղենը ներմուծվում է հարևան երկրներից բաց գրունտի արտադրանքի տեսքով, իսկ ոչ սեզոնին այն ներմուծվում է եվրոպական, հարավամերիկյան, ասիական երկրներից, որոնք նույնպես ունեն բարձր ինքնարժեք, քան Ընկերության արտադրանքն է: Այս առումով Ընկերությունն ունի առավելություն որպես սեփական արտադրանք արտադրող՝ ապահովելով մատակարարումների հստակ գրաֆիկներ իր սեփական տրանսպորտային միջոցներով:

ԵՄ երկրներում առաջին փուլում թիրախային շուկա են համարվում արևելաեվրոպական և սկանդինավյան երկրները, որտեղ սեզոնային մեծ պահանջարկ կա ջերմոցային բանջարեղենի նկատմամբ: Ընկերությունը նախատեսում է տարեկան ավելի քան 10 հազար տոննա արտադրանք իրացնել ԵՄ շուկաներում:

3.4 Թողարկողի կառուցվածքը

Ընկերության հետ փոխկապակցված ընկերություններն են՝

1. **Սպայկա Ռուս ՍՊԸ** - գրանցված է ՌԴ-ում: Փոխկապակցված է Ընկերության հետ բաժնետիրոջ գործոնով՝ 100% բաժնեմասի սեփականատերն է Դավիթ Ղազարյանը: Սպայկա-Ռուս ՍՊԸ-ն կազմակերպում է ՌԴ-ում վաճառքների բաշխումը

հաճախորդների միջև, ՌԴ 6 քաղաքներում ունի լոգիստիկ կենտրոններ, անձնակազմը բաղկացած է մոտ 50 հոգուց:

2. **Սպայկա Ջեորջիա ՍՊԸ** - գրանցված է Վրաստանի Հանրապետությունում: Փոխկապակցված է Ընկերության հետ բաժնետիրոջ գործունով՝ 100% բաժնեմասի սեփականատերն է Դավիթ Ղազարյանը: Սպայկա Ջեորջիա ընկերությունը հիմնականում զբաղվում է Վրաստանից մանդարինի, նեկտարինի և դեղձի մթերմամբ և արտահանմամբ ՌԴ: Ընկերությունը իր գործունեությունը իրականացնում է սեզոնային կտրվածքով՝ ամռանը 1 ամիս նեկտարինի և դեղձի մթերման համար, և նոյեմբեր-դեկտեմբեր ամիսներին՝ մանդարինի մթերման համար:
3. **Գրինհաուս ՍՊԸ** - գրանցված է ՀՀ-ում: Ընկերությունը ձեռք է բերել Գրինհաուս ՍՊԸ 100 տոկոս բաժնեմասը և այժմ հանդիսանում է Գրինհաուս ՍՊԸ միակ վերջնական շահառուն: Սեփականատիրոջ փոփոխության պետական գրանցումն այս պահին ընթացքի մեջ է:
4. **Կովկասֆուդ ՍՊԸ** - գրանցված է ՀՀ-ում: 100% բաժնեմասի սեփականատերը Սպայկա ՍՊԸ-ն է: Ընկերությանը պատկանող ակտիվները տեղափոխվել են Սպայկա ընկերության ակտիվների մեջ:

Ընկերությունը հանդիսանում է նաև «Մազազինջան» և «Արմզոն» ՍՊԸ-ների 100% սեփականատերը: 2018թ. Ընկերությունը վաճառեց իրեն պատկանող «Արմսանպրոդուկտ» ՍՊԸ-ի 100% բաժնեմասը: Նշված երեք ընկերություններն այս պահին որևէ գործունեություն չեն ծավալում:

Վերոնշյալ ընկերությունների տնտեսական շահերի կենտրոնը ՍՊԱՅԿԱ ՍՊԸ-ն է, ուստի դրանց ֆինանսական հաշվետվությունները համախմբվում են Ընկերության ֆինանսական հաշվետվություններում:

3.5 Թողարկողի հիմնական միջոցները

Հիմնական միջոցներն առ 31/12/18թ.	Զուտ հաշվեկշռային արժեքը (հազար ՀՀ դրամ)
Հող	11,006,670
Շենք, շինություններ	16,760,111
Ինֆրաստրուկտուրաներ	10,928,505
Սարքավորումներ	26,974,334
Տրանսպորտային միջոցներ	11,304,182
Տնկիներ	824,628
Այլ հիմնական միջոցներ	742,992
Անավարտ շինարարություն	35,718,179
Ընդամենը	114,259,601

2018թ.-ի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Ընկերության՝ 114.3 մլրդ ՀՀ դրամ արժողությամբ հիմնական միջոցները գրավադրված են Ընկերության վարկային պարտավորությունների դիմաց:

3.6 Զարգացման վերջին միտումները

Ներկայացվում են միայն այն միտումները, որոնք էական են և (կամ) ողջամիտ ներդրողը կկարևորեր ներդրումային որոշումներ կայացնելիս

Ընկերությունը կանխատեսում է, որ առաջիկայում սեփական արտադրանքի քանակը կկրկնապատկվի՝ շնորհիվ նոր շահագործման հանձնված 50 հա ջերմոցային տնտեսության սպասվող արտադրանքի, ինչպես նաև կավելանա սեփական կապույտ բորբոսով պանրի արտադրանքի ծավալները: Առաջիկայում ընկերությունը զարգացնելու է նաև տեղական կաթ արտադրողների և մթերողների հետ համագործակցությունը՝ տրամադրելով նրանց հատուկ կթման սարքավորումներ և խորհրդատվություն: Ընկերությունը նախատեսում է ձեռք բերել տեղական կաթը 1 լիտրը մինչև 180 դրամ արժեքով, եթե այն արտադրվել է Ընկերության կողմից սահմանված պահանջներին համապատասխան: Ներկայում այլ մթերողներ կաթը մթերում են միջինը 140 դրամով: Այս նպատակով Ընկերությունում ստեղծվել է առանձին ստորաբաժանում, որի աշխատակիցներն անցնում են հատուկ պատրաստվածություն ընկերության օտարերկրյա գործընկերների մոտ:

Առաջիկա 3-4 տարիների ընթացքում ընկերության սեփական այգիների արտադրանքը կավելանա մինչև տարեկան 16,000 տոննա, ինչն էապես կավելացնի վաճառքները և գործառնական եկամուտները:

Սպասվում է, որ Ընկերության 2020թ. հասույթը 2018թ. նկատմամբ կավելանա մինչև 20%, իսկ ամեն հաջորդ տարին կավելանա միջինը 4-5%-ով, իսկ EBITDA-ն 2018թ.-ի նկատմամբ կավելանա 33%-ով՝ կազմելով 32 մլրդ ՀՀ դրամ, իսկ ամեն հաջորդ տարի կավելանա միջինը 11%-ով:

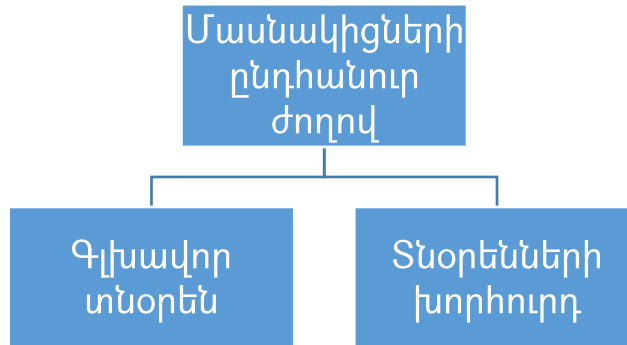
Ընկերության համախառն շահույթի մարժայի (gross profit margin) միջին մեծությունը վերջին երեք տարիների համար կազմել է 36%՝ յուրաքանչյուր տարի գրանցելով համախառն շահույթի աճ: Սպասվում է, որ 2020թ. համախառն շահույթի մարժան կկազմի 44%:

EBITDA մարժայի (EBITDA margin) միջին մեծությունը վերջին երեք տարիների համար կազմել է 28%: Ընկերությունը նպատակ ունի 2020թ. EBITDA մարժան հասցնել 32%-ի:

Առաջիկա 2-3 տարիների ընթացքում ընկերությունը թիրախավորել է զարգացնել 2 նոր շուկաներ՝ ԱՄԷ և ԵՄ՝ նրանց մասնաբաժինը հասցնելով 30-40%, ինչը կնվազեցնի 1 երկրից կախվածությունը:

3.7 Թողարկողի կառավարման մարմինները և կառավարման մարմինների անդամները

3.7.1 Կառավարման մարմինների սխեմատիկ կառուցվածքը

Թողարկողի կառավարման մարմիններն են՝ Մասնակիցների ընդհանուր ժողովը, Տնօրենների խորհուրդը և Գլխավոր տնօրենը:

Թողարկողի կառավարման բարձրագույն մարմին է հանդիսանում Մասնակիցների ընդհանուր ժողովը:

Տնօրենների խորհուրդը հանդիսանում է ընկերության ընթացիկ՝ ընդհանուր ժողովների միջև ընկած ժամանակահատվածում գործող կառավարման մարմին:

Գլխավոր տնօրենը նշանակվում է Մասնակիցների ընդհանուր ժողովի կողմից, սակայն հաշվետու է և՛ Մասնակիցների ընդհանուր ժողովին, և՛ Տնօրենների խորհրդին:

3.7.2 Կառավարման մարմինների իրավասությունները

3.7.2.1 Մասնակիցների ընդհանուր ժողով

Ընդհանուր ժողովի բացառիկ լիազորություններն են՝

ա) Ընկերության գործունեության հիմնական ուղղությունների որոշումը, ինչպես նաև կազմակերպություններ հիմնադրելու կամ նրանց մասնակցելու հարցերը:

բ) Ընկերության կանոնադրության և ընկերության կանոնադրական կապիտալի չափի փոփոխումը:

գ) Ընկերության գործադիր մարմինների ձևավորումը և նրանց լիազորությունների վաղաժամկետ դադարեցումը, ինչպես նաև ընկերության գործադիր մարմնի լիազորություններն առևտրային կազմակերպությանը կամ անհատ ձեռնարկատիրոջը տալու հարցերը:

դ) վերստուգիչ հանձնաժողովի (վերստուգողի) ընտրությունը և լիազորությունների վաղաժամկետ դադարումը.

ե) տարեկան հաշվետվությունների և տարեկան հաշվեկշռի հաստատումը.

զ) Ընկերության շահույթն ընկերության մասնակիցների միջև բաշխելու մասին որոշումն ընդունելը.

է) Ընկերության ներքին գործունեությունը կարգավորող փաստաթղթերի (ընկերության ներքին փաստաթղթեր) ընդունումը (հաստատումը).

ը) Ընկերության կողմից արժեթղթերի թողարկման մասին որոշումն ընդունելը.

թ) Ընկերության աուդիտի իրականացման որոշումն ընդունելը.

ժ) Ընկերության վերակազմակերպման և լուծարման մասին որոշումն ընդունելը.

ժա) լուծարման հանձնաժողովի նշանակումը և լուծարման հաշվեկշռի ընդունումը.

ժբ) օրենքով և (կամ) Ընկերության կանոնադրությամբ նախատեսված այլ հարցերի լուծումը:

Ընկերությունը միակ մասնակից ունենալու դեպքում Ընդհանուր ժողովի լիազորություններն իրականացնում է միակ մասնակիցը:

3.7.2.2 Տնօրենների խորհուրդ

Տնօրենների խորհուրդը Ընկերության ընթացիկ՝ ընդհանուր ժողովների միջև ընկած ժամանակահատվածում գործող կառավարման մարմինն է:

Խորհրդի իրավասություններն են.

- քննարկել, գնահատել Ընկերության երկարաժամկետ ծրագրերի իրականացման ընթացքը և դրա մասին եզրակացությունը ներկայացնել ընկերության մասնակիցների ընդհանուր ժողովին,
- քննարկել և հաստատել Ընկերության խոշոր գործարքները, որոնց արժեքը ավել է ընկերության զուտ ակտիվների արժեքի 20 տոկոսից և պակաս է Ընկերության զուտ ակտիվների արժեքի 30 տոկոսից,
- դիտարկել Ընկերության, նրա Մասնակիցների, ներդրողների և այլ օրինական շահառուների միջև փոխադարձ արդյունավետ համագործակցությունը,
- դիտարկել Ընկերության գործունեության արդյունավետության և գործարար ռազմավարության իրականացումն ու ընդհանուր զարգացումը,

- քննարկել, գնահատել և հաստատել Ընկերության բյուջեն և ֆինանսական կանխատեսումները,
- քննարկել, գնահատել և հաստատել Ընկերության ֆինանսական և արտադրատնտեսական գործունեության արդյունքները,
- դիտարկել և կազմել գնահատական կորպորատիվ կառավարման կառուցվածքի ամբողջական գործընթացի մասին,
- դիտարկել և կազմել գնահատական Ընկերության ղեկավար կազմի վարձատրության քաղաքականության մասին,
- քննարկել վարքագծի կանոնագրքով թույլ տրված կոպիտ խախտումները, վերահսկել վարքագծի կանոնագրքի պահպանումը,
- դիտարկել և կազմել գնահատական ընկերության կորպորատիվ նպատակների և քաղաքականության մասին սոցիալական պատասխանատվության հետ հարաբերակցության մեջ
- դիտարկել և կազմել գնահատական ընկերության կանոնակարգերի և գործունեության վերաբերյալ՝ հաշվի առնելով ռիսկերի գնահատման և կառավարման մեթոդները,
- մշակել և հաստատել կորպորատիվ քարտուղարի կանոնակարգը,
- ստեղծել Խորհրդին աջակցող հանձնաժողովներ, մշակել և հաստատել դրանց կանոնակարգը:

3.7.2.3 **Գլխավոր տնօրեն**

Գլխավոր տնօրենն իրականացնում է Ընկերության ընթացիկ գործունեության ղեկավարումը:

Գլխավոր տնօրենի իրավասություններն են՝

- տնօրինում է Ընկերության գույքը, այդ թվում՝ ֆինանսական միջոցները, գործարքներ է կնքում Ընկերության անունից,
- ներկայացնում է Ընկերությունն այլ անձանց հետ հարաբերություններում ՀՀ տարածքում և արտերկրում.
- գործում է առանց լիազորագրի և տալիս է լիազորագրեր.
- սահմանված կարգով կնքում է աշխատանքային և այլ պայմանագրեր և գործարքներ.
- Ընկերության Մասնակիցների ընդհանուր ժողովի կամ Տնօրենների խորհրդի հաստատմանն է ներկայացնում կազմված նախագծեր վերջիններիս իրավասության սահմաններում գտնվող հարցերի վերաբերյալ

- իր իրավասության սահմաններում արձակում է հրամաններ, սահմանում է աշխատակիցների պարտականությունները, տալիս է կատարման համար պարտադիր ցուցումներ, և վերահսկում է դրանց կատարումը.
- սահմանված կարգով աշխատանքի է ընդունում և ազատում Ընկերության աշխատակիցներին, բացառությամբ Ընկերության Մասնակիցների ընդհանուր ժողովի և Տնօրենների Խորհրդի կողմից նշանակվող անձանցից.
- Ընկերության աշխատակիցների նկատմամբ կիրառում է խրախուսման և կարգապահական պատասխանատվության միջոցներ.
- բացում է բանկային հաշիվներ.
- կազմակերպում է Մասնակիցների ընդհանուր ժողովի, Տնօրենների Խորհրդի կողմից ընդունված որոշումների կատարումը,
- իրավունք չունի Մասնակիցների Ընդհանուր ժողովի և Տնօրենների Խորհրդի անդամների համար պարտադիր որոշումներ կայացնելու.
- իրականացնում է օրենքով և (կամ) Կանոնադրությամբ Ընկերության Մասնակիցների ընդհանուր ժողովի և Տնօրենների Խորհրդի իրավասությանը չվերապահված իրավազորությունները.
- իր բացակայության կամ պաշտոնական պարտականությունների կատարման անհնարինության դեպքում, ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված կարգով նշանակում է ժամանակավոր պաշտոնակատար.
- իրականացնում է ՀՀ օրենսդրությամբ և ներքին իրավական ակտերով սահմանված այլ իրավասություններ:

3.7.3 Թողարկողի կառավարման մարմինների անդամները

Թողարկողի կառավարմանը մասնակցող յուրաքանչյուր անձի վերաբերյալ տեղեկությունները ներկայացված են ստորև բերված աղյուսակում

Անունը, ազգանունը / Կազմակերպության անվանումը	Բնակության վայրը/Գրանցման հասցեն	Զբաղեցրած պաշտոնը	Թողարկողի կազմից դուրս գործունեությունը
Դավիթ Ղազարյան	ՀՀ, ք. Երևան	Ընդհանուր ժողովի մասնակից, Տնօրենների խորհրդի նախագահ, Գլխավոր տնօրեն	«Մագազինջան» ՍՊԸ «Արմզոն» ՍՊԸ և «Արմսանպրոդուկտ» ՍՊԸ գլխավոր տնօրեն
Կարեն Բաղդասարյան	ՀՀ, ք. Երևան	Տնօրենների Խորհրդի անդամ, Զարգացման գծով տնօրեն	

Անունը, ազգանունը / Կազմակերպության անվանումը	Բնակության վայրը/Գրանցման հասցեն	Զբաղեցրած պաշտոնը	Թողարկողի կազմից դուրս գործունեությունը
Սուրեն Մկրտումյան	ՀՀ, ք. Երևան	Տնօրենների Խորհրդի անդամ, Ֆինանսական տնօրեն	
Միքայել Հայրապետյան	ՀՀ, ք.Երևան	Տնօրենների Խորհրդի անկախ անդամ, Աուդիտի հանձնաժողովի նախագահ	Հայաստանի Ֆոնդային բորսայի ֆինանսական տնօրեն
Ռոբերտ Մակարյան	ՀՀ, ք.Երևան	Տնօրենների Խորհրդի անկախ անդամ	ՀՀ Ագրարային համալսարանի պրոֆեսոր

Ընկերության կառավարման մարմինների իրավասությունները մանրամասն ներկայացված են Ծրագրային Ազդագրի [3.8.2 կետով](#):

3.7.4 Շահերի բախումը

Թողարկողի և Թողարկողի կառավարմանը մասնակցող անձանց միջև ցանկացած տիպի շահերի բախում բացակայում է:

3.8 Կառավարման մարմինների գործունեությունը

3.8.1 Թողարկողի աուդիտի կոմիտեն

Ընկերությունում առկա է Աուդիտի հանձնաժողով, որը ղեկավարում է Խորհրդի անկախ անդամ հանդիսացող Աուդիտի հանձնաժողովի ղեկավարի կողմից: Աուդիտի հանձնաժողովը հաշվետու է Ընկերության Տնօրենների Խորհրդին:

Աուդիտի կոմիտեի իրավասություններն են.

- Ընկերության Ֆինանսական տնօրենի, Ընկերության ներքին աուդիտի եւ ֆինանսական վերահսկողության ստորաբաժանումների և այլ շահագրգիռ կողմերի հետ դիտարկել Ընկերության ներքին վերահսկողության որակը և համապատասխանությունը, ներառյալ, արդյոք Ընկերության ղեկավարությունը կարևորում է ներքին հսկողությունը, գնահատել համակարգչային ծրագրերի անվտանգությունը, ինչպես նաև համակարգչային ծրագրերի խափանումների դեպքում ֆինանսական և այլ տեղեկատվության գաղտնիությունը և օգտագործման (մշակման) հնարավորությունը:

- Ընկերության ֆինանսական տնօրենի հետ դիտարկել Ընկերության տարեկան ներքին աուդիտի նախապատրաստական, իրականացման և եզրափակման աշխատանքային ծրագիրը, ինչպես նաև ցանկացած այլ գործողություն, որը սույն նպատականների համար պետք է կատարվի տարեկան ներքին աուդիտից առանձին,
- Ընկերության Ֆինանսական տնօրենի հետ դիտարկել Ընկերության ներքին աուդիտի ստորաբաժանման պատշաճ կառուցվածքը, պարտականությունները, ռեսուրսները և ֆունկցիաները, ինչպես նաև տալ ներքին աուդիտի ստորաբաժանման ղեկավարի աշխատանքի և որակավորման տարեկան գնահատականը:
- դիտարկել Ընկերության ֆինանսական ռիսկերը և դրանց կառավարումը,
- Արտաքին աուդիտորի և ներքին աուդիտի ստորաբաժանման հետ դիտարկել ցանկացած խարդախություն, ապօրինություն, թերություն կամ համարժեք դեպքեր ներքին վերահսկողության համակարգում;
- դիտարկել նշանակալի հաշվապահական հաշվետվությունները և գնահատել դրանց ազդեցությունը Ընկերության ֆինանսական հաշվետվությունների նկատմամբ;
- Ընկերության ղեկավարության, արտաքին աուդիտորին և ներքին աուդիտի ստորաբաժանմանը հարցնել և ստանալ տեղեկություն նշանակալի ռիսկերի և այդ ռիսկերի նվազմեցման ծրագրի մասին տեղեկատվություն;
- Դիտարկել իրավական խնդիրները, որոնք կարող են նշանակալի ազդեցություն ունենալ ֆինանսական հաշվետվությունների վրա;
- դիտարկել Ընկերության տարեկան ֆինանսական հաշվետվությունները, և պարզել արդյոք դրանք ամբողջական և համարժեք են այն տեղեկությանը, որն ունեն Հանձնաժողովի անդամները և արդյոք կազմված են ընդունված ստանդարտներին համապատասխան;
- գնահատել արտասովոր և բարդ գործարքների, օրինակ վերակազմակերպում, ազդեցությունը Ընկերության ֆինանսական հաշվետվությունների վրա;
- դիտարկել ցանկացած դիտարկում, որը կատարվել է Ընկերության ֆինանսական հաշվետվությունները կազմելիս, այդ թվում ակտիվների և պարտավորությունների գնահատման, երաշխիքների, շրջակա միջավայրի կամ արտադրանքի, դատական վեճերի և այլ անկանխատեսել պարտավորությունների մասին;
- հանդիպել Ընկերության ղեկավարության և արտաքին աուդիտորի հետ ֆինասական հաշվետվությունների և աուդիտի արդյունքների քննարկման համար;

- գնահատել Ընկերության նախնական և միջանկյալ տրամադրված տեղեկատվության և հաշվետվությունների օբյեկտիվությունը, ստանալ Ընկերության ղեկավարությունից, արտաքին աուդիտորից, ներքին աուդիտի ստորաբաժանումից պարզաբանումներ, թե արդյոք.
 - (i) ֆինանսական ներկա ցուցանիշները նշանակալի կերպով են տարբերվում նախապես պլանավորվածներից;
 - (ii) ֆինանսական ցուցանիշների և հարաբերությունների փոփոխությունները միջանկյալ ֆինանսական հաշվետվություններում համապատասխանում են Ընկերության արտադրատնտեսական և ֆինանսական գործունեության փոփոխություններին;
 - (iii) կիրառվում են համընդհանուր կերպով ընդունված հաշվապահական և ֆինանսական ստանդարտները;
 - (iv) առկա է կամ նախատեսվում է որևէ փոփոխություն հաշվապահական կամ ֆինանսական հաշվետվությունները կազմելիս;
 - (v) առկա է որևէ արտասովոր կամ նշանակալի իրադարձություն կամ գործարք;
 - (vi) Ընկերության ֆինանսական և արտադրատնտեսական վերահսկողությունը գործում է արդյունավետ կերպով,
 - (vii) նախնական տեղեկատվությունը և ֆինանսական միջանկյալ հաշվետվությունները պատշաճ են և հավաստի:

Ընկերությունում գործում է նաև Ներքին աուդիտի բաժինը, որը հաշվետու է գլխավոր տնօրենին: Ներքին աուդիտի լիազորությունները ներառում են կազմակերպության ֆինանսական կառավարման հետ առնչվող գործառույթների և ներքին ընթացակարգերի պատշաճ իրականացման, ինչպես նաև կազմակերպության գործունեության արդյունավետության բարձրացման ուղղված միջոցառումների նկատմամբ հսկողության իրականացումը:

3.8.2 Կորպորատիվ կառավարման սկզբունքները

Թողարկողը հետևում է իր կազմակերպատիրավական կառուցվածքին համապատասխանող կորպորատիվ կառավարման սկզբունքներին, մասնավորապես՝ ապահովում է արդյունավետ կորպորատիվ կառավարման միջավայր, իր գործունեության (այդ թվում՝ ֆինանսական վիճակի) վերաբերյալ տեղեկատվության թափանցիկություն և բոլոր շահառուների իրավունքների իրականացումը:

3.9 Հսկող անձինք

Թողարկողի հսկող անձինք են՝

Կանոնադրական կապիտալում մասնակցության ուժով՝	Կնքված վարկային պայմանագրերին համաձայն՝
Դավիթ Վենգերի Ղազարյան	- Ասիական Զարգացման Բանկ (ADB) - Հոլանդական Զարգացման Բանկ (FMO) - Պրոպարկո (Proparco) - CIC քանկ (Crédit Industriel et Commercial) - ԲԱՆԿԱ ՄՈՆՏԵ ԴԵ ՊԱՍԿԻ ԴԻ ՍԻԵՆԱ (BANCA MONTE DEI PASCHI DI SIENA SPA) - Ամերիաբանկ ՓԲԸ - ՎՏԲ-Հայաստան Բանկ ՓԲԸ

Ընկերությունը վարկային պայմանագրերի շրջանակներում վարկատու կազմակերպությունների հանդեպ ստանձնել է որոշակի պարտավորվածություն տեղյակ պահել կամ ստանալ նրանց հավանությունը հետագայում նոր վարկային պարտավորություններ ներգրավվելու դեպքում, որը կարող է էապես ազդել թողարկողի որոշումների կայացման վրա:

3.10 Տեղեկատվություն թողարկողի ակտիվների և պարտավորությունների, ֆինանսական վիճակի, եկամուտների և ծախսերի մասին

3.10.1 Պատմական ֆինանսական տեղեկատվություն

Ընկերության 2018 և 2017 թթ. աուդիտորական եզրակացությամբ հաստատված ֆինանսական հաշվետվությունները ներկայացված են [Հավելված 6](#)-ում:

3.10.2 Դատական, արբիտրաժային և վարչական վարույթների մասին տեղեկատվություն

Ազդագրի գրանցման ներկայացմանը նախորդող 12 ամիսների ընթացքում թողարկողի ներգրավվածությամբ այն բոլոր դատական, արբիտրաժային և (կամ) վարչական իրավական վարույթների նկարագիրը (ներառյալ այն վարույթները, որոնք սկսվել կամ սպասվում են և որոնց մասին թողարկողը տեղյակ է), որոնք թողարկողի ֆինանսական վիճակի կամ շահութաբերության վրա կարող են ունենալ կամ վերջերս ունեցել են էական ազդեցություն:

2019թ. ապրիլի 5-ին ՀՀ ԿԱ Պետական Եկամուտների Կոմիտեի կողմից տարածված հաղորդագրության համաձայն՝ Ընկերության) գործադիր տնօրեն Դավիթ Վենգերի

Ղազարյանին մեղադրանք է առաջադրվել ՀՀ քրեական օրենսգրքի 205-րդ հոդվածի 2-րդ մասով:

Համաձայն ՊԵԿ փորձագիտական եզրակացության՝ 01.01.2015-11.01.2016թթ. ընթացքում, Ընկերության ղեկավարությունը, օրենքով սահմանված կարգով և ժամկետներում չհայտարարագրելով Ընկերության կողմից Հայաստանի Հանրապետություն ներմուծված ապրանքների վերաբերյալ իրական տեղեկությունները, այսինքն՝ չներկայացնելով համապատասխան մաքսային հայտարարագրերը և դրանց փոխարեն «Գրինպրոդուկտ» ՍՊ ընկերության անվամբ մաքսային մարմիններին ներկայացնելով հարկը, տուրքը և այլ պարտադիր վճարը հաշվարկելու հիմք հանդիսացող կեղծ տեղեկություններ և ուղղակի դիտավորությամբ նպատակ հետապնդելով չվճարել հարկը, տուրքը և պարտադիր այլ վճարը, պետական բյուջե չի վճարել Ընկերության կողմից իրականացված ձեռնարկատիրական գործունեության արդյունքում առաջացած 7,036,666,312 ՀՀ դրամ մաքսատուրք և հարկ:

ՊԵԿ քննչական վարչության կողմից ներկայացված՝ Դավիթ Վենգերի Ղազարյանի նկատմամբ կալանավորումը որպես խափանման միջոց ընտրելու միջնորդությունը Երևան քաղաքի ընդհանուր իրավասության առաջին ատյանի դատարանի 2019թ. ապրիլի 5-ի որոշմամբ բավարարվել է:

2019թ. մայիսի 4-ին ՀՀ ԿԱ Պետական Եկամուտների Կոմիտեի կողմից տարածված հաղորդագրության համաձայն նախաքննության նկատմամբ դատավարական հսկողություն իրականացնող դատախազի կողմից Դավիթ Ղազարյանի նկատմամբ կիրառված խափանման որոշումը փոփոխվել է՝ հաշվի առնելով այն հանգամանքը, որ վերացել են Դավիթ Ղազարյանին կալանքի տակ պահելու հիմքերը, ինչպես նաև այն, որ քրեական գործի շրջանակներում վերջինս միասնական հաշվեհամարին վճարել է 1,000,000,000 ՀՀ դրամ գումար:

3.11 Լրացուցիչ տեղեկատվություն

3.11.1 Կանոնադրական կապիտալը

3.11.1.1 Կանոնադրական կապիտալի մեծությունը

Թողարկողի կանոնադրական կապիտալն առ 31.12.2018թ. կազմում է 6,194,169,400 (վեց միլիարդ մեկ հարյուր իննսունչորս միլիոն մեկ հարյուր վաթսունինը հազար չորս հարյուր) ՀՀ դրամ, որը կազմված է 1 (մեկ) բաժնեմասից՝ 6,194,169,400 (վեց միլիարդ մեկ հարյուր իննսունչորս միլիոն մեկ հարյուր վաթսունինը հազար չորս հարյուր) ՀՀ դրամ անվանական արժեքով:

Մասնակիցը	Բաժնեմասը (<< դրամ)	Բաժնեմասի չափը (%)
Դավիթ Ղազարյան	6,194,169,400	100

3.11.2 Կանոնադրությունը

Ըստ Թողարկողի կանոնադրության 2.1. կետի՝ Թողարկողի գործունեության նպատակը տնտեսական գործունեություն իրականացնելու ճանապարհով շահույթի ստացումն է: Ըստ Թողարկողի կանոնադրության 2.2. կետի՝ Ընկերության գործունեության հիմնական տեսակներն են՝

- 1) Միջազգային բեռնափոխադրումներ և միջնորդային գործունեություն,
- 2) Առևտրամիջնորդային գործունեություն (ոչ բորսային),
- 3) Ջերմոցային համալիրների շահագործում
- 4) Թարմ մրգերի, բանջարեղենների, այլ գյուղատնտեսական ապրանքների արտադրում, արտահանում, առքուվաճառք:

Թողարկողն իր գործունեությունից բացի կարող է իրականացնել նաև օրենքով չարգելված ցանկացած տնտեսական (առևտրային) գործունեություն:

3.12 Էական պայմանագրերը

Թողարկողի՝ վերջին 1 տարվա ընթացքում բնականոն գործունեության շրջանակներից դուրս կնքված էական պայմանագրերը (որոնց գինը գերազանցում է սեփական կապիտալի արժեքի 5 տոկոսը) ներկայացված են ստորև.

Պայմանագրի կողմը/կողմերը	Պայմանագրի առարկան	Պայմանագրի արժեքը
Ասիական զարգացման բանկ	վարկավորում 30 հա ջերմոցի կառուցման համար	32 մլ ԱՄՆ դոլարի
ԲԱՆԿԱ ՄՈՆՏԵ ԴԵ ՊԱՍԿԻ ԴԻ ՍԻԵՆԱ (BANCA MONTE DEI PASCHI DI SIENA SPA)	վարկավորում այգիների կառուցման համար	10.8 մլն եվրո
FMO և Proparco	վարկավորում 20 հա ջերմոցի կառուցման համար	21.5 մլն ԱՄՆ դոլար
CIC բանկ (Crédit Industriel et Commercial)	վարկավորում 20 հա ջերմոցի կառուցման համար	14.8 մլն եվրո
Բանկո Պոպուլյար (Banco	վարկավորում 5.5 հա	7.3 մլն եվրո

Popular Español)	սածիլային ջերմատան կառուցման համար	
Վոլվո Թրաք Կորպորեյշն (Volvo Truck Corporation)	բեռնատարների և կիսակցորդների ձեռքբերման վարկավորում	12 մլն եվրո

3.13 Այլ տեղեկատվություն

Թողարկողի կանոնադրությունը, միջանկյալ և տարեկան ֆինանսական հաշվետվությունները, աուդիտորական եզրակացությունները մշտապես հասանելի են հանրությանը էլեկտրոնային տարբերակով: Նշված փաստաթղթերի էլեկտրոնային տարբերակները տեղադրված են Թողարկողի պաշտոնական կայքում՝ www.spayka.am հասցեով:

ՆԵՐԴՐՈՂԸ, ԾԱՆՈԹԱՆԱԼՈՎ ՍՈՒՅՆ ԱԶԴԱԳՐԻՆ, ՊԵՏՔ Է ԻՆՔՆՈՒՐՈՒՅՆ ԳՆԱՀԱՏԻ ՏՎՅԱԼ ԱՐԺԵԹՂԹԵՐՈՒՄ ՍԵՓԱԿԱՆ ՆԵՐԴՐՄԱՆ ՌԻՍԿԸ՝ ՄԻՆՉԵՎ ՁԵՌՔԵՐՄԱՆ ՈՐՈՇՄԱՆ ԸՆԴՈՒՆՈՒՄԸ:

ՄԱՍ 4 ՀԱՎԵԼՎԱԾՆԵՐ

4.1 ՀԱՎԵԼՎԱԾ 1: Հայտ-հանձնարարականի օրինակելի ձև /իրավաբանական անձ/

«ՍՊԱՅԿԱ» ՍՊ Ընկերության թողարկած դոլարային արժեկտրոնային պարտատոմսերի ձեռքբերման հայտ- հանձնարարականի օրինակելի ձև

(իրավաբանական անձանց համար)

Հայտ-հանձնարարականի ներկայացման ամսաթիվը և ժամանակը	_____
	(օր, ամիս, տարի, ժամ, րոպե)
Իրավաբանական անձի անվանումը	_____
	(Ֆիրմային անվանում, կազմակերպարական ձև)
Պետոճգիստրի գրանցման տվյալները	_____
	(գրանցման վկայականի համար, ամսաթիվ)
Գրանցման վայրի հասցեն	_____
ՀՎՀՀ	_____
Ռեզիդենտությունը	_____
	(ռեզիդենտ/ ոչ ռեզիդենտ)
Պարտատոմսերի ձեռքբերման սույն հայտ-հանձնարարականով ցանկություն ենք հայտնում ձեռք բերել «ՍՊԱՅԿԱ» ՍՊ Ընկերության կողմից թողարկված կորպորատիվ պարտատոմսեր հետևյալ/ներքոնշյալ պայմաններով՝	
Պարտավորումների ձեռքբերման ամսաթիվը	_____
	(օր, ամիս, տարի)
Ձեռք բերվող պարտավորումների քանակը՝ հազ	_____ ()
	քանակը թվերով (տառերով)
Ձեռք բերվող պարտավորումների միավորի ձեռքբերման գինը	_____
	գինը թվերով
Ձեռք բերվող պարտավորումների ձեռքբերման դիմաց վճարված ընդհանուր գումարը	_____ ()
	ընդհանուր գումարը թվերով (տառերով)

Անձի ԱՄՆ դոլարով բանկային հաշվի համարը _____

Անձի ՀՀ դրամով բանկային հաշվի համարը _____

Բանկի անվանումը _____

Արժեթղթերի հաշիվը հաշվառող անձի անունը _____

Արժեթղթերի հաշվի համարը _____

Սույն հայտ-հանձնարարականով, ըստ էության, հավաստում ենք, որ հայտ-հանձնարարականը ներկայացնելուց առաջ ծանոթացել ենք պարտատոմսի թողարկման որոշման և Ծրագրային Ազդագրի, ինչպես նաև սույն հայտ-հանձնարարականին կից ներկայացված Տեղեկատվական Թերթիկի հետ, համաձայն ենք դրանցում նշված պայմաններին և պատրաստակամ ենք ստանձնել «ՍՊԱՅԿԱ» ՍՊԸ ընկերության թողարկված պարտատոմսերում ներդրումների հետ կապված ռիսկերը:

Տեղյակ ենք, որ արժեթղթերում կատարվող ներդրումները երաշխավորված չեն ավանդների հատուցումը երաշխավորող հիմնադրամի միջոցներով:

Հաստատում ենք, որ սույն հայտ-հանձնարարականի բավարարման դեպքում հայտ-հանձնարարականը կհանդիսանա մեր և «ՍՊԱՅԿԱ» ՍՊԸ ընկերության միջև պատշաճ ձևակերպված և վավեր պայմանագիր՝ «ՍՊԱՅԿԱ» ՍՊԸ ընկերության թողարկված պարտատոմսերի՝ մեր կողմից ձեռքբերման (առքի) վերաբերյալ:

Լրացվում է Տեղաբաշխողի կողմից

Ձեռք բերվող պարտատոմսերի ԱՄՏԾ _____

Թողարկված պարտատոմսերի ընդհանուր քանակ _____
քանակը թվերով (տառերով)

Ստորագրություն _____

Անուն Ազգանուն _____
(իրավաբանական անձի ներկայացուցչի կամ լիազորված անձի անուն, ազգանունը)

Հիշեցում: Եթե ներդրողի կողմից պարտատոմսերի ձեռքբերման համար դրամական միջոցները թողարկման նպատակով բացված հաշվի հաշվեհամարին են մուտքագրվում մինչև պարտատոմսերի ձեռքբերման օրվա ժամը 16:30-ը, ապա այդ դրամական միջոցները մուտքագրված են համարվում դրանց վճարման օրը, իսկ եթե համապատասխան գումարները վճարվում են փվյալ աշխատանքային օրը 16:30-ից հետո, ապա դրանք մուտքագրված են համարվում վճարմանը հաջորդող առաջին աշխատանքային օրը:

ԾԱՆՈԹՈՒՄ: ԱՐԺԵԹՂԹԵՐՈՒՄ ԿԱՏԱՐՎՈՂ ՆԵՐԴՐՈՒՄՆԵՐԸ ԵՐԱՇԽԱՎՈՐՎԱԾ ՉԵՆ ԱՎԱՆԴՆԵՐԻ ՀԱՏՈՒՑՈՒՄԸ ԵՐԱՇԽԱՎՈՐՈՂ ՀԻՄՆԱԴՐԱՄԻ ՄԻՋՈՑՆԵՐՈՎ:

«ՍՊԱՅԿԱ» ՍՊ Ընկերության թողարկած դրամային արժեկտրոնային պարտատոմսերի ձեռքբերման հայտ-հանձնարարականի օրինակելի ձև

(հրավաքանական անձանց համար)

Հայտ-հանձնարարականի ներկայացման ամսաթիվը և ժամանակը _____
(օր, ամիս, տարի, ժամ, րոպե)

Իրավաբանական անձի անվանումը _____
(Ֆիրմային անվանում, կազմակերպարական ձև)

Պետոճգիստրի գրանցման տվյալները _____
(գրանցման վկայականի համար, ամսաթիվ)

Գրանցման վայրի հասցեն _____

ՀՎՀՀ _____

Ռեզիդենտությունը _____
(ռեզիդենտ/ ոչ ռեզիդենտ)

Պարտատոմսերի ձեռքբերման սույն հայտ-հանձնարարականով ցանկություն ենք հայտնում ձեռք բերել «ՍՊԱՅԿԱ» ՍՊ Ընկերության կողմից թողարկված կորպորատիվ պարտատոմսեր հետևյալ/ներքոնշյալ պայմաններով՝

Պարտատոմսերի ձեռքբերման ամսաթիվը _____
(օր, ամիս, տարի)

Ձեռք բերվող պարտատոմսերի քանակը՝ _____ ()
հափ _____
քանակը թվերով (տառերով)

Ձեռք բերվող պարտատոմսերի միավորի _____
ձեռքբերման գինը _____
գինը թվերով

Ձեռք բերվող պարտատոմսերի _____ ()
ձեռքբերման դիմաց վճարված ընդհանուր _____
գումարը _____
ընդհանուր գումարը թվերով (տառերով)

Անձի ՀՀ դրամով բանկային հաշվի _____
համարը _____

Բանկի անվանումը _____

Արժեթղթերի հաշիվը հաշվառող անձի _____
անունը _____

Արժեթղթերի հաշվի համարը _____

ԾԱՆՈԹՈՒՄ: ԱՐԺԵԹՂԹԵՐՈՒՄ ԿԱՏԱՐՎՈՂ ՆԵՐԴՐՈՒՄՆԵՐԸ ԵՐԱՇԽԱՎՈՐՎԱԾ ՉԵՆ ԱՎԱՆԴՆԵՐԻ ՀԱՏՈՒՑՈՒՄԸ ԵՐԱՇԽԱՎՈՐՈՂ ՀԻՄՆԱԴՐԱՄԻ ՄԻՋՈՑՆԵՐՈՎ:

Սույն հայտ-հանձնարարականով, ըստ էության, հավաստում ենք, որ հայտ-հանձնարարականը ներկայացնելուց առաջ ծանոթացել ենք պարտատոմսի թողարկման որոշման և Ծրագրային Ազդագրի, ինչպես նաև սույն հայտ-հանձնարարականին կից ներկայացված Տեղեկատվական Թերթիկի հետ, համաձայն ենք դրանցում նշված պայմաններին և պատրաստակամ ենք ստանձնել «ՍՊԱՅԿԱ» ՍՊ Ընկերության թողարկված պարտատոմսերում ներդրումների հետ կապված ռիսկերը:

Տեղյակ ենք, որ արժեթղթերում կատարվող ներդրումները երաշխավորված չեն ավանդների հատուցումը երաշխավորող հիմնադրամի միջոցներով:

Հաստատում ենք, որ սույն հայտ-հանձնարարականի բավարարման դեպքում հայտ-հանձնարարականը կհանդիսանա մեր և «ՍՊԱՅԿԱ» ՍՊ Ընկերության միջև պատշաճ ձևակերպված և վավեր պայմանագիր՝ «ՍՊԱՅԿԱ» ՍՊ Ընկերության թողարկված պարտատոմսերի՝ մեր կողմից ձեռքբերման (առքի) վերաբերյալ:

Լրացվում է Տեղաբաշխողի կողմից

Ձեռք բերվող պարտատոմսերի ԱՄՏԾ

Թողարկված պարտատոմսերի ընդհանուր քանակ

քանակը թվերով (տառերով)

Ստորագրություն

Անուն Ազգանուն

(հրավաքանական անձի ներկայացուցչի կամ լիազորված անձի անուն, ազգանունը)

Հիշեցում: Եթե ներդրողի կողմից պարտատոմսերի ձեռքբերման համար դրամական միջոցները թողարկման նպատակով բացված հաշվի հաշվեհամարին են մուրաքագրվում մինչև պարտատոմսերի ձեռքբերման օրվա ժամը 16:30-ը, ապա այդ դրամական միջոցները մուրաքագրված են համարվում դրանց վճարման օրը, իսկ եթե համապատասխան գումարները վճարվում են Կապիտալ աշխատանքային օրը 16:30-ից հետո, ապա դրանք մուրաքագրված են համարվում վճարմանը հաջորդող առաջին աշխատանքային օրը:

«ՍՊԱՅԿԱ» ՍՊ Ընկերության թողարկած եվրոյով արժեկտրոնային պարտատոմսերի ձեռքբերման հայտ-հանձնարարականի օրինակելի ձև

(հրավաքանական անձանց համար)

Հայտ-հանձնարարականի ներկայացման ամսաթիվը և ժամանակը _____
(օր, ամիս, տարի, ժամ, րոպե)

Իրավաբանական անձի անվանումը _____
(Ֆիրմային անվանում, կազմակերպարարական ձև)

Պետոճեզիստրի գրանցման տվյալները _____
(գրանցման վկայականի համար, ամսաթիվ)

Գրանցման վայրի հասցեն _____

ՀՎՀՀ _____

Ռեզիդենտությունը _____
(ռեզիդենտ/ ոչ ռեզիդենտ)

Պարտատոմսերի ձեռքբերման սույն հայտ-հանձնարարականով ցանկություն ենք հայտնում ձեռք բերել «ՍՊԱՅԿԱ» ՍՊ Ընկերության կողմից թողարկված կորպորատիվ պարտատոմսեր հետևյալ/ներքոնշյալ պայմաններով՝

Պարտատոմսերի ձեռքբերման ամսաթիվը _____
(օր, ամիս, տարի)

Ձեռք բերվող պարտատոմսերի քանակը՝ _____ ()
հազ _____
քանակը թվերով (տառերով)

Ձեռք բերվող պարտատոմսերի միավորի _____
ձեռքբերման գինը _____
գինը թվերով

Ձեռք բերվող պարտատոմսերի _____ ()
ձեռքբերման դիմաց վճարված ընդհանուր _____
գումարը _____
ընդհանուր գումարը թվերով (տառերով)

Անձի եվրոյով բանկային հաշվի համարը _____

Անձի ՀՀ դրամով բանկային հաշվի _____
համարը _____

Բանկի անվանումը _____

Արժեթղթերի հաշիվը հաշվառող անձի _____

ԾԱՆՈԹՈՒՄ: ԱՐԺԵԹՂԹԵՐՈՒՄ ԿԱՏԱՐՎՈՂ ՆԵՐԴՐՈՒՄՆԵՐԸ ԵՐԱՇԽԱՎՈՐՎԱԾ ՉԵՆ ԱՎԱՆԴՆԵՐԻ ՀԱՏՈՒՑՈՒՄԸ ԵՐԱՇԽԱՎՈՐՈՂ ՀԻՄՆԱԴՐԱՄԻ ՄԻՋՈՑՆԵՐՈՎ:

անունը

Արժեթղթերի հաշվի համարը

Սույն հայտ-հանձնարարականով, ըստ էության, հավաստում ենք, որ հայտ-հանձնարարականը ներկայացնելուց առաջ ծանոթացել ենք պարտատոմսի թողարկման որոշման և Ծրագրային Ազդագրի, ինչպես նաև սույն հայտ-հանձնարարականին կից ներկայացված Տեղեկատվական Թերթիկի հետ, համաձայն ենք դրանցում նշված պայմաններին և պատրաստակամ ենք ստանձնել «ՍՊԱՅԿԱ» ՍՊԸ Ընկերության թողարկված պարտատոմսերում ներդրումների հետ կապված ռիսկերը:

Տեղյակ ենք, որ արժեթղթերում կատարվող ներդրումները երաշխավորված չեն ավանդների հատուցումը երաշխավորող հիմնադրամի միջոցներով:

Հաստատում ենք, որ սույն հայտ-հանձնարարականի բավարարման դեպքում հայտ-հանձնարարականը կհանդիսանա մեր և «ՍՊԱՅԿԱ» ՍՊԸ Ընկերության միջև պատշաճ ձևակերպված և վավեր պայմանագիր՝ «ՍՊԱՅԿԱ» ՍՊԸ Ընկերության թողարկված պարտատոմսերի՝ մեր կողմից ձեռքբերման (առքի) վերաբերյալ:

Լրացվում է Տեղաբաշխողի կողմից

Ձեռք բերվող պարտավորումների ԱՄՏԾ

Թողարկված պարտավորումների ընդհանուր քանակ

քանակը թվերով (տառերով)

Ստորագրություն

Անուն Ազգանուն

(հրավաքանական անձի ներկայացուցչի կամ լիազորված անձի անուն, ազգանունը)

Հիշեցում: Եթե ներդրողի կողմից պարտավորումների ձեռքբերման համար դրամական միջոցները թողարկման նպատակով բացված հաշվի հաշվահամարին են մուտքագրվում մինչև պարտավորումների ձեռքբերման օրվա ժամը 16:30-ը, ապա այդ դրամական միջոցները մուտքագրված են համարվում դրանց վճարման օրը, իսկ եթե համապատասխան գումարները վճարվում են Կապիտալ շուկայի օրը 16:30-ից հետո, ապա դրանք մուտքագրված են համարվում վճարմանը հաջորդող առաջին աշխատանքային օրը:

ԾԱՆՈԹՈՒՄ: ԱՐԺԵԹՂԹԵՐՈՒՄ ԿԱՏԱՐՎՈՂ ՆԵՐԴՐՈՒՄՆԵՐԸ ԵՐԱՇԽԱՎՈՐՎԱԾ ՉԵՆ ԱՎԱՆԴՆԵՐԻ ՀԱՏՈՒՑՈՒՄԸ ԵՐԱՇԽԱՎՈՐՈՂ ՀԻՄՆԱԴՐԱՄԻ ՄԻՋՈՑՆԵՐՈՎ:

ՏԵՂԵԿԱՏՎԱԿԱՆ ԹԵՐԹԻԿ

ԾԱՆՈԹՑՈՒՄ: Սույն Տեղեկատվական Թերթիկը հանդիսանում է հայտ-հանձնարարականի անբաժանելի մասը: Ներդրողները պարտավոր են ծանոթանալ և ստորագրել (կնքել համապատասխանաբար) Տեղեկատվական թերթիկը: Առանց ստորագրված և համապատասխան կերպով կնքված Տեղեկատվական Թերթիկի ներկայացված հայտ-հանձնարարականը համարվում է **անվավեր**: Տեղեկատվական թերթիկում զետեղված տեղեկատվության վերաբերյալ առավել մանրամասն կարելի է ծանոթանալ Թողարկողի պարտավորմաների Ազդագրում:

1 Տեղեկատվություն Տեղաբաշխողի և նրա կողմից մատուցվող ծառայությունների մասին

Թողարկողի կողմից պարտատոմսերի տեղաբաշխումը կազմակերպելու է «ԱՄԵՐԻԱԲԱՆԿ» ՓԲ Ընկերությունը, որը գտնվում է Հայաստանի Հանրապետություն, Երևան 0010, Վազգեն Սարգսյան 2:

«ԱՄԵՐԻԱԲԱՆԿ» ՓԲ Ընկերության (այսուհետ տեքստում՝ Տեղաբաշխող) հետ կապի տվյալներն են՝

- Հեռախոս: (+37410) 56 11 11
- Հեռառիպ (ֆաքս): (+37410) 51 31 33,
- Էլեկտրոնային հասցե: CapitalMarkets@ameriabank.am

Ցանկացած անձ Տեղաբաշխողի հետ կարող է կապ հաստատել, ստանալ անհրաժեշտ փաստաթղթեր և այլ տեղեկատվություն վերոնշյալ կապի միջոցներից որևէ մեկի միջոցով, ցանկացած բանկային աշխատանքային օրվա ընթացքում Երևանի ժամանակով ժամը 09:30-ից մինչև 16:00-ը: Տեղաբաշխողի հետ հաղորդակցությունը կարելի է իրականացնել հայերեն, ռուսերեն և անգլերեն լեզուներով:

Ներդրողները, ովքեր ցանկություն կունենան ձեռք բերելու Տեղաբաշխողի կողմից տեղաբաշխվող պարտատոմսերը, պետք է հայտ-հանձնարարականը լրացնելով այն պատշաճ կերպով առաքեն Տեղաբաշխողին:

Հայտ-հանձնարարականը կհամարվի պատշաճ կերպով առաքված Տեղաբաշխողին, եթե այն առաքվել է միայն ներքոնշյալ կապի միջոցներից որևէ մեկի միջոցով (կամ առձեռն՝ Տեղաբաշխողի գրասենյակ այցելելով) և հասցեատիրոջ կողմից ստացվել է առաքման ստացման հաստատում:

Տեղաբաշխողին հայտ-հանձնարարականի ներկայացման միջոցներն են՝

- **Հասցե՝** ՀՀ, ք. Երևան 0010, Վ. Սարգսյան 2, «ԱՄԵՐԻԱԲԱՆԿ», Կորպորատիվ և ներդրումային բանկային գործառնությունների դեպարտամենտ, Կապիտալի Շուկաների Բաժին
- **Էլեկտրոնային փոստ:** CapitalMarkets@ameriabank.am
- *այցելելով Բանկի որևէ մասնաճյուղ և հաճախորդի մենեջերների միջոցով լրացնելով համապատասխան հայտ-հանձնարարականը*
- *ինտերներ բանկինգ համակարգ*

Համաձայն «Արժեթղթերի շուկայի մասին» ՀՀ օրենքի 35-րդ հոդվածի, Տեղաբաշխողը կարող է մատուցել ներդրումային ծառայություններ՝ առանց ներդրումային ծառայությունների մատուցման լիցենզիայի: Տեղաբաշխողը լիցենզավորվել և գրանցվել է որպես բանկ ՀՀ Կենտրոնական բանկի կողմից:

ԾԱՆՈԹՑՈՒՄ: ԱՐԺԵԹՂԹԵՐԻՈՒՄ ԿԱՏԱՐՎՈՂ ՆԵՐԴՐՈՒՄՆԵՐԸ ԵՐԱՇԽԱՎՈՐՎԱԾ ՉԵՆ ԱՎԱՆԴՆԵՐԻ ՀԱՏՈՒՑՈՒՄԸ ԵՐԱՇԽԱՎՈՐՈՂ ՀԻՄՆԱԴՐԱՄԻ ՄԻՋՈՑՆԵՐՈՎ:

ՀՀ Կենտրոնական բանկի հետ կապի տվյալներն են՝ ՀՀ ք. Երևան, 0010, Վազգեն Սարգսյան 6, Հեռ՝ (374-10) 592 697, Ֆաքս՝ (374-10) 523 852, Էլ-փոստ՝ mcba@cba.am, S.W.I.F.T.CBRAAM22:

Տեղաբաշխման արդյունքում Տեղաբաշխողը ներդրողին կտրամադրի համապատասխան տեղեկատվություն իր կողմից ձեռք բերված պարտատոմսերի դիմաց կատարված վճարման հաստատման, ձեռք բերված պարտատոմսերի քանակի և ձեռք բերվող պարտատոմսերի նկատմամբ սեփականության իրավունքի պատշաճ գրանցման վերաբերյալ:

Հայտ-հանձնարարականի մասնակի բավարարման դեպքում, եթե առկա է լինում ներդրողին հետ վերադարձման ենթակա գումար, ապա տեղաբաշխման ավարտից հետո 3 (երեք) աշխատանքային օրվա ընթացքում նշված գումարը Տեղաբաշխողի կողմից ենթակա է վերադարձման, ինչն իրականացվում է անկանխիկ եղանակով՝ ներդրողների համապատասխան բանկային հաշվին փոխանցմամբ:

Տեղաբաշխողի կողմից «Շահերի բախման սահմանափակման քաղաքականության» համառոտ նկարագրությունը ներկայացվում է հաջորդիվ, սակայն ներդրողները կարող են Տեղաբաշխողի գործունեության հասցեում ծանոթանալ քաղաքականության ամբողջական տարբերակի հետ: Քաղաքականության նպատակը ներդրումային ծառայություններ մատուցելիս հնարավոր շահերի բախումների սահմանումն է և դրանց կանխարգելման ուղղությամբ տեղաբաշխողի կողմից իրականացվող միջոցառումների նկարագրությունը:

Արժեթղթերի շուկայում գործարքներ իրականացնելիս Տեղաբաշխողը և իր աշխատակիցները պարտավոր են իրենց հարաբերությունները հաճախորդների հետ կառուցել հետևյալ սկզբունքների վրա՝ ազնվություն, բարեխղճություն, տեղեկատվության ամբողջական բացահայտում, հաճախորդների հանձնարարականների կատարում՝ խիստ պահպանելով հաճախորդի շահերի առաջնայնությունը, մասնավորապես, հաճախորդների հանձնարարականների առաջնային կատարումը:

Տեղաբաշխողը հաճախորդի միջոցներով գործարքներ իրականացնելիս պարտավոր է պահպանել ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված պահանջները, իր ներքին կանոնները, ինչպես նաև աշխատանքային և մասնագիտական գործունեության էթիկայի կանոնները, մասնավորապես՝ խուսափել իր գործառույթների իրականացման ընթացքում կամ դրանց հետ կապված հոգուտ իրեն այնպիսի գործողություններ իրականացնելուց, գործարքներ կնքելուց, որոնց արդյունքում կտուժեն հաճախորդների շահերը:

2 Տեղեկատվություն պարտատոմսերի և դրանց հետ առնչվող ռիսկերի մասին

Մասնավոր ընկերությունների (կորպորատիվ) պարտատոմսերում ներդրումները սովորաբար կապված են որոշակի ռիսկերի հետ: Այդ ռիսկերի հնարավորինս բացահայտումը, վերլուծությունը, ի հայտ գալու հավանականության և ներդրողի ֆինանսական վիճակի վրա ազդեցության չափի գնահատումը թույլ կտա ներդրողին կատարել արդյունավետ ներդրումային որոշումներ՝ հիմնվելով յուրաքանչյուր ներդրողի համար յուրահատուկ ներդրման ռիսկ-եկամտաբերություն համակցության վրա:

Հետևաբար, ցանկացած պարագայում, ներդրողներին խորհուրդ է տրվում մինչև ներդրումային որոշում կայացնելը հանգամանորեն վերլուծել Թողարկողի պարտատոմսերի ներդրման հետ կապված ռիսկերը, ի լրումն ազդագրում ներկայացված տեղեկատվության: Թողարկողի պարտատոմսերում ներդրումների հետ կապված որպես էական ռիսկեր դիտարկվում են հետևյալ ռիսկերը, որոնք բաժանվում են երկու մեծ խմբի՝ Թողարկողի գործունեության հետ կապված ռիսկեր և Թողարկողի պարտատոմսերում ներդրումների հետ կապված ռիսկեր:

2.1 Թողարկողի գործունեության հետ կապված ռիսկեր

Մակրոտնտեսական ռիսկեր: Հայաստանի Հանրապետության, ինչպես նաև գործընկեր կազմակերպությունների գործունեության երկրների մակրոտնտեսական իրավիճակի վատթարացումը կարող է բացասաբար ազդել Թողարկողի գործունեության վրա:

Աշխարհաքաղաքական ռիսկ: Քանի որ թողարկողի հիմնական շուկան ՌԴ-ն է, ապա պետք է հաշվի առնել, որ Թողարկողի ապագա գործունեությունը էապես կախված է ՀՀ-ի՝ ԵԱՏՄ և ԱՊՀ շրջանակներում կնքված համաձայնագրերի շարունակականությամբ:

Առևտրային սահմանափակումների ռիսկ: Հնարավոր է, որ Թողարկողի և գործընկերների գործունեության երկրներում (բացի ԱՊՀ ազատ առևտրի գոտում ներառված երկրների) սահմանվեն արտահանման և/կամ ներմուծման սահմանափակումներ, որոնք էական ազդեցություն կարող են թողնել Թողարկողի գործառնական գործունեության վրա:

Գործընկերոջ ռիսկ: Թողարկողի գործունեությունն էապես կախված է ապրանքների (առավելապես՝ գյուղմթերքի) մատակարարների և գնորդների գործունեության անընդհատությունից և ֆինանսական դրությունից, որոնց բացասական ցուցանիշները կարող են բերել Թողարկողի բնականոն գործունեության խափանմանը:

Արտահանվող ապրանքների գներ: Քանի որ Թողարկողի գործունեության գերակշիռ մասը վերաբերում է գյուղմթերքին, ապա դրանց՝ ներմուծվող/արտահանվող շուկաներում գների տատանումները կազդեն ինչպես Թողարկողի, այնպես էլ գործընկերների գործառնական գործունեության վրա:

Էներգակիրների գներ: Էներգակիրների գների բարձրացումները կհանգեցնեն Թողարկողի ծախսերի ավելացմանը:

Հարկային դաշտի փոփոխություն: Հարկային դաշտի հնարավոր խստացումները, ինչի հավանականությունը գնահատվում է ցածր, կարող են որոշակիորեն ազդել արտահանվող ապրանքների մրցունակության, Թողարկողի մրցակցային դիրքի և շահութաբերության վրա:

Տեխնոլոգիական պրոցեսներ: Ապրանքների արտադրության և արտահանման ամբողջ գործընթացը հիմնվում է տեխնոլոգիապես հագեցած գործընթացների անխափան աշխատանքի վրա: Օգտագործվող տեխնոլոգիաների հնարավոր խափանումները կարող են ազդել Թողարկողի բիզնեսի անընդհատության վրա:

Եղանակային անբարենպաստ պայմաններ: Եղանակային անբարենպաստ պայմանները կարող են ազդել արտադրության, մատակարարման և վաճառքի ծավալների վրա:

Արտահանման շուկաների ընդլայնում: Թողարկողը նպատակ ունի ընդլայնել իր արտահանման շուկաները և հնարավոր է, որ Թողարկողը ի վիճակի չլինի կազմակերպել նախատեսված ժամկետներում նախատեսված ծավալներով ապրանքների արտահանումը:

Արտարժույթային ռիսկ: Թողարկողն ունի արտարժույթով, մասնավորապես ԱՄՆ դոլարով և եվրոյով ներգրավված վարկեր և փոխառություններ, որոնց հաշվեկշռային արժեքը, պայմանավորված արտարժույթային շուկայում փոխարժեքի տատանումներով, կարող է ենթարկվել փոփոխությունների, ինչն էլ կարող է բացասաբար ազդել Թողարկողի վարկունակության վրա:

2.2 Թողարկողի պարտատոմսերում ներդրումների հետ կապված ռիսկեր

Տոկոսադրույքի ռիսկ: Շուկայում պարտատոմսերի գները գտնվում են հակադարձ կախվածության մեջ տոկոսադրույքների մակարդակից, այսինքն տոկոսադրույքների բարձրացումը, այլ հավասար պայմաններում, հանգեցնում է պարտատոմսերի գնի անկմանը և հակառակը:

Շուկայական ռիսկ: Երկրորդային շուկայում Թողարկողի պարտատոմսերի գինը և դրանց նկատմամբ պահանջարկը կարող են նվազել ներքին/միջազգային տնտեսություններում տնտեսական ընթացիկ ցուցանիշների և դրանց փոփոխությունների սպասումների հետ կապված: Ներդրողը պետք է հաշվի առնի, որ արժեթղթերի գները շուկայում կարող են ժամանակի ընթացքում իջնել կամ բարձրանալ:

Վերաներդրման ռիսկ: Վերաներդրման ռիսկը պայմանավորված է Թողարկողի պարտատոմսերից պարբերաբար ստացվող արժեկտրոնային եկամուտների առնվազն համարժեք եկամտաբերությամբ (ծեղքերման գործարքով սահմանված մինչև մարումը եկամտաբերությամբ) ներդրում կատարելու հնարավորության բացակայությամբ:

Վարկային/դեֆոլտի ռիսկ: Ներդրողները Թողարկողի պարտատոմսեր ձեռք բերելիս իրենց վրա են վերցնում Թողարկողի վարկային ռիսկը, որը կապված է ապագայում Թողարկողի ֆինանսական վիճակի հնարավոր

վատթարացման, արժեկտրոնային վճարումներ իրականացնելու կամ պարտատոմսերն իրենց անվանական արժեքով մարման անհնարինության և հավանական սնանկացման հետ:

Արտարժույթային ռիսկ: Արտարժույթային ռիսկն առկա է այն ներդրողների մոտ, ովքեր, իրենց դրամական միջոցները, ԱՄՆ դոլարով, եվրոյով կամ ՀՀ դրամով պարտատոմսերում ներդնելու նպատակով, պետք է փոխարկեն մի արժույթից մեկ այլ արժույթի:

Իրացվելիության ռիսկ: Թողարկողը չի կարող երաշխավորել, որ պարտատոմսերի շրջանառության ողջ ժամկետի ընթացքում ներդրողները ցանկացած պահի կարող են իրացնել կամ ձեռք բերել պարտատոմսերը երկրորդային շուկայում (կարգավորվող շուկայում) իրենց համար տնտեսապես շահավետ գնով:

Գնաճի կամ գնողունակության ռիսկ: ՀՀ-ում գնաճի առկայության պարագայում, Թողարկողի կողմից իր պարտատոմսերի դիմաց առաջարկվող անվանական արժեկտրոնային եկամտաբերությունը գնահատելիս ներդրողները պետք է հաշվի առնեն, որ իրական եկամտաբերությունը կարող է լինել անվանական արժեկտրոնային եկամտաբերությունից ավելի ցածր (գնաճի չափով):

2.3 Տեղեկատվություն հրապարակված ազդագրի մասին

Ցանկացած անձ կարող է Թողարկողի կողմից առաջարկվող պարտատոմսերի Ծրագրային Ազդագիրը ստանալ «ԱՄԵՐԻԱԲԱՆԿ» ՓԲ Ընկերության գործունեության վայրում (հասցե՝ ՀՀ, 0010 Երևան, Վ. Սարգսյան 2), իսկ էլեկտրոնային տարբերակը՝ «ԱՄԵՐԻԱԲԱՆԿ» ՓԲ Ընկերության ինտերնետային կայքից (www.ameribank.am) կամ Թողարկողի ինտերնետային կայքից (www.spayka.am):

2.4 Տեղեկատվություն երաշխավորության և երաշխավորի մասին

Թողարկողի պարտատոմսերն ապահովված կամ երաշխավորված չեն:

3 Գործարքի կնքման վայրը

Գործարքի կնքման վայր է համարվում Տեղաբաշխողի գործունեության իրավաբանական հասցեն:

4 Տեղեկատվություն ծախսերի և միջնորդավճարների մասին

4.1 Պարտատոմսերի դիմաց վճարումը

Ներդրողները պարտատոմսի դիմաց կատարում են վճարումներ համաձայն Թողարկողի կողմից հաստատված Պարտատոմսերի թողարկման պայմանների:

Պարտատոմսի գինը ձեռքբերման օրվա դրությամբ հաշվարկվում է համաձայն Թողարկողի կողմից հաստատված Պարտատոմսերի թողարկման պայմանների:

4.2 Ընդհանուր տեղեկություններ ծախսերի և միջնորդավճարների մասին

Տեղաբաշխման ընթացքում ներդրողները կարող են ունենալ հետևյալ ծախսերը՝

- որևէ առևտրային բանկում բանկային հաշվի բացման հետ կապված ծախսեր՝ համաձայն յուրաքանչյուր առևտրային բանկի գործող սակագների,
- «Հայաստանի Կենտրոնական դեպոզիտարիա» ԲԲԸ կամ ՀՀ Կենտրոնական բանկի կողմից լիցենզավորված պահառուների մոտ արժեթղթերի հաշվի բացման հետ կապված ծախսեր՝ համաձայն յուրաքանչյուր պահառուի գործող սակագների,

- Հայտ-հանձնարարականի՝ Տեղաբաշխողին պատշաճ կերպով առաքման հետ կապված ծախսեր՝ ըստ առաքման ձևի (առձեռն ներկայացնելու հետ կապված ծախսեր, փոստային ծախսեր՝ փոստով առաքելու դեպքում, էլեկտրոնային փոստով առաքելու հետ կապված ծախսեր),
- Հայտ-հանձնարարականի բավարարման արդյունքում թողարկված արժեթղթերի ձեռքբերման և դրանց նկատմամբ սեփականության իրավունքի ամրագրման հետ կապված ծախսեր: Մասնավորապես՝
 - ձեռք բերվող պարտատոմսերի համար Թողարկողի բանկային հաշվին ներդրողի (ձեռք բերողի) բանկային հաշվից համապատասխան գումարի փոխանցման հետ կապված բանկային ծախսեր՝ համաձայն սպասարկող առևտրային բանկի գործող սակագների,
 - ձեռք բերվող պարտատոմսերի համար արժեթղթերի փոխանցման հետ կապված պահառուի ծախսեր՝ համաձայն սպասարկող պահառուի գործող սակագների:

Ներդրողները արժեկտրոնների ստացման, պարտատոմսերի շրջանառության ընթացքում պարտատոմսերով առքուվաճառի գործարքների իրականացման և մարման արդյունքում կարող են ունենալ նաև հարկային ծախսեր՝ համաձայն իրենց՝ որպես հարկ վճարողի կարգավիճակի (ռեզիդենտ, ոչ ռեզիդենտ, գործող հարկային արտոնությունների առկայություն և այլն): Հետևաբար հնարավոր է, որ Թողարկողը՝ հանդես գալով որպես հարկային գործակալ, իրականացնի օրենսդրությամբ նախատեսված որոշակի հարկային պահումներ: Պարտատոմսերից ստացվող եկամուտների հարկման առավել մանրամասն նկարագրությունը ներկայացված է պարտատոմսերի ազդագրում:

4.3 «ԱՄԵՐԻԱԲԱՆԿ» ՓԲ Ընկերության կողմից առաջարկվող ծառայությունները

Տեղաբաշխման ընթացքում պարտատոմսերի ձեռքբերման համար անհրաժեշտ գործողությունների հետ կապված «ԱՄԵՐԻԱԲԱՆԿ» ՓԲ Ընկերության կողմից առաջարկվող ծառայությունները ներկայացվում են ստորև՝

- բանկային հաշվի բացում՝ համաձայն «ԱՄԵՐԻԱԲԱՆԿ» ՓԲ Ընկերության գործող սակագների,
- բանկային հաշվին պարտատոմսերի ձեռքբերման համար անհրաժեշտ կանխիկ միջոցների մուտքագրում՝ համաձայն «ԱՄԵՐԻԱԲԱՆԿ» ՓԲ Ընկերության գործող սակագների,
- արժեթղթերի հաշվի բացում՝ համաձայն «ԱՄԵՐԻԱԲԱՆԿ» ՓԲ Ընկերության գործող սակագների,

Ստորագրություն

Անուն Ազգանուն

(իրավաբանական անձի ներկայացուցչի կամ լիազորված անձի անուն, ազգանունը)

4.2 ՀԱՎԵԼՎԱԾ 2: Հայտ-հանձնարարականի օրինակելի ձև /Ֆիզիկական անձ կամ անհատ ձեռնարկատեր/

«ՍՊԱՅԿԱ» ՍՊ Ընկերության թողարկած դոլարային արժեկտրոնային պարտատոմսերի ձեռքբերման հայտ-հանձնարարականի օրինակելի ձև

(Ֆիզիկական անձանց համար)

Հայտ-հանձնարարականի ներկայացման ամսաթիվը և ժամանակը	_____ (օր, ամիս, տարի, ժամ, րոպե)
Հայտ-հանձնարարական ներկայացնողի անվանումը	_____ (անուն, ազգանուն)
Անձը հաստատող փաստաթղթի համարը	_____ (փաստաթղթի համար)
Անձը հաստատող փաստաթղթի տրման ամսաթիվը	_____ (օր, ամիս, տարի)
Գրանցման վայրի հասցեն	_____
Ռեզիդենտությունը	_____ (ռեզիդենտ/ ոչ ռեզիդենտ)

Պարտատոմսերի ձեռքբերման սույն հայտ-հանձնարարականով ցանկություն եմ հայտնում ձեռք բերել «ՍՊԱՅԿԱ» ՍՊ Ընկերության կողմից թողարկված կորպորատիվ պարտատոմսեր հետևյալ/ներքոնշյալ պայմաններով՝

Պարտավորումների ձեռքբերման ամսաթիվը	_____ (օր, ամիս, տարի)
Ձեռք բերվող պարտավորումների քանակը՝ հազար	_____ () քանակը թվերով (տառերով)
Ձեռք բերվող պարտավորումների միավորի ձեռքբերման գինը	_____ գինը թվերով
Ձեռք բերվող պարտավորումների ձեռքբերման դիմաց վճարված ընդհանուր գումարը	_____ () ընդհանուր գումարը թվերով (տառերով)
Անձի ԱՄՆ դոլարով բանկային հաշվի համարը	_____

Անձի ՀՀ դրամով բանկային հաշվի
համարը

Բանկի անվանումը

Արժեթղթերի հաշիվը հաշվառող անձի
անունը

Արժեթղթերի հաշվի համարը

Սույն հայտ-հանձնարարականով, ըստ էության, հավաստում եմ, որ հայտ-հանձնարարականը ներկայացնելուց առաջ ծանոթացել եմ պարտատոմսի թողարկման որոշման և Ծրագրային Ազդագրի, ինչպես նաև սույն հայտ-հանձնարարականին կից ներկայացված Տեղեկատվական Թերթիկի հետ, համաձայն ենք դրանցում նշված պայմաններին և պատրաստակամ եմ ստանձնել «ՍՊԱՅԿԱ» ՍՊ Ընկերության թողարկած պարտատոմսերում ներդրումների հետ կապված ռիսկերը:

Տեղյակ եմ, որ արժեթղթերում կատարվող ներդրումները երաշխավորված չեն ավանդների հատուցումը երաշխավորող հիմնադրամի միջոցներով:

Հաստատում եմ, որ սույն հայտ-հանձնարարականի բավարարման դեպքում հայտ-հանձնարարականը կհանդիսանա իմ և «ՍՊԱՅԿԱ» ՍՊ Ընկերության միջև պատշաճ ձևակերպված և վավեր պայմանագիր՝ «ՍՊԱՅԿԱ» ՍՊ Ընկերության թողարկած պարտատոմսերի՝ իմ կողմից ձեռքբերման (առքի) վերաբերյալ:

Լրացվում է Տեղաբաշխողի կողմից

Ձեռք բերվող պարտատոմսերի ԱՄՏԾ

Թողարկված պարտատոմսերի ընդհանուր
քանակ

_____ քանակը թվերով (տառերով)

Ստորագրություն

Անուն Ազգանուն

_____ (ստորագրող անձի անուն, ազգանունը)

Հիշեցում: Եթե ներդրողի կողմից պարտատոմսերի ձեռքբերման համար դրամական միջոցները թողարկման նպատակով բացված հաշվի հաշվեհամարին են մուտքագրվում մինչև պարտատոմսերի ձեռքբերման օրվա ժամը 16:30-ը, ապա այդ դրամական միջոցները մուտքագրված են համարվում դրանց վճարման օրը, իսկ եթե համապատասխան գումարները վճարվում են փոխալ աշխատանքային օրը 16:30-ից հետո, ապա դրանք մուտքագրված են համարվում վճարմանը հաջորդող առաջին աշխատանքային օրը:

ԾԱՆՈԹՑՈՒՄ: ԱՐԺԵԹՂԹԵՐՈՒՄ ԿԱՏԱՐՎՈՂ ՆԵՐԴՐՈՒՄՆԵՐԸ ԵՐԱՇԽԱՎՈՐՎԱԾ ՉԵՆ ԱՎԱՆԴՆԵՐԻ ՀԱՏՈՒՑՈՒՄԸ ԵՐԱՇԽԱՎՈՐՈՂ ՀԻՄՆԱԴՐԱՄԻ ՄԻՋՈՑՆԵՐՈՎ:

«ՍՊԱՅԿԱ» ՍՊ Ընկերության թողարկած դրամային արժեկտրոնային պարտատոմսերի ձեռքբերման հայտ-հանձնարարականի օրինակելի ձև

(ֆիզիկական անձանց համար)

Հայտ-հանձնարարականի ներկայացման ամսաթիվը և ժամանակը	_____ (օր, ամիս, տարի, ժամ, րոպե)
Հայտ-հանձնարարական ներկայացնողի անվանումը	_____ (անուն, ազգանուն)
Անձը հաստատող փաստաթղթի համարը	_____ (փաստաթղթի համար)
Անձը հաստատող փաստաթղթի տրման ամսաթիվը	_____ (օր, ամիս, տարի)
Գրանցման վայրի հասցեն	_____
Ռեզիդենտությունը	_____ (ռեզիդենտ/ ոչ ռեզիդենտ)

Պարտատոմսերի ձեռքբերման սույն հայտ-հանձնարարականով ցանկություն եմ հայտնում ձեռք բերել «ՍՊԱՅԿԱ» ՍՊ Ընկերության կողմից թողարկված կորպորատիվ պարտատոմսեր հետևյալ/ներքոնշյալ պայմաններով՝

Պարտատոմսերի ձեռքբերման ամսաթիվը	_____ (օր, ամիս, տարի)
Ձեռք բերվող պարտատոմսերի քանակը՝ հափ	_____ () քանակը թվերով (տառերով)
Ձեռք բերվող պարտատոմսերի միավորի ձեռքբերման գինը	_____ գինը թվերով
Ձեռք բերվող պարտատոմսերի ձեռքբերման դիմաց վճարված ընդհանուր գումարը	_____ () ընդհանուր գումարը թվերով (տառերով)
Անձի ՀՀ դրամով բանկային հաշվի համարը	_____
Բանկի անվանումը	_____
Արժեթղթերի հաշիվը հաշվառող անձի անունը	_____
Արժեթղթերի հաշվի համարը	_____

ԾԱՆՈԹՈՒՄ: ԱՐԺԵԹՂԹԵՐՈՒՄ ԿԱՏԱՐՎՈՂ ՆԵՐԴՐՈՒՄՆԵՐԸ ԵՐԱՇԽԱՎՈՐՎԱԾ ՉԵՆ ԱՎԱՆԴՆԵՐԻ ՀԱՏՈՒՑՈՒՄԸ ԵՐԱՇԽԱՎՈՐՈՂ ՀԻՄՆԱԴՐԱՄԻ ՄԻՋՈՑՆԵՐՈՎ:

Սույն հայտ-հանձնարարականով, ըստ էության, հավաստում եմ, որ հայտ-հանձնարարականը ներկայացնելուց առաջ ծանոթացել եմ պարտատոմսի թողարկման որոշման և Ծրագրային Ազդագրի, ինչպես նաև սույն հայտ-հանձնարարականին կից ներկայացված Տեղեկատվական Թերթիկի հետ, համաձայն ենք դրանցում նշված պայմաններին և պատրաստակամ եմ ստանձնել «ՍՊԱՅԿԱ» ՍՊ Ընկերության թողարկած պարտատոմսերում ներդրումների հետ կապված ռիսկերը:

Տեղյակ եմ, որ արժեթղթերում կատարվող ներդրումները երաշխավորված չեն ավանդների հատուցումը երաշխավորող հիմնադրամի միջոցներով:

Հաստատում եմ, որ սույն հայտ-հանձնարարականի բավարարման դեպքում հայտ-հանձնարարականը կհանդիսանա իմ և «ՍՊԱՅԿԱ» ՍՊ Ընկերության միջև պատշաճ ձևակերպված և վավեր պայմանագիր՝ «ՍՊԱՅԿԱ» ՍՊ Ընկերության թողարկած պարտատոմսերի՝ իմ կողմից ձեռքբերման (առքի) վերաբերյալ:

Լրացվում է Տեղաբաշխողի կողմից

Ձեռք բերվող պարտատոմսերի ԱՄՏԾ

Թողարկված պարտատոմսերի ընդհանուր քանակ

քանակը թվերով (տառերով)

Ստորագրություն

Անուն Ազգանուն

(ստորագրող անձի անուն, ազգանունը)

Հիշեցում: Եթե ներդրողի կողմից պարտատոմսերի ձեռքբերման համար դրամական միջոցները թողարկման նպատակով բացված հաշվի հաշվահամարին են մուտքագրվում մինչև պարտատոմսերի ձեռքբերման օրվա ժամը 16:30-ը, ապա այդ դրամական միջոցները մուտքագրված են համարվում դրանց վճարման օրը, իսկ եթե համապատասխան գումարները վճարվում են փվյալ աշխատանքային օրը 16:30-ից հետո, ապա դրանք մուտքագրված են համարվում վճարմանը հաջորդող առաջին աշխատանքային օրը:

«ՍՊԱՅԿԱ» ՍՊ Ընկերության թողարկած եվրոյով արժեկտրոնային պարտատոմսերի ձեռքբերման հայտ-հանձնարարականի օրինակելի ձև

(ֆիզիկական անձանց համար)

Հայտ-հանձնարարականի ներկայացման ամսաթիվը և ժամանակը

(օր, ամիս, տարի, ժամ, րոպե)

Հայտ-հանձնարարական ներկայացնողի անվանումը

(անուն, ազգանուն)

Անձը հաստատող փաստաթղթի համարը

(փաստաթղթի համար)

Անձը հաստատող փաստաթղթի տրման ամսաթիվը

(օր, ամիս, տարի)

Գրանցման վայրի հասցեն

Ռեզիդենտությունը

(ռեզիդենտ/ ոչ ռեզիդենտ)

Պարտատոմսերի ձեռքբերման սույն հայտ-հանձնարարականով ցանկություն եմ հայտնում ձեռք բերել «ՍՊԱՅԿԱ» ՍՊ Ընկերության կողմից թողարկված կորպորատիվ պարտատոմսեր հետևյալ/ներքոնշյալ պայմաններով՝

Պարտատոմսերի ձեռքբերման ամսաթիվը

(օր, ամիս, տարի)

Ձեռք բերվող պարտատոմսերի քանակը՝ հափ

քանակը թվերով (տառերով)

Ձեռք բերվող պարտատոմսերի միավորի ձեռքբերման գինը

գինը թվերով

Ձեռք բերվող պարտատոմսերի ձեռքբերման դիմաց վճարված ընդհանուր գումարը

ընդհանուր գումարը թվերով (տառերով)

Անձի եվրոյով բանկային հաշվի համարը

Անձի ՀՀ դրամով բանկային հաշվի համարը

Բանկի անվանումը

ԾԱՆՈԹՅՈՒՆ: ԱՐԺԵԹՂԹԵՐՈՒՄ ԿԱՏԱՐՎՈՂ ՆԵՐԴՐՈՒՄՆԵՐԸ ԵՐԱՇԽԱՎՈՐՎԱԾ ՉԵՆ ԱՎԱՆԴՆԵՐԻ ՀԱՏՈՒՑՈՒՄԸ ԵՐԱՇԽԱՎՈՐՈՂ ՀԻՄՆԱԴՐԱՄԻ ՄԻՋՈՑՆԵՐՈՎ:

Արժեթղթերի հաշիվը հաշվառող անձի անունը _____

Արժեթղթերի հաշվի համարը _____

Սույն հայտ-հանձնարարականով, ըստ էության, հավաստում եմ, որ հայտ-հանձնարարականը ներկայացնելուց առաջ ծանոթացել եմ պարտատոմսի թողարկման որոշման և Ծրագրային Ազդագրի, ինչպես նաև սույն հայտ-հանձնարարականին կից ներկայացված Տեղեկատվական Թերթիկի հետ, համաձայն ենք դրանցում նշված պայմաններին և պատրաստակամ եմ ստանձնել «ՍՊԱՅԿԱ» ՍՊ Ընկերության թողարկած պարտատոմսերում ներդրումների հետ կապված ռիսկերը:

Տեղյակ եմ, որ արժեթղթերում կատարվող ներդրումները երաշխավորված չեն ավանդների հատուցումը երաշխավորող հիմնադրամի միջոցներով:

Հաստատում եմ, որ սույն հայտ-հանձնարարականի բավարարման դեպքում հայտ-հանձնարարականը կհանդիսանա իմ և «ՍՊԱՅԿԱ» ՍՊ Ընկերության միջև պատշաճ ձևակերպված և վավեր պայմանագիր՝ «ՍՊԱՅԿԱ» ՍՊ Ընկերության թողարկած պարտատոմսերի՝ իմ կողմից ձեռքբերման (առքի) վերաբերյալ:

Լրացվում է Տեղաբաշխողի կողմից

Ձեռք բերվող պարտատոմսերի ԱՄՏԾ _____

Թողարկված պարտատոմսերի ընդհանուր քանակ _____
քանակը թվերով (տառերով)

Ստորագրություն _____

Անուն Ազգանուն _____
(ստորագրող անձի անուն, ազգանունը)

Հիշեցում: Եթե ներդրողի կողմից պարտատոմսերի ձեռքբերման համար դրամական միջոցները թողարկման նպատակով բացված հաշվի հաշվեհամարին են մուրքագրվում մինչև պարտատոմսերի ձեռքբերման օրվա ժամը 16:30-ը, ապա այդ դրամական միջոցները մուրքագրված են համարվում դրանց վճարման օրը, իսկ եթե համապատասխան գումարները վճարվում են փվալ աշխատանքային օրը 16:30-ից հետո, ապա դրանք մուրքագրված են համարվում վճարմանը հաջորդող առաջին աշխատանքային օրը:

ՏԵՂԵԿԱՏՎԱԿԱՆ ԹԵՐԹԻԿ

ԾԱՆՈԹՑՈՒՄ: Սույն Տեղեկատվական Թերթիկը հանդիսանում է հայտ-հանձնարարականի անբաժանելի մասը: Ներդրողները պարտավոր են ծանոթանալ և ստորագրել (կնքել համապատասխանաբար) Տեղեկատվական Թերթիկը: Առանց ստորագրված և համապատասխան կերպով կնքված Տեղեկատվական Թերթիկի ներկայացված հայտ-հանձնարարականը համարվում է **անվավեր**: Տեղեկատվական Թերթիկում զետեղված տեղեկատվության վերաբերյալ առավել մանրամասն կարելի է ծանոթանալ Թողարկողի պարտավորմաների Ազդագրում:

1 Տեղեկատվություն Տեղաբաշխողի և նրա կողմից մատուցվող ծառայությունների մասին

Թողարկողի կողմից պարտատոմսերի տեղաբաշխումը կազմակերպելու է «ԱՄԵՐԻԱԲԱՆԿ» ՓԲ Ընկերությունը, որը գտնվում է Հայաստանի Հանրապետություն, Երևան 0010, Վազգեն Սարգսյան 2:

«ԱՄԵՐԻԱԲԱՆԿ» ՓԲ Ընկերության (այսուհետ տեքստում՝ Տեղաբաշխող) հետ կապի տվյալներն են՝

- Հեռախոս: (+37410) 56 11 11
- Հեռառկա (ֆաքս): (+37410) 51 31 33,
- Էլեկտրոնային հասցե: CapitalMarkets@ameriabank.am

Ցանկացած անձ Տեղաբաշխողի հետ կարող է կապ հաստատել, ստանալ անհրաժեշտ փաստաթղթեր և այլ տեղեկատվություն վերոնշյալ կապի միջոցներից որևէ մեկի միջոցով, ցանկացած բանկային աշխատանքային օրվա ընթացքում Երևանի ժամանակով ժամը 09:30-ից մինչև 16:00-ը: Տեղաբաշխողի հետ հաղորդակցությունը կարելի է իրականացնել հայերեն, ռուսերեն և անգլերեն լեզուներով:

Ներդրողները, ովքեր ցանկություն կունենան ձեռք բերելու Տեղաբաշխողի կողմից տեղաբաշխվող պարտատոմսերը, պետք է հայտ-հանձնարարականը լրացնելով այն պատշաճ կերպով առաքեն Տեղաբաշխողին:

Հայտ-հանձնարարականը կհամարվի պատշաճ կերպով առաքված Տեղաբաշխողին, եթե այն առաքվել է միայն ներքոնշյալ կապի միջոցներից որևէ մեկի միջոցով (կամ առձեռն՝ Տեղաբաշխողի գրասենյակ այցելելով) և հասցեատիրոջ կողմից ստացվել է առաքման ստացման հաստատում:

Տեղաբաշխողին հայտ-հանձնարարականի ներկայացման միջոցներն են՝

- **Հասցե՝** ՀՀ, ք. Երևան 0010, Վ. Սարգսյան 2, “ԱՄԵՐԻԱԲԱՆԿ”, Ներդրումային բանկային գործառնությունների ղեկավարամենտ, Կապիտալի Շուկաների Բաժին
- **Էլեկտրոնային փոստ:** CapitalMarkets@ameriabank.am
- *այցելելով Բանկի որևէ մասնաճյուղ և հաճախորդի մենեջերների միջոցով լրացնելով համապատասխան հայտ-հանձնարարականը*
- *ինտերնետ բանկինգ համակարգ*

Համաձայն «Արժեթղթերի շուկայի մասին» ՀՀ օրենքի 35-րդ հոդվածի, Տեղաբաշխողը կարող է մատուցել ներդրումային ծառայություններ՝ առանց ներդրումային ծառայությունների մատուցման լիցենզիայի: Տեղաբաշխողը լիցենզավորվել և գրանցվել է որպես բանկ ՀՀ Կենտրոնական բանկի կողմից:

ԾԱՆՈԹՑՈՒՄ: ԱՐԺԵԹՂԹԵՐԻՈՒՄ ԿԱՏԱՐՎՈՂ ՆԵՐԴՐՈՒՄՆԵՐԸ ԵՐԱՇԽԱՎՈՐՎԱԾ ՉԵՆ ԱՎԱՆԴՆԵՐԻ ՀԱՏՈՒՑՈՒՄԸ ԵՐԱՇԽԱՎՈՐՈՂ ՀԻՄՆԱԴՐԱՄԻ ՄԻՋՈՑՆԵՐՈՎ:

ՀՀ Կենտրոնական բանկի հետ կապի տվյալներն են՝ ՀՀ ք. Երևան, 0010, Վազգեն Սարգսյան 6, Հեռ՝ (374-10) 592 697, Ֆաքս՝ (374-10) 523 852, Էլ-փոստ՝ mcba@cba.am, S.W.I.F.T.CBRAAM22:

Տեղաբաշխման արդյունքում Տեղաբաշխողը ներդրողին կտրամադրի համապատասխան տեղեկատվություն իր կողմից ձեռք բերված պարտատոմսերի դիմաց կատարված վճարման հաստատման, ձեռք բերված պարտատոմսերի քանակի և ձեռք բերվող պարտատոմսերի նկատմամբ սեփականության իրավունքի պատշաճ գրանցման վերաբերյալ:

Հայտ-հանձնարարականի մասնակի բավարարման դեպքում, եթե առկա է լինում ներդրողին հետ վերադարձման ենթակա գումար, ապա տեղաբաշխման ավարտից հետո 3 (երեք) աշխատանքային օրվա ընթացքում նշված գումարը Տեղաբաշխողի կողմից ենթակա է վերադարձման, ինչն իրականացվում է անկանխիկ եղանակով՝ ներդրողների համապատասխան բանկային հաշվին փոխանցմամբ:

Տեղաբաշխողի կողմից «Շահերի բախման սահմանափակման քաղաքականության» համառոտ նկարագրությունը ներկայացվում է հաջորդիվ, սակայն ներդրողները կարող են Տեղաբաշխողի գործունեության հասցեում ծանոթանալ քաղաքականության ամբողջական տարբերակի հետ: Քաղաքականության նպատակը ներդրումային ծառայություններ մատուցելիս հնարավոր շահերի բախումների սահմանումն է և դրանց կանխարգելման ուղղությամբ տեղաբաշխողի կողմից իրականացվող միջոցառումների նկարագրությունը:

Արժեթղթերի շուկայում գործարքներ իրականացնելիս Տեղաբաշխողը և իր աշխատակիցները պարտավոր են իրենց հարաբերությունները հաճախորդների հետ կառուցել հետևյալ սկզբունքների վրա՝ ազնվություն, բարեխղճություն, տեղեկատվության ամբողջական բացահայտում, հաճախորդների հանձնարարականների կատարում՝ խիստ պահպանելով հաճախորդի շահերի առաջնայնությունը, մասնավորապես, հաճախորդների հանձնարարականների առաջնային կատարումը:

Տեղաբաշխողը հաճախորդի միջոցներով գործարքներ իրականացնելիս պարտավոր է պահպանել ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված պահանջները, իր ներքին կանոնները, ինչպես նաև աշխատանքային և մասնագիտական գործունեության էթիկայի կանոնները, մասնավորապես՝ խուսափել իր գործառույթների իրականացման ընթացքում կամ դրանց հետ կապված հոգուտ իրեն այնպիսի գործողություններ իրականացնելուց, գործարքներ կնքելուց, որոնց արդյունքում կտուժեն հաճախորդների շահերը:

2 Տեղեկատվություն պարտատոմսերի և դրանց հետ առնչվող ռիսկերի մասին

Մասնավոր ընկերությունների (կորպորատիվ) պարտատոմսերում ներդրումները սովորաբար կապված են որոշակի ռիսկերի հետ: Այդ ռիսկերի հնարավորինս բացահայտումը, վերլուծությունը, ի հայտ գալու հավանականության և ներդրողի ֆինանսական վիճակի վրա ազդեցության չափի գնահատումը թույլ կտա ներդրողին կատարել արդյունավետ ներդրումային որոշումներ՝ հիմնվելով յուրաքանչյուր ներդրողի համար յուրահատուկ ներդրման ռիսկ-եկամտաբերություն համակցության վրա:

Հետևաբար, ցանկացած պարագայում, ներդրողներին խորհուրդ է տրվում մինչև ներդրումային որոշում կայացնելը հանգամանորեն վերլուծել Թողարկողի պարտատոմսերի ներդրման հետ կապված ռիսկերը, ի լրումն ազդագրում ներկայացված տեղեկատվության: Թողարկողի պարտատոմսերում ներդրումների հետ կապված որպես էական ռիսկեր դիտարկվում են հետևյալ ռիսկերը, որոնք բաժանվում են երկու մեծ խմբի՝ Թողարկողի գործունեության հետ կապված ռիսկեր և Թողարկողի պարտատոմսերում ներդրումների հետ կապված ռիսկեր:

1.1 Թողարկողի գործունեության հետ կապված ռիսկեր

Մակրոտնտեսական ռիսկեր: Հայաստանի Հանրապետության, ինչպես նաև գործընկեր կազմակերպությունների գործունեության երկրների մակրոտնտեսական իրավիճակի վատթարացումը կարող է բացասաբար ազդել Թողարկողի գործունեության վրա:

Աշխարհաքաղաքական ռիսկ: Քանի որ թողարկողի հիմնական շուկան ՌԴ-ն է, ապա պետք է հաշվի առնել, որ Թողարկողի ապագա գործունեությունը էապես կախված է ՀՀ-ի՝ ԵԱՏՄ և ԱՊՀ շրջանակներում կնքված համաձայնագրերի շարունակականությամբ:

ԾԱՆՈԹՈՒՄ: ԱՐԺԵԹՂԹԵՐՈՒՄ ԿԱՏԱՐՎՈՂ ՆԵՐԴՐՈՒՄՆԵՐԸ ԵՐԱՇԽԱՎՈՐՎԱԾ ՉԵՆ ԱՎԱՆԴՆԵՐԻ ՀԱՏՈՒՑՈՒՄԸ ԵՐԱՇԽԱՎՈՐՈՂ ՀԻՄՆԱԴՐԱՄԻ ՄԻՋՈՑՆԵՐՈՎ:

Առևտրային սահմանափակումների ռիսկ: Հնարավոր է, որ Թողարկողի և գործընկերների գործունեության երկրներում (բացի ԱՊՀ ազատ առևտրի գոտում ներառված երկրների) սահմանվեն արտահանման և/կամ ներմուծման սահմանափակումներ, որոնք էական ազդեցություն կարող են թողնել Թողարկողի գործառնական գործունեության վրա:

Գործընկերոջ ռիսկ: Թողարկողի գործունեությունն էապես կախված է ապրանքների (առավելապես՝ գյուղմթերքի) մատակարարների և գնորդների գործունեության անընդհատությունից և ֆինանսական դրությունից, որոնց բացասական ցուցանիշները կարող են բերել Թողարկողի բնականոն գործունեության խափանմանը:

Արտահանվող ապրանքների գներ: Քանի որ Թողարկողի գործունեության գերակշիռ մասը վերաբերում է գյուղմթերքին, ապա դրանց՝ ներմուծվող/արտահանվող շուկաներում գների տատանումները կազդեն ինչպես Թողարկողի, այնպես էլ գործընկերների գործառնական գործունեության վրա:

Էներգակիրների գներ: Էներգակիրների գների բարձրացումները կհանգեցնեն Թողարկողի ծախսերի ավելացմանը:

Հարկային դաշտի փոփոխություն: Հարկային դաշտի հնարավոր խստացումները, ինչի հավանականությունը գնահատվում է ցածր, կարող են որոշակիորեն ազդել արտահանվող ապրանքների մրցունակության, Թողարկողի մրցակցային դիրքի և շահութաբերության վրա:

Տեխնոլոգիական պրոցեսներ: Ապրանքների արտադրության և արտահանման ամբողջ գործընթացը հիմնվում է տեխնոլոգիապես հագեցած գործընթացների անխափան աշխատանքի վրա: Օգտագործվող տեխնոլոգիաների հնարավոր խափանումները կարող են ազդել Թողարկողի բիզնեսի անընդհատության վրա:

Եղանակային անբարենպաստ պայմաններ: Եղանակային անբարենպաստ պայմանները կարող են ազդել արտադրության, մատակարարման և վաճառքի ծավալների վրա:

Արտահանման շուկաների ընդլայնում: Թողարկողը նպատակ ունի ընդլայնել իր արտահանման շուկաները և հնարավոր է, որ Թողարկողը ի վիճակի չլինի կազմակերպել նախատեսված ժամկետներում նախատեսված ծավալներով ապրանքների արտահանումը:

Արտարժույթային ռիսկ: Թողարկողն ունի արտարժույթով, մասնավորապես ԱՄՆ դոլարով և եվրոյով ներգրավված վարկեր և փոխառություններ, որոնց հաշվեկշռային արժեքը, պայմանավորված արտարժույթային շուկայում փոխարժեքի տատանումներով, կարող է ենթարկվել փոփոխությունների, ինչն էլ կարող է բացասաբար ազդել Թողարկողի վարկունակության վրա:

1.2 Թողարկողի պարտատոմսերում ներդրումների հետ կապված ռիսկեր

Տոկոսադրույքի ռիսկ: Շուկայում պարտատոմսերի գները գտնվում են հակադարձ կախվածության մեջ տոկոսադրույքների մակարդակից, այսինքն տոկոսադրույքների բարձրացումը, այլ հավասար պայմաններում, հանգեցնում է պարտատոմսերի գնի անկմանը և հակառակը:

Շուկայական ռիսկ: Երկրորդային շուկայում Թողարկողի պարտատոմսերի գինը և դրանց նկատմամբ պահանջարկը կարող են նվազել ներքին/միջազգային տնտեսություններում տնտեսական ընթացիկ ցուցանիշների և դրանց փոփոխությունների սպասումների հետ կապված: Ներդրողը պետք է հաշվի առնի, որ արժեթղթերի գները շուկայում կարող են ժամանակի ընթացքում իջնել կամ բարձրանալ:

Վերաներդրման ռիսկ: Վերաներդրման ռիսկը պայմանավորված է Թողարկողի պարտատոմսերից պարբերաբար ստացվող արժեկտրոնային եկամուտների առնվազն համարժեք եկամտաբերությամբ (ծեղքերման գործարքով սահմանված մինչև մարումը եկամտաբերությամբ) ներդրում կատարելու հնարավորության բացակայությամբ:

Վարկային/դեֆոլտի ռիսկ: Ներդրողները Թողարկողի պարտատոմսեր ձեռք բերելիս իրենց վրա են վերցնում Թողարկողի վարկային ռիսկը, որը կապված է ապագայում Թողարկողի ֆինանսական վիճակի հնարավոր

վատթարացման, արժեկտրոնային վճարումներ իրականացնելու կամ պարտատոմսերն իրենց անվանական արժեքով մարման անհնարինության և հավանական սնանկացման հետ:

Արտարժույթային ռիսկ: Արտարժույթային ռիսկն առկա է այն ներդրողների մոտ, ովքեր, իրենց դրամական միջոցները, ԱՄՆ դոլարով, եվրոյով կամ ՀՀ դրամով պարտատոմսերում ներդնելու նպատակով, պետք է փոխարկեն մի արժույթից մեկ այլ արժույթի:

Իրացվելիության ռիսկ: Թողարկողը չի կարող երաշխավորել, որ պարտատոմսերի շրջանառության ողջ ժամկետի ընթացքում ներդրողները ցանկացած պահի կարող են իրացնել կամ ձեռք բերել պարտատոմսերը երկրորդային շուկայում (կարգավորվող շուկայում) իրենց համար տնտեսապես շահավետ գնով:

Գնաճի կամ գնողունակության ռիսկ: ՀՀ-ում գնաճի առկայության պարագայում, Թողարկողի կողմից իր պարտատոմսերի դիմաց առաջարկվող անվանական արժեկտրոնային եկամտաբերությունը գնահատելիս ներդրողները պետք է հաշվի առնեն, որ իրական եկամտաբերությունը կարող է լինել անվանական արժեկտրոնային եկամտաբերությունից ավելի ցածր (գնաճի չափով):

2.1 Տեղեկատվություն հրապարակված ազդագրի մասին

Ցանկացած անձ կարող է Թողարկողի կողմից առաջարկվող պարտատոմսերի Ծրագրային Ազդագիրը ստանալ «ԱՄԵՐԻԱԲԱՆԿ» ՓԲ Ընկերության գործունեության վայրում (հասցե՝ ՀՀ, 0010 Երևան, Վ. Սարգսյան 2), իսկ էլեկտրոնային տարբերակը՝ «ԱՄԵՐԻԱԲԱՆԿ» ՓԲ Ընկերության ինտերնետային կայքից (www.ameribank.am) կամ Թողարկողի ինտերնետային կայքից (www.spayka.am):

2.2 Տեղեկատվություն երաշխավորության և երաշխավորի մասին

Թողարկողի պարտատոմսերն ապահովված կամ երաշխավորված չեն:

3 Գործարքի կնքման վայրը

Գործարքի կնքման վայր է համարվում Տեղաբաշխողի գործունեության իրավաբանական հասցեն:

4 Տեղեկատվություն ծախսերի և միջնորդավճարների մասին

4.1 Պարտատոմսերի դիմաց վճարումը

Ներդրողները պարտատոմսի դիմաց կատարում են վճարումներ համաձայն Թողարկողի կողմից հաստատված Պարտատոմսերի թողարկման պայմանների:

Պարտատոմսի գինը ձեռքբերման օրվա դրությամբ հաշվարկվում է համաձայն Թողարկողի կողմից հաստատված Պարտատոմսերի թողարկման պայմանների:

4.2 Ընդհանուր տեղեկություններ ծախսերի և միջնորդավճարների մասին

Տեղաբաշխման ընթացքում ներդրողները կարող են ունենալ հետևյալ ծախսերը՝

- որևէ առևտրային բանկում բանկային հաշվի բացման հետ կապված ծախսեր՝ համաձայն յուրաքանչյուր առևտրային բանկի գործող սակագների,
- «Հայաստանի Կենտրոնական դեպոզիտարիա» ԲԲԸ կամ ՀՀ Կենտրոնական բանկի կողմից լիցենզավորված պահառուների մոտ արժեթղթերի հաշվի բացման հետ կապված ծախսեր՝ համաձայն յուրաքանչյուր պահառուի գործող սակագների,

ԾԱՆՈԹՈՒՄ: ԱՐԺԵԹՂԹԵՐՈՒՄ ԿԱՏԱՐՎՈՂ ՆԵՐԴՐՈՒՄՆԵՐԸ ԵՐԱՇԽԱՎՈՐՎԱԾ ՉԵՆ ԱՎԱՆԴՆԵՐԻ ՀԱՏՈՒՑՈՒՄԸ ԵՐԱՇԽԱՎՈՐՈՂ ՀԻՄՆԱԴՐԱՄԻ ՄԻՋՈՑՆԵՐՈՎ:

- Հայտ-հանձնարարականի՝ Տեղաբաշխողին պատշաճ կերպով առաքման հետ կապված ծախսեր՝ ըստ առաքման ձևի (առձեռն ներկայացնելու հետ կապված ծախսեր, փոստային ծախսեր՝ փոստով առաքելու դեպքում, էլեկտրոնային փոստով առաքելու հետ կապված ծախսեր),
- Հայտ-հանձնարարականի բավարարման արդյունքում թողարկված արժեթղթերի ձեռքբերման և դրանց նկատմամբ սեփականության իրավունքի ամրագրման հետ կապված ծախսեր: Մասնավորապես՝
 - ձեռք բերվող պարտատոմսերի համար Թողարկողի բանկային հաշվին ներդրողի (ձեռք բերողի) բանկային հաշվից համապատասխան գումարի փոխանցման հետ կապված բանկային ծախսեր՝ համաձայն սպասարկող առևտրային բանկի գործող սակագների,
 - ձեռք բերվող պարտատոմսերի համար արժեթղթերի փոխանցման հետ կապված պահառուի ծախսեր՝ համաձայն սպասարկող պահառուի գործող սակագների:

Ներդրողները արժեկտրոնների ստացման, պարտատոմսերի շրջանառության ընթացքում պարտատոմսերով առքուվաճառի գործարքների իրականացման և մարման արդյունքում կարող են ունենալ նաև հարկային ծախսեր՝ համաձայն իրենց՝ որպես հարկ վճարողի կարգավիճակի (ռեզիդենտ, ոչ ռեզիդենտ, գործող հարկային արտոնությունների առկայություն և այլն): Հետևաբար հնարավոր է, որ Թողարկողը՝ հանդես գալով որպես հարկային գործակալ, իրականացնի օրենսդրությամբ նախատեսված որոշակի հարկային պահումներ: Պարտատոմսերից ստացվող եկամուտների հարկման առավել մանրամասն նկարագրությունը ներկայացված է պարտատոմսերի ազդագրում:

4.3 «ԱՄԵՐԻԱԲԱՆԿ» ՓԲ Ընկերության կողմից առաջարկվող ծառայությունները

Տեղաբախման ընթացքում պարտատոմսերի ձեռքբերման համար անհրաժեշտ գործողությունների հետ կապված «ԱՄԵՐԻԱԲԱՆԿ» ՓԲ Ընկերության կողմից առաջարկվող ծառայությունները ներկայացվում են ստորև՝

- բանկային հաշվի բացում՝ համաձայն «ԱՄԵՐԻԱԲԱՆԿ» ՓԲ Ընկերության գործող սակագների,
- բանկային հաշվին պարտատոմսերի ձեռքբերման համար անհրաժեշտ կանխիկ միջոցների մուտքագրում՝ համաձայն «ԱՄԵՐԻԱԲԱՆԿ» ՓԲ Ընկերության գործող սակագների,
- արժեթղթերի հաշվի բացում՝ համաձայն «ԱՄԵՐԻԱԲԱՆԿ» ՓԲ Ընկերության գործող սակագների,

Ստորագրություն

Անուն Ազգանուն

(ստորագրող անձի անուն, ազգանունը)

4.3 ՀԱՎԵԼՎԱԾ 3: Ֆինանսական գործակիցների հաշվարկման բանաձևերը

Զուտ շահույթը մեկ բաժնետոմսի հաշվով (EPS) = Զուտ շահույթ շահութահարկի գծով ծախսի նվազեցումից հետո / Բաժնետոմսերի միջին կշռված թիվը

Սեփական կապիտալի շահութաբերություն (ROE) = Զուտ շահույթ շահութահարկի գծով ծախսի նվազեցումից հետո / Սեփական կապիտալի միջին մեծություն

Ակտիվների շահութաբերություն (ROA) = Զուտ շահույթ շահութահարկի գծով ծախսի նվազեցումից հետո / Ընդհանուր ակտիվների միջին մեծություն

Զուտ շահույթի մարժա (NPM) = Զուտ շահույթ շահութահարկի գծով ծախսի նվազեցումից հետո / Արտադրանքի, ապրանքների, աշխատանքների, ծառայությունների իրացումից հասույթ

Կապիտալի համարժեքության գործակից = Սեփական կապիտալ / Ընդհանուր ակտիվներ

Ֆինանսական կախվածության գործակից = Ընդամենը պարտավորություններ / Սեփական կապիտալ

Բացարձակ իրացվելիության գործակից = (Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ + Ընթացիկ ֆինանսական ներդրումներ) / Ընթացիկ պարտավորություններ

Ընթացիկ իրացվելիության գործակից = (Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ + Ընթացիկ ֆինանսական ներդրումներ + Ընթացիկ դեբիտորական պարտքեր և կանխավճարներ) / Ընթացիկ պարտավորություններ

Ընդհանուր իրացվելիության գործակից = Ընթացիկ ակտիվներ / Ընթացիկ պարտավորություններ

Դեբիտորական պարտքերի շրջանառելիության գործակից = Արտադրանքի, ապրանքների, աշխատանքների, ծառայությունների իրացումից հասույթ / Վաճառքների գծով դեբիտորական պարտքերի միջին արժեքը

Դեբիտորական պարտքերի շրջապտույտի տևողությունն օրերով = 365 / (Արտադրանքի, ապրանքների, աշխատանքների, ծառայությունների իրացումից հասույթ / Վաճառքների գծով դեբիտորական պարտքերի միջին արժեքը)

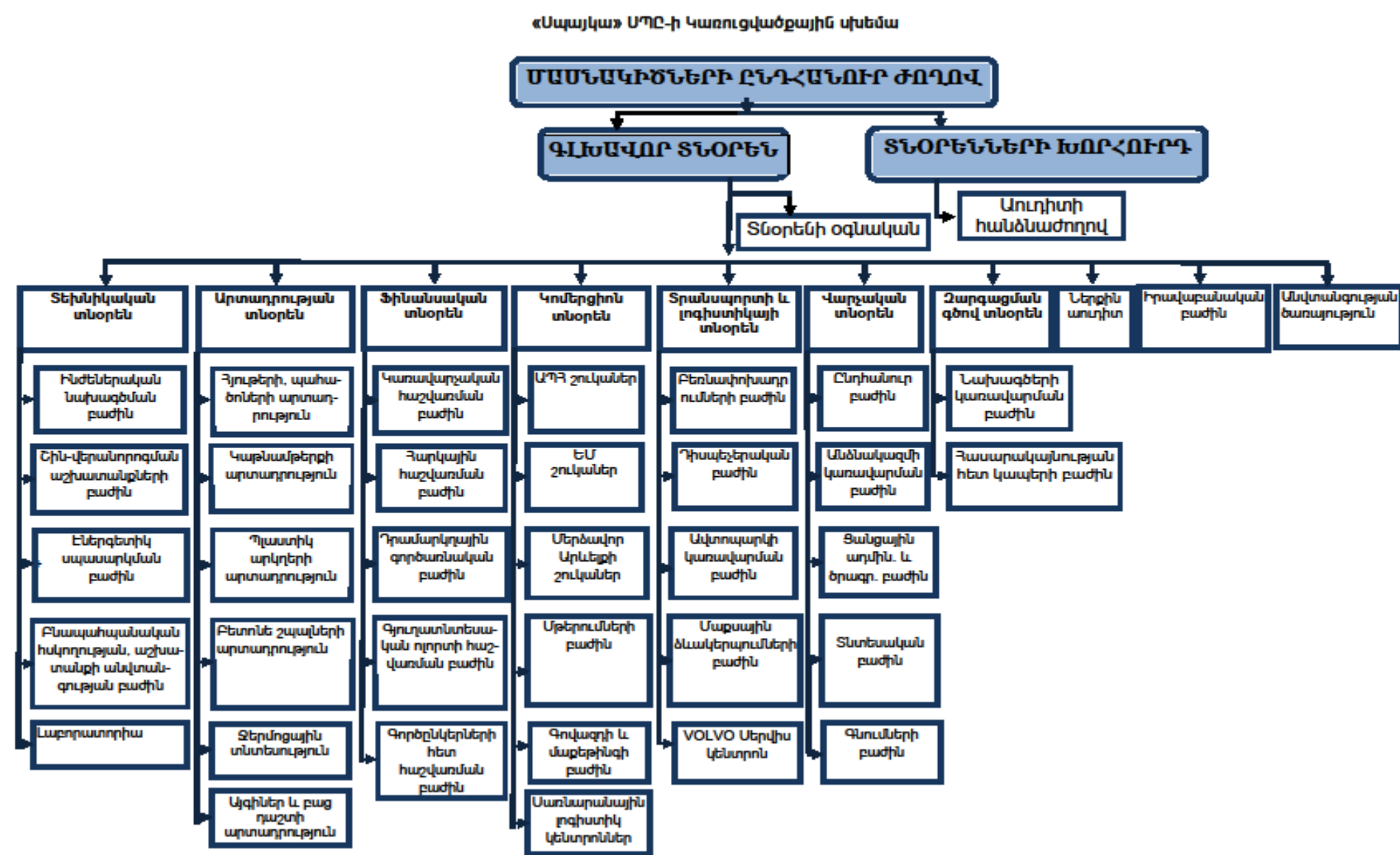
Պաշարների շրջանառելիության գործակից = Իրացված արտադրանքի, ապրանքների, աշխատանքների, ծառայությունների ինքնարժեք / Պաշարների միջին արժեքը

Պաշարների շրջապտույտի տևողությունն օրերով = $365 / (\text{Իրացված արտադրանքի, ապրանքների, աշխատանքների, ծառայությունների ինքնարժեք} / \text{Պաշարների միջին արժեքը})$

Կրեդիտորական պարտքերի շրջանառելիության գործակից = $\text{Իրացված արտադրանքի, ապրանքների, աշխատանքների, ծառայությունների ինքնարժեք} / \text{Կրեդիտորական պարտքերի միջին արժեքը}$

Կրեդիտորական պարտքերի շրջապտույտի տևողությունն օրերով = $365 / (\text{Իրացված արտադրանքի, ապրանքների, աշխատանքների, ծառայությունների ինքնարժեք} / \text{Կրեդիտորական պարտքերի միջին արժեքը})$:

4.4 ՀԱՎԵԼՎԱԾ 4: Թողարկողի կազմակերպչական կառուցվածքը

4.5 ՀԱՎԵԼՎԱԾ 5: Թողարկման պայմաններ

..... 201_թ.

ՍՊԱՅԿԱ ՍՊԸ

անվանական, արժեկտրոնային, ոչ փաստաթղթային, ոչ փոխարկելի պարտատոմս

Թողարկողի և թողարկվող արժեթղթերի վերաբերյալ ամբողջական տեղեկատվության ձեռքբերման համար անհրաժեշտ է համատեղ դիտարկել ծրագրային ազդագիրը (գրանցված է ----- 201_թ.), դրա լրացումները և սույն թողարկման վերջնական պայմանները: Ծրագրային ազդագիրը, դրա լրացումները գտնվում են ԱՄԵՐԻԿԱԲԱՆԿ ՓԲԸ-ում 2 Վ. Սարգսյան փողոց, 0010, Երևան, ՀՀ հասցեում և ՍՊԱՅԿԱ ՍՊԸ-ում Բազրատունյաց փող., 70/18 շենք, Երևան 0007, ՀՀ հասցեում:

Ընդհանուր տեղեկություններ (Այն տեղեկությունները, որոնք կիրառելի չեն, նշվում է «ոչ կիրառելի»: Եթե միևնույն սերիայի ներքո տարբեր հիմնական պայմաններով (թողարկման արժույթ, առաջարկի գին, անվանական արժեք և այլն) արժեթղթեր են թողարկվում, ապա յուրաքանչյուր պայմանին բավարարող արժեթղթերի խմբի համար տարբերվող պայմանները ներկայացվում են տարանջատված:)		
1.	Թողարկողը (թողարկողի անվանումը)	“ՍՊԱՅԿԱ” ՍՊԸ
2.	Երաշխավորողը	
3.	Սերիան (տվյալ ծրագրային ազդագրի հիման վրա իրականացվող հերթական թողարկման համարը և տարեթիվը)	
4.	Տվյալ սերիայի թողարկման ընդհանուր ծավալը	Ենթակա է որոշման Թողարկողի կողմից պարտատոմսերի տեղաբաշխման սկիզբը որոշող ամսաթվից առնվազն 5 (հինգ) աշխատանքային օր առաջ
5.	Արժեթղթերի դասակարգման մասին տեղեկատվություն՝ թողարկողի պարտավորությունների մարման հերթականության տեսանկյունից (ստորադասությունը), ներառյալ՝ տվյալ սերիայի ներքո յուրաքանչյուր թողարկման ծավալը՝ ըստ ստորադասության	Ամենայն մանրամասնությամբ ներկայացված է Ծրագրային Ազդագրի 2.3.6 մասում
6.	Թողարկման արժույթը	ԱՄՆ դոլար կամ ՀՀ դրամ կամ եվրո
7.	Առաջարկի գինը	Պարտատոմսերի լրիվ գինը յուրաքանչյուր 100 միավոր անվանական արժեքի դիմաց, տեղաբաշխման առաջին օրվանից սկսած հաշվարկվում է հետևյալ կերպ՝

		$DP = \frac{C}{f} \sum_{t=1}^N \frac{1}{\left(1 + \frac{y}{100 * f}\right)^{i-1+\tau}} + \frac{100}{\left(1 + \frac{y}{100 * f}\right)^{N-1+\tau}}$ որտեղ՝ $\tau = \frac{DSN}{DCC}$ DP - Պարտատոմսի գինն է, DSN - գործարքի կատարման օրից (settlement/trade date) մինչև հաջորդ արժեկտրոնի վճարումը մնացած օրերի քանակ համապատասխան պայմանականության դեպքում, DCC - գործարքին նախորդող արժեկտրոնի վճարման օրից մինչև գործարքին հաջորդող արժեկտրոնի վճարման օրերի քանակ համապատասխան պայմանականության դեպքում, f - արժեկտրոնի վճարման հաճախականությունն է (4- եռամսյակային վճարումների համար), N - հաշվարկման պահին մնացած արժեկտրոնների վճարումների թիվը, C - տարեկան արժեկտրոնը 100 միավոր անվանական արժեքի դիմաց, Y - մինչև մարում եկամտաբերություն: Տեղաբաշխման ընթացքում պարտատոմսի լրիվ գինը յուրաքանչյուր օրվա համար հրապարակվում է Թողարկողի կայքում
8.	Անվանական արժեքը	100 (մեկ հարյուր) ԱՄՆ դոլար կամ 100,000 (մեկ հարյուր հազար) ՀՀ դրամ կամ 100 (մեկ հարյուր) եվրո
9.	Քանակը	համապատասխան Թողարկման ծավալի ու անվանական արժեքի, այսինքն Թողարկման ծավալի հարաբերությունը անվանական արժեքին
10.	Առաջարկի իրականացման սկիզբը (ներառյալ՝ ժամկետի ցանկացած հնարավոր փոփոխությունները)	ենթակա է որոշման Թողարկողի կողմից պարտատոմսերի տեղաբաշխման սկիզբը որոշող ամսաթվից առնվազն 5 (հինգ) աշխատանքային օր առաջ
11.	Առաջարկի իրականացման ավարտը (ներառյալ՝ ժամկետի ցանկացած հնարավոր փոփոխությունները)	ենթակա է որոշման Թողարկողի կողմից պարտատոմսերի տեղաբաշխման սկիզբը որոշող ամսաթվից առնվազն 5 (հինգ) աշխատանքային օր առաջ

12.	Արժեթղթի տարբերակիչ ծածկագիրը (ISIN) կամ այլ նմանատիպ տարբերակիչ ծածկագիր	
13.	Թողարկման և տեղաբաշխման վերաբերյալ որոշում ընդունած իրավասու մարմինը և որոշման ամսաթիվը (լրացվում է այն դեպքում, եթե տվյալ հրապարակային առաջարկի համար առանձին որոշում է ընդունվել, հակառակ դեպքում նշվում է «ոչ կիրառելի»)	Թողարկողի Ընդհանուր ժողովի 2019թ -ի նիստի թիվ որոշում
Արժեկտրոնի վերաբերյալ տեղեկություններ		
14.	Արժեկտրոնի հաշվարկման առաջին օրը	Ենթակա է որոշման Թողարկողի կողմից պարտատոմսերի տեղաբաշխման սկիզբը որոշող ամսաթվից առնվազն 5 (հինգ) աշխատանքային օր առաջ
15.	Արժեկտրոնի տոկոսադրույքը և վճարման պարբերականությունը, եթե արժեկտրոնի տոկոսադրույքը լողացող է, ապա ներկայացնել տեղեկատվություն, թե ինչ ցուցանիշից (դրա փոփոխությունից) է կախված տոկոսադրույքի մեծությունը, և որտեղ կարելի է ստանալ այդ ցուցանիշի/դրա փոփոխության մասին տեղեկատվություն	Ենթակա է որոշման Թողարկողի կողմից պարտատոմսերի տեղաբաշխման սկիզբը որոշող ամսաթվից առնվազն 5 (հինգ) աշխատանքային օր առաջ
16.	Արժեկտրոնի վճարման հստակ օրերը (օր, ամիս, տարի)	Ենթակա է որոշման Թողարկողի կողմից պարտատոմսերի տեղաբաշխման սկիզբը որոշող ամսաթվից առնվազն 5 (հինգ) աշխատանքային օր առաջ
17.	Արժեկտրոնի օրերի հաշվարկման կարգը (օրինակ 30/360, Act/Act, Act/360 և այլն)	Փաստացի օրեր արժեկտրոնի փուլի ընթացքում/Փաստացի օրեր տարվա ընթացքում (Actual/Actual)
18.	Լողացող արժեկտրոնի հաշվարկն իրականացնողը	Ենթակա է որոշման Թողարկողի կողմից պարտատոմսերի տեղաբաշխման սկիզբը որոշող ամսաթվից առնվազն 5 (հինգ) աշխատանքային օր առաջ
19.	Արժեկտրոնի հաշվարկման այլ էական պայմաններ	Ենթակա է որոշման Թողարկողի կողմից պարտատոմսերի տեղաբաշխման սկիզբը որոշող ամսաթվից առնվազն 5 (հինգ) աշխատանքային օր առաջ
20.	Զրոյական արժեկտրոնով (զեղչատոկոսային) արժեթղթերի վերաբերյալ դրույթ (նշվում է «կիրառելի» կամ «ոչ կիրառելի»)	Ենթակա է որոշման Թողարկողի կողմից պարտատոմսերի տեղաբաշխման սկիզբը որոշող ամսաթվից առնվազն 5 (հինգ) աշխատանքային օր առաջ
Մայր գումարի մարման վերաբերյալ տեղեկություններ		

21.	Մարման ժամկետը	ենթակա է որոշման Թողարկողի կողմից պարտատոմսերի տեղաբաշխման սկիզբը որոշող ամսաթվից առնվազն 5 (հինգ) աշխատանքային օր առաջ
22.	Մարման արժեքը, եթե հնարավոր չէ, ապա նշվում է հաշվարկման մեթոդաբանությունը	100 (մեկ հարյուր) ԱՄՆ դոլար կամ 100,000 (մեկ հարյուր հազար) ՀՀ դրամ կամ 100 (մեկ հարյուր) եվրո
23.	Մարման արժեքի փոփոխությունը (լրացվում է այն բոլոր պայմանները, որոնց դեպքում հնարավոր է մարման արժեքի փոփոխություն)	ոչ կիրառելի
24.	Վաղաժամկետ մարման հնարավորություն թողարկողի նախաձեռնությամբ/քոլ օպցիոն (նշվում է «կիրառելի» կամ «ոչ կիրառելի»)	ոչ կիրառելի
	1) ժամկետ(ներ)ը	
	2) Օպցիոնի իրականացման գինը, դրա հաշվարկման մեթոդը (առկայության դեպքում),	
	3) Մասնակի մարման հնարավորության դեպքում՝ նվազագույն և առավելագույն մարման արժեքը	
	Այլ տեղեկություններ	
25.	Վաղաժամկետ մարման հնարավորություն ներդրողի նախաձեռնությամբ/փուլ օպցիոն (նշվում է «կիրառելի» կամ «ոչ կիրառելի»)	ոչ կիրառելի
	1) ժամկետ(ներ)ը	
	2) Օպցիոնի իրականացման գինը, դրա հաշվարկման մեթոդը (առկայության դեպքում),	
	3) Այլ տեղեկություններ (տեղեկացման ժամանակաշրջանը)	
Տեղաբաշխման վերաբերյալ տեղեկություններ		
26.	Տեղաբաշխողի անվանումը, գտնվելու վայրը	ԱՄԵՐԻԱԲԱՆԿ ՓԲԸ 2 Վ. Սարգսյան փողոց, 0010, Երևան, ՀՀ
27.	Տեղաբաշխման այլ պայմաններ (որոնք ներառված չեն ազդագրում)	ենթակա է որոշման Թողարկողի կողմից պարտատոմսերի տեղաբաշխման սկիզբը որոշող ամսաթվից առնվազն 5 (հինգ) աշխատանքային օր առաջ
Այլ տեղեկություններ		
28.	Տվյալ դասի արժեթղթերի կարգավորվող շուկայում առևտրին թույլտվության առկայություն (նշվում է համապատասխան կարգավորվող շուկաների անվանումները, թույլտվության	Արժեթղթերը դեռ չեն թույլատրված կարգավորվող շուկայում առևտրի

	ամսաթիվը)	
29.	Եթե առաջարկվող արժեթղթերի մասով հետագայում հայցվելու է կարգավորվող շուկայում առևտրին թույլտվություն, ապա նշվում է տեղեկություններ այդ մասին (շուկայի անվանումը, նաև դրույթ, որ առևտրին թույլտվության հայցը կարող է չբավարարվել, առևտրին թույլտվության սպասվող ամսաթիվը (հնարավորության դեպքում))	Թողարկողը պարտադիր դիմելու է պարտատոմսերը կարգավորվող շուկայում ցուցակելու համար, և համաձայն ՀՀ գործող օրենսդրության պարտատոմսերի ցուցակման դեպքում վերջիններիս հետագա շրջանառությունը կարող է իրականացվել միայն կարգավորվող շուկայում: Կարգավորվող շուկա ասելով Թողարկողը նկատի ունի “Հայաստանի ֆոնդային բորսա” ԲԲ ընկերությունը:
30.	Արժեթղթի վարկանիշը	Արժեթղթերը վարկանշված չեն
31.	Արժեթղթերի դիմաց վճարներ կատարելու մեթոդները (պարբերականությունը, բանկային հաշիվները և այլն) և ժամկետները, ինչպես նաև արժեթղթերը ստանալու մեթոդները և ժամկետները, արժեթղթերի սեփականության վերաբերյալ քաղվածք ստանալու ձևը	Ենթակա է որոշման Թողարկողի կողմից պարտատոմսերի տեղաբաշխման սկիզբը որոշող ամսաթվից առնվազն 5 (հինգ) աշխատանքային օր առաջ

Թողարկողը պատասխանատու է սույն «Թողարկման վերջնական պայմաններում» ներառված տեղեկությունների համար: Թողարկողը հավաստիացնում է, որ սույն փաստաթղթում ներառված տեղեկությունները համապատասխանում են այն տեղեկություններին (ներկայացված ընդհանուր մեթոդաբանությանը), որոնք ներառված են ծրագրային ազդագրում, դրա լրացումներում, ինչպես նաև ճշգրիտ են (այնքանով, որքանով հայտնի են), և որևէ փաստի բաց չի թողնվել կամ խեղաթյուրվել:

(անուն, ազգանուն)

(պաշտոն)

(ստորագրություն)

(ամսաթիվ)

Ստորագրությունները հավաստում են՝

Գլխավոր տնօրեն

(անուն, ազգանուն)

(պաշտոն)

(ստորագրություն)

(ամսաթիվ)

Կ.Տ.

4.6 ՀԱՎԵԼՎԱԾ 6: Ֆինանսական հաշվետվություններ

«ՍՊԱՅԿԱ»

ՍԱՀՄԱՆԱՓԱԿ ՊԱՏԱՍԽԱՆԱՏՎՈՒԹՅԱՄԲ
ԸՆԿԵՐՈՒԹՅՈՒՆ

ՀԱՄԱԽՄԲՎԱԾ ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ
ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԴՐԱՍՈՎ

31 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ 2017թ.

ԵՐԵՎԱՆ 2018

Բովանդակություն

Անկախ աուդիտորի եզրակացություն	3
Համախմբված Շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվություն	7
Համախմբված ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն	8
Համախմբված սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին հաշվետվություն	9
Համախմբված դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվություն	10
Համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ	11

BAKER TILLY ARMENIA

22 Hanrapetutyun Street
0010 Yerevan
Republic of Armenia
Tel: +374(10) 544-301/307
Fax: +374(10) 562-404
Email: info@bakertillyarmenia.com
www.bakertillyarmenia.com

25.05.2018թ.

N 031804

ՀԱՍՏԱՏՈՒՄ ԵՄ

«Բեյքեր Թիլլի Արմենիա» ՓԲԸ
Գլխավոր տնօրեն

Փ.Գևորգյան

Առողջապահության ծառայությունների իրականացման
լիցենզիա թիվ ԱԳ-054՝ տրված 22 ֆինանսների
և եկամուտների նախարարության կողմից

ԱՆԿԱՆ ԱՈՒԴԻՏՈՐԻ ԵԶՐԱԿԱՑՈՒԹՅՈՒՆ

«Սպայկա» ՍՊԸ-ի Մասնակիցներին

Կարծիք

Մեր կողմից իրականացվել է «Սպայկա» Սահմանափակ Պատասխանատվությամբ Ընկերության (հետայսու՝ «Ընկերություն») և նրա դուստր ընկերությունների (հետայսու՝ «Խմբի») համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտը, որոնք ներառում են 2017թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ համախմբված ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունը, նույն ամսաթվին ավարտված տարվա համախմբված շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների, համախմբված սեփական կապիտալում փոփոխությունների և համախմբված դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվությունները, ինչպես նաև ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրությունները, որոնք ներառում են հաշվապահական քաղաքականության ամփոփ նկարագիրը:

Մեր կարծիքով կից համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունները տալիս են Խմբի՝ 2017թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ համախմբված ֆինանսական վիճակի և նույն ամսաթվին ավարտված տարվա համախմբված ֆինանսական արդյունքների ու դրամական հոսքերի ճշմարիտ և իրական պատկերը՝ համաձայն ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների (ՖՀՄՍ):

Կարծիքի հիմքեր

Մենք աուդիտն իրականացրել ենք աուդիտի միջազգային ստանդարտներին (ԱՄՍ) համապատասխան: Այդ ստանդարտներից բխող մեր պատասխանատվությունը լրացուցիչ նկարագրված է մեր եզրակացության «Աուդիտորի պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի համար» բաժնում: Մենք անկախ ենք Խմբից՝ համաձայն Հաշվապահների միջազգային դաշնության պրոֆեսիոնալ հաշվապահների վարքագրի (ՀՄԴ-ի Վարքագիրք) և Հայաստանի Հանրապետությունում կիրարկելի՝ ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի նկատմամբ վարքագծի պահանջների, և մենք կատարել ենք վարքագծի նկատմամբ մեր մյուս պարտականությունները՝ այդ պահանջների համաձայն: Մենք համոզված ենք, որ ձեռք ենք բերել բավականաչափ ու համապատասխան աուդիտորական ապացույցներ՝ մեր կարծիքն արտահայտելու համար:

Ղեկավարության և կառավարման օղակներում ներգրավված անձանց պատասխանատվությունը համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների համար

Խմբի ղեկավարությունը պատասխանատու է ՖՀՄՍ-ների համապատասխան համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների կազմման և ճշմարիտ ներկայացման համար: Այդ նպատակով ղեկավարությունը սահմանում է անհրաժեշտ վերահսկողության համակարգ, որը թույլ է տալիս պատրաստել Խմբի համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններ, որոնք զերծ են խարդախության կամ սխալի արդյունքում էական խեղաթյուրումից:

Համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստելիս, ղեկավարությունը պատասխանատու է Խմբի՝ անընդհատ գործելու հնարավորությունը գնահատելու, անընդհատ գործելուն առնչվող հարցերը բացահայտելու, ինչպես նաև գործունեության անընդհատության ենթադրության վրա հիմնված հաշվառում վարելու համար, քանի դեռ ղեկավարությունը չի նախատեսում լուծարել Խումբը կամ դադարեցնել դրա գործունեությունը, կամ չունի իրատեսական այլընտրանք, բացի նշվածներից:

Կառավարման օղակներում ներգրավված անձինք պատասխանատու են Խմբի համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների կազմման գործընթացը վերահսկելու համար:

Աուդիտորի պատասխանատվությունը համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի համար

Մեր նպատակն է ձեռք բերել ողջամիտ երաշխիքներ՝ խարդախությունների կամ սխալների հետևանքով համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների էական խեղաթյուրումներից զերծ լինելու վերաբերյալ, ինչպես նաև ներկայացնել աուդիտորի եզրակացություն, որը կներառի մեր կարծիքը: Ողջամիտ հավաստիացումը բարձր աստիճանի հավաստիացում է, սակայն այն երաշխիք չի հանդիսանում, որ ԱՄՍ համապատասխան իրականացված աուդիտը միշտ կհայտնաբերի էական խեղաթյուրումներ, երբ այդպիսիք կան: Խեղաթյուրումները կարող են առաջանալ խարդախության կամ սխալի հետևանքով և համարվում են էական, եթե ակնկալվում է, որ դրանք առանձին-առանձին կամ միասին վերցրած կարող են ազդել այս ֆինանսական հաշվետվությունների օգտագործողների՝ դրանց հիման վրա կայացրած տնտեսական որոշումների վրա:

ԱՄՍ-ների համապատասխան իրականացվող աուդիտի շրջանակներում մենք կիրառում ենք մասնագիտական դատողություն և պահպանում ենք մասնագիտական կասկածամտություն ամբողջ աուդիտի ընթացքում: Բացի այդ, մենք

- Բացահայտում և գնահատում ենք համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններում խարդախության կամ սխալի հետևանքով էական խեղաթյուրման ռիսկերը, նախագծում և իրականացնում ենք այդ ռիսկերին ուղղված աուդիտորական ընթացակարգեր և ձեռք ենք բերում բավականաչափ ու համապատասխան աուդիտորական ապացույցներ՝ մեր կարծիքն արտահայտելու համար: Խարդախության արդյունք հանդիսացող էական խեղաթյուրման չբացահայտման ռիսկն ավելի մեծ է, քան սխալի հետևանքով առաջացած խեղաթյուրման չբացահայտման ռիսկը, քանի որ խարդախությունը կարող է ներառել հանցավոր համաձայնություն, փաստաթղթերի կեղծում, միտումնավոր բացթողումներ, կեղծ հայտարարությունների տրամադրում կամ ներքին վերահսկողության համակարգի չարաշահում:
- Պատկերացում ենք կազմում աուդիտին առնչվող ներքին վերահսկողության վերաբերյալ, որպեսզի մշակենք համապատասխան աուդիտորական ընթացակարգեր, բայց ոչ Հնկերության ներքին վերահսկողության արդյունավետության վերաբերյալ կարծիք արտահայտելու համար:
- Գնահատում ենք կիրառվող հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության պատշաճությունը, ինչպես նաև ղեկավարության կատարած հաշվապահական գնահատումների և համապատասխան բացահայտումների ողջամտությունը:
- Եզրահանգումներ ենք կատարում ղեկավարության կողմից անընդհատության սկզբունքի կիրառման տեղին լինելու վերաբերյալ և ձեռք բերված աուդիտորական ապացույցների հիման վրա հետևություն ենք անում, թե արդյոք առկա է իրադարձությունների կամ հանգամանքների հետ կապված էական անորոշություն, որը կարող է էական կասկած առաջացնել Խմբի անընդհատ գործելու հնարավորության վերաբերյալ: Եթե մենք գալիս ենք եզրահանգման, որ գոյություն ունի էական անորոշություն, մենք պետք է մեր աուդիտորական եզրակացությունում ուշադրություն հրավիրենք համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններում համապատասխան բացահայտումներին, կամ եթե նման բացահայտումները պատշաճ կերպով ներկայացված չեն, մենք պետք է ձևափոխենք կարծիքը: Մեր եզրահանգումները հիմնված են մինչև մեր աուդիտորական եզրակացության ամսաթիվը ձեռք բերված աուդիտորական ապացույցների վրա: Այնուամենայնիվ, աուդիտորը չի կարող երաշխավորել, որ ապագա իրադարձությունները կամ հանգամանքները չեն կարող հանգեցնել նրան, որ Խումբը կորցնի իր անընդհատ գործելու կարողությունը:
- Գնահատում ենք ընդհանուր առմամբ համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների ներկայացումը, կառուցվածքը և բովանդակությունը, ներառյալ բացահայտումները, և արդյոք համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունները ներկայացնում են դրանց հիմքում ընկած գործարքներն ու իրադարձությունները այն ձևով, որն ապահովում է ճշմարիտ ներկայացումը:
- Ձեռք ենք բերում բավականաչափ ու համապատասխան աուդիտորական ապացույցներ Խմբի ֆինանսական տեղեկատվության կամ գործունեության վերաբերյալ՝ ֆինանսական հաշվետվությունների մասին կարծիք արտահայտելու նպատակով: Մենք պատասխանատվություն ենք կրում աուդիտորական աշխատանքների ուղղորդման, վերահսկման ու կատարման համար: Մենք լիովին պատասխանատու ենք մեր աուդիտորական կարծիքի համար:

Այլ հարցերի հետ մեկտեղ, մենք հաղորդակցում ենք կառավարման օղակներում ներգրավված անձանց հետ աուդիտի պլանավորած շրջանակների և ժամկետների, ինչպես նաև աուդիտի ընթացքում հայտնաբերված էական թերացումների վերաբերյալ, որոնք ներառում են աուդիտի ընթացքում մեր կողմից բացահայտված ներքին վերահսկողության կարևոր թերությունները:

Աուդիտոր

Ա. Պետրոսյան
25.05.2018թ

ՀԱՄԱԽՄԲՎԱԾ ՇԱՀՈՒՑԹԻ ԿԱՍ ՎՆԱՍԻ ԵՎ ԱՅԼ ՀԱՄԱՊԱՐՓԱԿ ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ
ԱՐԴՅՈՒՆՔՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ

31 դեկտեմբերի 2017թ ավարտված տարվա համար

	Ծանոթագրություն	(հազար դրամ)	
		2017թ.	2016թ.
Հասույթ	7	70,179,199	69,390,915
Վաճառքի ինքնարժեք	8	(44,992,176)	(44,945,590)
Համախառն շահույթ		25,187,023	24,445,325
Իրացման ծախսեր	9	(5,383,868)	(5,631,385)
Վարչական ծախսեր	10	(1,613,843)	(1,376,314)
Այլ եկամուտներ	11	286,311	583,843
Այլ ծախսեր	12	(1,235,064)	(1,507,657)
Գործառնական շահույթ		17,240,559	16,513,812
Ֆինանսական ծախս, զուտ	13	(3,870,007)	(2,691,807)
Դուստր ընկերության ձեռքբերման հետ կապված օգուտ		49,229	-
Շահույթ մինչև հարկումը		13,419,781	13,822,005
Շահութահարկի գծով ծախս	14	(362,229)	(665,729)
Զուտ շահույթ		13,057,552	13,156,276
Այլ համապարփակ եկամուտ			
Հիմնական միջոցների վերագնահատումից աճ		1,375,165	-
Հետաձգված հարկային ծախս	14	(275,033)	-
Ընդամենը այլ համապարփակ եկամուտ		1,100,132	-
Ընդամենը համապարփակ եկամուտ		14,157,684	13,156,276

ՀԱՄԱԽՄԲՎԱԾ ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ՎԻՃԱԿԻ ՄԱՍԻՆ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ

31 դեկտեմբերի 2017թ-ի դրությամբ

		(հազար դրամ)	
	Ծանոթագրություն	2017թ.	2016թ.
Ակտիվներ			
Ոչ ընթացիկ ակտիվներ			
Հիմնական միջոցներ	15	81,823,504	34,132,101
Ոչ նյութական ակտիվներ	16	24,328	15,045
Հետաձգված հարկային ակտիվներ	14	205,079	105,389
Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքեր	20	471,572	1,199,913
Ընդամենը ոչ ընթացիկ ակտիվներ		82,524,483	35,452,448
Ընթացիկ ակտիվներ			
Պաշարներ	17	4,761,364	2,472,122
Կենսաբանական ակտիվներ	18	560,876	-
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	19	561,234	290,690
Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքեր	20	8,364,897	5,326,634
Տրամադրված փոխառություններ	21	600,300	3,744,336
Ընդամենը ընթացիկ ակտիվներ		14,848,671	11,833,782
Ընդամենը ակտիվներ		97,373,154	47,286,230
Մեփական կապիտալ և պարտավորություններ			
Մեփական կապիտալ			
Կանոնադրական կապիտալ	22,1	6,194,169	6,194,169
Լրացուցիչ համալրված կապիտալ	22,2	5,637,355	-
Վերագնահատման պահուստ	22,3	1,144,292	44,160
Զբաղիված շահույթ		26,399,437	15,973,140
Ընդամենը սեփական կապիտալ		39,375,253	22,211,469
Ոչ ընթացիկ պարտավորություններ			
Վարկեր և փոխառություններ	23	39,107,188	17,906,099
Պետական շնորհ	24	6,369,666	-
Հետաձգված հարկային պարտավորություններ	14	267,680	11,040
Ընդամենը ոչ ընթացիկ պարտավորություններ		45,744,534	17,917,139
Ընթացիկ պարտավորություններ			
Վարկեր և փոխառություններ	23	6,088,915	5,570,709
Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր	25	6,053,198	1,534,968
Ընթացիկ հարկային պարտավորություններ		111,254	51,945
Ընդամենը ընթացիկ պարտավորություններ		12,253,367	7,157,622
Ընդամենը սեփական կապիտալ և պարտավորություններ		97,373,154	47,286,230

Դավիթ Ղազարյան
Գլխավոր տնօրեն
25 մայիսի 2018թՍուրեն Մկրտումյան
Ֆինանսական տնօրեն

ՀԱՄԱՌՄԲՎԱԾ ՄԵՓԱԿԱՆ ԿԱՊԻՏԱԼՈՒՄ ՓՈՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ

31 դեկտեմբերի 2017թ ավարտված տարվա համար

(հազար դրամ)

	Կանոնադրական կապիտալ	Լրացուցիչ համալրված կապիտալ	Վերագնահատ ման պահուստ	Կուտակված շահույթ	Ընդամենը
Մնացորդը առ 1 հունվարի 2016թ.	6,194,169	-	44,160	4,447,358	10,685,687
Համապարփակ եկամուտ					
Տարվա զուտ շահույթ	-	-	-	13,156,276	13,156,276
Այլ համապարփակ եկամուտ	-	-	-	-	-
Ընդամենը համապարփակ եկամուտ	-	-	-	13,156,276	13,156,276
Կապիտալում ուղղակիորեն գրանցված գործարքներ սեփականատերերի հետ					
Հայտարարված շահաբաժիններ	-	-	-	(1,630,494)	(1,630,494)
Ընդամենը գործարքներ սեփականատերերի հետ	-	-	-	(1,630,494)	(1,630,494)
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի 2016թ.	6,194,169		44,160	15,973,140	22,211,469
Մնացորդը առ 1 հունվարի 2017թ.	6,194,169	-	44,160	4,447,358	10,685,687
Համապարփակ եկամուտ					
Տարվա զուտ շահույթ	-	-	-	13,057,552	13,057,552
Այլ համապարփակ եկամուտ	-	-	1,100,132	-	1,100,132
Ընդամենը համապարփակ եկամուտ	-	-	1,100,132	13,057,552	14,157,684
Կապիտալում ուղղակիորեն գրանցված գործարքներ սեփականատերերի հետ					
Դուրսը ընկերության ձեռքբերման հետ կապված օգուտ (6)	-	5,637,355	-	-	5,637,355
Հայտարարված շահաբաժիններ	-	-	-	(2,631,255)	(2,631,255)
Ընդամենը գործարքներ սեփականատերերի հետ	-	5,637,355	-	(2,631,255)	3,006,100
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի 2017թ.	6,194,169	5,637,355	1,144,292	26,399,437	39,375,253

ՀԱՄԱՆՄԲՎԱԾ ԴՐԱՄԱԿԱՆ ՄԻՋՈՑՆԵՐԻ ՀՈՍՔԵՐԻ ՄԱՍԻՆ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ

31 դեկտեմբերի 2017թ. ավարտված տարվա համար

	(հազար դրամ)	
	2017	2016
Տարվա զուտ շահույթ	13,057,552	13,156,276
Ճշգրտումներ		
Մաշվածության ծախս	2,228,197	1,013,374
Ամորտիզացիայի ծախս	3,004	2,742
Արժեզրկման պահուստին հատկացում՝ պաշարներ	670,770	1,003,318
Արժեզրկման պահուստին հատկացում՝ առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքեր	186,829	126,980
Արժեզրկման պահուստին հատկացում՝ հիմնական միջոցներ	-	72,302
Հիմնական միջոցների վերագնահատումից վնաս	185,514	-
Կրեդիտորական պարտքերի ներումից եկամուտ	(44,379)	(356,040)
Դուստր ընկերության ձեռքբերումից օգուտ	(49,229)	-
Հիմնական միջոցների վաճառքից եկամուտ	(26,829)	-
Փոխարժեքային տարբերությունից չիրացված վնաս	1,214,856	180,460
Տոկոսային եկամուտ	(1,623)	(4,465)
Տոկոսային ծախս	2,879,843	2,637,580
Շահութահարկի գծով ծախս	362,229	665,729
Գործառնական գործունեությունից դրամական միջոցների հոսքեր՝ մինչև շրջանառու կապիտալի փոփոխություններ	20,666,734	18,498,256
Փոփոխություններ՝		
Պաշարներում	(2,289,242)	(1,778,175)
Կենսաբանական ակտիվներում	(560,875)	-
Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքերում	(2,129,508)	305,920
Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքերում	4,775,904	(1,836,106)
Գործառնական գործունեությունից դրամական միջոցների հոսքեր	20,463,013	15,189,895
Վճարված շահութահարկ	(421,002)	(612,736)
Գործառնական գործունեությունից դրամական միջոցների հոսքեր	20,042,010	14,577,159
Ներդրումային գործունեությունից դրամական միջոցների հոսքեր		
Հիմնական միջոցների ձեռքբերում	(22,285,637)	(11,532,472)
Ոչ նյութական ակտիվների ձեռքբերում	(10,950)	(1,623)
Հիմնական միջոցների վաճառք	113,479	4,167
Դուստր ընկերության ձեռքբերում՝ առանց ձեռք բերված դրամական միջոցների	17,597	-
Փոխառությունների տրամադրում, զուտ	(1,310,131)	(3,045,468)
Ստացված տոկոսներ	1,623	4,465
Ներդրումային գործունեությունից դրամական միջոցների զուտ հոսքեր	(23,474,019)	(14,570,931)
Ֆինանսական գործունեությունից դրամական միջոցների զուտ հոսքեր		
Վարկերի և փոխառությունների ստացում, զուտ	9,104,073	4,888,033
Տոկոսների վճարում	(2,721,440)	(2,730,662)
Շահաբաժինների վճարում	(2,631,255)	(2,128,795)
Ֆինանսական գործունեությունից դրամական միջոցների զուտ հոսքեր	3,751,378	28,576
Դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների զուտ նվազում	319,369	34,804
Փոխարժեքային տարբերությունների ազդեցությունը դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների վրա	(48,826)	(26,542)
Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները տարեսկզբի դրությամբ	290,690	282,428
Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները տարեվերջի դրությամբ	561,234	290,690

ՀԱՄԱԽՄԲՎԱԾ ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻՆ
ԿԻՑ ԾԱՆՈԹԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ
31 դեկտեմբերի 2017թ. ավարտված տարվա համար

1. ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅԱՆ ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ

Համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունները 31 դեկտեմբերի 2017թ. ավարտված տարվա համար ներառում են «Սպայկա» ՍՊԸ-ի և նրա դուստր ընկերությունների՝ «Սպայկա-Ռուս» ՍՊԸ-ի և «Սպայկա-Ջորջիա» ՍՊԸ-ի, Գրինհաուս ՍՊԸ-ի և Կովկասֆուդ ՍՊԸ-ի (բոլորը միասին հետայսու՝ «Խումբ») ֆինանսական հաշվետվությունները:

«Սպայկա» սահմանափակ պատասխանատվությամբ ընկերությունը հիմնադրվել է 2001թ-ին Հայաստանի Հանրապետության օրենքների ներքո Դավիթ Ղազարյանի կողմից:

Ընկերության գործունեության հիմնական ուղղություններն են.

- գյուղմթերքի վաճառք/արտահանում
- միջազգային բեռնափոխադրումներ
- բեռնատար ավտոմեքենաների ավտոտեխսպասարկում
- գյուղմթերքի արտադրություն
- գյուղմթերքի մշակում

«Սպայկա-Ռուս» ՍՊԸ-ն հիմնադրվել է 2011թ-ին Ռուսաստանի Դաշնության օրենքների ներքո: Ընկերության իրավաբանական հասցեն է՝ ՌԴ, Ք.Մոսկվա 131309, Մեծ Ֆիլյովսկայա, տուն 16: «Սպայկա Ռուս» ՍՊԸ-ի հիմնական գործունեությունը «Սպայկա» ՍՊԸ-ի վաճառքների կազմակերպումն է ՌԴ-ում՝ սուպերմարկետների ցանցերին:

«Սպայկա-Ջորջիա» ՍՊԸ-ն հիմնադրվել է 2010թ-ին՝ Վրաստանի Հանրապետության օրենքների ներքո: Ընկերության իրավաբանական հասցեն է՝ Վրաստան, ք.Թբիլիսի, Սաբուրթալիի շրջան, գ.Դիգոմի: «Սպայկա-Ջորջիա» ՍՊԸ-ի հիմնական գործունեությունն է Վրաստանի տարածքում պտուղների մթերման ու Ռուսաստան արտահանման կազմակերպումը:

Գրինհաուս ՍՊԸ-ն ձեռք է բերվել «Սպայկա» ՍՊԸ-ի կողմից 2017 թ-ին: Այն հիմնադրվել է 2011թ-ին ՀՀ օրենքների ներքո: Ընկերության գրանցման հասցեն է ՀՀ, ք. Երևան, 0043, Ծերեթեղի փ., 54: Գրինհաուս ՍՊԸ-ի հիմնական գործունեությունը կապված է իրեն պատկանող ջերմոցների հետ, որոնք օգտագործվում են թարմ բանջարեղեն արտադրելու համար:

Կովկասֆուդ ՍՊԸ-ն ձեռք է բերվել «Սպայկա» ՍՊԸ-ի կողմից 2017 թ-ին: Այն հիմնադրվել է 2013թ-ին ՀՀ օրենքների ներքո: Ընկերության գրանցման հասցեն է ՀՀ, ք. Երևան, 0006, Գարեգին Նժդեհի փ., 56/2: Կովկասֆուդ ՍՊԸ-ն հիմնական գործունեությունը կապված է իրեն պատկանող այգիների հետ, որոնք օգտագործվում են թարմ միրգ ստանալու համար:

2. ՊԱՏՏԱՍՏՄԱՆ ՀԻՄՈՒՆՔՆԵՐ

2.1 Համապատասխանություն

Սույն համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են Հաշվապահական հաշվառման միջազգային ստանդարտների Խորհրդի (ՀՀՄՄԽ) կողմից հրապարակված՝ Ֆինանսական հաշվետվություններին միջազգային ստանդարտների (ՖՀՄՍ) համաձայն:

2.2 Չափման հիմունքներ

Սույն համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են սկզբնական արժեքի սկզբունքով, բացառությամբ հողի և շինությունների, բերքատու բույսերի ու չհասունացած բերքատու բույսերի, որոնք գնահատվում են վերագնահատման արժեքով:

2.3 Գործառնական և ներկայացման արժույթ

Հայաստանի Հանրապետության ազգային արժույթը հայկական դրամն է (դրամ), որը Ընկերության գործառնական արժույթն է, որով ներկայացվում են այս համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունները: Դրամով ներկայացված ամբողջ ֆինանսական տեղեկատվությունը կլորացված է մինչև մոտակա հազար միավորը:

2.4 Գնահատումների և դատողությունների կիրառում

Ֆինանսական հաշվետվությունները ՖՀՄՍ պահանջներին համապատասխան պատրաստելու համար ղեկավարությունից պահանջվում է կատարել մի շարք դատողություններ, գնահատումներ և ենթադրություններ, որոնք ազդեցություն ունեն հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության կիրառման, ինչպես նաև ակտիվների, պարտավորությունների, եկամուտների և ծախսերի ներկայացված գումարների վրա: Գնահատումները և վերջիններիս համար հիմք հանդիսացող ենթադրությունները հիմնված են պատմական փորձի և այլ տարբեր գործոնների վրա, որոնք ողջամիտ են համարվում՝ ելնելով այդ պահին առկա գիտելիքներից: Փաստացի արդյունքները կարող են տարբերվել այդ գնահատումներից:

Գնահատումները և վերջիններիս համար հիմք հանդիսացող ենթադրությունները շարունակաբար վերանայվում են: Հաշվապահական գնահատումների վերանայումները ճանաչվում են այն ժամանակաշրջանում, որում կատարվել են և այն ապագա ժամանակաշրջաններում, որոնց վրա կարող են ազդեցություն ունենալ:

Առավել մեծ դատողություն պահանջող և բարդություն ներկայացնող էական ոլորտները կամ այն ոլորտները, որտեղ ենթադրություններն ու գնահատումներն էական են համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների համար, բացահայտված են ստորև.

Հիմնական միջոցների օգտակար ծառայության ժամկետները

Ղեկավարությունը կատարել է հիմնական միջոցների օգտակար ծառայության ժամկետների գնահատում: Ղեկավարության համոզմամբ գնահատված հիմնական միջոցների օգտակար ծառայության ժամկետները էականորեն չեն տարբերվում այդ ակտիվների տնտեսական կյանքից: Եթե հիմնական միջոցների օգտակար ծառայության փաստացի ժամկետները տարբերվեն գնահատումներից, ապա ֆինանսական հաշվետվությունները կարող են էականորեն փոխվել:

Ընկերության հաշվապահական հաշվառման որոշակի դրույթների և բացահայտումների համար պահանջվում է ֆինանսական ակտիվների ու պարտավորությունների իրական արժեքի չափում: Ակտիվի կամ պարտավորության իրական արժեքը չափելիս՝ Ընկերությունը հնարավորության սահմաններում օգտագործում է դիտարկելի շուկայական տվյալները: Իրական արժեքները դասակարգվում են ըստ իրական արժեքի հիերարխիայի մակարդակների՝ հիմք ընդունելով գնահատման մեթոդներում օգտագործված ելակետային տվյալները, ինչպես ներկայացված է ստորև՝

- 1-ին մակարդակ. նմանատիպ ակտիվների կամ պարտավորությունների համար ակտիվ շուկաներում գնանշվող գներ (չճշգրտված):
- 2-րդ մակարդակ. 1-ին մակարդակում ներառված գնանշվող գներից տարբեր այլ ելակետային տվյալներ, որոնք ակտիվի կամ պարտավորության գծով դիտարկվում են ուղղակիորեն (այսինքն, որպես գներ) կամ անուղղակիորեն (այսինքն, գներից ելնելով):
- 3-րդ մակարդակ. ակտիվի կամ պարտավորության գծով ելակետային տվյալներ, որոնք հիմնված չեն դիտարկելի շուկայական տվյալների վրա (ոչ դիտարկելի ելակետային տվյալներ):

Եթե ակտիվի կամ պարտավորության իրական արժեքը չափելու համար օգտագործվող ելակետային տվյալները կարող են դասակարգվել ըստ իրական արժեքի հիերարխիայի տարբեր մակարդակների, ապա իրական արժեքի չափումը ամբողջությամբ դասվում է հիերարխիայի այն նույն մակարդակին, որին դասվում են այն ամենացածր մակարդակի ելակետային տվյալները, որոնք նշանակալի են ամբողջությամբ վերցված իրական արժեքի չափման համար:

Չափում. անհուսալի ու կասկածելի պարտքերի պահուստ

Ընկերությունը վերանայում է իր առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքերը՝ դրանց վերականգնելիության ապացույցներ հայտնաբերելու համար: Այդպիսի ապացույցը ներառում է հաճախորդի վճարումների հաշվառումը և հաճախորդի ընդհանուր ֆինանսական դիրքը: Եթե առկա են պարտքի չվերականգնման հայտանիշեր, ապա հաշվարկվում է փոխհատուցվող գումարը և ձևավորվում է պահուստ՝ համապատասխան անհուսալի և կասկածելի պարտքերի համար: Պահուստի գումարը արտացոլվում է շահույթում կամ վնասում: Վարկային ռիսկի ուսումնասիրությունը շարունակական գործընթաց է, և պահուստի գնահատման համար կիրառվող մեթոդաբանությունն ու ենթադրությունները պարբերաբար վերանայվում են և համապատասխանաբար ճշգրտվում:

Հնացած և դանդաղ շրջանառելի պաշարների պահուստ

Խումբը ուսումնասիրում է իր պաշարների գրառումները՝ դրանց վաճառելիության և օտարման պահին իրացման գուտ արժեքի վերաբերյալ ապացույցներ գտնելու համար: Հնացած և դանդաղ շրջանառելի պաշարների պահուստը հիմնվում է ղեկավարության նախկին փորձի վրա՝ հաշվի առնելով պաշարների արժեքը, ինչպես նաև պաշարների յուրաքանչյուր դասի խմբաքանակի շարժը և մակարդակը:

Պահուստի գումարը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում: Պաշարների իրացման գուտ արժեքի դիտարկման գործընթացը շարունակական է, և հնացած ու դանդաղ շրջանառելի պաշարների պահուստի գնահատման համար կիրառվող մեթոդաբանությունն ու ենթադրությունները պարբերաբար վերանայվում են և համապատասխանաբար ճշգրտվում:

Եկամտահարկ

Եկամտահարկի պահուստի որոշման համար նշանակալի դատողություն է պահանջվում: Կան գործարքներ և հաշվարկներ, որոնց համար սովորական գործունեության ընթացքում հարկային պարտավորության վերջնական գումարն անորոշ է: Խումբը ճանաչում է հարկային ստուգումների ակնկալվող խնդիրների առնչությամբ պարտավորությունները՝ հիմնվելով լրացուցիչ հարկերի վճարման պահանջի առաջացման գնահատումների վրա: Այն դեպքում, երբ այդ հարցերի հետ կապված հարկային պարտավորության վերջնական գումարը տարբերվում է սկզբնապես գրանցված գումարներից, այդպիսի տարբերությունները ազդեցություն կունենան եկամտահարկի և հետաձգված հարկի գծով պահուստների վրա՝ այդ որոշումների կայացման ժամանակահատվածում:

3. ՀԱՇՎԱՊԱՀԱԿԱՆ ՀԱՇՎԱՌՄԱՆ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ

Հետևյալ հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունը հետևողաբար կիրառվել է սույն համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններում ներկայացված բոլոր տարիների համար և Խմբի ֆինանսական վիճակի ներկայացման ժամանակ: Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունը հետևողականորեն կիրառվում է Խմբի բոլոր ընկերությունների կողմից:

3.1 Համախմբման հիմքերը

Դուստր ընկերություններն այն կազմակերպություններն են, որոնք վերահսկվում են Խմբի կողմից: Վերահսկողությունն առկա է, երբ Խումբը կարող է ղեկավարել կազմակերպության գործունեության ֆինանսական և գործառնական քաղաքականությունը՝ նրա գործունեությունից օգուտ ստանալու համար:

Տարվա ընթացքում ձեռք բերված կամ օտարված դուստր ընկերությունների ֆինանսական հաշվետվություններն ընդգրկված են Համախմբված համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում՝ սկսած վերահսկողության սահմանման ամսաթվից մինչև վերահսկողության դադարեցման ամսաթիվը: Ներխմբային հաշվեկշիռները և ներխմբային գործարքներից չիրացված եկամուտներն ու ծախսերը դուրս են հանվում համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման ժամանակ:

Անհրաժեշտության դեպքում ճշգրտումներ են արվում դուստր ընկերությունների ֆինանսական հաշվետվություններում՝ դրանց քաղաքականությունները Խմբի այլ անդամների կողմից կիրառվող քաղաքականությանը համապատասխանեցնելու համար:

3.2 Հասույթի ճանաչում

Հասույթը սովորական գործունեության ընթացքում տրամադրված ապրանքի և ծառայությունների համար ստացվելիք գումարն է և չափվում է ստացված կամ ստացվելիք հատուցումների իրական արժեքով՝ հանած գեղչերը և վաճառքի հետ կապված հարկերը: Խմբի կողմից ստացված հասույթի ճանաչումը կատարվում է հետևյալ հիմունքով.

Ապրանքի վաճառք

Ապրանքի վաճառքը ճանաչվում է ապրանքի սեփականության հետ կապված էական ռիսկերը և սեփականությունից ստացվող օգուտները հաճախորդին փոխանցելուց հետո, ինչը սովորաբար տեղի է ունենում, երբ Խումբը վաճառում կամ առաքում է ապրանքը հաճախորդին, հաճախորդն ընդունում է ապրանքը, և համապատասխան դեբիտորական պարտքի հավաքագրելիությունը հիմնավորված է:

Ծառայությունների մատուցում

Ծառայությունների վաճառքը ճանաչվում է այն հաշվետու ժամանակաշրջանում, որում ավարտվել է ծառայությունների մատուցումը ըստ առանձին գործարքի, ինչը գնահատվում է որպես փաստացի մատուցված ծառայության և մատուցվող ամբողջ ծառայության հարաբերակցություն:

3.3 Ֆինանսական եկամուտ և ծախս

Ընկերության ֆինանսական եկամուտներն ու ծախսերը կազմված են հետևյալից.

- Տոկոսային եկամուտ
- Տոկոսային ծախս
- Ֆինանսական ակտիվների ու ֆինանսական պարտավորությունների գծով փոխարժեքային տարբերություններից առաջացող զուտ օգուտ կամ վնաս

Տոկոսային եկամուտը կամ ծախսը ճանաչվում է՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը: Որակավորվող ակտիվի ձեռքբերմանը, կառուցմանը կամ արտադրությանը անմիջականորեն վերագրելի փոխառության ծախսումները այդ ակտիվի արժեքի մասն են կազմում (կապիտալացվում են):

3.4 Աշխատակիցների վարձատրություն

Աշխատավարձերը և աշխատողների այլ հատուցումները չափվում են չգեղչված հիմունքով և ծախսագրվում են այն ժամանակաշրջանում, որում համապատասխան ծառայությունը մատուցվել է:

3.5 Արտարժույթով գործարքներ

Արտարժույթով իրականացվող գործարքները փոխարկվում են Ընկերության ֆունկցիոնալ արժույթի գործարքի օրվա դրությամբ՝ Հայաստանի Հանրապետության Կենտրոնական բանկի (ՀՀ ԿԲ) կողմից սահմանված փոխարժեքով:

Հաշվետու ամսաթվի դրությամբ արտարժույթով արտահայտված դրամային ակտիվները և պարտավորությունները փոխարկվում են ֆունկցիոնալ արժույթի այդ օրվա դրությամբ ՀՀ ԿԲ-ի կողմից սահմանված փոխարժեքով: Դրամային հոդվածների գծով արտարժույթով իրականացված գործարքներից շահույթը կամ վնասը հաշվետու տարվա սկզբի դրությամբ ֆունկցիոնալ արժույթով արտահայտված, արդյունավետ տոկոսադրույքով և ժամանակաշրջանի ընթացքում վճարումներով ճշգրտված ամորտիզացված արժեքի և արտարժույթով արտահայտված ու հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջին օրվա դրությամբ գործող փոխարժեքով փոխարկված ամորտիզացված արժեքի տարբերությունն է:

Սկզբնական արժեքով չափվող արտարժույթով արտահայտված ոչ դրամային հոդվածները փոխարկվում են գործարքի օրվա դրությամբ սահմանված փոխարժեքով:

Արտարժույթի փոխարկումից առաջացող տարբերությունները ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում:

3.6 Շահութահարկ

Շահութահարկը բաղկացած է ընթացիկ և հետաձգված հարկերից: Այն ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում, բացառությամբ այն մասի, որը վերաբերում է ուղղակիորեն սեփական կապիտալում կամ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքներում ճանաչված տարրերին:

Ընթացիկ հարկ

Ընթացիկ հարկը տարվա հարկվող շահույթի կամ վնասի գծով վճարման կամ ստացման ենթակա հարկի գումարն է, որը հաշվարկվում է կիրառելով հարկերի այն դրույքները, որոնք ուժի մեջ են եղել կամ ըստ էության ուժի մեջ են եղել հաշվետու ամսաթվի դրությամբ և ներառում է նախորդ տարիների վճարման ենթակա հարկերի գծով կատարված ճշգրտումները:

Ընկերության որոշակի գործունեության հետ կապված եկամուտները կամ կորուստները, ինչպիսիք են միջազգային փոխադրումները, ենթակա են հաստատագրված վճարով հարկման և դուրս է հանվում ընթացիկ հարկի հաշվարկից: Հաստատագրված հարկը հիմնվում է Ընկերության ֆիքսված պարամետրերի վրա, ինչպիսիք են բեռնատարների քանակը, այլ ոչ թե այդպիսի գործունեությունից ստացվող փաստացի եկամուտների կամ վնասների վրա: Հաստատագրված հարկը ճանաչվել է այլ գործառնական ծախսերում:

Հետաձգված հարկ

Հետաձգված հարկը ճանաչվում է ֆինանսական հաշվետվությունների նպատակների համար օգտագործվող ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքների և հարկային նպատակների համար օգտագործվող գումարների միջև ժամանակավոր տարբերությունների գծով: Հետաձգված հարկը չի ճանաչվում ակտիվների և պարտավորությունների սկզբնական ճանաչման հետ կապված ժամանակավոր տարբերությունների համար այն գործարքում, որը չի հանդիսանում ձեռնարկատիրական գործունեության միավորում, և որը ազդեցություն չունի հաշվապահական կամ հարկվող շահույթի կամ վնասի վրա:

Հետաձգված հարկային ակտիվը ճանաչվում է չօգտագործված հարկային վնասների և նվազեցվող ժամանակավոր տարբերությունների գծով այն չափով, որքանով հավանական է, որ հետագայում առկա կլինի հարկվող շահույթ, որի դիմաց դրանք կարող են օգտագործվել: Հետաձգված հարկային ակտիվները վերանայվում են յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ և նվազեցվում են այնքանով, որքանով այլևս հավանական չէ, որ համապատասխան հարկային օգուտը կիրացվի:

Հետաձգված հարկի գումարը չափվում է՝ կիրառելով հարկի այն դրույքները, որոնք ակնկալվում է, որ կկիրառվեն ժամանակավոր տարբերությունների նկատմամբ վերջիններս հակադարձելիս՝ հիմք ընդունելով այն օրենքների դրույթները, որոնք ուժի մեջ են եղել կամ ըստ էության ուժի մեջ են եղել հաշվետու ամսաթվի դրությամբ:

Հետաձգված հարկի չափումն արտացոլում է այն հարկային հետևանքները, որոնք կարող են առաջանալ, եթե Ընկերությունը կիրառի այն մոտեցումը, որով ակնկալվում է վերականգնել կամ մարել իր ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքը հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում:

Հետաձգված հարկային ակտիվները և պարտավորությունները հաշվանցվում են, եթե Ընկերությունն ունի ընթացիկ հարկային ակտիվներն ընթացիկ հարկային պարտավորությունների դիմաց հաշվանցելու իրավաբանորեն ամրագրված իրավունք և հետաձգված հարկային ակտիվներն ու հետաձգված հարկային պարտավորությունները վերաբերում են շահութահարկին, որը գանձվում է նույն հարկային մարմնի կողմից նույն հարկատուից կամ տարբեր հարկատուներից, սակայն Ընկերությունը մտադիր է հարկային պարտավորությունները մարել և հարկային ակտիվներն իրացնել զուտ հիմունքով կամ միաժամանակ իրացնել հարկային ակտիվներն ու մարել հարկային պարտավորությունները:

Ընկերության ընթացիկ և հետաձգված հարկի գումարը որոշելիս հաշվի է առնվում անորոշ որոշակի հարկային դիրքերի ազդեցությունը, ինչպես նաև լրացուցիչ հարկերի, տույժերի և ուշացած վճարումների համար տոկոսների գանձման հնարավորությունը: Ընկերությունը գտնում է, որ հարկային պարտավորությունների գծով հաշվեգրումները բավարար են բոլոր բաց հարկային տարիների համար՝ հիմք ընդունելով բազմաթիվ գործոնների իր գնահատականը, այդ թվում

հարկային օրենսդրության մեկնաբանությունները և նախկին տարիների փորձը:

Այս գնահատականը հիմնված է գնահատումների ու ենթադրությունների վրա և կարող է ներառել մի շարք դատողություններ ապագա իրադարձությունների վերաբերյալ: Հնարավոր է հայտնվի նոր տեղեկատվություն, որը կստիպի Ընկերությանը փոխել իր դիրքորոշումը առկա հարկային պարտավորությունների բավարար լինելու վերաբերյալ: Հարկային պարտավորությունների նման փոփոխությունները ադդեցություն կունենան հարկային ծախսերի վրա այն ժամանակաշրջանում, որում կայացվել է այդպիսի որոշումը:

3.7 Հիմնական միջոցներ

Հիմնական միջոցները հաշվառվում են սկզբնական արժեքով՝ հանած կուտակված մաշվածությունը և արժեզրկումից կորուստները, բացառությամբ հողերի և շենքերի, որոնք հաշվառվում են ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն վերագնահատված արժեքով:

Սկզբնական արժեքը ներառում է ակտիվի ձեռքբերմանն ուղղակի վերագրելի ծախսումները: Մեփական ուժեքով կառուցված ակտիվների սկզբնական արժեքը ներառում է նյութերի արժեքը, ուղղակի աշխատուժի գծով ծախսերը, ակտիվն իր նպատակային օգտագործման համար աշխատանքային վիճակի բերելու հետ անմիջականորեն կապված ցանկացած այլ ծախսումները, ակտիվի ապատեղակայման և քանդման ծախսերը, տեղանքի վերականգնման ծախսերը և փոխառության կապիտալացված ծախսումները: Ձեռքբերված համակարգչային ծրագիրը, որը հանդիսանում է համապատասխան սարքավորման ֆունկցիոնալության անբաժանելի մասը, կապիտալացվում է որպես այդ սարքավորման մաս:

Հողերը և շենքերը ենթակա են վերագնահատման կանոնավոր հիմունքով, այնպես, որ հաշվեկշռային արժեքը էապես չտարբերվի հաշվետու ամսաթվի դրությամբ իրական արժեքների կիրառմամբ որոշված արժեքից: Վերագնահատումը կատարվում է հիմնական միջոցների ողջ դասի համար:

Եթե հիմնական միջոցի (հողի և շինությունների) հաշվեկշռային արժեքը վերագնահատման արդյունքում աճում է, աճը ճանաչվում է որպես այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունք, այնուհետև կրեդիտագրվում է հիմնական միջոցի վերագնահատման պահուստի հաշվին: Սակայն եթե այդ աճը վերականգնում է նույն ակտիվի նախկինում վերագնահատման արդյունքում շահույթում կամ վնասում ճանաչված նվազումը, ապա այն ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում այդ նվազման չափով: Երբ հիմնական միջոցի հաշվեկշռային արժեքը վերագնահատման հետևանքով նվազում է, նվազումը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում այնքանով, որքանով այն գերազանցում է վերագնահատման պահուստի՝ տվյալ ակտիվի նախկինում վերագնահատման արդյունքում առաջացացած մնացորդը, եթե կլինի այդպիսին:

Երբ հիմնական միջոցի միավորը բաղկացած է օգտակար ծառայության տարբեր ժամկետ ունեցող խոշոր բաղկացուցիչներից, այդ բաղկացուցիչները հաշվառվում են որպես հիմնական միջոցների առանձին միավորներ:

Հիմնական միջոցի օտարման կամ դուրսգրման հետևանքով առաջացած օգուտը կամ վնասը որոշվում է վաճառքից հասույթի և ակտիվի հաշվեկշռային արժեքի տարբերությամբ և ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում որպես այլ եկամուտ/ծախս:

Հիմնական միջոցի՝ որպես առանձին ակտիվ հաշվառվող միավորի բաղկացուցիչ փոխարինման ծախսումները ճանաչվում են հիմնական միջոցի հաշվեկշռային արժեքում, եթե հավանական է, որ այդ միավորի հետ կապված ապագա տնտեսական օգուտները կհոսեն դեպի Ընկերություն, իսկ արժեքը կարող է արժանահավատորեն չափվել: Փոխարինված բաղկացուցիչի հաշվեկշռային

արժեքը ապաճանաչվում է: Հիմնական միջոցի առօրյա սպասարկման ծախսումները ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում՝ առաջանալուն պես:

Մաշվածություն

Հիմնական միջոցների միավորների մաշվածության հաշվարկը սկսվում է դրանց տեղադրման և շահագործման հանձնելու պահից, իսկ սեփական ուժերով կառուցված ակտիվների դեպքում՝ վերջիններիս կառուցումն ավարտելու և շահագործման հանձնելու պահից: Մաշվածությունը հաշվարկվում է՝ հիմնվելով ակտիվի սկզբնական արժեքի վրա՝ հանած դրա գնահատած մնացորդային արժեքը:

Մաշվածությունը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում՝ կիրառելով գծային մեթոդը հիմնական միջոցների միավորի յուրաքանչյուր մասի օգտակար ծառայության գնահատված ժամկետի ընթացքում, քանի որ այդ մեթոդն առավել ճիշտ է արտացոլում ակտիվի հետ կապված ապագա տնտեսական օգուտների օգտագործման մոդելը, բացառությամբ միջազգային բեռնափոխադրումների համար օգտագործվող փոխադրամիջոցների, որոնց մաշվածությունը ճանաչվում է թողարկված միավորների մեթոդով՝ համաձայն յուրաքանչյուր շահագործված կլիմատի: Հողատարածքի գծով մաշվածություն չի հաշվառվում:

Հիմնական միջոցների գնահատված օգտակար ծառայության ժամկետները ներկայացված են ստորև.

Շենքեր	- 50 տարի
Սարքավորումներ	- 5-20 տարի
Այլ փոխադրամիջոցներ	- 10 տարի
Արտադրական և տնտեսական գույք	- 5 տարի

Մաշվածության հաշվարկի մեթոդները, օգտակար ծառայության ժամկետները և մնացորդային արժեքները վերանայվում են յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ և, անհրաժեշտության դեպքում, ճշգրտվում:

3.8 Ոչ նյութական ակտիվներ

Ոչ նյութական ակտիվները, որոնք ձեռք են բերվել Ընկերության կողմից և ունեն օգտակար ծառայության որոշակի ժամկետ, ներկայացված են սկզբնական արժեքով՝ հանած կուտակված ամորտիզացիան և արժեզրկումից կորուստները:

Հետագա ծախսումները կապիտալացվում են միայն այն դեպքում, երբ դրանք մեծացնում են համապատասխան ակտիվի հետ կապված ապագա տնտեսական օգուտները: Բոլոր այլ ծախսումները ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում՝ կատարվելուն պես:

Ամորտիզացիան ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում՝ կիրառելով գծային մեթոդը ոչ նյութական ակտիվների օգտակար ծառայության գնահատված ժամկետների ընթացքում, սկսած դրանց օգտագործման համար մատչելի լինելու ամսաթվից, քանի որ այդ մեթոդն առավել ճիշտ է արտացոլում ակտիվի հետ կապված ապագա տնտեսական օգուտների օգտագործման մոդելը: Ոչ նյութական ակտիվների օգտակար ծառայության գնահատված ժամկետը կազմում է 10 տարի:

Ամորտիզացիայի հաշվարկի մեթոդները, օգտակար ծառայության ժամկետները և մնացորդային արժեքները վերանայվում են յուրաքանչյուր ֆինանսական տարվա ավարտին և, անհրաժեշտության դեպքում, ճշգրտվում:

3.9 Կենսաբանական ակտիվներ

Կենսաբանական ակտիվները չափվում են իրական արժեքով՝ հանած վաճառքի հետ կապված ծախսումները՝ շահույթում կամ վնասում ճանաչված փոփոխությունների հետ մեկտեղ, բացառությամբ նախքան բերքահավաքը, աճեցման/կենսաբանական փոխակերպման փուլում գտնվող գյուղատնտեսական արտադրանքի:

Նախքան բերքահավաքը և աճեցման/կենսաբանական փոխակերպման փուլում գտնվող գյուղատնտեսական արտադրանքը ճանաչվում է ինքնարժեքով, այնուհետև իրական արժեքով՝ հանած բերքահավաքի պահին վաճառքի ծախսերը՝ շահույթում կամ վնասում ճանաչված փոփոխությունների հետ մեկտեղ:

3.10 Պաշարներ

Պաշարները չափվում են սկզբնական արժեքից և իրացման գուտ արժեքից նվազագույնով: Պաշարների սկզբնական արժեքը հաշվարկվում է միջին կշռված արժեքի սկզբունքով և ներառում է պաշարների ձեռքբերման ծախսումները, արտադրական կամ փոխարինման ծախսումները և դրանք ներկա գտնվելու վայր և վիճակի բերելու հետ կապված այլ ծախսումները: Արտադրված պաշարների և անավարտ արտադրանքի դեպքում սկզբնական արժեքը ներառում է արտադրական վերադիր ծախսումների համապատասխան մասը՝ հիմք ընդունելով արտադրական նորմատիվային հզորությունը:

Իրացման գուտ արժեքը սովորական գործունեության ընթացքում վաճառքի գնահատված գինն է՝ հանած համալրման և վաճառքը կազմակերպելու համար ծախսումները:

3.11 Պետական շնորհներ

Պետական շնորհները ճանաչվում են, երբ կա հիմնավորված երաշխիք, որ շնորհները ստացվելու են և բոլոր կից պայմանները կատարվելու են: Երբ շնորհը վերաբերում է ծախսային հոդվածին, այն ճանաչվում է եկամուտ այն ժամանակաշրջանների ընթացքում, որոնցում շնորհը պարբերական հիմունքով անհրաժեշտ է համապատասխանեցնել նախատեսված հատուցվող ծախսերին: Երբ շնորհը վերաբերում է ակտիվներին, այն ճանաչվում է որպես հետաձգված եկամուտ և ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում հաշվառվում է հավասարաչափ գումարներով՝ համապատասխան ակտիվի ակնկալվող օգտակար ծառայության ընթացքում:

3.12 Ֆինանսական գործիքներ

Ֆինանսական ակտիվները և ֆինանսական պարտավորությունները ճանաչվում են, երբ Ընկերությունը դառնում է ֆինանսական գործիքի պայմանագրային կողմ:

Ընկերությունն ապաճանաչում է Ֆինանսական ակտիվը, երբ դրանից ակնկալվող դրամական հոսքերի նկատմամբ պայմանագրային իրավունքները կորցնում են իրենց ուժը, կամ երբ Ընկերությունը փոխանցում է ֆինանսական ակտիվից դրամական հոսքերի ստացման պայմանագրային իրավունքները այնպիսի գործարքում, որում փոխանցվում են ֆինանսական ակտիվի սեփականության հետ կապված, ըստ էության, բոլոր ռիսկերն ու հատուցումները:

Ընկերությունն ապաճանաչում է Ֆինանսական պարտավորությունը, երբ դրա առնչությամբ պայմանագրային պարտավորությունները մարվում են, չեղյալ են ճանաչվում, կամ կորցնում են ուժը:

Ֆինանսական ակտիվները և պարտավորությունները հաշվանցվում են՝ ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ներկայացվելով գուտ գումարով, միայն այն դեպքում, երբ Ընկերությունն ունի ճանաչված գումարները հաշվանցելու իրավաբանորեն ամրագրված իրավունք, ինչպես նաև

հաշվարկը զուտ հիմունքով իրականացնելու կամ միաժամանակ ակտիվն իրացնելու և պարտավորությունը մարելու մտադրություն: Ընկերությունն ունի հաշվանցում կատարելու իրավաբանորեն ամրագրված իրավունք, եթե այդ իրավունքը կախված չէ ապագա դեպքերից և իրագործելի է թե՛ բնականոն գործունեության և թե՛ Ընկերության ու բոլոր պայմանագրային կողմերի կողմից պարտականությունների չկատարման, վերջիններիս լուծարման կամ սնանկացման դեպքում:

Ֆինանսական ակտիվներ

Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքեր

Առևտրային դեբիտորական պարտքերը սկզբնապես ճանաչվում են իրական արժեքով, այնուհետև ամորտիզացված արժեքով՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը: Ակտիվի արժեզրկման վերաբերյալ օբյեկտիվ ապացույցների առկայության դեպքում նախատեսվում են համապատասխան պահուստային հաշիվներ անվերադարձելի գնահատված գումարների համար, որոնք ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում: Որպես պահուստ ճանաչված գումարը չափվում է ակտիվի հաշվեկշռային արժեքի և գնահատված ապագա դրամական հոսքերի ներկա արժեքի տարբերությամբ՝ զեղչված սկզբնական ճանաչման ժամանակ սահմանված արդյունավետ տոկոսադրույքով:

Տրամադրված վարկեր

Խմբի կողմից անմիջապես փոխառուին տրամադրվող փոխառությունները դասակարգվում են որպես վարկեր և չափվում ամորտիզացված արժեքով: Վերջինս սահմանվում է որպես վարկերի ձևավորման համար տրված դրամային հատուցման իրական արժեք՝ հիմք ընդունելով այդ վարկերի ձևավորման ամսաթվի դրությամբ շուկայական գները: Բոլոր վարկերը ճանաչվում են փոխառուներին գումարը տրամադրելիս:

Վարկի արժեզրկման պահուստ է սահմանվում, երբ առկա է անկողմնակալ վկայություն, որ Խումբը անկարող կլինի հավաքագրել բոլոր՝ ըստ վարկային սկզբնական պայմանագրային պայմանների վճարման ենթակա գումարները: Պահուստի գումարը հաշվեկշռային արժեքի և փոխհատուցվող գումարի տարբերությունն է, որտեղ փոխհատուցվող գումարը ակնկալվող դրամական հոսքերի՝ ներկա արժեքն է՝ ներառյալ երաշխիքներից և գրավից իրացումից ակնկալվող հոսքերի գումարները՝ զեղչված վարկերի սկզբնական արդյունավետ տոկոսադրույքով:

Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ

Համախմբված դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվության նպատակների համար դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ են համարվում կանխիկ միջոցները և ընթացիկ բանկային հաշիվները:

Ֆինանսական պարտավորություններ

Փոխառություններ

Փոխառությունները սկզբնապես ճանաչվում են իրական արժեքով՝ առանց անմիջապես վերագրելի գործարքային ծախսերի: Սկզբնական ճանաչումից հետո այս ֆինանսական պարտավորությունները չափվում են ամորտիզացված արժեքով՝ արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդի կիրառմամբ: Ստացված հասույթի (առանց գործարքի ծախսերի) և փոխառության մարման կամ փոխհատուցման գումարների տարբերությունը ճանաչվում է փոխառության ժամկետի ընթացքում՝ փոխառության ծախսերի գծով Խմբի հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության համաձայն:

Առևտրային կրեդիտորական պարտքեր

Առևտրային կրեդիտորական պարտքերը սկզբնապես ճանաչվում են իրական արժեքով, այնուհետև չափվում են ամորտիզացված արժեքով՝ արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդի կիրառմամբ:

3.13 Արժեզրկում

Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների արժեզրկում

Անորոշ օգտակար ծառայության ժամկետ ունեցող ակտիվները չեն ամորտիզացվում և յուրաքանչյուր տարի ենթարկվում են արժեզրկման ստուգման: Մաշվող ակտիվները արժեզրկման համար վերանայվում են, երբ իրադարձությունները և հանգամանքների փոփոխությունները վկայում են այն մասին, որ դրանց հաշվեկշռային արժեքը կարող է չվերականգնվել: Արժեզրկման կորուստը ճանաչվում է այն գումարով, որով ակտիվի հաշվեկշռային արժեքը գերազանցում է փոխհատուցվող գումարը:

Փոխհատուցվող գումարը վաճառքի գույք գնից և օգտագործման արժեքից առավելագույնն է: Եթե ակտիվի կամ դրամաստեղծ միավորի փոխհատուցվող գումարն ավելի փոքր է նրա հաշվեկշռային արժեքից, ապա ակտիվի կամ դրամաստեղծ միավորի հաշվեկշռային արժեքը նվազեցվում է մինչև փոխհատուցվող գումարը: Արժեզրկումից կորուստներն անմիջապես ճանաչվում են որպես ծախս համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ համապատասխան ակտիվը հաշվառվում է վերագնահատված արժեքով, որի դեպքում արժեզրկումից կորուստը դիտվում է որպես վերագնահատումից արժեքի նվազում:

Երբ հետագայում արժեզրկումից կորուստը հակադարձվում է, ապա ակտիվի կամ դրամաստեղծ միավորի հաշվեկշռային արժեքը պետք է ավելացվի մինչև նրա փոխհատուցվող գումարը, բայց այնպես, որ ակտիվի ավելացված հաշվեկշռային արժեքը չգերազանցի այն հաշվեկշռային արժեքը, որը որոշված կլիներ, եթե նախորդ տարիներին այդ ակտիվի կամ դրամաստեղծ միավորի գծով արժեզրկումից կորուստներ ճանաչված չլինեին: Արժեզրկումից կորստի հակադարձումն անմիջապես ճանաչվում է որպես եկամուտ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ համապատասխան ակտիվը հաշվառվում է վերագնահատված արժեքով, որի դեպքում արժեզրկումից կորստի ցանկացած հակադարձում դիտվում է որպես վերագնահատումից արժեքի աճ:

Ֆինանսական ակտիվների արժեզրկում

Յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ ֆինանսական ակտիվները, բացառությամբ այն ֆինանսական ակտիվների՝ չափվող իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով, գնահատվում են արժեզրկման հայտանիշի առկայության համար: Ֆինանսական ակտիվներն արժեզրկված են, եթե առկա է անկողմնակալ վկայություն, որ ֆինանսական ակտիվների սկզբնական ճանաչումից հետո տեղի ունեցած մեկ կամ մի քանի իրադարձություններ ազդել են ակնկալվող դրամական միջոցների հոսքերի վրա:

Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվների գծով արժեզրկման կորուստը հաշվառվում է ակտիվի հաշվեկշռային արժեքի և սկզբնական արդյունավետ տոկոսադրույքով զեղչված դրամական միջոցների ակնկալվող ապագա հոսքերի ներկա արժեքի միջև տարբերությամբ: Բոլոր ֆինանսական ակտիվների համար արժեզրկումից կորուստն ուղղակիորեն նվազեցվում է ֆինանսական ակտիվի հաշվեկշռային արժեքից, բացառությամբ առևտրային դեբիտորական պարտքերի, որոնց հաշվեկշռային արժեքը նվազեցվում է կասկածելի պարտքի պահուստի միջոցով:

Բացառությամբ վաճառքի համար մատչելի սեփական կապիտալի գործիքների, եթե հետագա ժամանակաշրջանում արժեզրկման կորուստը նվազում է, և նվազումն օբյեկտիվորեն կարելի է վերագրել արժեքի իջեցումից հետո տեղի ունեցած դեպքերին, ապա նախկինում ճանաչված արժեզրկման կորուստը հակադարձվում է՝ ճանաչվելով համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում այն չափով, որ հակադարձումը չհանգեցնի ֆինանսական ակտիվի այնպիսի հաշվեկշռային արժեքի, որը գերազանցի այն ամորտիզացված արժեքը, որը կլինի, եթե այդ ֆինանսական ակտիվի արժեքի իջեցման հակադարձման ամսաթվի դրությամբ արժեզրկում ճանաչված չլինի:

3.14 Վարձակալված ակտիվներ

Երբ Ընկերությանն են փոխանցվում վարձակալված ակտիվի սեփականության հետ կապված, ըստ էության, բոլոր ռիսկերն ու հատույցները (ֆինանսական վարձակալություն), ակտիվը համարվում է անմիջականորեն գնված ակտիվ: Սկզբնապես որպես ակտիվ ճանաչված գումարը վարձակալված գույքի իրական արժեքի և վարձակալության ժամկետի ընթացքում վճարվելիք նվազագույն վարձավճարների ներկա արժեքի գումարներից փոքրագույնն է: Համապատասխան վարձակալական պարտավորությունը ներկայացվում է որպես պարտավորություն: Վարձակալության վճարները բաղկացած են երկու բաղադրիչից՝ մայր գումարից և տոկոսավճարներից: Տոկոսավճարների բաղադրիչը արտացոլվում է Համախմբված համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում՝ վարձակալության ժամկետի ընթացքում, և հաշվարկվում է՝ ներկայացնելով վարձակալության պարտավորության հաստատուն մասը: Մայր գումարի բաղադրիչը նվազեցնում է փոխատուին վճարվելիք գումարի հաշվեկշիռը:

Երբ վարձակալված ակտիվի սեփականության հետ կապված, ըստ էության, բոլոր ռիսկերն ու հատույցները չեն փոխանցվում Ընկերությանը (գործառնական վարձակալություն), Վարձակալության պայմանագրով վճարման ենթակա վարձավճարների ընդհանուր գումարը արտացոլվում է Համախմբված համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում՝ կիրառելով գծային մեթոդը վարձակալության ժամկետի ընթացքում: Վարձակալության գծով խթաններից ընդհանուր օգուտը ճանաչվում է որպես վարձավճարների ծախսի նվազեցում վարձակալության ժամկետի ընթացքում՝ գծային մեթոդի կիրառմամբ:

3.15 Պահուստներ

Պահուստը ճանաչվում է, երբ Ընկերությունը՝ որպես անցյալ դեպքերի արդյունք, ունի ընթացիկ իրավական կամ կառուցողական պարտավորություն, որը հնարավոր է արժանահավատորեն գնահատել, և հավանական է, որ այդ պարտավորությունը մարելու նպատակով կպահանջվի տնտեսական օգուտների արտահոսք: Պահուստները որոշվում են ակնկալվող դրամական միջոցների ապագա հոսքերը գեղջելով հարկումից առաջ այն դրույքով, որն արտացոլում է տվյալ շուկայում փողի ժամանակային արժեքը և այդ պարտավորությանը հատուկ ռիսկերը: Զեղչի ծախսագրումը ճանաչվում է որպես ֆինանսական ծախս:

3.16 Կանոնադրական կապիտալ

Ընկերության կողմից թողարկված բաժնեմասեր, որոնք հաշվառվում են անվանական արժեքով:

3.17 Շահաբաժիններ

Շահաբաժինները ճանաչվում են որպես պարտավորություն՝ դրանց հայտարարման ժամանակաշրջանում:

3.18 Սեզմենտային հաշվետվություններ

Գործառնական սեզմենտը Խմբի այն բաղադրիչն է, որը ներգրավված է ձեռնարկատիրական գործունեություններում, որոնցից այն կարող է վաստակել հասույթներ և կրել ծախսեր՝ ներառյալ Խմբի այլ բաղադրիչների հետ գործառնություններին վերաբերող հասույթները և ծախսերը: Բոլոր գործառնական սեզմենտների գործառնական արդյունքները կանոնավոր կերպով վերանայվում են Ղեկավարության կողմից՝ սեզմենտին միջոցների բաշխման վերաբերյալ որոշում կայացնելու և դրա գործունեության արդյունքները գնահատելու նպատակով:

3.19 Համեմատական տվյալներ

Անհրաժեշտության դեպքում համեմատական տվյալները ճշգրտվում են՝ ընթացիկ տարվա ներկայացման փոփոխություններին համապատասխանելու համար:

4. ՆՈՐ ԵՎ ՎԵՐԱՆԱՅՎԱԾ ՍՏԱՆԴԱՐՏՆԵՐԻ ԸՆԴՈՒՆՈՒՄԸ

Ընթացիկ տարում Ընկերությունն ընդունել է իր գործունեությանը վերաբերող և 2017թ-ի հունվարի 1-ին և դրանից հետո սկսվող տարեկան հաշվետու ժամանակաշրջանների համար կիրառելի բոլոր նոր և վերանայված ստանդարտները և մեկնաբանությունները, որոնք հրապարակվել են Հաշվապահական հաշվառման միջազգային ստանդարտների խորհրդի (ՀՀՄՄԽ) և ՀՀՄՄԽ-ի Մեկնաբանման կոմիտեի (ՄԿ) կողմից: Ընդունված ստանդարտներն ու մեկնաբանությունները էական ազդեցություն չունեն Ընկերության հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության վրա:

Դեռևս չկիրառվող նոր ստանդարտներ և մեկնաբանություններ

Մի շարք նոր ստանդարտներ, ստանդարտների փոփոխություններ և մեկնաբանություններ դեռևս չէին գործում 2017թ-ի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ և չեն կիրառվել այս ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստելիս: Այդ ստանդարտներից և փոփոխություններից ստորև ներկայացվածները հնարավոր է, որ ազդեցություն կունենան Ընկերության գործունեության վրա: Ընկերությունը մտադիր է կիրառել այդ ստանդարտները և դրանց փոփոխությունները, երբ վերջիններս մտնեն ուժի մեջ:

ՖՀՄՍ 9. “Ֆինանսական գործիքներ”

2014թ. հուլիսին հրապարակված ՖՀՄՍ 9 “Ֆինանսական գործիքներ” ստանդարտը փոխարինում է ՀՀՄՍ 39 “Ֆինանսական գործիքներ. ճանաչում և չափում” ստանդարտի գործող ուղեցույցները: ՖՀՄՍ 9-ը ներառում է վերանայված ուղեցույցներ ֆինանսական գործիքների դասակարգման և չափման համար, այդ թվում՝ ֆինանսական ակտիվների արժեզրկման հաշվարկի համար կիրառվող նոր սպասվող վնասի մոդելը, և հեջի ընդհանուր հաշվառմանը վերաբերող նոր պահանջները: Այն ներառում է նաև ՀՀՄՍ 39-ով սահմանված ֆինանսական գործիքների ճանաչման ու ապաճանաչման ուղեցույցները:

ՖՀՄՍ 9-ը գործում է 2018թ. հունվարի 1-ին և դրանից հետո սկսվող տարեկան հաշվետու ժամանակաշրջանների համար և կարող է կիրառվել ժամանակից շուտ: Ընկերության ղեկավարության գնահատմամբ ՖՀՄՍ 9-ի կիրառումն էական ազդեցություն չի ունենա Ընկերության ֆինանսական ակտիվներին և ֆինանսական պարտավորություններին վերաբերող հաշվետվության մեջ ներկայացվող գումարների վրա:

5. ԳՈՐԾԱՌՆԱԿԱՆ ՍԵՖՄԵՆՏՆԵՐ

Խմբի գործունեությունը հիմնականում բաժանվում է վեց ճյուղի, որոնք Ընկերության հաշվետու սեգմենտներն են: Ստորև ներկայացված է հաշվետու սեգմենտների ամփոփ նկարագրությունը

1) Գյուղմթերքի վաճառք / արտահանում

Խումբը Հայաստանում և Վրաստանում իրականացնում է տարատեսակ թարմ մրգերի և բանջարեղենի սեզոնային մթերումներ, ինչպես նաև արտադրում է գյուղատնտեսական մթերք՝ միրգ և բանջարեղեն: Այդ միրգն ու բանջարեղենը պահվում է Ընկերության սառնարանային պահեստներում և հիմնականում արտահանվում է Ռուսաստան: Խումբը նաև կաթանամթերք է գնում ու արտահանում Ռուսաստան: Խումբն ունի մատակարարման պայմանագրեր Ռուսաստանի խոշորագույն մանրածախ առևտրի ցանցերի հետ: Գյուղմթերքը հիմնականում արտահանվում է «Արարատ Ֆրուր» և «Արարատ Ֆուդ» ապրանքանիշերի ներքո:

2) Միջազգային բեռնափոխադրումներ

Ընկերությունը իրականացնում է միջազգային բեռնափոխադրումներ հիմնականում Հայաստան-Ռուսաստան-Հայաստան ուղղությամբ և, կախված տարվա եղանակից, նաև Հայաստան-Իրան, Եվրոպա-Հայաստան և այլ ուղղություններով: Ընկերությունը միջազգային բեռնափոխադրումները իրականացնում է հիմնականում իրեն պատկանող բեռնատարներով, սակայն, անհրաժեշտության դեպքում, ներգրավում է նաև վարձակալած բեռնատարներ: Ընկերությունն ունի ավելի քան 200 Վոլվո և Կոռն մակնիշի բեռնատարներ:

Միջազգային բեռնափոխադրման սեգմենտը մեծապես օժանդակում է գյուղատնտեսական արտադրանքի վաճառքի/արտահանման հիմնական սեգմենտի գործունեությանը: Բացի այդ, այն գործունեության արդյունավետությունն է ապահովում՝ ստեղծելով հավելյալ արտաքին եկամուտներ:

3) Գյուղմթերքի արտադրություն

2016թ.-ի ընթացքում Ընկերությունը սկսել է զարգացնել գյուղմթերքի արտադրության նոր սեգմենտ, որը հիմնականում վերաբերում է թարմ բանջարեղենի մշակմանը (ներառյալ ջերմոցային տնտեսությունների շահագործումը՝ թարմ լոլիկ-բանջարեղենի աճեցման համար) և պտղատու ծառերի աճեցմանը:

2017 թ-ի ընթացքում Խումբը մեծացրել է սեփական ջերմոցային տնտեսությունը ավելի քան 35 հեկտարով՝ ներառյալ Գրինհաուս ՄՊԸ դուստր ընկերությանը պատկանող ջերմոցային տարածքները, որոնք ձեռք են բերվել 2017թ-ի ընթացքում (30 հեկտար): Ավելին, 2017թ-ի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ, կառուցման փուլում են գտնվում մոտ 20 հեկտար ջերմոցային տարածքներ, որոնք շահագործման կհանձնվեն 2018 թ-ի ընթացքում:

2017թ-ին Խումբը ձեռք է բերել Կովկասֆուդ ՄՊԸ-ի 100% բաժնեմասը, որին հիմնականում պատկանում են այգիներ: 2016թ-ին Խումբը ձեռք է բերել 70 հա հողատարածք՝ պտղատու ծառերի մշակման նպատակով: Նույն տարում այդտեղ 30 հա կեռասենու տնկիներ են տնկվել:

Բացի այդ, 2017թ-ին Խումբը ձեռք է բերել գյուղատնտեսական նշանակության հողեր և ավելի քան 45 հեկտար բողկի մշակում է ձեռնարկել բաց դաշտում:

4) Բեռնատար մեքենաների ավտոտեխսպասարկում

Ընկերությունը կառուցել է Ավտոտեխսպասարկման կենտրոն բեռնատարների համար, որը Հայաստանում «Վոլվո» բեռնատար մեքենաների պաշտոնական ներկայացուցիչն է: Ավտոտեխսպասարկման կենտրոնը հանձնվել է շահագործման 2016թ-ի դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա ընթացքում: Կենտրոնը սպասարկում է Ընկերությանը պատկանող բեռնատարները, ինչպես նաև ծառայություններ է մատուցում ընդհանուր շուկային:

5) Մրգի և բանջարեղենի պահածոների արտադրություն և արտահանում

Ընկերությունը կառուցել է մրգի մշակման արտադրամաս, որը նախատեսված է հիմնականում արտահանման ենթակա կոմպոսիտների և հյութերի արտադրության համար:

6) Կապույտ պանրի արտադրություն

2017 թ-ին Խումբը սկսել է կապույտ պանրի գործարանի շինարարություն: Այդ նպատակով նա պետական շնորհի միջոցով ստացել է հողատարածք և ստորագրել վարկային պայմանագիր վարկային կազմակերպության հետ՝ կապույտ պանրի արտադրության համար սարքավորման – արտադրական գծի ձեռքբերումը ֆինանսավորելու նպատակով: 2017 թ-ի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ կապույտ պանրի գործարանը դեռևս շինարարության վաղ փուլում է:

Ստորև ներկայացված է յուրաքանչյուր հաշվետու սեզմենտին վերաբերող տեղեկատվությունը: Ընկերության ղեկավարությունը վերահսկում է գործառնական սեզմենտների հաշվետվությունները և ռազմավարական որոշումներ կայացնում՝ հիմնվելով գործառնական արդյունքների վրա: Արդյունքների գնահատման համար օգտագործվում է յուրաքանչյուր սեզմենտի գործառնական շահույթը, քանի որ ղեկավարությունը վստահ է, որ այդ տեղեկությունը ամենակարևորն է արդյունքների գնահատման գործընթացում:

**Տեղեկատվություն՝ հաշվետու սեզոնների վերաբերյալ
2017**

(հազար դրամ)

	ՀԱՇՎԵՏՈՒ ՄԵԳՄԵՆՏՆԵՐ								
	Գյուղերի վաճառք/ներմուծում և արտահանում	Միջազգային բեռնափոխադրումներ	Գյուղերի արտադրություն	Բեռնատարների սպասարկման կենտրոն	Միջ-բանջարեղենի պահածոների արտադրություն	Կապույտ պանրի արտադրություն	Ընդամենը հաշվետու սեզոններ	Այլ սեզոններ	Ընդամենը
<i>Արտաքին հասույթ</i>	64,981,959	4,258,752	-	350,241	1,418		69,592,370	586,829	70,179,199
<i>Ներսեզոնային հասույթ</i>		4,457,515	3,867,854	520,477			8,845,845	-	8,845,845
Սեզոնային հասույթ	64,981,959	8,716,267	3,867,854	870,718	1,418		78,438,215	586,829	79,025,044
Սեզոնային գործառնական շահույթ	15,967,303	1,305,970	507,966	65,040	219		17,846,498	242,542	18,089,040
Սեզոնային ակտիվներ	27,420,949	12,955,147	42,165,440	1,107,453	1,005,823	7,002,040	91,656,852	1,838,295	93,495,147
Սեզոնային պարտավորություններ	21,616,555	4,615,991	24,274,380	119,725	247,016	6,527,355	57,401,022	49,426	57,450,448

2016

(հազար դրամ)

	ՀԱՇՎԵՏՈՒ ՄԵԳՄԵՆՏՆԵՐ								
	Գյուղերի վաճառք/ներմուծում և արտահանում	Միջազգային բեռնափոխադրումներ	Գյուղերի արտադրություն	Բեռնատարների սպասարկման կենտրոն	Միջ-բանջարեղենի պահածոների արտադրություն	Կապույտ պանրի արտադրություն	Ընդամենը հաշվետու սեզոններ	Այլ սեզոններ	Ընդամենը
<i>Արտաքին հասույթ</i>	64,011,363	3,195,440		156,313	1,008	-	67,364,124	2,026,792	69,390,916
<i>Ներսեզոնային հասույթ</i>		6,006,587		317,819		-	6,324,406		6,324,406
Սեզոնային հասույթ	64,011,363	9,202,027	-	474,132	1,008	-	73,688,530	2,026,792	75,715,322
Սեզոնային գործառնական շահույթ	14,819,887	1,389,269		(18,684)	290	-	16,190,762	1,210,014	17,400,776
Սեզոնային ակտիվներ	21,292,744	13,229,896	4,210,448	1,150,445	1,269,320	-	41,152,853	937,751	42,090,604
Սեզոնային պարտավորություններ	14,799,851	6,168,493	2,960,871	11,199	301,756	-	24,242,170	89,595	24,331,765

Հաշվետու սեզմենտների վերաբերյալ տեղեկատվության համադրումը ՖՀՄՄ-ներին համապատասխան ներկայացված տվյալների հետ:

Հաշվետու սեզմենտների տեղեկատվությունը համադրվում է ՖՀՄՄ-ներին համապատասխան ֆինանսական հաշվետվություններում արտացոլված գումարների հետ հետևյալ հիմունքով.

	<i>(հազար դրամ)</i>	
	2017թ.	2016թ.
Հասույթ		
Հաշվետու սեզմենտներ	78,438,215	73,688,530
Այլ սեզմենտներ	586,829	2,026,792
Ներսեզմենտային հասույթի փոխմարում	(8,845,845)	(6,324,406)
Համախմբված հասույթ	70,179,199	69,390,916
Գործառնական շահույթ		
Հաշվետու սեզմենտներ	17,846,498	16,190,762
Այլ սեզմենտներ	242,542	1,210,014
Ներսեզմենտային գործառնական շահույթի փոխմարում	(641,691)	(360,395)
Զբաղիված գումարներ	(206,790)	(526,569)
Համախմբված գործառնական շահույթ	17,240,559	16,513,813
Ակտիվներ		
Հաշվետու սեզմենտներ	91,656,852	41,152,853
Այլ սեզմենտներ	1,838,295	937,751
Զբաղիված գումարներ	3,878,007	5,195,626
Համախմբված ընդամենը ակտիվներ	97,373,154	47,286,230
Պարտավորություններ		
Հաշվետու սեզմենտներ	57,401,022	24,242,170
Այլ սեզմենտներ	49,426	89,595
Զբաղիված գումարներ	547,453	742,996
Համախմբված ընդամենը պարտավորություններ	57,997,901	25,074,761

Հասույթի վերլուծությունը ըստ տարածաշրջանների

	<i>(հազար դրամ)</i>	
	2017թ.	2016թ.
Ռուսաստանի Դաշնություն	65,634,065	66,262,749
Հայաստանի Հանրապետություն	4,545,134	3,128,166
	70,179,199	69,390,915

6. ԴՈՒՍՏՐ ԸՆԿԵՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՁԵՌՔԵՐՈՒՄ

2017թ-ի դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա ընթացքում Սպայկա ՄՊԸ-ն ձեռք է բերել Գրինհաուս ՄՊԸ-ի և Կովկասֆուդ ՄՊԸ-ի բաժնային կապիտալում 100% մասնակցությունը: Գրինհաուս ՄՊԸ-ն ջերմոցային տնտեսությունների խոշորագույն սեփականատերերից է, որոնք օգտագործվում են Հայաստանում թարմ բանջարեղենի արտադրության համար: Կովկասֆուդ ՄՊԸ-ին են պատկանում հողեր ու այգիներ, և նրա հիմնական գործունեությունը կապված է թարմ մրգի աճեցման ու բերքահավաքի հետ:

Գրինհաուս ՄՊԸ-ի և «Կովկասֆուդ» ՄՊԸ-ի ձեռքբերումը թույլ կտա Խմբին մեծապես ընդլայնել իր ջերմոցային տնտեսության, դրանց շահագործման ու պտղատու ծառերի մշակման ծավալները: Սա Խմբի համար ուղղահայաց աճ է ներկայացնում, որը հնարավորություն կտա Խմբին ընդլայնել ու ավելացնել Ռուսաստան արտահանվող գյուղատնտեսական արտադրանքի ծավալները: Խումբն ակնկալում է, որ ծավալների ընդլայնմամբ պայմանավորված արդյունավետությունը կապահովի իր գործունեության բարձր արդյունավետությունը և շահավետությունը:

Գրինհաուս ՄՊԸ-ի ձեռքբերումը

(հազար դրամ)

Փոխհատուցում	4,745,818
Ձեռք բերված նույնականացվող ակտիվներ և ստանձնած պարտավորություններ	
Հիմնական միջոցներ	19,813,673
Ոչ նյութական ակտիվներ	1,338
Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքեր	348,055
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	17,194
Փոխառություններ	(9,020,496)
Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր	(776,591)
Ընդամենը ձեռք բերված նույնականացվող գուտ ակտիվներ	10,383,173
Դուստր ձեռնարկության ձեռքբերումից ստացված օգուտ	5,637,355

2017թ-ի ապրիլի 27-ին Սպայկա ՄՊԸ-ն ստորագրել է Գրինհաուս ՄՊԸ-ի 100% բաժնեմասի գնման վերաբերյալ առուվաճառքի պայմանագիր՝ 4,745,817,500 ՀՀ դրամ փոխհատուցման դիմաց: Գրինհաուս ՄՊԸ-ի Վերջնական շահառու սեփականատերն ու վերահսկող կողմը Պրն. Դավիթ Ղազարյանն է, ով Սպայկա ՄՊԸ-ի բաժնետերն է:

Գրինհաուս ՄՊԸ-ի ձեռքբերումը ընդհանուր վերահսկողության գործարք է, և Գրինհաուս ՄՊԸ-ի շահավետ գնման գործարքից օգուտը ճանաչվում է սեփական կապիտալում որպես բաժնետիրոջ կողմից կապիտալ ներդրում՝ հիմք ընդունելով, որ շահույթը վերաբերում է բաժնետերերի հետ գործարքին, որոնք ներկայացված են որպես Ընկերության բաժնետեր:

7. ՀԱՍՈՒՑԹ

	<i>(հազար դրամ)</i>	
	2017թ.	2016թ.
Գյուղերի վաճառքից հասույթ	64,981,959	64,011,363
Միջազգային բեռնափոխադրման ծառայություններից	4,258,752	3,195,440
Ավտոտեխսպասարկման ծառայություններից	350,241	156,313
Պահածոյացված գյուղերի վաճառքից	1,418	1,008
Այլ	586,829	2,026,791
	70,179,199	69,390,915

Գյուղերի վաճառքը թարմ մրգերի և բանջարեղենի, ինչպես նաև կաթնամթերքի արտահանումն է ռուսաստանյան շուկա:

Այլ հասույթը հիմնականում ստացվում է միջնորդավճարներից և այլ ապրանքի վաճառքից:

8. ՎԱՃԱՌՔԻ ԻՆՔՆԱՐԺԵՔ

	<i>(հազար դրամ)</i>	
	2017թ.	2016թ.
Գյուղերի վաճառք	42,320,443	43,113,452
Միջազգային բեռնափոխադրման ծառայություններ	2,281,736	1,688,204
Բեռնատարների տեխսպասարկման ծառայություններ	172,791	84,240
Պահածոյացված գյուղեր	1,199	718
Այլ	216,007	58,976
	44,992,176	44,945,590

Վաճառքի ինքնարժեքը ներառում է հետևյալ ծախսերը՝

	<i>(հազար դրամ)</i>	
	2017թ.	2016թ.
Գյուղերի ձեռքբերում	34,420,307	32,665,517
Ծառայությունների ձեռքբերում	5,558,671	7,762,521
Մաքսային վճարներ	2,016,537	2,182,164
Վառելանյութի գծով ծախսեր	969,696	543,645
Աշխատավարձ և պարգևավճարներ	657,644	410,089
Օրապահիկ և ճանապարհածախս	336,399	240,750
Հիմնական միջոցների մաշվածություն	373,892	232,676
Այլ	659,030	908,228
	44,992,176	44,945,590

9. ԻՐԱՑՄԱՆ ԾԱԽՍԵՐ

	(հազար դրամ)	
	2017թ.	2016թ.
Տրանսպորտային ծախսեր	2,433,007	3,236,441
Աշխատավարձի գծով ծախսեր	984,367	818,718
Միջնորդավճարների գծով ծախսեր	190,910	187,416
Հիմնական միջոցների վերանորոգում և սպասարկում	334,349	317,442
Հիմնական միջոցների մաշվածության ծախսեր	498,202	389,796
Հաստատագրված վճար	193,285	117,967
Այլ	749,748	563,605
	5,383,868	5,631,385

10. ՎԱՐՉԱԿԱՆ ԾԱԽՍԵՐ

	(հազար դրամ)	
	2017թ.	2016թ.
Աշխատավարձ	561,827	548,296
Հիմնական միջոցների մաշվածություն	264,579	258,770
Բանկային և ապահովագրության ծախսեր	394,588	181,135
Փոստի և հեռահաղորդակցության ծախսեր	27,253	28,211
Պարտադիր վճարներ	34,883	97,083
Առդիտորական և խորհրդատվական ծախսեր	108,916	91,639
Կոմունալ և գրասենյակային ծախսեր	60,919	38,608
Հիմնական միջոցների վերանորոգում և սպասարկում	39,271	37,382
Այլ	121,607	95,190
	1,613,843	1,376,314

11. ԱՅԼ ԵԿԱՄՈՒՏՆԵՐ

	(հազար դրամ)	
	2017թ.	2016թ.
Փոխհատուցման եկամուտ	93,671	68,071
Կրեդիտորական պարտքի ներումից եկամուտ	44,379	356,040
Հիմնական միջոցների օտարումից եկամուտ	26,829	-
Այլ եկամուտներ	121,432	159,732
	286,311	583,843

12. ԱՅԼ ԾԱԽՍԵՐ

	(հազար դրամ)	
	2017թ.	2016թ.
Պաշարների արժեզրկում	670,770	1,003,318
Կրեդիտորական պարտքերի արժեզրկման պահուստ	186,829	126,980
Հիմնական միջոցների վերագնահատումից վնաս (15)	185,514	-
Մաշվածություն	165,529	132,132
Հիմնական միջոցների արժեզրկման պահուստ	-	72,302
Այլ ծախսեր	26,422	172,925
	1,235,064	1,507,657

13. ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ԵԿԱՄՈՒՏ/(ԾԱԽՍ)

	(հազար դրամ)	
	2017թ.	2016թ.
Ֆինանսական եկամուտ		
Տոկոսային եկամուտներ	1,623	4,465
Արտարժույթի փոխարկումից եկամուտ, զուտ	223,069	121,768
	224,693	126,233
Ֆինանսական ծախս		
Փոխարժեքային տարբերությունից ծախսեր, զուտ	(1,214,856)	(180,460)
Տոկոսային ծախսեր	(2,879,843)	(2,637,580)
	(4,094,699)	(2,818,040)
Զուտ ֆինանսական ծախս	(3,870,007)	(2,691,807)

14. ՇԱՀՈՒԹԱՀԱՐԿ

Շահույթում կամ վնասում ճանաչված

	(հազար դրամ)	
	2017թ.	2016թ.
Ընթացիկ հարկի գծով ծախս	(480,312)	(654,791)
Հետաձգված հարկի գծով եկամուտ	118,083	(10,938)
	(362,229)	(665,729)

Այլ համապարփակ արդյունքում ճանաչված

	(հազար դրամ)	
	2017թ.	2016թ.
Հետաձգված հարկ	(275,033)	-
	(275,033)	-

Հետաձգված հարկային ակտիվների և պարտավորությունների շարժ

	(հազար դրամ)			
2017թ.	1 հունվարի դրությամբ	Շահույթում կամ վնասում ճանաչված	Այլ համապարփակ արդյունքում ճանաչված	31 դեկտեմբերի դրությամբ
Հետաձգված հարկային ակտիվներ				
Հիմնական միջոցներ	37,162	(59)	-	37,103
Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքեր	68,227	37,366	-	105,593
Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր	-	62,383	-	62,383
Ընդամենը հետաձգված հարկային ակտիվներ	105,389	99,690	-	205,079
Հետաձգված հարկային պարտավորություններ				
Հիմնական միջոցներ	(11,040)	18,393	(275,033)	(267,680)
Ընդամենը հետաձգված հարկային պարտավորություններ	(11,040)	18,393	(275,033)	(267,680)
Զուտ հետաձգված հարկային ակտիվներ	94,349	118,083	(275,033)	(62,601)

	(հազար դրամ)			
2016թ.	1 հունվարի դրությամբ	Շահույթում կամ վնասում ճանաչված	Այլ համապարփակ արդյունքում ճանաչված	31 դեկտեմբերի դրությամբ
Հետաձգված հարկային ակտիվներ				
Հիմնական միջոցներ	61,002	(23,840)	-	37,162
Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքեր	42,831	25,396	-	68,227
Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր	12,494	(12,494)	-	-
Ընդամենը հետաձգված հարկային ակտիվներ	116,327	(10,938)	-	105,389
Հետաձգված հարկային պարտավորություններ				
Հիմնական միջոցներ	(11,040)	-	-	(11,040)
Ընդամենը հետաձգված հարկային պարտավորություններ	(11,040)	-	-	(11,040)
Զուտ հետաձգված հարկային ակտիվներ	105,287	(10,938)	-	94,349

15. ՀԻՄՆԱԿԱՆ ՄԻՋՈՑՆԵՐ

	<i>(հազար դրամ)</i>						
	Հոդ և Շենքեր	Սարքավորումներ	Փոխադրամիջոցներ	Տնտեսական, արտադրական և այլ գույք	Պտղատու բույսեր	Անավարտ շինարարություն	Ընդամենը
<u>Մկրգնական/վերագնահատված արժեք</u>							
2015թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	15,144,520	2,108,849	7,349,373	201,626	-	825,000	25,629,368
Ավելացումներ	134,473	433,464	7,605,423	51,925	19,500	3,304,666	11,549,451
Օտարումներ	-	-	(41,000)	(39)	-	-	(41,039)
Փոխանցումներ	1,244,645	-	-	-	-	(1,244,645)	-
2016թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	16,523,638	2,542,313	14,913,796	253,512	19,500	2,885,021	37,137,780
Ձեռքբերում՝ ձեռնարկատիրական գործունեության միավորման միջոցով	1,941,232	18,393,157	34,825	97,499	65,963	-	20,532,676
Ավելացումներ	7,336,120	1,232,113	112,549	425,282	-	19,549,239	28,655,303
Օտարումներ	-	(116,061)	-	-	(3,600)	-	(119,661)
Վերագնահատումներ	5,798	-	-	-	828,640	355,212	1,189,651
Փոխանցումներ	102,211	3,807,343	-	-	-	(3,909,554)	-
2017թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	25,908,999	25,858,865	15,061,170	776,293	910,503	18,879,918	87,395,748
<u>Մաշվածություն և արժեզրկում</u>							
2015թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	-	296,908	1,613,456	45,423	-	-	1,955,789
Տարեկան մաշվածություն	272,633	142,428	559,027	38,973	313	-	1,013,374
Արժեզրկում	-	72,302	-	-	-	-	72,302
Օտարում	-	-	(35,744)	(40)	-	-	(35,784)
2016թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	272,633	511,638	2,136,739	84,356	313	-	3,005,679
Ձեռքբերում՝ ձեռնարկատիրական գործունեության միավորման միջոցով	14,626	155,877	7,074	33,833	3,847	-	215,257
Տարեկան մաշվածություն	319,218	1,195,900	753,029	90,459	22,313	-	2,380,919
Օտարում	-	(29,411)	-	-	(199)	-	(29,610)
Վերագնահատում	-	-	-	-	-	-	-

2017թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ

606,476	1,834,005	2,896,842	208,648	26,274	-	5,572,245
----------------	------------------	------------------	----------------	---------------	----------	------------------

Զուտ հաշվեկշռային արժեք

2016թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ

16,251,005	2,030,675	12,777,057	169,156	19,187	2,885,021	34,132,101
-------------------	------------------	-------------------	----------------	---------------	------------------	-------------------

2017թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ

25,302,523	24,024,860	12,164,328	567,645	884,229	18,879,918	81,823,504
-------------------	-------------------	-------------------	----------------	----------------	-------------------	-------------------

Վարկային պայմանագրերի շրջանակներում 2017թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Ընկերության՝ վարկերի և փոխառությունների համար որպես ապահովում գրավադրված հիմնական միջոցների հաշվեկշռային արժեքը կազմել է 62,375,940 հազար ՀՀ դրամ (2016թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 31,058,737 հազար ՀՀ դրամ):

Ձեռնարկատիրական գործունեության միավորման միջոցով հողի ու շենքերի ավելացումները ներառում են Շահումյանի և Ալափարսի շրջաններում ու Երևանում գտնվող հողերն ու շենքերը, որոնք պատկանում են ձեռք բերված դուստր ընկերություններին՝ Գրինհաուս ՄՊԸ-ին և Կովկասֆուդ ՄՊԸ-ին: Ձեռնարկատիրական գործունեության միավորման միջոցով հիմնական միջոցների ավելացումները հիմնականում ներառում են մոտ 30 հեկտար ջերմոցային տնտեսություններ, որոնք գտնվում են Շահումյանի շրջանում և պատկանում են Գրինհաուս ՄՊԸ-ին:

2017թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա ընթացքում հողի ու շենքերի ավելացումներն են պետական շնորհի միջոցով Ընկերությանը տրամադրված հողատարածքը (տես՝ ծանոթագրություն 24) և ձեռք բերված այլ գյուղատնտեսական նշանակության հողերը (2016թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա ընթացքում ավելացումները հիմնականում ներառում էին ձեռք բերված մոտ 74 հեկտար հողերը՝ մրգատու ծառերի տնկման ու մշակման համար, Բագրատաշեն գյուղում ձեռք բերված հողատարածքը՝ պահեստի կառուցման և գոյություն ունեցող շինությունների վրա կապիտալ ծախսումների կատարման համար):

2017թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա ընթացքում հիմնական միջոցների փոխանցումներին է վերաբերում հիմնականում մոտ 5.3 հեկտար ջերմոցային տնտեսությունը Արտաշատի տարածքում, որն ավարտին է հասցվել և շահագործման հանձնվել 2017 թ-ին (2016թ.-ի դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա ընթացքում Հողերի և շենքերի փոխանցումներն են. պահեստը Բագրատաշենի տարածքում՝ Հայաստանի և Վրաստանի պետական սահմանի անցակետի մոտ (Հայաստանը Վրաստանի և հետագայում Ռուսաստանի հետ կապող գլխավոր մայրուղու մոտակայքում) և «Վոլվո» բեռնատարների ավտոտեխսպասարկման կենտրոնը):

2017թ-ի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ անավարտ ակտիվներն են հիմնականում 20 հեկտար ջերմոցային տնտեսության անավարտ շինարարությունը, պանրի գործարանը, 30 հեկտար նորատունկ պտղատու ծառերը (հիմնականում՝ կեռասենիներ) և 47 հեկտար բաց դաշտում բողկի մշակման համար ոռոգման համակարգը (2016թ-ի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ անավարտ ակտիվներն էին հիմնականում 5.3 հեկտար ջերմոցային տնտեսության անավարտ շինարարությունը և 30 հեկտար նորատունկ պտղատու ծառերը (հիմնականում՝ կեռասենիներ)):

Հիմնական միջոցների մաշվածության ծախսը բաշխվել է հետևյալ կերպ.

	2017թ.	2016թ.
Վաճառքի ինքնարժեք	1,299,837	232,676
Իրացման ծախսեր	498,202	389,796
Վարչական ծախսեր	264,579	258,770
Այլ ծախսեր	165,529	132,132
Կենսաբանական ակտիվներ	152,772	-
	2,380,919	1,013,374

Հիմնական միջոցների վերագնահատում

Տարվա ընթացքում իրականացված վերագնահատումը ներկայացնում է վերագնահատումից ստացված 1,375,165 հազար ՀՀ դրամ օգուտների (հող և շինություններ, բերքատու բույսեր ու չհասունացած բերքատու բույսեր) և 185,514 հազար ՀՀ դրամ վերագնահատումից վնասի (անավարտ ակտիվներին վերաբերող) հանրագումարը:

Հիմնական միջոցների իրական արժեքը դասվել է իրական արժեքի հիերարխիայի 3-րդ մակարդակին՝ հիմք ընդունելով գնահատման մեթոդի համար օգտագործված ելակետային տվյալները:

Ձեռք բերման պահին դուստր ընկերության բերքատու բույսերի ու չհասունացած բերքատու բույսերի իրական արժեքը և հողային տարածքների ու շինությունների և բույսերի (ջերմոցների) իրական արժեքները որոշվել են՝ հիմնվելով անկախ լիցենզավորված գնահատող «Ալտա Վիպ» ՄՊԸ-ի կողմից իրականացված գնահատման արդյունքների վրա: Բացառությամբ հողի, բերքատու բույսերի ու չհասունացած բերքատու բույսերի (որոնց արժեքը գնահատվել է համեմատական մեթոդի կիրառմամբ՝ հիմնվելով շուկայում վերջերս տեղի ունեցած գործարքների վրա, Հայաստանի Հանրապետությունում նմանատիպ անշարժ գույքի առուվաճառքի, ինչպես նաև վարձակալության շուկան չունի զարգացվածության բավարար մակարդակ և չի ապահովում համադրելի հիմնական միջոցների վաճառքի և վարձակալության բավարար ծավալ, ինչպես նաև բավարար քանակի արժանահավատ տեղեկատվություն՝ շուկայական արժեքների հիման վրա գույքի գնահատման համար:

Այդ պատճառով շինությունների և բույսերի (ջերմոցների) իրական արժեքը որոշվել է՝ օգտագործելով մաշեցված փոխարինման արժեքը: Գնահատման այս մեթոդը հաշվի է առնում հիմնական միջոցի վերարտադրման արժեքը՝ մաշվածության գծով ճշգրտմամբ: Մաշվածության համար ճշգրտում կատարելիս հաշվի է առնվում ակտիվի տարիքը՝ օգտակար ծառայության և մնացորդային արժեքի առումով: Մաշեցված փոխարինման արժեքը գնահատվել է՝ հիմնվելով նմանատիպ հիմնական միջոցների վերաբերյալ տեղեկատվության վերլուծության, վիճակագրական տվյալների և Հայաստանյան ու միջազգային շուկաների մասին հրապարակումների վրա:

16. ՈՉ ՆՑՈՒԹԱԿԱՆ ԱԿՏԻՎՆԵՐ

	<i>(հազար դրամ)</i>		
	Համակարգչային ծրագրեր	Արտոնագրեր	Ընդամենը
<u>Սկզբնական արժեք</u>			
2015թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	24,323	1,861	26,184
Ավելացումներ	1,623	-	1,623
2016թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	25,946	1,861	27,807
Ձեռքբերում՝ ձեռնարկատիրական գործունեության միավորման միջոցով	1,610	-	1,610
Ավելացումներ	10,950	-	10,950
2017թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	38,506	1,861	40,367
<u>Կուտակված ամորտիզացիա</u>			
2015թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	9,148	872	10,020
Տարեկան ամորտիզացիա	2,555	187	2,742
2016թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	11,703	1,059	12,762
Ձեռքբերում՝ ձեռնարկատիրական գործունեության միավորման միջոցով	273	-	273
Տարեկան ամորտիզացիա	2,818	186	3,004
2017թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	14,794	1,245	16,039
<u>Զուտ հաշվեկշռային արժեք</u>			
2016թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	14,243	802	15,045
2017թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	23,712	616	24,328

Արտոնագրերը ներառում են "Արարատ Ֆուդ", "Արարատ Ֆրուիթ" և "Մպայկա Պլաստիկ" ապրանքանիշերը:

17. ՊԱՇԱՐՆԵՐ

	<i>(հազար դրամ)</i>	
	2017թ.	2016թ.
Գյուղատնտեսական արտադրանք	3,349,267	1,796,754
Հումք և նյութեր	1,155,168	513,903
Պատրաստի արտադրանք	256,929	161,465
	4,761,364	2,472,122

Գյուղատնտեսական արտադրանքում հիմնականում ներառված են կաթնամթերքը, թարմ միդին ու բանջարեղենը: Պատրաստի արտադրանքը հիմնականում Ընկերության կողմից արտադրված մրգային կոմպոտներն են:

2017 թ-ի դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա ընթացքում 35,364,645 հազար ՀՀ դրամի գյուղատնտեսական արտադրանք ծախսագրվել է «Վաճառքի ինքնարժեք» հոդվածով (2016 թ-ին՝ 32,665,517 հազար ՀՀ դրամ):

Բացի այդ, 2017 թ-ին պաշարները կրճատվել են 670,770 հազար ՀՀ դրամի չափով (2016 թ-ին՝ 1,003,318 հազար ՀՀ դրամի չափով)՝ մինչև իրացվելիության գուտ արժեք արժեզրկման արդյունքում: Այդպիսի արժեզրկման կորուստները ծախսագրվել են «Այլ ծախսեր» հոդվածով:

18. ԿԵՆՍԱԲԱՆԱԿԱՆ ԱԿՏԻՎՆԵՐ

	(հազար դրամ)	
	2017	2016
Չհատունացած բերքատու բույսերի վրա աճող մթերքը	560,876	-
	560,876	-

Կենսաբանական ակտիվները հաշվառվում են ինքնարժեքով: 2017 թ-ի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ կենսաբանական ակտիվ էր լուիկ տեսակի բույսերի վրա աճող մթերքը 32 հեկտար ջերմոցային տնտեսությունում:

Հաշվեկշռային արժեքների համադրումը ներկայացված է ստորև.

	(հազար դրամ)	
	2017	2016
Հունվարի 1-ի դրությամբ	-	-
Գյուղմթերքի ինքնարժեքը	3,920,764	-
Գյուղմթերքի իրական արժեքից օգուտը բերքահավաքին (տես ստորև)	507,966	-
Պաշարներում հաշվառված բերքը	(3,867,854)	-
Դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	560,875	-

Իրական արժեքներ

Բերքահավաքի ժամանակ գյուղատնտեսական մթերքի իրական արժեքի չափումը դասակարգվել է որպես երկրորդ մակարդակի իրական արժեք՝ հիմնվելով շուկայում վաճառքի դիտարկելի տվյալների վրա:

	(հազար դրամ)	
	2017	2016
Բերքահավաքին գյուղմթերքի իրական արժեքը՝ հանած վաճառքի ինքնարժեքը	3,867,854	-
Մթերած գյուղատնտեսական արտադրանքի ինքնարժեքը	(3,359,888)	-
Կենսաբանական ակտիվների իրական արժեքից օգուտը	507,966	-

19. ԴՐԱՄԱԿԱՆ ՄԻՋՈՑՆԵՐ ԵՎ ԴՐԱՆՑ ՀԱՄԱՐԺԵՔՆԵՐ

	(հազար դրամ)	
	2017թ.	2016թ.
Դրամական միջոցներ դրամարկղում	178,419	103,232
Ընթացիկ բանկային հաշիվներ	382,815	187,458
	561,234	290,690

20. ԱՌԵՎՏՐԱՅԻՆ ԵՎ ԱՅԼ ԴԵՔԻՏՈՐԱԿԱՆ ՊԱՐՏՔԵՐ

(հազար դրամ)

	2017թ.	2016թ.
Առևտրային դեբիտորական պարտքեր	4,691,955	3,100,328
Տրված կանխավճարներ	2,655,329	2,318,755
Դեբիտորական պարտքեր բյուջեի գծով	1,789,846	1,252,020
Դեբիտորական պարտքեր աշխատակիցների գծով	168,134	52,049
Այլ դեբիտորական պարտքեր	59,175	144,537
	9,364,439	6,867,689
Արժեզրկման պահուստ	(527,971)	(341,142)
	8,836,468	6,526,547
Ոչ ընթացիկ	471,573	1,199,913
Ընթացիկ	8,364,897	5,326,634
	8,836,469	6,526,547

Ոչ ընթացիկ առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքերը ներառում են հիմնական միջոցների ձեռքբերման գծով տրված կանխավճարները:

Առևտրային դեբիտորական պարտքերի գծով տոկոսներ չեն հաշվարկվում, և դրանք հիմնականում ունեն մինչև 60 օր ժամկետայնություն:

Ընկերությունը ֆակտորինգի գծով բանկերին է փոխանցել առևտրային դեբիտորական պարտքեր՝ դրամական միջոցների դիմաց: Այդ դեբիտորական պարտքերը չեն ապաճանաչվել Ընկերության համախմբված ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում, որովհետև Ընկերությանն են վերապահվել տվյալ դեբիտորական պարտքերի գծով հիմնական ռիսկերն ու իրավունքները, նախ և առաջ, վարկային ռիսկը: Ֆակտորինգի գծով ստացված միջոցները հաշվառվել են որպես ապահովված բանկային վարկեր:

Տրված կանխավճարները Ընկերությունը հիմնականում կատարել է գյուղմթերքի, ծառայությունների և վառելիքի ձեռքբերման նպատակով:

Բյուջեի գծով դեբիտորական պարտքերը հիմնականում ներառում են փոխհատուցման ենթակա ԱԱՀ-ի գումարները: Ղեկավարությունը հավատացած է, որ պետական բյուջեի գծով դեբիտորական պարտքերն արժեզրկված չեն և ամբողջովին ենթակա են վերականգնման:

Արժեզրկման կորուստների պահուստի շարժը ներկայացված է ստորև.

(հազար դրամ)

	2017	2016
Հունվարի 1-ի դրությամբ	341,142	214,162
Արժեզրկման համար տարեկան հատկացումները	186,829	126,980
Դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	527,971	341,142

21. ՄՏԱՆԱԼԻՔ ԳՈՒՄԱՐՆԵՐ ՓՈԽԱՌՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԳԾՈՎ

	(հազար դրամ)	
	2017թ.	2016թ.
Փոխկապակցված անձանց տրամադրված վարկերից ստանալիք գումարներ (Ծան. 29)	600,300	3,744,336
	600,300	3,744,336

Փոխկապակցված անձանց տրամադրված փոխառությունները անտոկոս են և ենթակա են վճարման ըստ պահանջի:

22. ԿԱՊԻՏԱԼ ԵՎ ՊԱՀՈՒՄՏՆԵՐ

22.1 Կանոնադրական կապիտալ

	(հազար դրամ)	
	2016թ.	2015թ.
Հայտարարված և վճարված կանոնադրական կապիտալ	6,194,169	6,194,169
	6,194,169	6,194,169

2017թ.-ի և 2016թ.-ի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Ընկերության կանոնադրական կապիտալը կազմել է 6,194,169 հազար դրամ:

2017թ.-ի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ընկերության բաժնետերերն են Դավիթ Ղազարյանը՝ 51%, և Ռոզա Ստեփանյանը՝ 49% (2016թ.-ի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ Դավիթ Ղազարյանը՝ 51%, և Ուոլտերս Էքսպրես Էլ Փի ընկերությունը՝ 49%): 2017 թ.-ի հոկտեմբերի 18-ին Ուոլտերս Էքսպրես Էլ Փի ընկերությունը փոխանցել է Սպայկա ՄՊԸ-ի իր բաժնեմասը Ռոզա Ստեփանյանին:

22.2 Լրացուցիչ վճարված կապիտալ

2017թ.-ի դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա ընթացքում Ընկերությունը ձեռք է բերել Գրինհաուս ՄՊԸ-ի 100% բաժնեմասը, ինչից ունեցել է 5,637,355 հազար ՀՀ դրամի օգուտ (ծանոթագրություն 6): Գրինհաուս ՄՊԸ-ի ձեռքբերումը ընդհանուր վերահսկողության գործարք է, և Գրինհաուս ՄՊԸ-ի շահավետ գնման գործարքից օգուտը ճանաչվում է սեփական կապիտալում որպես բաժնետիրոջ կողմից կապիտալ ներդրում՝ հիմք ընդունելով, որ շահույթը վերաբերում է բաժնետերերի հետ գործարքին, որոնք ներկայացված են որպես Ընկերության բաժնետեր:

22.3 Վերազնահատման պահուստ

Վերազնահատման պահուստը արտացոլում է հողերի վերազնահատումից առաջացած իրական արժեքի աճի և համապատասխան հետաձգված հարկային պարտավորության գուտ գումարը, ինչպես նաև վերազնահատումից առաջացած նվազման գումարը՝ այնքանով, որքանով այդ նվազումը գերազանցում է պահուստում այդ նույն ակտիվի գծով նախկին վերազնահատմանը վերաբերող մնացորդը, եթե լինի այդպիսին:

22.4 Շահաբաժիններ

ՀՀ օրենսդրության համաձայն՝ Ընկերության բաշխման ենթակա պահուստները սահմանափակվում են Ընկերության Ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների համաձայն պատրաստված ֆինանսական հաշվետվություններում արտացոլված չբաշխված շահույթի չափով:

2017թ-ի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Ընկերությունը հայտարարել և վճարել է 2,631,255 հազար դրամ ընդհանուր գումարով շահաբաժիններ (2016 թ-ին՝ 1,630,494 հազար դրամ):

23. ՎԱՐԿԵՐ ԵՎ ՓՈԽԱՌՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

	2017թ.	(հազար դրամ) 2016թ.
Ոչ ընթացիկ		
Գրավով ապահովված բանկային վարկեր	32,437,200	10,499,842.23
Գրավով չապահովված բանկային վարկեր	3,284,724	2,684,672
Ֆինանսական վարձակալության գծով պարտավորություններ	3,266,304	4,532,343
Երկարաժամկետ փոխառություն	118,960	189,242
	39,107,188	17,906,099
Ընթացիկ		
Գրավով ապահովված բանկային վարկեր	3,918,421	3,618,171
Գրավով չապահովված բանկային վարկեր	657,897	240,303
Ֆինանսական վարձակալության գծով պարտավորություններ	1,384,541	1,583,691
Երկարաժամկետ փոխառության կարճաժամկետ մաս	128,056	112,514
Փոխկապակցված կազմակերպությունից ստացված փոխառություն (Ծան 26)	-	16,030
	6,088,915	5,570,709
Ընդամենը վարկեր և փոխառություններ	45,196,103	23,476,808

Գրավ

Վարկերն ու փոխառությունները ապահովված են հետևյալ գրավներով՝

- Անշարժ գույք (Ծան. 15)
- Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքեր (Ծան. 20)
- Ընթացիկ բանկային հաշիվների շրջանառություն
- Մասնակցի՝ Դավիթ Ղազարյանի, անձնական երաշխավորություն:

Վարկերի պայմաններն ու ժամկետները ներկայացված են ստորև.

(հազար դրամ)

	Արժույթ	Մարման տարի	Անվանական տոկոսադրույք	2017թ.	2016թ.
Գրավով ապահովված բանկային վարկ	USD	2019	10.75%	798,616	947,227
Գրավով ապահովված բանկային վարկ	USD	Cont.	9%	4,781,004	3,193,983
Գրավով ապահովված բանկային վարկ	RUB	Cont.	15%	-	1,402,305
Գրավով ապահովված բանկային վարկ	AMD	2019	13%	111	18,672
Գրավով ապահովված բանկային վարկ	AMD	2019	15%	111,366	66,614
Գրավով ապահովված բանկային վարկ	AMD	2020	14%	7,244	4,781
Գրավով ապահովված բանկային վարկ	EUR	2019	7%	4,243,842	2,568,512
Գրավով ապահովված բանկային վարկ	USD	2020	7%	5,525,520	2,808,464
Գրավով ապահովված բանկային վարկ	USD	2021	10.75%	1,467,149	1,736,692
Գրավով ապահովված բանկային վարկ	EUR	2023	EURIBOR+1.95	157,680	-
Գրավով ապահովված բանկային վարկ	EUR	2023	2.2%	7,531,364	-
Գրավով ապահովված բանկային վարկ	USD	2024	9.5%	811,011	1,153,775
Գրավով ապահովված բանկային վարկ	USD	2024	9.5%	127,625	216,988
Գրավով ապահովված բանկային վարկ	USD	2024	8.5%	72,711	-
Գրավով ապահովված բանկային վարկ	USD	2024	8%	1,733,476	-
Գրավով ապահովված բանկային վարկ	USD	2026	7.25%	3,298,611	-
Գրավով ապահովված բանկային վարկ	USD	2026	10.3%	495,166	-
Գրավով ապահովված բանկային վարկ	USD	2026	8.25%	636,817	-
Գրավով ապահովված բանկային վարկ	USD	2026	8.25%	381,991	-
Գրավով ապահովված բանկային վարկ	USD	2026	10.5%	208,247	-
Գրավով ապահովված բանկային վարկ	USD	2026	8.5%	2,143,423	-
Գրավով ապահովված բանկային վարկ	EUR	2026	EURIBOR+7%	961,627	-
Գրավով ապահովված բանկային վարկ	USD	2032	6%	276,520	-
Գրավով ապահովված բանկային վարկ	USD	2020	9.5%	232,775	-
Գրավով ապահովված բանկային վարկ	AMD	2022	12%	351,726	-
Գրավով չապահովված բանկային վարկ	EUR	2024	EURIBOR+2.90%	3,942,621	2,924,976
Ֆինանսական վարձակալություն	EUR	2017	7.5%	-	15,107
Ֆինանսական վարձակալություն	EUR	2017	7.5%	-	21,152
Ֆինանսական վարձակալություն	EUR	2017	7.5%	-	54,385
Ֆինանսական վարձակալություն	USD	2017	7.5%	-	38,321
Ֆինանսական վարձակալություն	USD	2018	7.5%	77,866	233,525
Ֆինանսական վարձակալություն	USD	2018	7.5%	15,173	46,050
Ֆինանսական վարձակալություն	USD	2021	5%	1,490,729	1,916,492
Ֆինանսական վարձակալություն	USD	2021	5.5%	3,032,223	3,791,002
Ֆինանսական վարձակալություն	AMD	2023	2%	34,853	-
Երկարաժամկետ փոխառություն	EUR	2019	7.5%	98,496	105,017
Երկարաժամկետ փոխառություն	EUR	2019	7.5%	148,520	196,738
Կապակցված կողմին վճարվելիք վարկեր	RUB	-	-	-	16,030
				45,196,103	23,476,808

2017թ-ի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ 2017թ-ի ընթացքում ձեռք բերված դուստր ընկերություններին վերաբերող վարկերի ու փոխառությունների հաշվեկշռային արժեքը կազմել է 8,986,903 հազար ՀՀ դրամ:

Խումբը բանակցել է տեղական բանկի հետ և 2018 թ-ի հունվար ամսին Խմբի՝ գրավով ապահովված, ԱՄՆ դոլարով ներկայացված բանկային վարկերի տոկոսադրույքը և 9%-10.75% տարեկան տոկոսադրույքները իջեցվել են մինչև 8.5%:

Ֆինանսական վարձակալություն

Ֆինանսական վարձակալության գծով պարտավորությունները ենթակա են վճարման հետևյալ կերպ՝

(հազար դրամ)	Ապագա նվազագույն վարձավճարներ		Տոկոսներ		Նվազագույն վարձավճարների ներկա արժեք	
	2017թ.	2016թ.	2017թ.	2016թ.	2017թ.	2016թ.
Մինչև 1 տարի	1,559,203	1,792,815	174,662	209,124	1,384,541	1,583,691
1-ից մինչև 5 տարի	3,719,592	5,151,188	453,235	618,845	3,266,357	4,532,343
	5,278,795	6,944,003	627,898	827,969	4,650,897	6,116,034

24. ՊԵՏԱԿԱՆ ՇՆՈՐՀՆԵՐ

2017թ-ի դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա ընթացքում Խումբը պետական շնորհի միջոցով Երևանի քաղաքապետարանից ստացել է 6,053,198 հազար ՀՀ դրամ իրական արժեքով 76.4 հեկտար հողատարածք՝ պայմանով, որ մինչև 2020 թ-ը նա այդտեղ կկառուցի կապույտ պանրի գործարան և ջերմոցային տնտեսություն: Խումբն արդեն սկսել է շինարարությունը, և դեկավարությունը վստահ է, որ շնորհի պայմաններն ամբողջությամբ կկատարվեն:

25. ԱՌԵՎՏՐԱՅԻՆ ԵՎ ԱՅԼ ԿՐԵԴԻՏՈՐԱԿԱՆ ՊԱՐՏՔԵՐ

	(հազար դրամ)	
	2017թ.	2016թ.
Կրեդիտորական պարտքեր ձեռքբերումների գծով	5,026,388	932,227
Ստացված կանխավճարներ	402,229	106,686
Կրեդիտորական պարտքեր աշխատավարձի գծով	140,247	107,299
Կրեդիտորական պարտքեր մասնակիցների գծով	96,260	-
Կրեդիտորական պարտքեր բյուջեի գծով	63,025	125,914
Հաշվեգրված ծախսերի պահուստ	311,914	204,514
Այլ կրեդիտորական պարտքեր	13,135	58,328
	6,053,198	1,534,968

26. ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ԳՈՐԾԻՔՆԵՐ ԵՎ ՌԻՍԿԵՐԻ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒՄ

Ֆինանսական ռիսկերի գործոններ

Ֆինանսական գործիքներն օգտագործելիս ընկերությունը ենթարկվում է հետևյալ ռիսկերին.

- Պարտքային ռիսկ
- Իրացվելիության ռիսկ
- Շուկայական ռիսկ

Ղեկավարությունը պատասխանատվություն է կրում ընկերության ռիսկերի կառավարման համակարգի մշակման և վերահսկողության համար:

Խմբի ռիսկերի կառավարման քաղաքականության նպատակն է բացահայտել և վերլուծել այն ռիսկերը, որոնց ենթարկվում է Խումբը, սահմանել ռիսկերի համապատասխան սահմանաչափեր և վերահսկման մեխանիզմներ, ինչպես նաև վերահսկել ռիսկերի մակարդակները և դրանց համապատասխանությունը որոշված սահմանաչափերին: Ռիսկերի կառավարման քաղաքականությունը և համակարգերը կանոնավոր կերպով վերանայվում են շուկայական պայմանների ու Խմբի գործունեության փոփոխություններն արտացոլելու նպատակով:

1) Պարտքային ռիսկ

Պարտքային ռիսկն առաջանում է այն դեպքում, երբ պայմանագրային գործընկերը չի կատարում իր պարտավորությունները, որի հետևանքով կնվազեն հաշվետու ամսաթվի դրությամբ առկա ֆինանսական ակտիվներից առաջացած ապագա դրամային հոսքերը: Այս ռիսկն առաջանում է ֆինանսական գործիքներից, ինչպիսիք են առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքերը, տրված փոխառությունները և բանկերում պահվող դրամական միջոցներն ու դրանց համարժեքները:

Խումբը որդեգրել է քաղաքականություն՝ ապահովելու, որ ապրանքի ու ծառայությունների վաճառքը կատարվի պատշաճ վարկային պատմություն ունեցող հաճախորդներին, և շարունակաբար վերահսկում է իր դեբիտորական պարտքերի իրավիճակը: Փոխառությունները տրամադրվում են կապակցված կողմերին: Դրամային մնացորդները պահվում են վարկային պորտֆելի բարձր որակ ապահովող ֆինանսական հաստատություններում:

Պարտքային ռիսկի ազդեցությունը

Պարտքային ռիսկի առավելագույն ազդեցությունը ներկայացվում է ֆինանսական ակտիվների հաշվեկշռային արժեքով: Պարտքային ռիսկի առավելագույն ազդեցությունը հաշվետու ամսաթվի դրությամբ բերված է ստորև.

	<i>(հազար դրամ)</i>	
	2017թ.	2016թ.
Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքեր	8,836,469	6,526,547
Ընթացիկ բանկային հաշիվներ	382,815	187,458
Տրամադրված փոխառություններ	600,300	3,744,336
	9,819,584	10,458,341

2) Իրացվելիության ռիսկ

Իրացվելիության ռիսկն այն ռիսկն է, որ Խումբը անկարող կլինի կատարել իր պարտավորությունները: Իրացվելիության ռիսկը առաջանում է ակտիվների և պարտավորությունների ժամկետայնության անհամապատասխանության դեպքում: Այդ անհամապատասխանությունը կարող է մեծացնել շահութաբերությունը, սակայն կարող է նաև մեծացնել կորուստների ռիսկը: Խումբն այդպիսի կորուստների նվազեցմանն ուղղված ընթացակարգեր ունի, որոնցից են բավարար դրամային միջոցներ և այլ բարձր իրացվելիության ընթացիկ ակտիվներ պահելը, ինչպես նաև համապատասխան վարկային միջոցների առկայությունը:

Ստորև ներկայացված է ֆինանսական պարտավորությունների պայմանագրային ժամկետայնությունը՝ ներառյալ գնահատված տոկոսավճարները հաշվետու ամսաթվի դրությամբ:

31 դեկտեմբեր 2017թ.

(հազար դրամ)

	Հաշվեկշռային արժեք	Պայմանագրային դրամական միջոցների հոսքեր	Մինչև 3 ամիս	3-12 ամիս	1-5 տարի	5 տարուց ավելի
Վարկեր և փոխառություններ	45,196,103	51,038,363	2,020,446	8,226,309	37,436,036	3,355,572
Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր	6,053,198	6,053,198	2,464,326	3,588,872	-	-
Կրեդիտորական պարտքեր շահութահարկի գծով	111,254	111,254	111,254	-	-	-
	51,360,555	57,202,815	4,596,026	11,815,181	37,436,036	3,355,572

31 դեկտեմբեր 2016թ.

(հազար դրամ)

	Հաշվեկշռային արժեք	Պայմանագրային դրամական միջոցների հոսքեր	Մինչև 3 ամիս	3-12 ամիս	1-5 տարի	5 տարուց ավելի
Վարկեր և փոխառություններ	23,476,808	25,631,156	1,122,732	5,953,980	17,429,707	1,124,737
Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր	1,534,968	1,534,968	1,534,968	-	-	-
Կրեդիտորական պարտքեր շահութահարկի գծով	51,945	51,945	51,945	-	-	-
	25,063,721	27,218,069	2,709,645	5,953,980	17,429,707	1,124,737

3) Շուկայական ռիսկ

Շուկայական ռիսկը Ընկերության եկամուտների կամ վերջինիս ֆինանսական գործիքների արժեքի փոփոխության ռիսկն է շուկայական գների, այդ թվում՝ արտարժույթի փոխարժեքների, տոկոսադրույքների և բաժնետոմսերի գների փոփոխության արդյունքում: Շուկայական ռիսկի կառավարման նպատակը ռիսկի այնպիսի կառավարումն ու վերահսկումն է, որը թույլ կտա պահպանել այս ռիսկին ենթարկվածության աստիճանն ընդունելի սահմաններում՝ միաժամանակ ապահովելով ռիսկի դիմաց եկամտաբերության օպտիմալացումը:

Արտարժույթի ռիսկ

Արտարժույթի ռիսկն արտարժույթի փոխարժեքների տատանման հետևանքով ֆինանսական գործիքի ապագա դրամական հոսքերի իրական արժեքների տատանման ռիսկն է: Այն առաջանում է, երբ ապագա առևտրային գործարքներն ու ճանաչված ակտիվներն ու պարտավորությունները արտահայտվում են մի արժույթով, որը Խմբի գործառնական արժույթը չէ: Խումբը ենթարկվում է արտարժույթային ռիսկի հիմնականում ԱՄՆ դոլարով, Եվրոյով, ՌԴ ռուբլով և Վրացական Լարիով արտահայտված գործարքների արդյունքում: Խմբի ղեկավարությունը ուշադրության կենտրոնում է պահում փոխարժեքային տատանումները և համապատասխան միջոցներ ձեռնարկում:

Ստորև ներկայացված է արտարժույթի ռիսկին Ընկերության ենթարկվածությունը:

31 դեկտեմբեր 2017թ.

	ԱՄՆ դոլար	Եվրո	ՌԴ ռուբլի	(հազար դրամ) Լարի
Ֆինանսական ակտիվներ				
Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքեր	1,659,667	1,125,991	3,391,062	13,507
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	8,209	493	424,605	6,368
	1,667,876	1,126,484	3,815,667	19,875
Ֆինանսական պարտավորություններ				
Վարկեր և փոխառություններ	27,606,654	17,084,149	-	-
Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր	1,156,987	2,918,271	859,714	-
	28,763,642	20,002,420	859,714	-
Զուտ ենթարկվածություն	(27,095,765)	(18,875,936)	2,955,952	19,875

31 դեկտեմբեր 2016թ.

	ԱՄՆ դոլար	Եվրո	ՌԴ ռուբլի	(հազար դրամ) Լարի
Ֆինանսական ակտիվներ				
Տրամադրված փոխառություններ	2,588,390		1,145,967	-
Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքեր	513,619	1,240,457	2,052,394	9,384
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	27,565	3,842	142,379	3,741
	3,129,574	1,244,299	3,340,740	13,125
Ֆինանսական պարտավորություններ				
Վարկեր և փոխառություններ	16,082,518	5,923,543	1,428,899	-
Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր	522,450	332,416	183,826	-
	16,604,968	6,255,959	1,612,725	-
Զուտ ենթարկվածություն	(13,475,394)	(5,011,660)	1,728,015	13,125

Զգայունության վերլուծություն

ՀՀ դրամի փոխարժեքի 10% արժևորումը (արժեզրկումը) ԱՄՆ դոլարի, Եվրոյի և ՌԴ ռուբլու նկատմամբ կազդեր արտարժույթով արտահայտված ֆինանսական գործիքների չափման և շահույթի կամ վնասի վրա ստորև ներկայացված գումարների չափով: Վերլուծությունն իրականացնելիս ենթադրվում է, որ մյուս բոլոր փոփոխականները, մասնավորապես տոկոսադրույքները, կմնան անփոփոխ:

10% արժեքում

(հազար դրամ)

	ԱՄՆ դոլարի ազդեցություն		Եվրոյի ազդեցություն		ՌԴ ռուբլու ազդեցություն	
	2017թ.	2016թ.	2017թ.	2016թ.	2017թ.	2016թ.
Շահույթ կամ վնաս	2,709,577	1,347,539	1,887,594	501,166	(295,595)	(172,801)

10% արժեքում

(հազար դրամ)

	ԱՄՆ դոլարի ազդեցություն		Եվրոյի ազդեցություն		ՌԴ ռուբլու ազդեցություն	
	2017թ.	2016թ.	2017թ.	2016թ.	2017թ.	2016թ.
Շահույթ կամ վնաս	(2,709,577)	(1,347,539)	(1,887,594)	(501,166)	295,595	172,801

Տոկոսադրույքի ռիսկ

Տոկոսադրույքի ռիսկը շուկայական տոկոսադրույքների տատանման արդյունքում ֆինանսական գործիքների արժեքի տատանման ռիսկն է: Փոփոխական տոկոսադրույքներով վարկերը Խմբին ենթարկում են տոկոսադրույքի ռիսկի՝ դրամական միջոցների ապագա հոսքերի փոփոխության առումով: Հաստատուն տոկոսադրույքներով փոխառությունները Խմբին ենթարկում են տոկոսադրույքի ռիսկի՝ իրական արժեքների փոփոխության առումով: Խմբի ղեկավարությունը ուշադրության կենտրոնում է պահում տոկոսադրույքների տատանումները և համապատասխան միջոցներ ձեռնարկում:

Հաշվետու ամսաթվի դրությամբ Ընկերության տոկոսակիր ֆինանսական գործիքները ներկայացված են հետևյալ կերպ՝

	2017թ.	2016թ.
Ֆիրմաված տոկոսադրույքով ֆինանսական գործիքներ		
Ֆինանսական պարտավորություն	40,134,175	20,551,832
Փոփոխական տոկոսադրույքով ֆինանսական գործիքներ		
Ֆինանսական պարտավորություն	5,061,928	2,924,976
	45,196,103	23,476,808

Ընկերությունը չի հաշվառում հաստատուն տոկոսադրույքով ֆինանսական գործիքները որպես շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող կամ վաճառքի համար մատչելի: Այդ իսկ պատճառով, հաշվետու ամսաթվի դրությամբ տոկոսադրույքների փոփոխությունն ազդեցություն չէր ունենա շահույթի կամ վնասի կամ սեփական կապիտալի վրա:

Կապիտալի կառավարում

Ընկերությունն իր կապիտալը կառավարում է այնպես, որպեսզի ապահովի իր անընդհատ գործելու հնարավորությունը՝ առավելագույնին հասցնելով բաժնետերերի եկամուտները՝ փոխառու և կապիտալ միջոցների օպտիմալ համապատասխանություն ապահովելու միջոցով:

Ղեկավարությունը պարբերաբար վերանայում է Խմբի կապիտալի պահանջները, որպեսզի ապահովի արդյունավետ ֆինանսական կառուցվածք՝ միաժամանակ խուսափելով ավելորդ պարտքերի առաջացումից: Այստեղ հաշվի են առնվում Խմբի՝ պարտքերի տարբեր դասերի ենթակայության մակարդակները: Խումբը կառավարում է կապիտալի կառուցվածքը և ճշգրտումներ անում՝ հաշվի առնելով տնտեսական պայմանների փոփոխությունները և համապատասխան ակտիվների ռիսկի առանձնահատկությունները:

27. ԻՐԱԿԱՆ ԱՐԺԵՔ

Ղեկավարությունը գտնում է, որ Ընկերության ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների իրական արժեքները մոտավորապես համապատասխանում են դրանց հաշվեկշռային արժեքներին՝ հաշվետու ամսաթվի դրությամբ:

28. ՊԱՅՄԱՆԱԿԱՆ ԴԵՊԵՆԸ

Գործարար միջավայր

Հայաստանում և Ռուսաստանում իրականացվող քաղաքական և տնտեսական փոփոխությունները շարունակական բնույթ են կրում: Որպես զարգացող շուկա՝ Հայաստանում և Ռուսաստանում բացակայում են կատարյալ գործարար միջավայր և համապատասխան ենթակառուցվածքներ, որոնք սովորաբար գոյություն ունեն ազատ շուկայական տնտեսություն ունեցող երկրներում: Բացի այդ, տնտեսական պայմանները շարունակում են սահմանափակել գործառնությունների ծավալները ֆինանսական շուկաներում, և ֆինանսական գործիքների իրական արժեքները կարող են չհամապատասխանել իրականացված գործարքներին: Հետագա տնտեսական զարգացման հիմնական խոչընդոտը տնտեսական և ինստիտուցիոնալ զարգացման ցածր մակարդակն է՝ զուգակցված տարածաշրջանային անկայունությամբ և միջազգային տնտեսական ճգնաժամով:

Բոլոր այս գործոնները կարող են բացասաբար ազդել Խմբի ապագա ֆինանսական վիճակի և գործունեության արդյունքների վրա և հանգեցնել Խմբի նվազեցված իրացվելիության և, համապատասխանաբար, անընդհատության խնդիրների: Այնուամենայնիվ, քանի դեռ այս անորոշություններում առկա տարակուսանքներն ու ենթադրությունները շատ են, ղեկավարությունը չի կարող արժանահավատորեն գնահատել, թե ինչ չափով դրանք կարող են ազդեցություն ունենալ Ընկերության ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքների վրա:

Ընկերության ղեկավարությունը գտնում է, որ համապատասխան քայլեր է ձեռնարկում գոյություն ունեցող պայմաններում՝ Խմբի կայունությունն ապահովելու համար:

Ապահովագրություն

Հայաստանում ապահովագրական համակարգը զարգացման փուլում է, և ապահովագրության շատ տեսակներ, որոնք լայնորեն տարածված են մյուս երկրներում, Հայաստանում դեռ չեն կիրառվում: Չնայած Խմբի հիմնական միջոցները հիմնականում ապահովագրված են բայց Խումբը չունի ամբողջական ապահովագրական ծածկույթ իր բոլոր ակտիվների համար, ուստի գոյություն ունի ռիսկ, որ որոշակի ակտիվների կորուստը կամ ոչնչացումը կարող է անբարենպաստ նյութական ազդեցություն ունենալ Խմբի գործունեության և ֆինանսական վիճակի վրա:

Հարկեր

Հայաստանի Հանրապետության հարկային համակարգը համեմատաբար նոր է՝ հաճախակի փոփոխվող օրենսդրությամբ, պաշտոնական դրույթներով և դատական որոշումներով, որոնք երբեմն անհասկանալի ու հակասական են և ենթակա են տարբեր մեկնաբանությունների: Հարկերը ենթակա են վերանայման և ուսումնասիրության հարկային մարմինների կողմից, որոնք լիազորված են առաջադրել տուգանքներ և տույժեր:

Վերոհիշյալ հանգամանքները Հայաստանում կարող են առաջացնել ավելի մեծ հարկային ռիսկեր, քան այլ երկրներում: Ղեկավարությունը համոզված է, որ հարկային պարտավորությունների գծով կատարել է համապատասխան հատկացումներ՝ հիմնվելով կիրառելի հարկային օրենսդրության, պաշտոնական դրույթների և դատական որոշումների իրենց մեկնաբանության վրա: Այնուամենայնիվ, հարկային մարմինների մեկնաբանությունները կարող են տարբերվել, և դրանց գերակայության դեպքում ազդեցությունը սույն ֆինանսական հաշվետվությունների վրա կարող է զգալի լինել:

29. ՓՈԽԿԱՊԱՅՑՎԱԾ ԱՆՁԱՆՑ ՀԵՏ ԿԱՏԱՐՎԱԾ ԳՈՐԾԱՐՔՆԵՐ

Խմբի փոխկապակցված կողմերում ներառվում են նրա մասնակիցները, վերջիններիս վերաբերող այլ կազմակերպություններն ու անհատները և հիմնական ղեկավար անձնակազմը:

Խմբի վերջնական վերահսկող կողմը Դավիթ Ղազարյանն է, ում պատկանում է Ընկերության 51% բաժնեմասը, իսկ մնացած 49%-ը պատկանում է Ռոզա Ստեփանյանին:

Ստորև ներկայացված են փոխկապակցված անձանց հետ կատարված գործարքներն ու մնացորդները:

29.1 Առանցքային ղեկավար անձնակազմի փոխհատուցումը

	2017թ.	2016թ.
		(հազար դրամ)
Աշխատավարձ և պարգևատրումներ	304,765	317,061

29.2 Ապրանքների վաճառք և ծառայությունների մատուցում փոխկապակցված անձանց

	2017թ.	2016թ.
		(հազար դրամ)
Այլ փոխկապակցված կազմակերպություններ	12,744	101,259

29.3 Ապրանքների և ծառայությունների ձեռքբերում փոխկապակցված անձանցից

	2017թ.	2016թ.
		(հազար դրամ)
Այլ փոխկապակցված կազմակերպություններ	150,364	205,672

29.4 Փոխկապակցված անձանց տրամադրած փոխառություններ

	<i>(հազար դրամ)</i>	
	2017թ.	2016թ.
Մասնակիցներ	-	2,588,390
Այլ փոխկապակցված կազմակերպություններ	600,300	1,155,946
	600,300	3,744,336

Փոխկապակցված անձանց տրամադրված փոխառությունները անտոկոս են և ենթակա են վճարման ըստ պահանջի:

29.5 Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքեր

	<i>(հազար դրամ)</i>	
	2017թ.	2016թ.
Այլ փոխկապակցված կազմակերպություններ	-	676,382

29.6 Փոխկապակցված անձանցից ստացված փոխառություններ

	<i>(հազար դրամ)</i>	
	2017թ.	2016թ.
Այլ փոխկապակցված կազմակերպություններ	-	16,030

Փոխկապակցված անձանցից ստացված փոխառությունները անտոկոս և ենթակա են վճարման ըստ պահանջի:

29.7 Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր

	<i>(հազար դրամ)</i>	
	2017	2016
Ենթակա է վճարման մասնակից Ռոզա Ստեփանյանին	96,260	-

29.8 Վճարվելիք շահաբաժիններ

2017 թ-ի դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա ընթացքում Ընկերության հայտարարած շահաբաժինների ընդհանուր գումարը կազմել է 2,631,255 հազար ՀՀ դրամ (2016 թ-ի դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարում՝ 1,630,494 հազար ՀՀ դրամ): Տարվա ընթացքում Ընկերությունը ամբողջությամբ վճարել է հայտարարած շահաբաժինները:

29.9 Դուստր ընկերության ձեռքբերում

2017 թ-ին Խումբը ձեռք է բերել Գրինհաուս ՄՊԸ-ի 100% բաժնեմասը, որի վերջնական վերահսկող կողմը իր բաժնետեր Դավիթ Ղազարյանն է, վերջինիս հետ կապ ունեցող անհատից: Գրինհաուս ՄՊԸ-ի ձեռք բերման համար փոխհատուցումը կազմել է 4,745,818 հազար ՀՀ դրամ: Այդ ձեռքբերումից ստացված օգուտը կազմել է 5,637,355 հազար ՀՀ դրամ:

30. ՀԱՇՎԵՏՈՒ ԺԱՄԱՆԱԿԱՇՐՋԱՆԻՑ ՀԵՏՈ ՏԵՂԻ ՈՒՆԵՑԱԾ ԴԵՊԶԻՏ

2018 թ-ի մարտի 2-ին Ընկերությունը միջազգային բանկի հետ ստորագրել է 32,000,000 ԱՄՆ դոլարի վարկային պայմանագիր ֆինանսական միջոցների վերաբերյալ՝ ջերմոցային տնտեսության շինարարության ծրագրային ծախսերը հոգալու համար: Վարկը ենթակա է մարման 12 կիսամյակային վճարումներով՝ Ընկերությանը վարկային գումարների առաջին վճարման ամսաթվից երկու տարի անց: Վարկի տարեկան տոկոսադրույքը LIBOR-ի և 5% մարժայի հանրագումարն է:

2018 թ-ի ապրիլի 26-ին Ընկերությունը միջազգային վարկային կազմակերպության հետ ստորագրել է վարկային պայմանագիր 21,500,000 ԱՄՆ դոլար գումարով վարկային գծի վերաբերյալ՝ ջերմոցային տնտեսության շինարարության ծրագրային ծախսերը հոգալու համար: Վարկը ենթակա է մարման 25 եռամսյակային վճարումներով՝ սկսած 2020 թ-ի հունիսի 10-ից: Վարկի տարեկան տոկոսադրույքը LIBOR-ի և 5%-ի հանրագումարն է:

«ՍՊԱՅԿԱ»

ՍԱՀՄԱՆԱՓԱԿ ՊԱՏԱՍԽԱՆԱՏՎՈՒԹՅԱՍԲ
ԸՆԿԵՐՈՒԹՅՈՒՆ

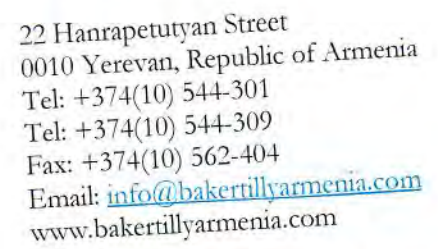
ՀԱՄԱԽԱՐԱՐՎԱԾ ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ
ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԴՐԱՍՈՎ

31 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ 2018թ.

ԵՐԵՎԱՆ 2019

Բովանդակություն

Անկախ աուդիտորի եզրակացություն	3
Համախմբված Շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվություն	7
Համախմբված ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն	8
Համախմբված սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին հաշվետվություն	9
Համախմբված դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվություն	10
Համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ	11

«Քեյքեր Թիլի Արմենիա» ՓԲԸ
Գլխավոր տնօրեն

02586575
«Քեյքեր Թիլի Արմենիա» ՓԲԸ
Գլխավոր տնօրեն

Փ. Գևորգյան

Ատյուրադրական ծառայությունների իրականացման
լիցենզիա թիվ ԱՇ- 054՝ տրված 22 ֆինանսների
և եկամուտների նախարարության կողմից

Կարծիքի հիմքեր

Մենք աուդիտն իրականացրել ենք աուդիտի միջազգային ստանդարտներին (ԱՄՍ) համապատասխան: Այդ ստանդարտներից բխող մեր պատասխանատվությունը լրացուցիչ նկարագրված է մեր եզրակացության «Աուդիտորի պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի համար» բաժնում: Մենք անկախ ենք Խմբից՝ համաձայն Հաշվապահների միջազգային դաշնության պրոֆեսիոնալ հաշվապահների վարքագրի (ՀՄԴ-ի Վարքագիրք) և Հայաստանի Հանրապետությունում կիրարեղի՝ ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի նկատմամբ վարքագծի պահանջների, և մենք կատարել ենք վարքագծի նկատմամբ մեր մյուս պարտականությունները՝ այդ պահանջների համաձայն: Մենք համոզված ենք, որ ձեռք ենք բերել բավականաչափ ու համապատասխան աուդիտորական ապացույցներ՝ մեր կարծիքն արտահայտելու համար:

Ղեկավարության և կառավարման օղակներում ներգրավված անձանց պատասխանատվությունը համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների համար

Խմբի ղեկավարությունը պատասխանատու է ՖՀՄՄ-ների համապատասխան համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների կազմման և ճշմարիտ ներկայացման համար: Այդ նպատակով ղեկավարությունը սահմանում է անհրաժեշտ վերահսկողության համակարգ, որը թույլ է տալիս պատրաստել Խմբի համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններ, որոնք զերծ են խարդախության կամ սխալի արդյունքում էական խեղաթյուրումից:

Համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստելիս, ղեկավարությունը պատասխանատու է Խմբի՝ անընդհատ գործելու հնարավորությունը գնահատելու, անընդհատ գործելուն առնչվող հարցերը բացահայտելու, ինչպես նաև գործունեության անընդհատության ենթադրության վրա հիմնված հաշվառում վարելու համար, քանի դեռ ղեկավարությունը չի նախատեսում լուծարել Խումբը կամ դադարեցնել դրա գործունեությունը, կամ չունի իրատեսական այլընտրանք, բացի նշվածներից:

Կառավարման օղակներում ներգրավված անձինք պատասխանատու են Խմբի համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների կազմման գործընթացը վերահսկելու համար:

Աուդիտորի պատասխանատվությունը համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի համար

Մեր նպատակն է ձեռք բերել ողջամիտ երաշխիքներ՝ խարդախությունների կամ սխալների հետևանքով համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների էական խեղաթյուրումներից զերծ լինելու վերաբերյալ, ինչպես նաև ներկայացնել աուդիտորի եզրակացություն, որը կներառի մեր կարծիքը: Ողջամիտ հավաստիացումը բարձր աստիճանի հավաստիացում է, սակայն այն երաշխիք չի հանդիսանում, որ ԱՄՍ համապատասխան իրականացված աուդիտը միշտ կհայտնաբերի էական խեղաթյուրումներ, երբ այդպիսիք կան: Խեղաթյուրումները կարող են առաջանալ խարդախության կամ սխալի հետևանքով և համարվում են էական, եթե ակնկալվում է, որ դրանք առանձին-առանձին կամ միասին վերցրած կարող են ազդել այս ֆինանսական հաշվետվությունների օգտագործողների՝ դրանց հիման վրա կայացրած տնտեսական որոշումների վրա:

ԱՄՍ-ների համապատասխան իրականացվող աուդիտի շրջանակներում մենք կիրառում ենք մասնագիտական դատողություն և պահպանում ենք մասնագիտական կասկածատվություն ամբողջ աուդիտի ընթացքում: Բացի այդ, մենք.

- Բացահայտում և գնահատում ենք համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններում խարդախության կամ սխալի հետևանքով էական խեղաթյուրման ռիսկերը, նախագծում և իրականացնում ենք այդ ռիսկերին ուղղված աուդիտորական ընթացակարգեր և ձեռք ենք բերում բավականաչափ ու համապատասխան աուդիտորական ապացույցներ՝ մեր կարծիքն արտահայտելու համար: Խարդախության արդյունք հանդիսացող էական խեղաթյուրման չբացահայտման ռիսկն ավելի մեծ է, քան սխալի հետևանքով առաջացած խեղաթյուրման չբացահայտման ռիսկը, քանի որ խարդախությունը կարող է ներառել հանցավոր համաձայնություն, փաստաթղթերի կեղծում, միտումնավոր բացթողումներ, կեղծ հայտարարությունների տրամադրում կամ ներքին վերահսկողության համակարգի չարաշահում:
- Պատկերացում ենք կազմում աուդիտին առնչվող ներքին վերահսկողության վերաբերյալ, որպեսզի մշակենք համապատասխան աուդիտորական ընթացակարգեր, բայց ոչ Հնկերության ներքին վերահսկողության արդյունավետության վերաբերյալ կարծիք արտահայտելու համար:
- Գնահատում ենք կիրառվող հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության պատշաճությունը, ինչպես նաև ղեկավարության կատարած հաշվապահական գնահատումների և համապատասխան բացահայտումների ողջամտությունը:
- Եզրահանգումներ ենք կատարում ղեկավարության կողմից անընդհատության սկզբունքի կիրառման տեղին լինելու վերաբերյալ և ձեռք բերված աուդիտորական ապացույցների հիման վրա հետևություն ենք անում, թե արդյոք առկա է իրադարձությունների կամ հանգամանքների հետ կապված էական անորոշություն, որը կարող է էական կասկած առաջացնել Խմբի անընդհատ գործելու հնարավորության վերաբերյալ: Եթե մենք գալիս ենք եզրահանգման, որ գոյություն ունի էական անորոշություն, մենք պետք է մեր աուդիտորական եզրակացությունում ուշադրություն հրավիրենք համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններում համապատասխան բացահայտումներին, կամ եթե նման բացահայտումները պատշաճ կերպով ներկայացված չեն, մենք պետք է ձևափոխենք կարծիքը: Մեր եզրահանգումները հիմնված են մինչև մեր աուդիտորական եզրակացության ամսաթիվը ձեռք բերված աուդիտորական ապացույցների վրա: Այնուամենայնիվ, աուդիտորը չի կարող երաշխավորել, որ ապագա իրադարձությունները կամ հանգամանքները չեն կարող հանգեցնել նրան, որ Խումբը կորցնի իր անընդհատ գործելու կարողությունը:
- Գնահատում ենք ընդհանուր առմամբ համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների ներկայացումը, կառուցվածքը և բովանդակությունը, ներառյալ բացահայտումները, և արդյոք համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունները ներկայացնում են դրանց հիմքում ընկած գործարքներն ու իրադարձությունները այն ձևով, որն ապահովում է ճշմարիտ ներկայացումը:
- Ձեռք ենք բերում բավականաչափ ու համապատասխան աուդիտորական ապացույցներ Խմբի ֆինանսական տեղեկատվության կամ գործունեության վերաբերյալ՝ ֆինանսական հաշվետվությունների մասին կարծիք արտահայտելու նպատակով: Մենք պատասխանատվություն ենք կրում աուդիտորական աշխատանքների ուղղորդման, վերահսկման ու կատարման համար: Մենք լիովին պատասխանատու ենք մեր աուդիտորական կարծիքի համար:

Այլ հարցերի հետ մեկտեղ, մենք հաղորդակցում ենք կառավարման օղակներում ներգրավված անձանց հետ աուդիտի պլանավորած շրջանակների և ժամկետների, ինչպես նաև աուդիտի ընթացքում հայտնաբերված էական թերացումների վերաբերյալ, որոնք ներառում են աուդիտի ընթացքում մեր կողմից բացահայտված ներքին վերահսկողության կարևոր թերությունները:

Աուդիտոր

Լ. Ղևոնդյան
20.03.2019թ.

**ՀԱՄԱԽՄԲՎԱԾ ՇԱՀՈՒՅԹԻ ԿԱՄ ՎՆԱՍԻ ԵՎ ԱՅԼ ՀԱՄԱՊԱՐՓԱԿ ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ
ԱՐԴՅՈՒՆՔՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ**

31 դեկտեմբերի 2018թ. ավարտված տարվա համար

		(հազար դրամ)	
	Ծանոթագրություն	2018թ.	2017թ.
Հասույթ	7	82,405,787	70,179,199
Վաճառքի ինքնարժեք	8	(51,373,628)	(44,992,176)
Համախառն շահույթ		31,032,159	25,187,023
Իրացման ծախսեր	9	(6,795,643)	(5,383,868)
Վարչական ծախսեր	10	(2,221,443)	(1,613,843)
Այլ եկամուտներ	11	538,701	286,311
Այլ ծախսեր	12	(1,984,624)	(1,235,064)
Գործառնական շահույթ		20,569,150	17,240,559
Ֆինանսական ծախս, զուտ	13	(3,688,263)	(3,870,007)
Դուստր ընկերության ձեռքբերման հետ կապված օգուտ		-	49,229
Շահույթ մինչև հարկումը		16,880,887	13,419,781
Շահութահարկի գծով ծախս	14	(1,515,054)	(362,229)
Զուտ շահույթ		15,365,833	13,057,552
Այլ համապարփակ եկամուտ			
Հիմնական միջոցների վերագնահատումից աճ		-	1,375,165
Հետաձգված հարկային ծախս	14	-	(275,033)
Ընդամենը այլ համապարփակ եկամուտ		-	1,100,132
Ընդամենը համապարփակ եկամուտ		15,365,833	14,157,684

ՀԱՄԱՆՄԲՎԱԾ ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ՎԻՃԱԿԻ ՄԱՍԻՆ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ

31 դեկտեմբերի 2018թ-ի դրությամբ

(հազար դրամ)

	Ծանոթագրություն	2018թ.	2017թ.
Ակտիվներ			
<i>Ոչ ընթացիկ ակտիվներ</i>			
Հիմնական միջոցներ	15	114,259,601	81,823,504
Ոչ նյութական ակտիվներ	16	37,559	24,328
Հետաձգված հարկային ակտիվներ	14	191,683	205,079
Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքեր	20	2,161,690	471,572
Ընդամենը ոչ ընթացիկ ակտիվներ		116,650,533	82,524,483
<i>Ընթացիկ ակտիվներ</i>			
Պաշարներ	17	5,209,402	4,761,364
Կենսաբանական ակտիվներ	18	1,230,148	560,876
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	19	1,325,143	561,234
Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքեր	20	8,593,033	8,364,897
Տրամադրված փոխառություններ	21	-	600,300
Ընդամենը ընթացիկ ակտիվներ		16,357,726	14,848,671
Ընդամենը ակտիվներ		133,008,259	97,373,154
Սեփական կապիտալ և պարտավորություններ			
<i>Սեփական կապիտալ</i>			
Կանոնադրական կապիտալ	22.1	6,194,169	6,194,169
Լրացուցիչ համալրված կապիտալ	22.2	5,637,355	5,637,355
Վերագնահատման պահուստ	22.3	1,144,292	1,144,292
Զբաղիված շահույթ		41,765,270	26,399,437
Ընդամենը սեփական կապիտալ		54,741,086	39,375,253
<i>Ոչ ընթացիկ պարտավորություններ</i>			
Վարկեր և փոխառություններ	23	63,167,619	39,107,188
Պետական շնորհ	24	6,369,666	6,369,666
Հետաձգված հարկային պարտավորություններ	14	271,342	267,680
Ընդամենը ոչ ընթացիկ պարտավորություններ		69,808,627	45,744,534
<i>Ընթացիկ պարտավորություններ</i>			
Վարկեր և փոխառություններ	23	7,091,964	6,088,915
Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր	25	1,310,331	6,053,198
Ընթացիկ հարկային պարտավորություններ		56,251	111,254
Ընդամենը ընթացիկ պարտավորություններ		8,458,546	12,253,367
Ընդամենը սեփական կապիտալ և պարտավորություններ		133,008,259	97,373,154

Դավիթ Ղազարյան
Գլխավոր տնօրեն
20 մարտի 2019թ.Սուրեն Մկրտումյան
Ֆինանսական տնօրեն

ՀԱՄԱՆՍԲՎԱԾ ՄԵՓԱԿԱՆ ԿԱՊԻՏԱԼՈՒՄ ՓՈՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ

31 դեկտեմբերի 2018թ. ավարտված տարվա համար

	Կանոնադրական կապիտալ	Լրացուցիչ համալրված կապիտալ	Վերագնահատ ման պահուստ	Կուտակված շահույթ	Ընդամենը (հազար դրամ)
Մնացորդը առ 1 հունվարի 2017թ.	6,194,169	-	44,160	15,973,140	22,211,469
<i>Համապարփակ եկամուտ</i>					
Տարվա զուտ շահույթ	-	-	-	13,057,552	13,057,552
Այլ համապարփակ եկամուտ	-	-	1,100,132	-	1,100,132
Ընդամենը համապարփակ եկամուտ	-	-	1,100,132	13,057,552	14,157,684
<i>Գործարքներ սեփականատերերի հետ</i>					
Դուստր ընկերության ձեռքբերման հետ կապված օգուտ (6)	-	5,637,355	-	-	5,637,355
Հայտարարված շահաբաժիններ	-	-	-	(2,631,255)	(2,631,255)
Ընդամենը գործարքներ սեփականատերերի հետ	-	5,637,355	-	(2,631,255)	3,006,100
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի 2017թ.	6,194,169	5,637,355	1,144,292	26,399,437	39,375,253
Մնացորդը առ 1 հունվարի 2018թ.	6,194,169	5,637,355	1,144,292	26,399,437	39,375,253
<i>Համապարփակ եկամուտ</i>					
Տարվա զուտ շահույթ	-	-	-	15,365,833	15,365,833
Այլ համապարփակ եկամուտ	-	-	-	-	-
Ընդամենը համապարփակ եկամուտ	-	-	-	15,365,833	15,365,833
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի 2018թ.	6,194,169	5,637,355	1,144,292	41,765,270	54,741,086

ՀԱՄԱՆՄԲՎԱԾ ԴՐԱՄԱԿԱՆ ՄԻՋՈՑՆԵՐԻ ՀՈՍՔԵՐԻ ՄԱՍԻՆ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ

31 դեկտեմբերի 2018թ. ավարտված տարվա համար

	(հազար դրամ)	
	2018	2017
Տարվա զուտ շահույթ	15,365,833	13,057,552
Ճշգրտումներ		
Մաշվածության ծախս	3,234,658	2,228,197
Ամորտիզացիայի ծախս	5,430	3,004
Արժեզրկման պահուստին հատկացում՝ պաշարներ	1,438,943	670,770
Արժեզրկման պահուստին հատկացում՝ առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքեր	84,873	186,829
Հիմնական միջոցների վերագնահատումից վնաս	-	185,514
Գրեղիտորական պարտքերի ներումից եկամուտ	(257,157)	(44,379)
Դուստր ընկերության ձեռքբերումից օգուտ	-	(49,229)
Հիմնական միջոցների վաճառքից եկամուտ	215	(26,829)
Փոխարժեքային տարբերությունից չիրացված վնաս	835,724	1,214,856
Տոկոսային եկամուտ	(3,661)	(1,623)
Տոկոսային ծախս	2,960,634	2,879,843
Շահութահարկի գծով ծախս	1,515,054	362,229
Գործառնական գործունեությունից դրամական միջոցների հոսքեր՝ մինչև շրջանառու կապիտալի փոփոխությունները	25,180,546	20,666,734
Փոփոխություններ՝		
Պաշարներում	(447,995)	(2,289,242)
Կենսաբանական ակտիվներում	(669,273)	(560,875)
Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքերում	(325,741)	(2,129,508)
Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքերում	(4,627,849)	4,775,904
Գործառնական գործունեությունից դրամական միջոցների հոսքեր	19,109,688	20,463,013
Վճարված շահութահարկ	(1,553,000)	(421,002)
Գործառնական գործունեությունից դրամական միջոցների հոսքեր	17,556,688	20,042,010
Ներդրումային գործունեությունից դրամական միջոցների զուտ հոսքեր		
Հիմնական միջոցների ձեռքբերում	(36,251,115)	(22,285,637)
Ոչ նյութական ակտիվների ձեռքբերում	(18,661)	(10,950)
Հիմնական միջոցների վաճառք	2,488	113,479
Դուստր ընկերության ձեռքբերում՝ առանց ձեռք բերված դրամական միջոցների	-	17,597
Փոխառությունների տրամադրում, զուտ	600,300	(1,310,131)
Մտացված տոկոսներ	3,661	1,623
Ներդրումային գործունեությունից դրամական միջոցների զուտ հոսքեր	(35,663,327)	(23,474,019)
Ֆինանսական գործունեությունից դրամական միջոցների զուտ հոսքեր		
Վարկերի և փոխառությունների ստացում, զուտ	22,317,445	9,104,073
Տոկոսների վճարում	(3,425,503)	(2,721,440)
Շահաբաժինների վճարում	-	(2,631,255)
Ֆինանսական գործունեությունից դրամական միջոցների զուտ հոսքեր	18,891,942	3,751,378
Դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների զուտ նվազում	785,303	319,369
Փոխարժեքային տարբերությունների ազդեցությունը դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների վրա	(21,394)	(48,826)
Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները տարեսկզբի դրությամբ	561,234	290,690
Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները տարեվերջի դրությամբ	1,325,143	561,234

1-30 ծանոթագրությունները կազմում են սույն համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների անբաժանելի մասը:

ՀԱՄԱԽՄԲՎԱԾ ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻՆ
ԿԻՑ ԾԱՆՈԹԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ
31 դեկտեմբերի 2018թ. ավարտված տարվա համար

1. ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅԱՆ ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ

Համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունները 31 դեկտեմբերի 2018թ. ավարտված տարվա համար ներառում են «Մպայկա» ՄՊԸ-ի և նրա դուստր ընկերությունների՝ «Մպայկա-Ռուս» ՄՊԸ-ի և «Մպայկա-Ջորջիա» ՄՊԸ-ի, Գրինհաուս ՄՊԸ-ի և Կովկասֆուդ ՄՊԸ-ի (բոլորը միասին հետայսու՝ «Խումբ») ֆինանսական հաշվետվությունները:

«Մպայկա» սահմանափակ պատասխանատվությամբ ընկերությունը հիմնադրվել է 2001թ-ին Հայաստանի Հանրապետության օրենքների ներքո՝ Դավիթ Ղազարյանի կողմից: Ընկերության գրանցման հասցեն է՝ 007 Արշակունյաց պող. 252, Երևան, ՀՀ:

Ընկերության գործունեության հիմնական ուղղություններն են.

- գյուղմթերքի վաճառք/արտահանում
- միջազգային բեռնափոխադրումներ
- բեռնատար ավտոմեքենաների ավտոտեխսպասարկում
- գյուղմթերքի արտադրություն
- գյուղմթերքի մշակում

«Մպայկա-Ռուս» ՄՊԸ-ն հիմնադրվել է 2011թ-ին Ռուսաստանի Դաշնության օրենքների ներքո: Ընկերության իրավաբանական հասցեն է՝ ՌԴ, Բ.Մոսկվա 131309, Մեծ Ֆիլյովսկայա, տուն 16: «Մպայկա Ռուս» ՄՊԸ-ի հիմնական գործունեությունը «Մպայկա» ՄՊԸ-ի վաճառքների կազմակերպումն է ՌԴ-ում՝ սուպերմարկետների ցանցերին:

«Մպայկա-Ջորջիա» ՄՊԸ-ն հիմնադրվել է 2010թ-ին՝ Վրաստանի Հանրապետության օրենքների ներքո: Ընկերության իրավաբանական հասցեն է՝ Վրաստան, ք.Թբիլիսի, Սաբուրթալինի շրջան, գ.Դիգոմի: «Մպայկա-Ջորջիա» ՄՊԸ-ի հիմնական գործունեությունն է Վրաստանի տարածքում պտուղների մթերման ու Ռուսաստան արտահանման կազմակերպումը:

Գրինհաուս ՄՊԸ-ն ձեռք է բերվել «Մպայկա» ՄՊԸ-ի կողմից 2017 թ-ին: Այն հիմնադրվել է 2011թ-ին ՀՀ օրենքների ներքո: Ընկերության գրանցման հասցեն է ՀՀ, ք. Երևան, 0043, Ծերեթեվի փ., 54: Գրինհաուս ՄՊԸ-ի հիմնական գործունեությունը կապված է իրեն պատկանող ջերմոցների հետ, որոնք օգտագործվում են թարմ բանջարեղեն արտադրելու համար:

Կովկասֆուդ ՄՊԸ-ն ձեռք է բերվել «Մպայկա» ՄՊԸ-ի կողմից 2017 թ-ին: Այն հիմնադրվել է 2013թ-ին ՀՀ օրենքների ներքո: Ընկերության գրանցման հասցեն է ՀՀ, ք. Երևան, 0006, Գաբեգին Նժդեհի փ., 56/2: Կովկասֆուդ ՄՊԸ-ն հիմնական գործունեությունը կապված է իրեն պատկանող այգիների հետ, որոնք օգտագործվում են թարմ միրգ ստանալու համար:

2. ՊԱՏՐԱՍՏՄԱՆ ՀԻՄՈՒՆՔՆԵՐ

2.1 Համապատասխանություն

Սույն համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են Հաշվապահական հաշվառման միջազգային ստանդարտների Խորհրդի (ՀՀՄՄԽ) կողմից հրապարակված՝ Ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների (ՖՀՄՍ) համաձայն:

2.2 Չափման հիմունքներ

Սույն համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են սկզբնական արժեքի սկզբունքով, բացառությամբ հողի և շինությունների, բերքատու բույսերի ու չհասունացած բերքատու բույսերի, որոնք գնահատվում են վերագնահատման արժեքով:

2.3 Գործառնական և ներկայացման արժույթ

Հայաստանի Հանրապետության ազգային արժույթը հայկական դրամն է (դրամ), որը Ընկերության գործառնական արժույթն է, որով ներկայացվում են այս համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունները: Դրամով ներկայացված ամբողջ ֆինանսական տեղեկատվությունը կլորացված է մինչև մոտակա հազար միավորը:

2.4 Գնահատումների և դատողությունների կիրառում

Ֆինանսական հաշվետվությունները ՖՀՄՍ պահանջներին համապատասխան պատրաստելու համար ղեկավարությունից պահանջվում է կատարել մի շարք դատողություններ, գնահատումներ և ենթադրություններ, որոնք ազդեցություն ունեն հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության կիրառման, ինչպես նաև ակտիվների, պարտավորությունների, եկամուտների և ծախսերի ներկայացված գումարների վրա: Գնահատումները և վերջիններիս համար հիմք հանդիսացող ենթադրությունները հիմնված են պատմական փորձի և այլ տարբեր գործոնների վրա, որոնք ողջամիտ են համարվում՝ ելնելով այդ պահին առկա գիտելիքներից: Փաստացի արդյունքները կարող են տարբերվել այդ գնահատումներից:

Գնահատումները և վերջիններիս համար հիմք հանդիսացող ենթադրությունները շարունակաբար վերանայվում են: Հաշվապահական գնահատումների վերանայումները ճանաչվում են այն ժամանակաշրջանում, որում կատարվել են և այն ապագա ժամանակաշրջաններում, որոնց վրա կարող են ազդեցություն ունենալ:

Առավել մեծ դատողություն պահանջող և բարդություն ներկայացնող էական ոլորտները կամ այն ոլորտները, որտեղ ենթադրություններն ու գնահատումներն էական են համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների համար, բացահայտված են ստորև.

Հիմնական միջոցների օգտակար ծառայության ժամկետները

Ղեկավարությունը կատարել է հիմնական միջոցների օգտակար ծառայության ժամկետների գնահատում: Ղեկավարության համոզմամբ գնահատված հիմնական միջոցների օգտակար ծառայության ժամկետները էականորեն չեն տարբերվում այդ ակտիվների տնտեսական կյանքից: Եթե հիմնական միջոցների օգտակար ծառայության փաստացի ժամկետները տարբերվեն գնահատումներից, ապա ֆինանսական հաշվետվությունները կարող են էականորեն փոխվել:

Իրական արժեքի չափում

Ընկերության հաշվապահական հաշվառման որոշակի դրույթների և բացահայտումների համար պահանջվում է ֆինանսական ակտիվների ու պարտավորությունների իրական արժեքի չափում:

Ակտիվի կամ պարտավորության իրական արժեքը չափելիս՝ Ընկերությունը հնարավորության սահմաններում օգտագործում է դիտարկելի շուկայական տվյալները: Իրական արժեքները դասակարգվում են ըստ իրական արժեքի հիերարխիայի մակարդակների՝ հիմք ընդունելով գնահատման մեթոդներում օգտագործված ելակետային տվյալները, ինչպես ներկայացված է ստորև՝

- 1-ին մակարդակ. նմանատիպ ակտիվների կամ պարտավորությունների համար ակտիվ շուկաներում գնանշվող գներ (չձգրտված):
- 2-րդ մակարդակ. 1-ին մակարդակում ներառված գնանշվող գներից տարբեր այլ ելակետային տվյալներ, որոնք ակտիվի կամ պարտավորության գծով դիտարկվում են ուղղակիորեն (այսինքն, որպես գներ) կամ անուղղակիորեն (այսինքն, գներից ելնելով):
- 3-րդ մակարդակ. ակտիվի կամ պարտավորության գծով ելակետային տվյալներ, որոնք հիմնված չեն դիտարկելի շուկայական տվյալների վրա (ոչ դիտարկելի ելակետային տվյալներ):

Եթե ակտիվի կամ պարտավորության իրական արժեքը չափելու համար օգտագործվող ելակետային տվյալները կարող են դասակարգվել ըստ իրական արժեքի հիերարխիայի տարբեր մակարդակների, ապա իրական արժեքի չափումը ամբողջությամբ դասվում է հիերարխիայի այն նույն մակարդակին, որին դասվում են այն ամենացածր մակարդակի ելակետային տվյալները, որոնք նշանակալի են ամբողջությամբ վերցված իրական արժեքի չափման համար:

Չափում. անհուսալի ու կասկածելի պարտքերի պահուստ

Ընկերությունը վերանայում է իր առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքերը՝ դրանց վերականգնելիության ապացույցներ հայտնաբերելու համար: Այդպիսի ապացույցը ներառում է հաճախորդի վճարումների հաշվառումը և հաճախորդի ընդհանուր ֆինանսական դիրքը: Եթե առկա են պարտքի չվերականգնման հայտանիշեր, ապա հաշվարկվում է փոխհատուցվող գումարը և ձևավորվում է պահուստ՝ համապատասխան անհուսալի և կասկածելի պարտքերի համար: Պահուստի գումարը արտացոլվում է շահույթում կամ վնասում: Վարկային ռիսկի ուսումնասիրությունը շարունակական գործընթաց է, և պահուստի գնահատման համար կիրառվող մեթոդաբանությունն ու ենթադրությունները պարբերաբար վերանայվում են և համապատասխանաբար ճշգրտվում:

Հնացած և դանդաղ շրջանառելի պաշարների պահուստ

Խումբը ուսումնասիրում է իր պաշարների գրառումները՝ դրանց վաճառելիության և օտարման պահին իրացման գուտ արժեքի վերաբերյալ ապացույցներ գտնելու համար: Հնացած և դանդաղ շրջանառելի պաշարների պահուստը հիմնվում է ղեկավարության նախկին փորձի վրա՝ հաշվի առնելով պաշարների արժեքը, ինչպես նաև պաշարների յուրաքանչյուր դասի խմբաքանակի շարժը և մակարդակը:

Պահուստի գումարը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում: Պաշարների իրացման գուտ արժեքի դիտարկման գործընթացը շարունակական է, և հնացած ու դանդաղ շրջանառելի պաշարների պահուստի գնահատման համար կիրառվող մեթոդաբանությունն ու ենթադրությունները պարբերաբար վերանայվում են և համապատասխանաբար ճշգրտվում:

Շահութահարկ

Շահութահարկի պահուստի որոշման համար նշանակալի դատողություն է պահանջվում: Կան գործարքներ և հաշվարկներ, որոնց համար սովորական գործունեության ընթացքում հարկային պարտավորության վերջնական գումարն անորոշ է: Խումբը ճանաչում է հարկային ստուգումների ակնկալվող խնդիրների առնչությամբ պարտավորությունները՝ հիմնվելով լրացուցիչ հարկերի վճարման պահանջի առաջացման գնահատումների վրա: Այն դեպքում, երբ այդ հարցերի հետ կապված հարկային պարտավորության վերջնական գումարը տարբերվում է սկզբնապես գրանցված գումարներից, այդպիսի տարբերությունները ազդեցություն կունենան եկամտահարկի և հետաձգված հարկի գծով պահուստների վրա՝ այդ որոշումների կայացման ժամանակահատվածում:

3. ՀԱՇՎԱՊԱՀԱԿԱՆ ՀԱՇՎԱՌՄԱՆ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ

Հետևյալ հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունը հետևողաբար կիրառվել է սույն համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններում ներկայացված բոլոր տարիների համար և Խմբի ֆինանսական վիճակի ներկայացման ժամանակ: Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունը հետևողականորեն կիրառվում է Խմբի բոլոր ընկերությունների կողմից:

3.1 Համախմբման հիմքերը

Դուստր ընկերություններն այն կազմակերպություններն են, որոնք վերահսկվում են Խմբի կողմից: Վերահսկողությունն առկա է, երբ Խումբը կարող է դեկլարել կազմակերպության գործունեության ֆինանսական և գործառնական քաղաքականությունը՝ նրա գործունեությունից օգուտ ստանալու համար:

Տարվա ընթացքում ձեռք բերված կամ օտարված դուստր ընկերությունների ֆինանսական հաշվետվություններն ընդգրկված են Համախմբված համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում՝ սկսած վերահսկողության սահմանման ամսաթվից մինչև վերահսկողության դադարեցման ամսաթիվը: Ներխմբային հաշվեկշիռները և ներխմբային գործարքներից չիրացված եկամուտներն ու ծախսերը դուրս են հանվում համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման ժամանակ:

Անհրաժեշտության դեպքում ճշգրտումներ են արվում դուստր ընկերությունների ֆինանսական հաշվետվություններում՝ դրանց քաղաքականությունները Խմբի այլ անդամների կողմից կիրառվող քաղաքականությանը համապատասխանեցնելու համար:

3.2 Հասույթի ճանաչում

Հասույթը սովորական գործունեության ընթացքում տրամադրված ապրանքի և ծառայությունների համար ստացվելիք գումարն է և չափվում է ստացված կամ ստացվելիք հատուցումների իրական արժեքով՝ հանած գեղչերը և վաճառքի հետ կապված հարկերը: Խմբի կողմից ստացված հասույթի ճանաչումը կատարվում է հետևյալ հիմունքով.

Ապրանքի վաճառք

Ապրանքի վաճառքը ճանաչվում է ապրանքի սեփականության հետ կապված էական ռիսկերը և սեփականությունից ստացվող օգուտները հաճախորդին փոխանցելուց հետո, ինչը սովորաբար տեղի է ունենում, երբ Խումբը վաճառում կամ առաքում է ապրանքը հաճախորդին, հաճախորդն ընդունում է ապրանքը, և համապատասխան դեբիտորական պարտքի հավաքագրելիությունը հիմնավորված է:

Ծառայությունների մատուցում

Ծառայությունների վաճառքը ճանաչվում է այն հաշվետու ժամանակաշրջանում, որում ավարտվել է ծառայությունների մատուցումը ըստ առանձին գործարքի, ինչը գնահատվում է որպես փաստացի մատուցված ծառայության և մատուցվող ամբողջ ծառայության հարաբերակցություն:

3.3 Ֆինանսական եկամուտ և ծախս

Ընկերության ֆինանսական եկամուտներն ու ծախսերը կազմված են հետևյալից.

- Տոկոսային եկամուտ
- Տոկոսային ծախս
- Ֆինանսական ակտիվների ու ֆինանսական պարտավորությունների գծով փոխարժեքային տարբերություններից առաջացող զուտ օգուտ կամ վնաս

Տոկոսային եկամուտը կամ ծախսը ճանաչվում է՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը: Որակավորվող ակտիվի ձեռքբերմանը, կառուցմանը կամ արտադրությանը անմիջականորեն վերագրելի փոխառության ծախսումները այդ ակտիվի արժեքի մասն են կազմում (կապիտալացվում են):

3.4 Աշխատակիցների վարձատրություն

Աշխատավարձերը և աշխատողների այլ հատուցումները չափվում են չգեղջված հիմունքով և ծախսագրվում են այն ժամանակաշրջանում, որում համապատասխան ծառայությունը մատուցվել է:

3.5 Արտարժույթով գործարքներ

Արտարժույթով իրականացվող գործարքները փոխարկվում են Ընկերության ֆունկցիոնալ արժույթի գործարքի օրվա դրությամբ՝ Հայաստանի Հանրապետության Կենտրոնական բանկի (ՀՀ ԿԲ) կողմից սահմանված փոխարժեքով:

Հաշվետու ամսաթվի դրությամբ արտարժույթով արտահայտված դրամային ակտիվները և պարտավորությունները փոխարկվում են ֆունկցիոնալ արժույթի այդ օրվա դրությամբ ՀՀ ԿԲ-ի կողմից սահմանված փոխարժեքով: Դրամային հոդվածների գծով արտարժույթով իրականացված գործարքներից շահույթը կամ վնասը հաշվետու տարվա սկզբի դրությամբ ֆունկցիոնալ արժույթով արտահայտված, արդյունավետ տոկոսադրույքով և ժամանակաշրջանի ընթացքում վճարումներով ճշգրտված ամորտիզացված արժեքի և արտարժույթով արտահայտված ու հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջին օրվա դրությամբ գործող փոխարժեքով փոխարկված ամորտիզացված արժեքի տարբերությունն է:

Սկզբնական արժեքով չափվող արտարժույթով արտահայտված ոչ դրամային հոդվածները փոխարկվում են գործարքի օրվա դրությամբ սահմանված փոխարժեքով:

Արտարժույթի փոխարկումից առաջացող տարբերությունները ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում:

3.6 Շահութահարկ

Շահութահարկը բաղկացած է ընթացիկ և հետաձգված հարկերից: Այն ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում, բացառությամբ այն մասի, որը վերաբերում է ուղղակիորեն սեփական կապիտալում կամ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքներում ճանաչված տարրերին:

Ընթացիկ հարկ

Ընթացիկ հարկը տարվա հարկվող շահույթի կամ վնասի գծով վճարման կամ ստացման ենթակա հարկի գումարն է, որը հաշվարկվում է կիրառելով հարկերի այն դրույքները, որոնք ուժի մեջ են եղել կամ ըստ էության ուժի մեջ են եղել հաշվետու ամսաթվի դրությամբ և ներառում է նախորդ տարիների վճարման ենթակա հարկերի գծով կատարված ճշգրտումները:

Ընկերության որոշակի գործունեության հետ կապված եկամուտները կամ կորուստները, ինչպիսիք են միջազգային փոխադրումները, ենթակա են հաստատագրված վճարով հարկման և դուրս է հանվում ընթացիկ հարկի հաշվարկից: Հաստատագրված հարկը հիմնվում է Ընկերության ֆիքսված պարամետրերի վրա, ինչպիսիք են բեռնատարների քանակը, այլ ոչ թե այդպիսի գործունեությունից ստացվող փաստացի եկամուտների կամ վնասների վրա: Հաստատագրված հարկը ճանաչվել է այլ գործառնական ծախսերում:

Հետաձգված հարկ

Հետաձգված հարկը ճանաչվում է ֆինանսական հաշվետվությունների նպատակների համար օգտագործվող ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքների և հարկային նպատակների համար օգտագործվող գումարների միջև ժամանակավոր տարբերությունների գծով: Հետաձգված հարկը չի ճանաչվում ակտիվների և պարտավորությունների սկզբնական ճանաչման հետ կապված ժամանակավոր տարբերությունների համար այն գործարքում, որը չի հանդիսանում ձեռնարկատիրական գործունեության միավորում, և որը ազդեցություն չունի հաշվապահական կամ հարկվող շահույթի կամ վնասի վրա:

Հետաձգված հարկային ակտիվը ճանաչվում է չօգտագործված հարկային վնասների և նվազեցվող ժամանակավոր տարբերությունների գծով այն չափով, որքանով հավանական է, որ հետագայում առկա կլինի հարկվող շահույթ, որի դիմաց դրանք կարող են օգտագործվել: Հետաձգված հարկային ակտիվները վերանայվում են յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ և նվազեցվում են այնքանով, որքանով այլևս հավանական չէ, որ համապատասխան հարկային օգուտը կիրացվի:

Հետաձգված հարկի գումարը չափվում է՝ կիրառելով հարկի այն դրույքները, որոնք ակնկալվում է, որ կկիրառվեն ժամանակավոր տարբերությունների նկատմամբ վերջիններս հակադարձելիս՝ հիմք ընդունելով այն օրենքների դրույթները, որոնք ուժի մեջ են եղել կամ ըստ էության ուժի մեջ են եղել հաշվետու ամսաթվի դրությամբ:

Հետաձգված հարկի չափումն արտացոլում է այն հարկային հետևանքները, որոնք կարող են առաջանալ, եթե Ընկերությունը կիրառի այն մոտեցումը, որով ակնկալվում է վերականգնել կամ մարել իր ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքը հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում:

Հետաձգված հարկային ակտիվները և պարտավորությունները հաշվանցվում են, եթե Ընկերությունն ունի ընթացիկ հարկային ակտիվներն ընթացիկ հարկային պարտավորությունների դիմաց հաշվանցելու իրավաբանորեն ամրագրված իրավունք և հետաձգված հարկային ակտիվներն ու հետաձգված հարկային պարտավորությունները վերաբերում են շահութահարկին, որը գանձվում է նույն հարկային մարմնի կողմից նույն հարկատուից կամ տարբեր հարկատուներից, սակայն Ընկերությունը մտադիր է հարկային պարտավորությունները մարել և հարկային ակտիվներն իրացնել գուտ հիմունքով կամ միաժամանակ իրացնել հարկային ակտիվներն ու մարել հարկային պարտավորությունները:

Ընկերության ընթացիկ և հետաձգված հարկի գումարը որոշելիս հաշվի է առնվում անորոշ որոշակի հարկային դիրքերի ազդեցությունը, ինչպես նաև լրացուցիչ հարկերի, տույժերի և ուշացած վճարումների համար տոկոսների գանձման հնարավորությունը: Ընկերությունը գտնում է, որ

հարկային պարտավորությունների գծով հաշվեգրումները բավարար են բոլոր բաց հարկային տարիների համար՝ հիմք ընդունելով բազմաթիվ գործոնների իր գնահատականը, այդ թվում հարկային օրենսդրության մեկնաբանությունները և նախկին տարիների փորձը:

Այս գնահատականը հիմնված է գնահատումների ու ենթադրությունների վրա և կարող է ներառել մի շարք դատողություններ ապագա իրադարձությունների վերաբերյալ: Հնարավոր է հայտնվի նոր տեղեկատվություն, որը կստիպի Ընկերությանը փոխել իր դիրքորոշումը առկա հարկային պարտավորությունների բավարար լինելու վերաբերյալ: Հարկային պարտավորությունների նման փոփոխությունները աղդեցություն կունենան հարկային ծախսերի վրա այն ժամանակաշրջանում, որում կայացվել է այդպիսի որոշումը:

3.7 Հիմնական միջոցներ

Հիմնական միջոցները հաշվառվում են սկզբնական արժեքով՝ հանած կուտակված մաշվածությունը և արժեզրկումից կորուստները, բացառությամբ հողերի և շենքերի, որոնք հաշվառվում են ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն վերագնահատված արժեքով:

Սկզբնական արժեքը ներառում է ակտիվի ձեռքբերմանն ուղղակի վերագրելի ծախսումները: Մեփական ուժեքով կառուցված ակտիվների սկզբնական արժեքը ներառում է նյութերի արժեքը, ուղղակի աշխատուժի գծով ծախսերը, ակտիվն իր նպատակային օգտագործման համար աշխատանքային վիճակի բերելու հետ անմիջականորեն կապված ցանկացած այլ ծախսումները, ակտիվի ապատեղակայման և քանդման ծախսերը, տեղանքի վերականգնման ծախսերը և փոխառության կապիտալացված ծախսումները: Ձեռքբերված համակարգչային ծրագիրը, որը հանդիսանում է համապատասխան սարքավորման ֆունկցիոնալության անբաժանելի մասը, կապիտալացվում է որպես այդ սարքավորման մաս:

Հողերը և շենքերը ենթակա են վերագնահատման կանոնավոր հիմունքով, այնպես, որ հաշվեկշռային արժեքը էապես չտարբերվի հաշվետու ամսաթվի դրությամբ իրական արժեքների կիրառմամբ որոշված արժեքից: Վերագնահատումը կատարվում է հիմնական միջոցների ողջ դասի համար:

Եթե հիմնական միջոցի (հողի և շինությունների) հաշվեկշռային արժեքը վերագնահատման արդյունքում աճում է, աճը ճանաչվում է որպես այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունք, այնուհետև կրեդիտագրվում է հիմնական միջոցի վերագնահատման պահուստի հաշվին: Մակայն եթե այդ աճը վերականգնում է նույն ակտիվի նախկինում վերագնահատման արդյունքում շահույթում կամ վնասում ճանաչված նվազումը, ապա այն ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում այդ նվազման չափով: Երբ հիմնական միջոցի հաշվեկշռային արժեքը վերագնահատման հետևանքով նվազում է, նվազումը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում այնքանով, որքանով այն գերազանցում է վերագնահատման պահուստի՝ տվյալ ակտիվի նախկինում վերագնահատման արդյունքում առաջացացած մնացորդը, եթե կլինի այդպիսին:

Երբ հիմնական միջոցի միավորը բաղկացած է օգտակար ծառայության տարբեր ժամկետ ունեցող խոշոր բաղկացուցիչներից, այդ բաղկացուցիչները հաշվառվում են որպես հիմնական միջոցների առանձին միավորներ:

Հիմնական միջոցի օտարման կամ դուրսգրման հետևանքով առաջացած օգուտը կամ վնասը որոշվում է վաճառքից հասույթի և ակտիվի հաշվեկշռային արժեքի տարբերությամբ և ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում որպես այլ եկամուտ/ծախս:

Հիմնական միջոցի՝ որպես առանձին ակտիվ հաշվառվող միավորի բաղկացուցիչ փոխարինման ծախսումները ճանաչվում են հիմնական միջոցի հաշվեկշռային արժեքում, եթե հավանական է, որ այդ միավորի հետ կապված ապագա տնտեսական օգուտները կհոսեն դեպի Ընկերություն, իսկ

արժեքը կարող է արժանահավատորեն չափվել: Փոխարինված բաղկացուցչի հաշվեկշռային արժեքը ապաճանաչվում է: Հիմնական միջոցի առօրյա սպասարկման ծախսումները ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում՝ առաջանալուն պես:

Մաշվածություն

Հիմնական միջոցների միավորների մաշվածության հաշվարկը սկսվում է դրանց տեղադրման և շահագործման հանձնելու պահից, իսկ սեփական ուժերով կառուցված ակտիվների դեպքում՝ վերջիններիս կառուցումն ավարտելու և շահագործման հանձնելու պահից: Մաշվածությունը հաշվարկվում է՝ հիմնվելով ակտիվի սկզբնական արժեքի վրա՝ հանած դրա գնահատած մնացորդային արժեքը:

Մաշվածությունը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում՝ կիրառելով գծային մեթոդը հիմնական միջոցների միավորի յուրաքանչյուր մասի օգտակար ծառայության գնահատված ժամկետի ընթացքում, քանի որ այդ մեթոդն առավել ճիշտ է արտացոլում ակտիվի հետ կապված ապագա տնտեսական օգուտների օգտագործման մոդելը, բացառությամբ միջազգային բեռնափոխադրումների համար օգտագործվող փոխադրամիջոցների, որոնց մաշվածությունը ճանաչվում է թողարկված միավորների մեթոդով՝ համաձայն յուրաքանչյուր շահագործված կիլոմետրի: Հողատարածքի գծով մաշվածություն չի հաշվառվում:

Հիմնական միջոցների գնահատված օգտակար ծառայության ժամկետները ներկայացված են ստորև.

Շենքեր	- 50 տարի
Սարքավորումներ	- 5-20 տարի
Այլ փոխադրամիջոցներ	- 10 տարի
Արտադրական և տնտեսական գույք	- 5 տարի

Մաշվածության հաշվարկի մեթոդները, օգտակար ծառայության ժամկետները և մնացորդային արժեքները վերանայվում են յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ և, անհրաժեշտության դեպքում, ճշգրտվում:

3.8 Ոչ նյութական ակտիվներ

Ոչ նյութական ակտիվները, որոնք ձեռք են բերվել Ընկերության կողմից և ունեն օգտակար ծառայության որոշակի ժամկետ, ներկայացված են սկզբնական արժեքով՝ հանած կուտակված ամորտիզացիան և արժեզրկումից կորուստները:

Հետագա ծախսումները կապիտալացվում են միայն այն դեպքում, երբ դրանք մեծացնում են համապատասխան ակտիվի հետ կապված ապագա տնտեսական օգուտները: Բոլոր այլ ծախսումները ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում՝ կատարվելուն պես:

Ամորտիզացիան ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում՝ կիրառելով գծային մեթոդը ոչ նյութական ակտիվների օգտակար ծառայության գնահատված ժամկետների ընթացքում, սկսած դրանց օգտագործման համար մատչելի լինելու ամսաթվից, քանի որ այդ մեթոդն առավել ճիշտ է արտացոլում ակտիվի հետ կապված ապագա տնտեսական օգուտների օգտագործման մոդելը: Ոչ նյութական ակտիվների օգտակար ծառայության գնահատված ժամկետը կազմում է 10 տարի:

Ամորտիզացիայի հաշվարկի մեթոդները, օգտակար ծառայության ժամկետները և մնացորդային արժեքները վերանայվում են յուրաքանչյուր ֆինանսական տարվա ավարտին և, անհրաժեշտության դեպքում, ճշգրտվում:

3.9 Կենսաբանական ակտիվներ

Կենսաբանական ակտիվները չափվում են իրական արժեքով՝ հանած վաճառքի հետ կապված ծախսումները՝ շահույթում կամ վնասում ճանաչված փոփոխությունների հետ մեկտեղ, բացառությամբ նախքան բերքահավաքը, աճեցման/կենսաբանական փոխակերպման փուլում գտնվող գյուղատնտեսական արտադրանքի:

Նախքան բերքահավաքը և աճեցման/կենսաբանական փոխակերպման փուլում գտնվող գյուղատնտեսական արտադրանքը ճանաչվում է ինքնարժեքով, այնուհետև իրական արժեքով՝ հանած բերքահավաքի պահին վաճառքի ծախսերը՝ շահույթում կամ վնասում ճանաչված փոփոխությունների հետ մեկտեղ:

3.10 Պաշարներ

Պաշարները չափվում են սկզբնական արժեքից և իրացման գուտ արժեքից նվազագույնով: Պաշարների սկզբնական արժեքը հաշվարկվում է միջին կշռված արժեքի սկզբունքով և ներառում է պաշարների ձեռքբերման ծախսումները, արտադրական կամ փոխարինման ծախսումները և դրանք ներկա գտնվելու վայր և վիճակի բերելու հետ կապված այլ ծախսումները: Արտադրված պաշարների և անավարտ արտադրանքի դեպքում սկզբնական արժեքը ներառում է արտադրական վերադիր ծախսումների համապատասխան մասը՝ հիմք ընդունելով արտադրական նորմատիվային հզորությունը:

Իրացման գուտ արժեքը սովորական գործունեության ընթացքում վաճառքի գնահատված գինն է՝ հանած համալրման և վաճառքը կազմակերպելու համար ծախսումները:

3.11 Պետական շնորհներ

Պետական շնորհները ճանաչվում են, երբ կա հիմնավորված երաշխիք, որ շնորհները ստացվելու են և բոլոր կից պայմանները կատարվելու են: Երբ շնորհը վերաբերում է ծախսային հոդվածին, այն ճանաչվում է եկամուտ այն ժամանակաշրջանների ընթացքում, որոնցում շնորհը պարբերական հիմունքով անհրաժեշտ է համապատասխանեցնել նախատեսված հատուցվող ծախսերին: Երբ շնորհը վերաբերում է ակտիվներին, այն ճանաչվում է որպես հետաձգված եկամուտ և ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում հաշվառվում է հավասարաչափ գումարներով՝ համապատասխան ակտիվի ակնկալվող օգտակար ծառայության ընթացքում:

3.12 Ֆինանսական գործիքներ

Ֆինանսական ակտիվները և ֆինանսական պարտավորությունները ճանաչվում են, երբ Ընկերությունը դառնում է ֆինանսական գործիքի պայմանագրային կողմ:

Ընկերությունն ապաճանաչում է Ֆինանսական ակտիվը, երբ դրանից ակնկալվող դրամական հոսքերի նկատմամբ պայմանագրային իրավունքները կորցնում են իրենց ուժը, կամ երբ Ընկերությունը փոխանցում է ֆինանսական ակտիվից դրամական հոսքերի ստացման պայմանագրային իրավունքները այնպիսի գործարքում, որում փոխանցվում են ֆինանսական ակտիվի սեփականության հետ կապված, ըստ էության, բոլոր ռիսկերն ու հատուցումները: Փոխանցված ֆինանսական ակտիվի առնչությամբ Ընկերության կողմից ստեղծված կամ պահպանվող շահը ճանաչվում է որպես առանձին ակտիվ կամ պարտավորություն:

Ընկերությունն ապաճանաչում է Ֆինանսական պարտավորությունը, երբ դրա առնչությամբ պայմանագրային պարտավորությունները մարվում են, չեղյալ են ճանաչվում, կամ կորցնում են ուժը:

Ֆինանսական ակտիվները և պարտավորությունները հաշվանցվում են՝ ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ներկայացվելով զուտ գումարով, միայն այն դեպքում, երբ Հնկերությունն ունի ճանաչված գումարները հաշվանցելու իրավաբանորեն ամրագրված իրավունք, ինչպես նաև հաշվարկը զուտ հիմունքով իրականացնելու կամ միաժամանակ ակտիվն իրացնելու և պարտավորությունը մարելու մտադրություն: Հնկերությունն ունի հաշվանցում կատարելու իրավաբանորեն ամրագրված իրավունք, եթե այդ իրավունքը կախված չէ ապագա դեպքերից և իրագործելի է թե՛ բնականոն գործունեության և թե՛ Հնկերության ու բոլոր պայմանագրային կողմերի կողմից պարտականությունների չկատարման, վերջիններիս լուծարման կամ սնանկացման դեպքում:

Ֆինանսական ակտիվներ

Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքեր

Առևտրային դեբիտորական պարտքերը սկզբնապես ճանաչվում են իրական արժեքով, այնուհետև ամորտիզացված արժեքով՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը: Ակտիվի արժեզրկման վերաբերյալ օբյեկտիվ ապացույցների առկայության դեպքում նախատեսվում են համապատասխան պահուստային հաշիվներ անվերադարձելի գնահատված գումարների համար, որոնք ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում: Որպես պահուստ ճանաչված գումարը չափվում է ակտիվի հաշվեկշռային արժեքի և գնահատված ապագա դրամական հոսքերի ներկա արժեքի տարբերությամբ՝ զեղչված սկզբնական ճանաչման ժամանակ սահմանված արդյունավետ տոկոսադրույքով:

Տրամադրված վարկեր

Խմբի կողմից անմիջապես փոխառուին տրամադրվող փոխառությունները դասակարգվում են որպես վարկեր և չափվում ամորտիզացված արժեքով: Վերջինս սահմանվում է որպես վարկերի ձևավորման համար տրված դրամային հատուցման իրական արժեք՝ հիմք ընդունելով այդ վարկերի ձևավորման ամսաթվի դրությամբ շուկայական գները: Բոլոր վարկերը ճանաչվում են փոխառություններին գումարը տրամադրելիս:

Վարկի արժեզրկման պահուստ է սահմանվում, երբ առկա է անկողմնակալ վկայություն, որ Խումբը անկարող կլինի հավաքագրել բոլոր՝ ըստ վարկային սկզբնական պայմանագրային պայմանների վճարման ենթակա գումարները: Պահուստի գումարը հաշվեկշռային արժեքի և փոխհատուցվող գումարի տարբերությունն է, որտեղ փոխհատուցվող գումարը ակնկալվող դրամական հոսքերի ներկա արժեքն է՝ ներառյալ երաշխիքներից և գրավից իրացումից ակնկալվող հոսքերի գումարները՝ զեղչված վարկերի սկզբնական արդյունավետ տոկոսադրույքով:

Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ

Համախմբված դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվության նպատակների համար դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ են համարվում կանխիկ միջոցները և ընթացիկ բանկային հաշիվները:

Ֆինանսական պարտավորություններ

Փոխառություններ

Փոխառությունները սկզբնապես ճանաչվում են իրական արժեքով՝ առանց անմիջապես վերագրելի գործարքային ծախսերի: Սկզբնական ճանաչումից հետո այս ֆինանսական պարտավորությունները չափվում են ամորտիզացված արժեքով՝ արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդի կիրառմամբ: Ստացված հասույթի (առանց գործարքի ծախսերի) և փոխառության մարման կամ փոխհատուցման

գումարների տարբերությունը ճանաչվում է փոխառության ժամկետի ընթացքում՝ փոխառության ծախսերի գծով Խմբի հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության համաձայն:

Առևտրային կրեդիտորական պարտքեր

Առևտրային կրեդիտորական պարտքերը սկզբնապես ճանաչվում են իրական արժեքով, այնուհետև չափվում են ամորտիզացված արժեքով՝ արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդի կիրառմամբ:

3.13 Արժեզրկում

Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների արժեզրկում

Անորոշ օգտակար ծառայության ժամկետ ունեցող ակտիվները չեն ամորտիզացվում և յուրաքանչյուր տարի ենթարկվում են արժեզրկման ստուգման: Մաշվող ակտիվները արժեզրկման համար վերանայվում են, երբ իրադարձությունները և հանգամանքների փոփոխությունները վկայում են այն մասին, որ դրանց հաշվեկշռային արժեքը կարող է չվերականգնվել: Արժեզրկման կորուստը ճանաչվում է այն գումարով, որով ակտիվի հաշվեկշռային արժեքը գերազանցում է փոխհատուցվող գումարը:

Փոխհատուցվող գումարը վաճառքի գույք գնից և օգտագործման արժեքից առավելագույնն է: Եթե ակտիվի կամ դրամաստեղծ միավորի փոխհատուցվող գումարն ավելի փոքր է նրա հաշվեկշռային արժեքից, ապա ակտիվի կամ դրամաստեղծ միավորի հաշվեկշռային արժեքը նվազեցվում է մինչև փոխհատուցվող գումարը: Արժեզրկումից կորուստներն անմիջապես ճանաչվում են որպես ծախս համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ համապատասխան ակտիվը հաշվառվում է վերագնահատված արժեքով, որի դեպքում արժեզրկումից կորուստը դիտվում է որպես վերագնահատումից արժեքի նվազում:

Երբ հետագայում արժեզրկումից կորուստը հակադարձվում է, ապա ակտիվի կամ դրամաստեղծ միավորի հաշվեկշռային արժեքը պետք է ավելացվի մինչև նրա փոխհատուցվող գումարը, բայց այնպես, որ ակտիվի ավելացված հաշվեկշռային արժեքը չգերազանցի այն հաշվեկշռային արժեքը, որը որոշված կլիներ, եթե նախորդ տարիներին այդ ակտիվի կամ դրամաստեղծ միավորի գծով արժեզրկումից կորուստներ ճանաչված չլինեին: Արժեզրկումից կորստի հակադարձումն անմիջապես ճանաչվում է որպես եկամուտ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ համապատասխան ակտիվը հաշվառվում է վերագնահատված արժեքով, որի դեպքում արժեզրկումից կորստի ցանկացած հակադարձում դիտվում է որպես վերագնահատումից արժեքի աճ:

Ֆինանսական ակտիվների արժեզրկում

Յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ ֆինանսական ակտիվները, բացառությամբ այն ֆինանսական ակտիվների՝ չափվող իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով, գնահատվում են արժեզրկման հայտանիշի առկայության համար: Ֆինանսական ակտիվներն արժեզրկված են, եթե առկա է անկողմնակալ վկայություն, որ ֆինանսական ակտիվների սկզբնական ճանաչումից հետո տեղի ունեցած մեկ կամ մի քանի իրադարձություններ ազդել են ակնկալվող դրամական միջոցների հոսքերի վրա:

Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվների գծով արժեզրկման կորուստը հաշվառվում է ակտիվի հաշվեկշռային արժեքի և սկզբնական արդյունավետ տոկոսադրույքով գեղջված դրամական միջոցների ակնկալվող ապագա հոսքերի ներկա արժեքի միջև տարբերությամբ: Բոլոր ֆինանսական ակտիվների համար արժեզրկումից կորուստն ուղղակիորեն նվազեցվում է ֆինանսական ակտիվի հաշվեկշռային արժեքից, բացառությամբ առևտրային

դեբիտորական պարտքերի, որոնց հաշվեկշռային արժեքը նվազեցվում է կասկածելի պարտքի պահուստի միջոցով:

Բացառությամբ վաճառքի համար մատչելի սեփական կապիտալի գործիքների, եթե հետագա ժամանակաշրջանում արժեզրկման կորուստը նվազում է, և նվազումն օբյեկտիվորեն կարելի է վերագրել արժեքի իջեցումից հետո տեղի ունեցած դեպքերին, ապա նախկինում ճանաչված արժեզրկման կորուստը հակադարձվում է՝ ճանաչվելով համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում այն չափով, որ հակադարձումը չհանգեցնի ֆինանսական ակտիվի այնպիսի հաշվեկշռային արժեքի, որը գերազանցի այն ամորտիզացված արժեքը, որը կլինեք, եթե այդ ֆինանսական ակտիվի արժեքի իջեցման հակադարձման ամսաթվի դրությամբ արժեզրկում ճանաչված չլիներ:

3.14 Վարձակալված ակտիվներ

Երբ Ընկերությանն են փոխանցվում վարձակալված ակտիվի սեփականության հետ կապված, ըստ էության, բոլոր ռիսկերն ու հատույցները (ֆինանսական վարձակալություն), ակտիվը համարվում է անմիջականորեն գնված ակտիվ: Սկզբնապես որպես ակտիվ ճանաչված գումարը վարձակալված գույքի իրական արժեքի և վարձակալության ժամկետի ընթացքում վճարվելիք նվազագույն վարձավճարների ներկա արժեքի գումարներից փոքրագույնն է: Համապատասխան վարձակալական պարտավորությունը ներկայացվում է որպես պարտավորություն: Վարձակալության վճարները բաղկացած են երկու բաղադրիչից՝ մայր գումարից և տոկոսավճարներից: Տոկոսավճարների բաղադրիչը արտացոլվում է Համախմբված համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում՝ վարձակալության ժամկետի ընթացքում, և հաշվարկվում է՝ ներկայացնելով վարձակալության պարտավորության հաստատուն մասը: Մայր գումարի բաղադրիչը նվազեցնում է փոխատուին վճարվելիք գումարի հաշվեկշիռը:

Երբ վարձակալված ակտիվի սեփականության հետ կապված, ըստ էության, բոլոր ռիսկերն ու հատույցները չեն փոխանցվում Ընկերությանը (գործառնական վարձակալություն), Վարձակալության պայմանագրով վճարման ենթակա վարձավճարների ընդհանուր գումարը արտացոլվում է Համախմբված համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում՝ կիրառելով գծային մեթոդը վարձակալության ժամկետի ընթացքում: Վարձակալության գծով խթաններից ընդհանուր օգուտը ճանաչվում է որպես վարձավճարների ծախսի նվազեցում վարձակալության ժամկետի ընթացքում՝ գծային մեթոդի կիրառմամբ:

3.15 Պահուստներ

Պահուստը ճանաչվում է, երբ Ընկերությունը՝ որպես անցյալ դեպքերի արդյունք, ունի ընթացիկ իրավական կամ կառուցողական պարտավորություն, որը հնարավոր է արժանահավատորեն գնահատել, և հավանական է, որ այդ պարտավորությունը մարելու նպատակով կպահանջվի տնտեսական օգուտների արտահոսք: Պահուստները որոշվում են ակնկալվող դրամական միջոցների ապագա հոսքերը զեղչելով հարկումից առաջ այն դրությամբ, որն արտացոլում է տվյալ շուկայում փողի ժամանակային արժեքը և այդ պարտավորությանը հատուկ ռիսկերը: Զեղչի ծախսագրումը ճանաչվում է որպես ֆինանսական ծախս:

3.16 Կանոնադրական կապիտալ

Ընկերության կողմից թողարկված բաժնեմասեր, որոնք հաշվառվում են անվանական արժեքով:

3.17 Շահաբաժիններ

Շահաբաժինները ճանաչվում են որպես պարտավորություն՝ դրանց հայտարարման ժամանակաշրջանում:

3.18 Սեզմենտային հաշվետվություններ

Գործառնական սեզմենտը Խմբի այն բաղադրիչն է, որը ներգրավված է ձեռնարկատիրական գործունեություններում, որոնցից այն կարող է վաստակել հասույթներ և կրել ծախսեր՝ ներառյալ Խմբի այլ բաղադրիչների հետ գործառնություններին վերաբերող հասույթները և ծախսերը: Բոլոր գործառնական սեզմենտների գործառնական արդյունքները կանոնավոր կերպով վերանայվում են Ղեկավարության կողմից՝ սեզմենտին միջոցների բաշխման վերաբերյալ որոշում կայացնելու և դրա գործունեության արդյունքները գնահատելու նպատակով:

3.19 Համեմատական տվյալներ

Անհրաժեշտության դեպքում համեմատական տվյալները ճշգրտվում են՝ ընթացիկ տարվա ներկայացման փոփոխություններին համապատասխանելու համար:

4. ՆՈՐ ԵՎ ՎԵՐԱՆԱՅՎԱԾ ՍՏԱՆԴԱՐՏՆԵՐԻ ԸՆԴՈՒՆՈՒՄԸ

Ընթացիկ տարում Ընկերությունն ընդունել է իր գործունեությանը վերաբերող և 2018թ-ի հունվարի 1-ին և դրանից հետո սկսվող տարեկան հաշվետու ժամանակաշրջանների համար կիրառելի բոլոր նոր և վերանայված ստանդարտները և մեկնաբանությունները, որոնք հրապարակվել են Հաշվապահական հաշվառման միջազգային ստանդարտների խորհրդի (ՀՀՄՄԽ) և ՀՀՄՄԽ-ի Մեկնաբանման կոմիտեի (ՄԿ) կողմից: Թեև նոր ստանդարտներն ու մեկնաբանությունները 2018 թ-ին առաջին անգամ են կիրառվում, դրանք էական ազդեցություն չունեն Խմբի տարեկան համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների վրա:

Ստանդարտները և մեկնաբանություններ, որոնք դեռ չեն կիրառվել

Ստորև բերված են ստանդարտներ և մեկնաբանություններ, որոնք թողարկվել են, սակայն դեռ կիրառելի չեն սույն ֆինանսական հաշվետվությունների հաստատման օրվա դրությամբ, և որոնք կկիրառվեն Ընկերության կողմից դրանց ուժի մեջ մտնելու օրվանից սկսած:

ՖՀՄՄ 16 «Վարձակալություն»

ՀՀՄՄԽ-ն հրապարակել է ՖՀՄՄ 16 «Վարձակալություն» վարձակալության հաշվառման նոր ստանդարտը 2016թ. հունվարին: Նոր ստանդարտը զգալիորեն չի փոխում վարձակալության հաշվառումը վարձատուների համար: Սակայն, այն պահանջում է վարձակալներին ճանաչել վարձակալությունների մեծ մասը իրենց հաշվապահական հաշվեկշռում որպես վարձակալության գծով պարտավորություն՝ համապատասխան ակտիվի օգտագործման իրավունքի հետ մեկտեղ:

Վարձակալները պետք է կիրառեն միասնական մոդել բոլոր ճանաչված վարձակալությունների համար, բայց հնարավորություն կունենան չճանաչել կարճաժամկետ վարձակալությունները և ցածր արժեք ունեցող ակտիվների վարձակալությունը: Ընդհանուր առմամբ, շահույթի կամ վնասի ճանաչման կարգը նման է այսօրվա ֆինանսական վարձակալության հաշվառմանը՝ շահույթ կամ վնասում տոկոսային եկամտի և մաշվածության առանձին ճանաչմամբ:

ՖՀՄՍ 16 ուժի մեջ է մտնում 2019 թ.-ի հունվարի 1-ին կամ այդ ամսաթվից հետո սկսվող տարեկան հաշվետու ժամանակաշրջանների համար: Վաղաժամկետ կիրառումը թույլատրելի է, պայմանով, որ հասույթի նոր ստանդարտ ՖՀՄՍ 15-ը կիրառվում է նույն օրը: Ընկերությունը չի նախատեսում ՖՀՄՍ 16 վաղաժամկետ ընդունում և ներկայումս գնահատում է դրա ազդեցությունը:

5. ԳՈՐԾԱՌՆԱԿԱՆ ՍԵՓՄԵՆՏՆԵՐ

Խմբի գործունեությունը հիմնականում բաժանվում է վեց ճյուղի, որոնք Ընկերության հաշվետու սեգմենտներն են: Ստորև ներկայացված է հաշվետու սեգմենտների ամփոփ նկարագրությունը՝

1) Գյուղմթերքի վաճառք / արտահանում

Խումբը Հայաստանում և Վրաստանում իրականացնում է տարատեսակ թարմ մրգերի և բանջարեղենի սեզոնային մթերումներ, ինչպես նաև արտադրում է գյուղատնտեսական մթերք՝ միրգ և բանջարեղեն: Այդ միրգն ու բանջարեղենը պահվում է Ընկերության սառնարանային պահեստներում և հիմնականում արտահանվում է Ռուսաստան: Խումբը նաև կաթանամթերք է գնում ու արտահանում Ռուսաստան: Խումբն ունի մատակարարման պայմանագրեր Ռուսաստանի խոշորագույն մանրածախ առևտրի ցանցերի հետ: Գյուղմթերքը հիմնականում արտահանվում է «Արարատ Ֆրուտ» և «Արարատ Ֆուդ» ապրանքանիշերի ներքո:

Սա Խմբի ամենամեծ սեգմենտն է՝ հասույթի և համախառն շահույթի տեսանկյունից:

2) Միջազգային բեռնափոխադրումներ

Խումբը մատուցում է երրորդ կողմի միջազգային բեռնափոխադրման ծառայություններ՝ հիմնականում Հայաստան ներկրողների համար: Խումբը միջազգային բեռնափոխադրումները իրականացնում է հիմնականում իրեն պատկանող բեռնատարներով, սակայն, անհրաժեշտության դեպքում, ներգրավում է նաև վարձակալած բեռնատարներ: Ընկերությունն ունի ավելի քան 200 Վոլվո և Կոռն մակնիշի բեռնատարներ:

Միջազգային բեռնափոխադրման սեգմենտը մեծապես օժանդակում է գյուղատնտեսական արտադրանքի վաճառքի/արտահանման հիմնական սեգմենտի գործունեությանը: Բացի այդ, այն ապահովում է գործունեության արդյունավետություն՝ ստեղծելով հավելյալ արտաքին եկամուտներ:

3) Գյուղմթերքի արտադրություն

Վերջին տարիների ընթացքում Խումբը շարունակաբար զարգացնում է գյուղմթերքի սեփական արտադրության սեգմենտը (թարմ միրգ ու բանջարեղեն), որը հիմնականում բաղկացած է ջերմոցային տնտեսությունների շահագործումից (հիմնականում թարմ լոլիկ-բանջարեղենի աճեցման համար) և պտղատու ծառերի աճեցումից: Արտադրված միրգն ու բանջարեղենը արտահանվում է Խմբի կողմից, որպես գյուղմթերքի վաճառք/արտահանում իր հիմնական սեգմենտի մի մաս:

2018 թ.-ի ընթացքում Խումբը ավարտին է հասցրել մոտ 30 հեկտար ջերմոցային տարածքների շինարարությունը և սկսել դրանց շահագործումը՝ այսպիսով մեծացնելով Խմբի կողմից շահագործվող ջերմոցային տնտեսության ընդհանուր տարածքը մինչև ավելի քան 55 հեկտար: Ավելին, 2018թ.-ի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ, կառուցման փուլում են գտնվում մոտ 50 հեկտար ջերմոցային տարածքներ, որոնք շահագործման կհանձնվեն 2019 թ.-ի ընթացքում:

2018թ-ի ընթացքում Խումբը ավարտին է հասցրել մոտ 50 հեկտար պտղատու այգիների մշակումը և ծառերի տունկը՝ այսպիսով մեծացնելով պտղատու այգիների ընդհանուր տարածքը մինչև ավելի քան 125 հեկտար (հիմնականում ծիրանենի, կեռասենի, խնձորենի, սալորենի և դեղձենի), որից մոտ 80 հեկտար այգիները 2018թ-ի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ դեռևս չեն հասել բերքատվության փուլին: Բացի այդ, 2018թ-ի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Խումբը սկսել է մոտ 350 հեկտար ինտենսիվ այգետարածքների կառուցում:

2018թ-ի ընթացքում Խումբը ավարտել է մոտ 80 հեկտար բաց դաշտի մշակության տարածքի կառուցումը՝ մեծացնելով բաց դաշտի մշակության ընդհանուր տարածքը մինչև 127 հեկտար (բոդկ, սելս և սխտոր):

4) Բեռնատար մեքենաների ավտոտեխսպասարկում

Ընկերությունը կառուցել է Ավտոտեխսպասարկման կենտրոն բեռնատարների համար, որը Հայաստանում «Վոլվո» բեռնատար մեքենաների պաշտոնական ներկայացուցիչն է: Ավտոտեխսպասարկման կենտրոնը հանձնվել է շահագործման 2016թ-ի դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա ընթացքում: Կենտրոնը սպասարկում է Ընկերությանը պատկանող բեռնատարները, ինչպես նաև երրորդ կողմերին:

5) Մրգի և բանջարեղենի պահածոների արտադրություն և արտահանում

Ընկերությունը կառուցել է մրգի մշակման արտադրամաս, որը նախատեսված է հիմնականում արտահանման ենթակա կոմպոսիտների և հյութերի արտադրության համար:

6) Կապույտ պանրի արտադրություն

2017 թ-ին Խումբը սկսել է կապույտ պանրի գործարանի շինարարություն: Այդ նպատակով նա պետական շնորհի միջոցով ստացել է հողատարածք և ստորագրել վարկային պայմանագիր վարկային կազմակերպության հետ՝ կապույտ պանրի արտադրության համար սարքավորման – արտադրական գծի ձեռքբերումը ֆինանսավորելու նպատակով: 2018 թ-ի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ կապույտ պանրի գործարանը դեռևս շինարարության փուլում է:

Ստորև ներկայացված է յուրաքանչյուր հաշվետու սեզոնն սկսած վերաբերող տեղեկատվությունը: Ընկերության ղեկավարությունը վերահսկում է գործառնական սեզոնների հաշվետվությունները և ռազմավարական որոշումներ կայացնում՝ հիմնվելով գործառնական արդյունքների վրա: Արդյունքների գնահատման համար օգտագործվում է յուրաքանչյուր սեզոնի գործառնական շահույթը, քանի որ ղեկավարությունը վստահ է, որ այդ տեղեկությունը ամենակարևորն է արդյունքների գնահատման գործընթացում:

Տեղեկատվություն՝ հաշվետու սեզոնների վերաբերյալ
2018

(հազար դրամ)

ՀԱՇՎԵՏՈՒ ՄԵԳՄԵՆՏԵՐ

Գյուղերի վաճառք/ արտահանում	Միջազգային բեռնափոխադր ումներ	Գյուղերի արտադրություն	Բեռնատարների սպասարկման կետեր	Պահածոների արտադրություն	Կապույտ պանրի արտադրություն	Ընդամենը հաշվետու սեզոններ	Այլ սեզոններ	Ընդամենը
77,062,456	4,466,372	-	342,762	208,550	-	82,080,140	325,647	82,405,787
-	5,649,066	9,368,480	838,344	-	-	15,855,890	-	15,855,890
77,062,456	10,115,438	9,368,480	1,181,106	208,550	-	97,936,030	325,647	98,261,677
18,103,147	1,598,646	1,610,126	106,388	20,364	-	21,438,671	111,753	21,550,424
30,267,401	11,435,094	75,699,871	974,004	901,643	8,279,975	127,557,988	1,726,804	129,284,792
20,320,331	3,324,559	51,069,786	124,399	90,423	3,164,989	78,094,487	45,288	78,139,775

2017

(հազար դրամ)

ՀԱՇՎԵՏՈՒ ՄԵԳՄԵՆՏԵՐ

Գյուղերի վաճառք/ արտահանում	Միջազգային բեռնափոխադր ումներ	Գյուղերի արտադրություն	Բեռնատարների սպասարկման կետեր	Պահածոների արտադրություն	Կապույտ պանրի արտադրություն	Ընդամենը հաշվետու սեզոններ	Այլ սեզոններ	Ընդամենը
64,981,959	4,258,752	-	350,241	1,418	-	69,592,370	586,829	70,179,199
64,981,959	4,457,515	3,867,854	520,477	-	-	8,845,845	-	8,845,845
64,981,959	8,716,267	3,867,854	870,718	1,418	-	78,438,215	586,829	79,025,044
15,967,303	1,305,970	507,966	65,040	219	-	17,846,498	242,542	18,089,040
27,420,949	12,955,147	45,603,274	1,107,453	1,005,823	3,564,206	91,656,852	1,838,295	93,495,147
21,616,555	4,615,991	28,596,215	119,725	247,016	2,205,520	57,401,022	49,426	57,450,448

Հաշվետու սեզմենտների վերաբերյալ տեղեկատվության համադրումը ՖՀՄՄ-ներին համապատասխան ներկայացված տվյալների հետ:

Հաշվետու սեզմենտների տեղեկատվությունը համադրվում է ՖՀՄՄ-ներին համապատասխան ֆինանսական հաշվետվություններում արտացոլված գումարների հետ հետևյալ հիմունքով.

	2018թ.	(հազար դրամ) 2017թ.
Հասույթ		
Հաշվետու սեզմենտներ	97,936,030	78,438,215
Այլ սեզմենտներ	325,647	586,829
Ներսեզմենտային հասույթի փոխմարում	(15,855,890)	(8,845,845)
Համախմբված հասույթ	82,405,787	70,179,199
Գործառնական շահույթ		
Հաշվետու սեզմենտներ	21,438,671	17,846,498
Այլ սեզմենտներ	111,753	242,542
Զբաղիված գումարներ	(981,275)	(848,481)
Համախմբված գործառնական շահույթ	20,569,149	17,240,559
Ակտիվներ		
Հաշվետու սեզմենտներ	127,557,988	91,656,852
Այլ սեզմենտներ	1,726,804	1,838,295
Զբաղիված գումարներ	3,723,467	3,878,007
Համախմբված ընդամենը ակտիվներ	133,008,259	97,373,154
Պարտավորություններ		
Հաշվետու սեզմենտներ	78,094,487	57,401,022
Այլ սեզմենտներ	45,288	49,426
Զբաղիված գումարներ	127,398	547,453
Համախմբված ընդամենը պարտավորություններ	78,267,173	57,997,901

Հասույթի վերլուծությունը ըստ տարածաշրջանների

	2018թ.	(հազար դրամ) 2017թ.
Ռուսաստանի Դաշնություն	74,337,176	65,634,065
Հայաստանի Հանրապետություն	5,083,331	4,545,134
UAE	2,777,156	-
EU	208,125	-
	82,405,788	70,179,199

6. ԴՈՒՍՏՐ ԸՆԿԵՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՁԵՌՔԵՐՈՒՄ

2017թ-ի դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա ընթացքում Սպայկա ՄՊԸ-ն ձեռք է բերել Գրինհաուս ՄՊԸ-ի և Կովկասֆուդ ՄՊԸ-ի բաժնային կապիտալում 100% մասնակցությունը: Գրինհաուս ՄՊԸ-ն Հայաստանում թարմ բանջարեղենի արտադրության համար օգտագործվող ջերմոցային տնտեսությունների խոշորագույն սեփականատերերից է: Կովկասֆուդ ՄՊԸ-ին են պատկանում հողեր ու այգիներ, և նրա հիմնական գործունեությունը կապված է թարմ մրգի ամեցման ու բերքահավաքի հետ:

Գրինհաուս ՄՊԸ-ի և «Կովկասֆուդ» ՄՊԸ-ի ձեռքբերումը թույլ կտա Խմբին մեծապես ընդլայնել իր ջերմոցային տնտեսության, դրանց շահագործման ու պտղատու ծառերի մշակման ծավալները: Սա Խմբի համար ուղղահայաց աճ է ներկայացնում, որը հնարավորություն կտա Խմբին ընդլայնել ու ավելացնել Ռուսաստան արտահանվող գյուղատնտեսական արտադրանքի ծավալները: Խումբն ակնկալում է, որ ծավալների ընդլայնմամբ պայմանավորված արդյունավետությունը կապահովի իր գործունեության բարձր արդյունավետությունը և շահավետությունը:

Գրինհաուս ՄՊԸ-ի ձեռքբերումը

(հազար դրամ)

Փոխհատուցում

4,745,818

Ձեռք բերված նույնականացվող ակտիվներ և ստանձնած պարտավորություններ

Հիմնական միջոցներ

19,813,673

Ոչ նյութական ակտիվներ

1,338

Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքեր

348,055

Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ

17,194

Փոխառություններ

(9,020,496)

Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր

(776,591)

Ընդամենը ձեռք բերված նույնականացվող գուտ ակտիվներ

10,383,173

Դուստր ձեռնարկության ձեռքբերումից ստացված օգուտ

5,637,355

2017թ-ի ապրիլի 27-ին Սպայկա ՄՊԸ-ն ստորագրել է Գրինհաուս ՄՊԸ-ի 100% բաժնեմասի գնման վերաբերյալ առուվաճառքի պայմանագիր՝ 4,745,817,500 ՀՀ դրամ փոխհատուցման դիմաց: Գրինհաուս ՄՊԸ-ի Վերջնական շահառու սեփականատերն ու վերահսկող կողմը Պրն. Դավիթ Ղազարյանն է, ով Սպայկա ՄՊԸ-ի բաժնետերն է:

Գրինհաուս ՄՊԸ-ի ձեռքբերումը ընդհանուր վերահսկողության գործարք է, և Գրինհաուս ՄՊԸ-ի շահավետ գնման գործարքից օգուտը ճանաչվում է սեփական կապիտալում որպես բաժնետիրոջ կողմից կապիտալ ներդրում՝ հիմք ընդունելով, որ շահույթը վերաբերում է բաժնետերերի հետ գործարքին, որոնք ներկայացված են որպես Ընկերության բաժնետեր:

7. ՀԱՍՈՒՅԹ

	(հազար դրամ)	
	2018թ.	2017թ.
Գյուղերի վաճառքից հասույթ	77,062,456	64,981,959
Միջազգային բեռնափոխադրման ծառայություններից	4,466,372	4,258,752
Ավտոտեխսպասարկման ծառայություններից	342,762	350,241
Պահածոյացված գյուղերի վաճառքից	208,550	1,418
Այլ	325,647	586,829
	82,405,787	70,179,199

Գյուղերի վաճառքը թարմ մրգերի և բանջարեղենի, ինչպես նաև կաթնամթերքի արտահանումն է ուսաստանյան շուկա:

Այլ հասույթը հիմնականում ստացվում է միջնորդավճարներից և այլ ապրանքի վաճառքից:

8. ՎԱՃԱՌՔԻ ԻՆՔՆԱՐԺԵՔ

	(հազար դրամ)	
	2018թ.	2017թ.
Գյուղերի վաճառք	48,271,351	42,320,443
Միջազգային բեռնափոխադրման ծառայություններ	2,628,452	2,281,736
Բեռնատարների տեխսպասարկման ծառայություններ	162,678	172,791
Պահածոյացված գյուղերից	186,786	1,199
Այլ	124,361	216,007
	51,373,628	44,992,176

Վաճառքի ինքնարժեքը ներառում է հետևյալ ծախսերը՝

	(հազար դրամ)	
	2018թ.	2017թ.
Գյուղերի ձեռքբերում	36,015,249	32,757,671
Ծառայությունների ձեռքբերում	5,368,002	5,558,671
Մաքսային վճարներ	2,416,401	2,016,537
Աշխատավարձ և պարգևավճարներ	2,798,322	1,730,734
Վառելանյութի գծով ծախսեր	1,306,514	969,696
Հիմնական միջոցների մաշվածություն	2,112,485	1,299,837
Այլ	1,356,655	659,030
	51,373,628	44,992,176

9. ԻՐԱՑՄԱՆ ԾԱԽՍԵՐ

		(հազար դրամ)
	2018թ.	2017թ.
Տրանսպորտային ծախսեր	3,235,008	2,433,007
Աշխատավարձի գծով ծախսեր	1,344,171	984,367
Միջնորդավճարների գծով ծախսեր	107,460	190,910
Հիմնական միջոցների մաշվածության ծախսեր	679,158	498,202
Հիմնական միջոցների վերանորոգում և սպասարկում	644,455	334,349
Այլ	785,391	943,033
	6,795,643	5,383,868

10. ՎԱՐՉԱԿԱՆ ԾԱԽՍԵՐ

		(հազար դրամ)
	2018թ.	2017թ.
Աշխատավարձ	738,062	561,827
Հիմնական միջոցների մաշվածություն	273,480	264,579
Մասնագիտական և խորհրդատվական ծախսեր	758,425	503,504
Պարտադիր վճարներ	68,185	34,883
Կոմունալ և գրասենյակային ծախսեր	189,641	88,172
Այլ	193,650	160,878
	2,221,443	1,613,843

11. ԱՅԼ ԵԿԱՄՈՒՏՆԵՐ

		(հազար դրամ)
	2018թ.	2017թ.
Փոխհատուցման եկամուտ	126,458	93,671
Կրեդիտորական պարտքի ներումից եկամուտ	257,157	44,379
Այլ եկամուտներ	155,086	148,261
	538,701	286,311

12. ԱՅԼ ԾԱԽՍԵՐ

	2018թ.	(հազար դրամ) 2017թ.
Պաշարների արժեզրկում	1,438,943	670,770
Կրեդիտորական պարտքերի արժեզրկման պահուստ	82,231	186,829
Հիմնական միջոցների վերագնահատումից վնաս (ծանոթ. 15)	-	185,514
Մաշվածություն	169,535	165,529
Այլ ծախսեր	293,915	26,422
	1,984,624	1,235,064

13. ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ԵԿԱՄՈՒՏ/(ԾԱԽՍ)

	2018թ.	(հազար դրամ) 2017թ.
Ֆինանսական եկամուտ		
Տոկոսային եկամուտներ	3,661	1,623
Արտարժույթի փոխարկումից իրացված օգուտ, զուտ	104,434	223,069
	108,095	224,693
Ֆինանսական ծախս		
Արտարժույթի փոխարկումից չիրացված վնաս, զուտ	(835,724)	(1,214,856)
Տոկոսային ծախսեր	(2,960,634)	(2,879,843)
	(3,796,358)	(4,094,699)
Զուտ ֆինանսական ծախս	(3,688,263)	(3,870,007)

14. ՇԱՀՈՒԹԱՀԱՐԿ

Շահույթում կամ վնասում ճանաչված

	2018թ.	(հազար դրամ) 2017թ.
Ընթացիկ հարկ		
Ընթացիկ տարի	(1,227,582)	(480,312)
Փոփոխություններ՝ նախորդ տարիների հաշվարկներում	(270,414)	-
Հետաձգված հարկի գծով եկամուտ	(1,497,996)	(480,312)
Հետաձգված հարկ		
Ժամանակավոր տարբերությունների գոյացում և հակադարձում	(17,058)	118,083
	(17,058)	118,083
Ընդամենը հարկերի գծով ծախս	(1,515,054)	(362,229)

Այլ համապարփակ արդյունքում ճանաչված

	(հազար դրամ)	
	2018թ.	2017թ.
Հիմնական միջոցների վերագնահատում	-	(275,033)
	-	(275,033)

Հետաձգված հարկային ակտիվների և պարտավորությունների շարժ

(հազար դրամ)				
2018թ.	1 հունվարի դրությամբ	Շահույթում կամ վնասում ճանաչված	Այլ համապարփակ արդյունքում ճանաչված	31 դեկտեմբերի դրությամբ
<i>Հետաձգված հարկային ակտիվներ</i>				
Հիմնական միջոցներ	37,103	-	-	37,103
Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքեր	105,593	16,447	-	122,040
Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր	62,383	(29,843)	-	32,540
Ընդամենը հետաձգված հարկային ակտիվներ	205,079	(13,396)	-	191,683
<i>Հետաձգված հարկային պարտավորություններ</i>				
Հիմնական միջոցներ	(267,680)	(3,662)	-	(271,342)
Ընդամենը հետաձգված հարկային պարտավորություններ	(267,680)	(3,662)	-	(271,342)
Զուտ հետաձգված հարկային ակտիվներ	(62,601)	(17,058)	-	(79,659)

(հազար դրամ)				
2017թ.	1 հունվարի դրությամբ	Շահույթում կամ վնասում ճանաչված	Այլ համապարփակ արդյունքում ճանաչված	31 դեկտեմբերի դրությամբ
<i>Հետաձգված հարկային ակտիվներ</i>				
Հիմնական միջոցներ	37,162	(59)	-	37,103
Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքեր	68,227	37,366	-	105,593
Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր	-	62,383	-	62,383
Ընդամենը հետաձգված հարկային ակտիվներ	105,389	99,690	-	205,079
<i>Հետաձգված հարկային պարտավորություններ</i>				
Հիմնական միջոցներ	(11,040)	18,393	(275,033)	(267,680)
Ընդամենը հետաձգված հարկային պարտավորություններ	(11,040)	18,393	(275,033)	(267,680)
Զուտ հետաձգված հարկային ակտիվներ	94,349	118,083	(275,033)	(62,601)

15. ՀԻՄՆԱԿԱՆ ՄԻՋՈՑՆԵՐ

Սկզբնական/վերագնահատված արժեք

2016թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Ձեռքբերում՝ ձեռնարկատիրական
գործունեության միավորման միջոցով
Ավելացումներ
Օտարումներ
Վերագնահատումներ
Փոխանցումներ

2017թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Ավելացումներ
Օտարումներ
Փոխանցումներ

2018թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Մաշվածություն և արժեզրկում

2016թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Ձեռքբերում՝ ձեռնարկատիրական
գործունեության միավորման միջոցով
Տարեկան մաշվածություն
Օտարում

2017թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Տարեկան մաշվածություն
Օտարում

2018թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Զուտ հաշվեկշռային արժեք

2017թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ

2018թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ

(հազար դրամ)

Հոդ և Շենքեր	Մարքավորումներ	Փոխարկամիջոցներ	Տեստական, արտադրական և այլ գույք	Պտղատու բույսեր	Անավարտ շինարարություն	Ընդամենը
16,523,638	2,542,313	14,913,796	253,512	19,500	2,885,021	37,137,780
1,941,232	18,393,157	34,825	97,499	65,963	-	20,532,676
7,336,120	1,232,113	112,549	425,282	-	19,549,239	28,655,303
-	(116,061)	-	-	(3,600)	-	(119,661)
5,798	-	-	-	828,640	355,212	1,189,651
102,211	3,807,343	-	-	-	(3,909,554)	-
25,908,999	25,858,865	15,061,170	776,293	910,503	18,879,918	87,395,748
2,664,593	2,531,491	72,175	296,795	-	30,439,015	36,004,069
-	(205)	(3,000)	(2,372)	-	-	(5,577)
151,632	13,448,997	-	125	-	(13,600,754)	-
28,725,224	41,839,148	15,130,345	1,070,841	910,503	35,718,179	123,394,240
272,632	511,639	2,136,739	84,356	313	-	3,005,679
14,626	155,877	7,074	33,833	3,847	-	215,257
319,218	1,195,900	753,029	90,459	22,313	-	2,380,919
-	(29,411)	-	-	(199)	-	(29,610)
606,476	1,834,005	2,896,842	208,648	26,274	-	5,572,245
351,967	2,102,399	932,007	119,226	59,601	-	3,565,200
-	(95)	(2,686)	(25)	-	-	(2,806)
958,443	3,936,309	3,826,163	327,849	85,875	-	9,134,639
25,302,523	24,024,860	12,164,328	567,645	884,229	18,879,918	81,823,504
27,766,781	37,902,839	11,304,182	742,992	824,628	35,718,179	114,259,601

Վարկային պայմանագրերի շրջանակներում 2018թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Ընկերության՝ վարկերի և փոխառությունների համար որպես ապահովում գրավադրված հիմնական միջոցների հաշվեկշռային արժեքը կազմել է 77,798,430 հազար ՀՀ դրամ (2017թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 62,375,940 հազար ՀՀ դրամ):

2018թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա ընթացքում հողի ու շինությունների ավելացումները հիմնականում ներառում են գյուղատնտեսական հողի ձեռքբերումը՝ հիմնականում ինտենսիվ այգիների մշակության և բաց դաշտի մրգերի ու բանջարեղենի աճեցման, ինչպես նաև գոյություն ունեցող շինությունների վրա կապիտալ ծախսումների համար (2017թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա ընթացքում հողի ու շինությունների ավելացումները ներառում էին պետական շնորհի միջոցով Ընկերությանը տրամադրված հողատարժքը /տես՝ ծանոթ. 24/ և այլ ձեռք բերված գյուղատնտեսական նշանակության հողերը):

2018թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա ընթացքում հիմնական միջոցների փոխանցումներին է վերաբերում հիմնականում մոտ 30 հեկտար ջերմոցային տնտեսությունը, որն ավարտին է հասցվել և շահագործման հանձնվել տարվա ընթացքում (2017թ.-ի դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա ընթացքում հիմնական միջոցների փոխանցումներին է վերաբերում հիմնականում մոտ 5.3 հեկտար ջերմոցային տնտեսությունը Արտաշատի տարածքում, որն ավարտին է հասցվել և շահագործման հանձնվել 2017 թ-ի ընթացքում):

2018թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա ընթացքում անավարտ հիմնական միջոցների ավելացումները ներառում են 1,153,213 ՀՀ դրամ կազմող կապիտալացված տոկոսները:

2018թ-ի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ անավարտ ակտիվներն են հիմնականում մոտ 50 հեկտար ջերմոցային տնտեսությունը, պանրի գործարանի շինարարությունն ու սարքավորումը, ավելի քան 300 հեկտար պտղատու այգիների աճեցումը և մոտ 80 հեկտար նորատունկ պտղատու այգիները, որոնք դեռևս բերքատվության փուլում չեն (2017թ-ի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ անավարտ ակտիվներն էին հիմնականում 20 հեկտար ջերմոցային տնտեսության, պանրի գործարանի անավարտ շինարարությունը, 30 հեկտար նորատունկ պտղատու ծառերը և 47 հեկտար բաց դաշտում բողկի մշակման համար ոռոգման համակարգը):

2018թ-ի հոկտեմբերի 4-ին Ընկերությունը ստորագրել է պայմանագիր «Վոլվո Թրաք Քորփորեյշն»-ի հետ՝ 100 Volvo FH բեռնատարների և 100 Schmitz սառնարանային կիսակցորդների (թրեյլեր) գնման համար: Պայմանագրի համաձայն՝ բեռնատարների առաքումը կսկսվի միայն պայմանագրային գնի 15 տոկոս կանխավճարի երկփուլ ամբողջական վճարումից հետո՝ 1%-ը պայմանագիրը կնքելուն պես, և 14%-ը՝ հետագայում: 2018թ-ի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Ընկերությունը կատարել է կանխավճարի միայն առաջին փուլի վճարումը (տես՝ ծանոթագրություն 30):

Հիմնական միջոցների մաշվածության ծախսը բաշխվել է հետևյալ կերպ.

	<i>(հազար դրամ)</i>	
	2018թ.	2017թ.
Վաճառքի ինքնարժեք	2,112,485	1,299,837
Իրացման ծախսեր	679,158	498,202
Վարչական ծախսեր	273,480	264,579
Այլ ծախսեր	169,535	165,529
Կենսաբանական ակտիվներ	330,542	152,772
	3,565,200	2,380,919

Հիմնական միջոցների վերագնահատում

2017 թ-ի ընթացքում իրականացված վերագնահատումը ներկայացնում է վերագնահատումից ստացված 1,375,165 հազար ՀՀ դրամ օգուտների (հող և շինություններ, բերքատու բույսեր ու չհասունացած բերքատու բույսեր) և 185,514 հազար ՀՀ դրամ վերագնահատումից վնասի (անավարտ ակտիվներին վերաբերող) հանրագումարը:

Հիմնական միջոցների իրական արժեքը դասվել է իրական արժեքի հիերարխիայի 3-րդ մակարդակին՝ հիմք ընդունելով գնահատման մեթոդի համար օգտագործված ելակետային տվյալները:

Ձեռք բերման պահին դուստր ընկերության բերքատու բույսերի ու չհասունացած բերքատու բույսերի իրական արժեքը և հողային տարածքների ու շինությունների և բույսերի (ջերմոցների) իրական արժեքները որոշվել են՝ հիմնվելով անկախ լիցենզավորված գնահատող «Ալտա Վիպ» ՄՊԸ-ի կողմից իրականացված գնահատման արդյունքների վրա: Բացառությամբ հողի, բերքատու բույսերի ու չհասունացած բերքատու բույսերի (որոնց արժեքը գնահատվել է համեմատական մեթոդի կիրառմամբ՝ հիմնվելով շուկայում վերջերս տեղի ունեցած գործարքների վրա, Հայաստանի Հանրապետությունում նմանատիպ անշարժ գույքի առուվաճառքի, ինչպես նաև վարձակալության շուկան չունի զարգացվածության բավարար մակարդակ և չի ապահովում համադրելի հիմնական միջոցների վաճառքի և վարձակալության բավարար ծավալ, ինչպես նաև բավարար քանակի արժանահավատ տեղեկատվություն՝ շուկայական արժեքների հիման վրա գույքի գնահատման համար:

Այդ պատճառով շինությունների և բույսերի (ջերմոցների) իրական արժեքը որոշվել է՝ օգտագործելով մաշեցված փոխարինման արժեքը: Գնահատման այս մեթոդը հաշվի է առնում հիմնական միջոցի վերարտադրման արժեքը՝ մաշվածության գծով ճշգրտմամբ: Մաշվածության համար ճշգրտում կատարելիս հաշվի է առնվում ակտիվի տարիքը՝ օգտակար ծառայության և մնացորդային արժեքի առումով: Մաշեցված փոխարինման արժեքը գնահատվել է՝ հիմնվելով նմանատիպ հիմնական միջոցների վերաբերյալ տեղեկատվության վերլուծության, վիճակագրական տվյալների և Հայաստանյան ու միջազգային շուկաների մասին հրապարակումների վրա:

16. ՈՉ ՆՅՈՒԹԱԿԱՆ ԱԿՏԻՎՆԵՐ

	(հազար դրամ)		
	Համակարգչային ծրագրեր	Ապրանքային նշաններ	Ընդամենը
Սկզբնական արժեք			
2016թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	25,946	1,861	27,807
Ձեռքբերում՝ ձեռնարկատիրական գործունեության միավորման միջոցով	1,610	-	1,610
Ավելացումներ	10,950	-	10,950
2017թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	38,506	1,861	40,367
Ավելացումներ	18,534	127	18,661
2018թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	57,040	1,988	59,028
Կուտակված ամորտիզացիա			
2016թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	11,703	1,059	12,762
Ձեռքբերում՝ ձեռնարկատիրական գործունեության միավորման միջոցով	273	-	273

Տարեկան ամփոփագիա	2,818	186	3,004
2017թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	14,794	1,245	16,039
Տարեկան ամփոփագիա	5,243	187	5,430
2018թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	20,037	1,432	21,469
Զուտ հաշվեկշռային արժեք			
2017թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	23,712	616	24,328
2018թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	37,003	556	37,559

Ապրանքային նշանները ներառում են "Արարատ Ֆուդ", "Արարատ Ֆրուիթ" և "Մպայկա Պլաստիկ" ապրանքանիշերը:

17. ՊԱՇԱՐՆԵՐ

	2018թ.	2017թ.
Գյուղատնտեսական արտադրանք	2,735,413	3,349,267
Հումք և նյութեր	2,035,362	1,155,168
Պատրաստի արտադրանք	438,627	256,929
	5,209,402	4,761,364

Գյուղատնտեսական արտադրանքում հիմնականում ներառված են կաթնամթերքը, թարմ միրգն ու բանջարեղենը: Պատրաստի արտադրանքը հիմնականում Հնկերության կողմից արտադրված մրգային կոմպոտներն են:

2018 թ-ին պաշարները կրճատվել են 1,438,943 հազար ՀՀ դրամի չափով (2017 թ-ին՝ 670,770 հազար ՀՀ դրամի չափով)՝ մինչև իրացվելիության զուտ արժեք արժեզրկման արդյունքում: Այդպիսի արժեզրկման կորուստները ծախսագրվել են «Այլ ծախսեր» հոդվածով:

18. ԿԵՆՍԱԲԱՆԱԿԱՆ ԱԿՏԻՎՆԵՐ

	2018	2017
Չհատունացած բերքատու բույսերի վրա աճող մթերքը	1,230,148	560,876
	1,230,148	560,876

Կենսաբանական ակտիվները հաշվառվում են ինքնարժեքով: 2018 թ-ի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ կենսաբանական ակտիվ էր լուիկ տեսակի բույսերի վրա աճող մթերքը:

Հաշվեկշռային արժեքների համադրումը ներկայացված է ստորև.

	2018	2017
Հունվարի 1-ի դրությամբ	560,876	-
Գյուղմթերքի ինքնարժեքը	8,427,626	3,920,764
Գյուղմթերքի իրական արժեքից օգուտը բերքահավաքին (տես ստորև)	1,610,126	507,966
Պաշարներում հաշվառված բերքը	(9,368,480)	(3,867,854)

Դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ

1,230,148	560,876
------------------	----------------

Իրական արժեքներ

Բերքահավաքի ժամանակ գյուղատնտեսական մթերքի իրական արժեքի չափումը դասակարգվել է որպես երկրորդ մակարդակի իրական արժեք՝ հիմնվելով շուկայում վաճառքի դիտարկելի տվյալների վրա:

	(հազար դրամ)	
	2018	2017
Բերքահավաքին գյուղմթերքի իրական արժեքը՝ հանած վաճառքի ինքնարժեքը	9,368,480	3,867,854
Մթերած գյուղատնտեսական արտադրանքի ինքնարժեքը	(7,758,354)	(3,359,888)
Կենսաբանական ակտիվների իրական արժեքից օգուտը	1,610,126	507,966

19. ԴՐԱՄԱԿԱՆ ՄԻՋՈՑՆԵՐ ԵՎ ԴՐԱՆՑ ՀԱՄԱՐԺԵՔՆԵՐ

	(հազար դրամ)	
	2018թ.	2017թ.
Դրամական միջոցներ դրամարկղում	272,920	178,419
Ընթացիկ բանկային հաշիվներ	1,052,223	382,815
	1,325,143	561,234

20. ԱՌԵՎՏՐԱՅԻՆ ԵՎ ԱՅԼ ԴԵԲԻՏՈՐԱԿԱՆ ՊԱՐՏՔԵՐ

	(հազար դրամ)	
	2018թ.	2017թ.
Առևտրային դեբիտորական պարտքեր	5,172,169	4,691,955
Տրված կանխավճարներ	3,898,255	2,655,329
Դեբիտորական պարտքեր բյուջեի գծով	2,135,336	1,789,846
Դեբիտորական պարտքեր աշխատակիցների գծով	159,165	168,134
Այլ դեբիտորական պարտքեր	-	59,176
	11,364,925	9,364,439
Արժեզրկման պահուստ	(610,202)	(527,971)
	10,754,723	8,836,469
Ոչ ընթացիկ	2,161,690	471,572
Ընթացիկ	8,593,033	8,364,897
	10,754,723	8,836,469

Ոչ ընթացիկ առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքերը ներառում են հիմնական միջոցների ձեռքբերման գծով տրված կանխավճարները:

Առևտրային դեբիտորական պարտքերի գծով տոկոսներ չեն հաշվարկվում, և դրանք հիմնականում ունեն մինչև 30 օր ժամկետայնություն:

Ընկերությունը ֆակտորինգի գծով բանկերին է փոխանցել առևտրային դեբիտորական պարտքեր՝ դրամական միջոցների դիմաց: Այդ դեբիտորական պարտքերը չեն ապաճանաչվել Ընկերության համախմբված ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում, որովհետև Ընկերությանն են վերապահվել տվյալ դեբիտորական պարտքերի գծով հիմնական ռիսկերն ու իրավունքները, նախ և առաջ, վարկային ռիսկը: Ֆակտորինգի գծով ստացված միջոցները հաշվառվել են որպես ապահովված բանկային վարկեր:

Բյուջեի գծով դեբիտորական պարտքերը հիմնականում ներառում են փոխհատուցման ենթակա ԱԱՀ-ի գումարները: Ղեկավարությունը հավատացած է, որ պետական բյուջեի գծով դեբիտորական պարտքերն ամբողջովին ենթակա են վերականգնման:

Արժեզրկման կորուստների պահուստի շարժը ներկայացված է ստորև.

	2018թ.	2017թ.
Հունվարի 1-ի դրությամբ	527,971	341,142
Արժեզրկման համար տարեկան հատկացումները	82,231	186,829
Դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	610,202	527,971

21. ՏՐԱՄԱԴՐՎԱԾ ՓՈԽԱՌՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԳԾՈՎ

	2018թ.	2017թ.
Փոխկապակցված անձանց տրամադրված փոխառություններ (Ծան. 29)	-	600,300
	-	600,300

Փոխկապակցված անձանց տրամադրված փոխառությունները անտոկոս են և ենթակա են վճարման ըստ պահանջի:

22. ԿԱՊԻՏԱԼ ԵՎ ՊԱՀՈՒՍՏՆԵՐ

22.1 Կանոնադրական կապիտալ

	2018թ.	2017թ.
Թողարկված և վճարված հասարակ բաժնետոմսեր	6,194,169	6,194,169
	6,194,169	6,194,169

2018թ.-ի և 2017թ.-ի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Ընկերության կանոնադրական կապիտալը կազմել է 6,194,169 հազար ՀՀ դրամ:

2018թ.-ի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ընկերության 100% բաժնետերերն է Դավիթ Ղազարյանը (2017թ.-ի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ Դավիթ Ղազարյանը՝ 51%, և Ռոզա Ստեփանյանը՝ 49%): 2018 թ.-ի օգոստոսի 31-ին Դավիթ Ղազարյանը ձեռք է բերել Ռոզա Ստեփանյանից Սպայկա ՄՊԸ-ի 49% բաժնեմասը:

22.2 Լրացուցիչ վճարված կապիտալ

2017թ.-ի դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա ընթացքում Ընկերությունը ձեռք է բերել Գրինհաուս ՄՊԸ-ի 100% բաժնեմասը, ինչից ունեցել է 5,637,355 հազար ՀՀ դրամի օգուտ (ծանոթագրություն 6): Գրինհաուս ՄՊԸ-ի ձեռքբերումը ընդհանուր վերահսկողության գործարք է, և Գրինհաուս ՄՊԸ-ի շահավետ գնման գործարքից օգուտը ճանաչվում է սեփական կապիտալում որպես բաժնետիրոջ կողմից կապիտալ ներդրում՝ հիմք ընդունելով, որ շահույթը վերաբերում է բաժնետերերի հետ գործարքին, որոնք ներկայացված են որպես Ընկերության բաժնետեր:

22.3 Վերագնահատման պահուստ

Վերագնահատման պահուստը արտացոլում է հողերի վերագնահատումից առաջացած իրական արժեքի աճի և համապատասխան հետաձգված հարկային պարտավորության գուտ գումարը, ինչպես նաև վերագնահատումից առաջացած նվազման գումարը՝ այնքանով, որքանով այդ նվազումը գերազանցում է պահուստում այդ նույն ակտիվի գծով նախկին վերագնահատմանը վերաբերող մնացորդը, եթե լինի այդպիսին:

22.4 Շահաբաժիններ

ՀՀ օրենսդրության համաձայն՝ Ընկերության բաշխման ենթակա պահուստները սահմանափակվում են Ընկերության ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների համաձայն պատրաստված ֆինանսական հաշվետվություններում արտացոլված չբաշխված շահույթի չափով:

2018թ.-ի դեկտեմբերի 31-ի ավարտված տարվա ընթացքում Ընկերությունը շահաբաժիններ չի հայտարարել: 2017թ.-ի ընթացքում Ընկերությունը հայտարարել և վճարել է 2,631,255 հազար դրամ ընդհանուր գումարով շահաբաժիններ:

23. ՎԱՐԿԵՐ ԵՎ ՓՈԽԱՌՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

	2018թ.	(հազար դրամ) 2017թ.
Ոչ ընթացիկ		
Վարկեր և փոխառություններ	63,167,619	39,107,188
	63,167,619	39,107,188
Ընթացիկ		
Երկարաժամկետ վարկերի և փոխառությունների կարճաժամկետ մաս	7,091,964	6,088,915
	7,091,964	6,088,915
Ընդամենը վարկեր և փոխառություններ	70,259,583	45,196,103

Վարկերի պայմաններն ու ժամկետները ներկայացված են ստորև.

(հազար դրամ)

	Արժույթ	Մարման տարի	Անվանական տոկոսադրույք	2018թ.	2017թ.
Ապահովված բանկային վարկ	USD	2024	6.25%	702,444	798,616
Ապահովված բանկային վարկ-վարկային գիծ	USD	2024	7.5%	6,303,179	4,781,004
Ապահովված բանկային վարկ	EUR	2024	5.5%	2,737,252	-
Ապահովված բանկային վարկ	AMD	2019	13.0%	-	111
Ապահովված բանկային վարկ	AMD	2019	14.0%	117,849	111,366
Ապահովված բանկային վարկ	AMD	2020	14.0%	4,564	7,244
Ապահովված բանկային վարկ-վարկային գիծ	EUR	2022	7.0%	3,816,243	4,243,842
Ապահովված բանկային վարկ-վարկային գիծ	USD	2022	7.0%	4,978,623	5,525,520
Ապահովված բանկային վարկ-վարկային գիծ	RUB	2022	12.0%	2,008,325	-
Ապահովված բանկային վարկ	USD	2024	8.00%	1,237,007	1,467,149
Ապահովված բանկային վարկ	EUR	2023	EURIBOR+1.95	1,165,247	157,680
Ապահովված բանկային վարկ	EUR	2024	2.20%	7,567,508	7,531,364
Ապահովված բանկային վարկ	USD	2024	6.25%	713,351	811,011
Ապահովված բանկային վարկ	USD	2024	6.25%	107,090	127,625
Ապահովված բանկային վարկ	USD	2024	6.50%	58,151	72,711
Ապահովված բանկային վարկ	USD	2024	7.50%	1,454,703	1,733,476
Ապահովված բանկային վարկ	USD	2026	7.25%	-	3,298,611
Ապահովված բանկային վարկ	USD	2026	8.50%	-	4,142,164
Ապահովված բանկային վարկ	EUR	2026	EURIBOR+7%	-	961,627
Ապահովված բանկային վարկ	USD	2020	9.50%	232,667	232,775
Ապահովված բանկային վարկ	AMD	2022	10%	299,618	351,726
Ապահովված բանկային վարկ	EUR	2024	EURIBOR+2.90%	3,238,127	3,942,621
Ապահովված այլ վարկ	USD	2018	7.50%	-	77,866
Ապահովված այլ վարկ	USD	2018	7.50%	-	15,173
Ապահովված այլ վարկ	USD	2021	5.0%	1,063,878	1,490,729
Ապահովված այլ վարկ	USD	2021	5.50%	2,271,797	3,032,223
Ֆինանսական վարձակալություն	AMD	2022	2%	33,919	34,853
Ապահովված այլ վարկ	EUR	2019	7.50%	22,709	98,496
Ապահովված այլ վարկ	EUR	2019	7.50%	71,036	148,520
Ապահովված բանկային վարկ	USD	2026	6 month LIBOR+5%	15,708,975	-
Ապահովված բանկային վարկ	USD	2026	3 month LIBOR+5%	10,423,384	-
Ապահովված բանկային վարկ	EUR	2023	EURIBOR+2.40%	2,856,253	-
Ապահովված բանկային վարկ	AMD	2019	9.00%	1,065,684	-
				70,259,583	45,196,103

2018թ-ի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Խմբի չօգտագործված/հասանելի վարկերի և վարկային գծերի ընդհանուր գումարը կազմել է համապատասխանաբար 2.9 և 7.8 մլրդ ՀՀ դրամ:

2018թ-ի հոկտեմբերի 4-ին Ընկերությունը ստորագրել է պայմանագիր՝ 100 Volvo FH բեռնատարների և 100 Schmitz սառնարանային կիսակցորդների գնման համար, որոնք 2018թ-ի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ առաքված չեն եղել: Պայմանագրի համաձայն՝ պայմանագրային գնի 85 տոկոսի վճարումը ֆինանսավորվելու է 12 միլիոն Եվրո վարկային միջոցներով, որն Ընկերության կողմից մարվելու է 5 տարվա ընթացքում՝ 10 հավասարաչափ կիսամյակային

վճարումներով, որոնցից առաջինը կատարվելու է առաքման պահից 6 ամիս անց: Վարկի տոկոսադրույքը կազմելու է 1,5% տարեկան:

Գրավ

Վարկերն ու փոխառությունները ապահովված են հետևյալ գրավներով՝

- Անշարժ գույք (Ծան. 15)
- Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքեր (Ծան. 20)
- Ընթացիկ բանկային հաշիվների շրջանառություն
- Մասնակցի՝ Դավիթ Ղազարյանի, անձնական երաշխավորություն:

24. ՊԵՏԱԿԱՆ ՇՆՈՐՀՆԵՐ

2017թ-ի դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա ընթացքում Խումբը պետական շնորհի միջոցով Երևանի քաղաքապետարանից ստացել է **6,053,198** հազար ՀՀ դրամ իրական արժեքով 76.4 հեկտար հողատարածք՝ պայմանով, որ մինչև 2020թ-ը նա այդտեղ կկառուցի կապույտ պանրի գործարան և ջերմոցային տնտեսություն: Խումբն արդեն սկսել է շինարարությունը, և դեկլարությունը վստահ է, որ շնորհի պայմաններն ամբողջությամբ կկատարվեն:

25. ԱՌԵՎՏՐԱՅԻՆ ԵՎ ԱՅԼ ԿՐԵԴԻՏՈՐԱԿԱՆ ՊԱՐՏՔԵՐ

	2018թ.	2017թ.
Առևտրային կրեդիտորական պարտքեր	814,256	5,026,388
Ստացված կանխավճարներ	116,301	402,229
Կրեդիտորական պարտքեր աշխատավարձի գծով	159,689	140,247
Կրեդիտորական պարտքեր բաժնետերերի գծով	-	96,260
Կրեդիտորական պարտքեր բյուջեի գծով	20,134	63,025
Հաշվեգրված ծախսերի պահուստ	162,699	311,914
Այլ կրեդիտորական պարտքեր	37,252	13,135
	1,310,331	6,053,198

26. ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ԳՈՐԾԻՔՆԵՐ ԵՎ ՌԻՍԿԵՐԻ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒՄ

Ֆինանսական ռիսկերի գործոններ

Ֆինանսական գործիքներն օգտագործելիս Ընկերությունը ենթարկվում է հետևյալ ռիսկերին.

- Պարտքային ռիսկ
- Իրացվելիության ռիսկ
- Շուկայական ռիսկ

Ղեկավարությունը պատասխանատվություն է կրում Ընկերության ռիսկերի կառավարման համակարգի մշակման և վերահսկողության համար:

Խմբի ռիսկերի կառավարման քաղաքականության նպատակն է բացահայտել և վերլուծել այն ռիսկերը, որոնց ենթարկվում է Խումբը, սահմանել ռիսկերի համապատասխան սահմանաչափեր

և վերահսկման մեխանիզմներ, ինչպես նաև վերահսկել ռիսկերի մակարդակները և դրանց համապատասխանությունը որոշված սահմանաչափերին: Ռիսկերի կառավարման քաղաքականությունը և համակարգերը կանոնավոր կերպով վերանայվում են շուկայական պայմանների ու Խմբի գործունեության փոփոխություններն արտացոլելու նպատակով:

1) Պարտքային ռիսկ

Պարտքային ռիսկն առաջանում է այն դեպքում, երբ պայմանագրային գործընկերը չի կատարում իր պարտավորությունները, որի հետևանքով կնվազեն հաշվետու ամսաթվի դրությամբ առկա ֆինանսական ակտիվներից առաջացած ապագա դրամային հոսքերը: Այս ռիսկն առաջանում է ֆինանսական գործիքներից, ինչպիսիք են առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքերը, տրված փոխառությունները և բանկերում պահվող դրամական միջոցներն ու դրանց համարժեքները: Խումբը որդեգրել է քաղաքականություն՝ ապահովելու, որ ապրանքի ու ծառայությունների վաճառքը կատարվի պատշաճ վարկային պատմություն ունեցող հաճախորդներին, և շարունակաբար վերահսկում է իր դեբիտորական պարտքերի իրավիճակը: Փոխառությունները տրամադրվում են կապակցված կողմերին: Դրամային մնացորդները պահվում են վարկային պորտֆելի բարձր որակ ապահովող ֆինանսական հաստատություններում:

Պարտքային ռիսկի ազդեցությունը

Պարտքային ռիսկի առավելագույն ազդեցությունը ներկայացվում է ֆինանսական ակտիվների հաշվեկշռային արժեքով: Պարտքային ռիսկի առավելագույն ազդեցությունը հաշվետու ամսաթվի դրությամբ բերված է ստորև.

	(հազար դրամ)	
	2018թ.	2017թ.
Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքեր	10,754,723	8,836,469
Ընթացիկ բանկային հաշիվներ	1,052,223	382,815
Տրամադրված փոխառություններ	-	600,300
	11,806,946	9,819,584

2) Իրացվելիության ռիսկ

Իրացվելիության ռիսկն այն ռիսկն է, որ Խումբը անկարող կլինի կատարել իր պարտավորությունները: Իրացվելիության ռիսկը առաջանում է ակտիվների և պարտավորությունների ժամկետայնության անհամապատասխանության դեպքում: Այդ անհամապատասխանությունը կարող է մեծացնել շահութաբերությունը, սակայն կարող է նաև մեծացնել կորուստների ռիսկը: Խումբն այդպիսի կորուստների նվազեցմանն ուղղված ընթացակարգեր ունի, որոնցից են բավարար դրամային միջոցներ և այլ բարձր իրացվելիության ընթացիկ ակտիվներ պահելը, ինչպես նաև համապատասխան վարկային միջոցների առկայությունը:

Ստորև ներկայացված է ֆինանսական պարտավորությունների պայմանագրային ժամկետայնությունը ներառյալ գնահատված տոկոսավճարները հաշվետու ամսաթվի դրությամբ:

31 December 2018թ.

(հազար դրամ)

	Հաշվեկշռային արժեք	Պայմանագրային դրամական միջոցների հոսքեր	Մինչև 3 ամիս	3-12 ամիս	1-5 տարի	5 տարուց ավելի
Վարկեր և փոխառություններ	70,259,583	87,343,818	1,924,764	10,907,644	59,927,098	14,584,312
Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր	1,310,331	1,310,331	1,310,331	-	-	-
Կրեդիտորական պարտքեր շահութահարկի գծով	56,251	56,251	-	56,251	-	-
	71,626,165	88,710,400	3,235,095	10,963,895	59,927,098	14,584,312

31 դեկտեմբեր 2017թ.

(հազար դրամ)

	Հաշվեկշռային արժեք	Պայմանագրային դրամական միջոցների հոսքեր	Մինչև 3 ամիս	3-12 ամիս	1-5 տարի	5 տարուց ավելի
Վարկեր և փոխառություններ	45,196,103	51,038,363	2,020,446	8,226,309	37,436,036	3,355,572
Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր	6,053,198	6,053,198	2,464,326	3,588,872	-	-
Կրեդիտորական պարտքեր շահութահարկի գծով	111,254	111,254	111,254	-	-	-
	51,360,555	57,202,815	4,596,026	11,815,181	37,436,036	3,355,572

3) Շուկայական ռիսկ

Շուկայական ռիսկը Ընկերության եկամուտների կամ վերջինիս ֆինանսական գործիքների արժեքի փոփոխության ռիսկն է շուկայական գների, այդ թվում՝ արտարժույթի փոխարժեքների, տոկոսադրույքների և բաժնետոմսերի գների փոփոխության արդյունքում: Շուկայական ռիսկի կառավարման նպատակը ռիսկի այնպիսի կառավարումն ու վերահսկումն է, որը թույլ կտա պահպանել այս ռիսկին ենթարկվածության աստիճանն ընդունելի սահմաններում՝ միաժամանակ ապահովելով ռիսկի դիմաց եկամտաբերության օպտիմալացումը:

Արտարժույթի ռիսկ

Արտարժույթի ռիսկն արտարժույթի փոխարժեքների տատանման հետևանքով ֆինանսական գործիքի ապագա դրամական հոսքերի իրական արժեքների տատանման ռիսկն է: Այն առաջանում է, երբ ապագա առևտրային գործարքներն ու ճանաչված ակտիվներն ու պարտավորությունները արտահայտվում են մի արժույթով, որը Խմբի գործառնական արժույթը չէ: Խումբը ենթարկվում է արտարժույթային ռիսկի հիմնականում ԱՄՆ դոլարով, Եվրոյով, ՌԴ ռուբլով և Վրացական Լարիով արտահայտված գործարքների արդյունքում: Խմբի ղեկավարությունը ուշադրության կենտրոնում է պահում փոխարժեքային տատանումները և համապատասխան միջոցներ ձեռնարկում:

Ստորև ներկայացված է արտարժույթի ռիսկին Ընկերության ենթարկվածությունը:

31 դեկտեմբեր 2018թ.

	ԱՄՆ դոլար	Եվրո	(հազար դրամ)	
			ՌԴ ռուբլի	Լարի
Ֆինանսական ակտիվներ				
Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքեր	1,451,058	2,273,938	3,770,007	13,731
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	94,594	-	593,857	6,174
	1,545,652	2,273,938	4,363,864	19,905
Ֆինանսական պարտավորություններ				
Վարկեր և փոխառություններ	45,255,249	21,474,376	2,008,325	-
Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր	154,547	262,167	271,690	-
	45,409,796	21,736,544	2,280,015	-
Զուտ ենթարկվածություն	(43,864,144)	(19,462,606)	2,083,849	19,905

31 դեկտեմբեր 2017թ.

	ԱՄՆ դոլար	Եվրո	(հազար դրամ)	
			ՌԴ ռուբլի	Լարի
Ֆինանսական ակտիվներ				
Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքեր	1,659,667	1,125,991	3,391,062	13,507
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	8,209	493	424,605	6,368
	1,667,876	1,126,484	3,815,667	19,875
Ֆինանսական պարտավորություններ				
Վարկեր և փոխառություններ	27,606,654	17,084,149	-	-
Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր	1,156,987	2,918,271	859,714	-
	28,763,642	20,002,420	859,714	-
Զուտ ենթարկվածություն	(27,095,765)	(18,875,936)	2,955,952	19,875

Զգայունության վերլուծություն

ՀՀ դրամի փոխարժեքի 10% արժևորումը (արժեզրկումը) ԱՄՆ դոլարի, Եվրոյի և ՌԴ ռուբլու նկատմամբ կազդեր արտարժույթով արտահայտված ֆինանսական գործիքների չափման և շահույթի կամ վնասի վրա ստորև ներկայացված գումարների չափով: Վերլուծությունն իրականացնելիս ենթադրվում է, որ մյուս բոլոր փոփոխականները, մասնավորապես տոկոսադրույքները, կմնան անփոփոխ:

10% արժևորում

	ԱՄՆ դոլարի ազդեցություն		Եվրոյի ազդեցություն		ՌԴ ռուբլու ազդեցություն	
	2018թ.	2017թ.	2018թ.	2017թ.	2018թ.	2017թ.
Շահույթ կամ վնաս	4,386,414	2,709,577	1,946,261	1,887,594	(208,385)	295,595

10% արժեզրկում

(հազար դրամ)

	ԱՄՆ դոլարի ազդեցություն		Եվրոյի ազդեցություն		ՌԴ ռուբլու ազդեցություն	
	2018թ.	2017թ.	2018թ.	2017թ.	2018թ.	2017թ.
Շահույթ կամ վնաս	(4,386,414)	(2,709,577)	(1,946,261)	(1,887,594)	208,385	(295,595)

Տոկոսադրույքի ռիսկ

Տոկոսադրույքի ռիսկը շուկայական տոկոսադրույքների տատանման արդյունքում ֆինանսական գործիքների արժեքի տատանման ռիսկն է: Փոփոխական տոկոսադրույքներով վարկերը Խմբին ենթարկում են տոկոսադրույքի ռիսկի՝ դրամական միջոցների ապագա հոսքերի փոփոխության առումով: Հաստատուն տոկոսադրույքներով փոխառությունները Խմբին ենթարկում են տոկոսադրույքի ռիսկի՝ իրական արժեքների փոփոխության առումով: Խմբի ղեկավարությունը ուշադրության կենտրոնում է պահում տոկոսադրույքների տատանումները և համապատասխան միջոցներ ձեռնարկում:

Հաշվետու ամսաթվի դրությամբ Ընկերության տոկոսակիր ֆինանսական գործիքները ներկայացված են հետևյալ կերպ՝

	2018թ.	(հազար դրամ) 2017թ.
Ֆիքսված տոկոսադրույքով ֆինանսական գործիքներ		
Ֆինանսական պարտավորություն	36,867,597	40,134,175
Փոփոխական տոկոսադրույքով ֆինանսական գործիքներ		
Ֆինանսական պարտավորություն	33,391,986	5,061,928
	70,259,583	45,196,103

Ընկերությունը չի հաշվառում հաստատուն տոկոսադրույքով ֆինանսական գործիքները որպես շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող կամ վաճառքի համար մատչելի: Այդ իսկ պատճառով, հաշվետու ամսաթվի դրությամբ տոկոսադրույքների փոփոխությունն ազդեցություն չէր ունենա շահույթի կամ վնասի կամ սեփական կապիտալի վրա:

Կապիտալի կառավարում

Ընկերությունն իր կապիտալը կառավարում է այնպես, որպեսզի ապահովի իր անընդհատ գործելու հնարավորությունը՝ առավելագույնին հասցնելով բաժնետերերի եկամուտները՝ փոխառու և կապիտալ միջոցների օպտիմալ համապատասխանություն ապահովելու միջոցով:

Ղեկավարությունը պարբերաբար վերանայում է Խմբի կապիտալի պահանջները, որպեսզի ապահովի արդյունավետ ֆինանսական կառուցվածք՝ միաժամանակ խուսափելով ավելորդ պարտքերի առաջացումից: Այստեղ հաշվի են առնվում Խմբի՝ պարտքերի տարբեր դասերի ենթակայության մակարդակները: Խումբը կառավարում է կապիտալի կառուցվածքը և ճշգրտումներ անում՝ հաշվի առնելով տնտեսական պայմանների փոփոխությունները և համապատասխան ակտիվների ռիսկի առանձնահատկությունները:

27. ԻՐԱԿԱՆ ԱՐԺԵՔ

Ղեկավարությունը գտնում է, որ Ընկերության ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների իրական արժեքները մոտավորապես համապատասխանում են դրանց հաշվեկշռային արժեքներին՝ հաշվետու ամսաթվի դրությամբ:

28. ՊԱՅՄԱՆԱԿԱՆ ԴԵՊԶԵՐ

Գործարար միջավայր

Հայաստանում և Ռուսաստանում իրականացվող քաղաքական և տնտեսական փոփոխությունները շարունակական բնույթ են կրում: Որպես զարգացող շուկա՝ Հայաստանում և Ռուսաստանում բացակայում են կատարյալ գործարար միջավայր և համապատասխան ենթակառուցվածքներ, որոնք սովորաբար գոյություն ունեն ազատ շուկայական տնտեսություն ունեցող երկրներում: Բացի այդ, տնտեսական պայմանները շարունակում են սահմանափակել գործառնությունների ծավալները ֆինանսական շուկաներում, և ֆինանսական գործիքների իրական արժեքները կարող են չհամապատասխանել իրականացված գործարքներին: Հետագա տնտեսական զարգացման հիմնական խոչընդոտը տնտեսական և ինստիտուցիոնալ զարգացման ցածր մակարդակն է՝ զուգակցված տարածաշրջանային անկայունությամբ և միջազգային տնտեսական ճգնաժամով:

Բոլոր այս գործոնները կարող են բացասաբար ազդել Խմբի ապագա ֆինանսական վիճակի և գործունեության արդյունքների վրա և հանգեցնել Խմբի նվազեցված իրացվելիության և, համապատասխանաբար, անընդհատության խնդիրների: Այնուամենայնիվ, քանի դեռ այս անորոշություններում առկա տարակուսանքներն ու ենթադրությունները շատ են, ղեկավարությունը չի կարող արժանահավատորեն գնահատել, թե ինչ չափով դրանք կարող են ազդեցություն ունենալ Ընկերության ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքների վրա:

Ընկերության ղեկավարությունը գտնում է, որ համապատասխան քայլեր է ձեռնարկում գոյություն ունեցող պայմաններում՝ Խմբի կայունությունն ապահովելու համար:

Ապահովագրություն

Հայաստանում ապահովագրական համակարգը զարգացման փուլում է, և ապահովագրության շատ տեսակներ, որոնք լայնորեն տարածված են մյուս երկրներում, Հայաստանում դեռ չեն կիրառվում: Չնայած Խմբի հիմնական միջոցները հիմնականում ապահովագրված են բայց Խումբը չունի ամբողջական ապահովագրական ծածկույթ իր բոլոր ակտիվների համար, ուստի գոյություն ունի ռիսկ, որ որոշակի ակտիվների կորուստը կամ ոչնչացումը կարող է անբարենպաստ նյութական ազդեցություն ունենալ Խմբի գործունեության և ֆինանսական վիճակի վրա:

Հարկեր

Հայաստանի Հանրապետության հարկային համակարգը համեմատաբար նոր է՝ հաճախակի փոփոխվող օրենսդրությամբ, պաշտոնական դրույթներով և դատական որոշումներով, որոնք երբեմն անհասկանալի ու հակասական են և ենթակա են տարբեր մեկնաբանությունների:

Հարկերը ենթակա են վերանայման և ուսումնասիրության հարկային մարմինների կողմից, որոնք լիազորված են առաջադրել տուգանքներ և տույժեր:

Վերոհիշյալ հանգամանքները Հայաստանում կարող են առաջացնել ավելի մեծ հարկային ռիսկեր, քան այլ երկրներում: Ղեկավարությունը համոզված է, որ հարկային պարտավորությունների գծով կատարել է համապատասխան հատկացումներ՝ հիմնվելով կիրառելի հարկային օրենսդրության, պաշտոնական դրույթների և դատական որոշումների իրենց մեկնաբանության վրա: Այնուամենայնիվ, հարկային մարմինների մեկնաբանությունները կարող են տարբերվել, և դրանց գերակայության դեպքում ազդեցությունը սույն ֆինանսական հաշվետվությունների վրա կարող է զգալի լինել:

29. ՓՈԽԱՊԱԿՑՎԱԾ ԱՆՁԱՆՑ ՀԵՏ ԿԱՏԱՐՎԱԾ ԳՈՐԾԱՐՔՆԵՐ

Խմբի փոխկապակցված կողմերում ներառվում են նրա մասնակիցները, վերջիններիս վերաբերող այլ կազմակերպություններն ու անհատները և հիմնական ղեկավար անձնակազմը:

Խմբի վերջնական վերահսկող կողմը Դավիթ Ղազարյանն է, ում պատկանում է Ընկերության 100% բաժնեմասը:

Ստորև ներկայացված են փոխկապակցված անձանց հետ կատարված գործարքներն ու մնացորդները:

29.1 Առանցքային ղեկավար անձնակազմի փոխհատուցումը

	2018թ.	2017թ. (հազար դրամ)
Աշխատավարձ և պարգևատրումներ	329,702	304,765

29.2 Ապրանքների վաճառք և ծառայությունների մատուցում փոխկապակցված անձանց

	2018թ.	2017թ. (հազար դրամ)
Այլ փոխկապակցված կազմակերպություններ	10,967	12,744

29.3 Ապրանքների և ծառայությունների ձեռքբերում փոխկապակցված անձանցից

	2018թ.	2017թ. (հազար դրամ)
Այլ փոխկապակցված կազմակերպություններ	-	150,364

29.4 Փոխկապակցված անձանց տրամադրած փոխառություններ

	2018թ.	2017թ. (հազար դրամ)
Այլ փոխկապակցված կազմակերպություններ	-	600,300

Փոխկապակցված անձանց տրամադրված փոխառությունները անտոկոս են և ենթակա են վճարման ըստ պահանջի:

29.5 Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր կապակցված կողմերի նկատմամբ

	2018թ.	(հազար դրամ) 2017թ.
Կրեդիտորական պարտք՝ Ռոզա Ստեփանյանի նկատմամբ	-	96,260

29.6 Վճարվելիք շահաբաժիններ

2018 թ-ի ընթացքում Ընկերությունը շահաբաժիններ չի հայտարարել: 2017 թ-ի դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա ընթացքում հայտարարված շահաբաժինների ընդհանուր գումարը կազմել է 2,631,255 հազար ՀՀ դրամ:

29.7 Դուստր ընկերության ձեռքբերում

2017 թ-ին Խումբը ձեռք է բերել Գրինհաուս ՍՊԸ-ի 100% բաժնեմասը, որի վերջնական վերահսկող կողմը իր բաժնետեր Դավիթ Ղազարյանն է, վերջինիս հետ կապ ունեցող անհատից: Գրինհաուս ՍՊԸ-ի ձեռք բերման համար փոխհատուցումը կազմել է 4,745,818 հազար ՀՀ դրամ: Այդ ձեռքբերումից ստացված օգուտը կազմել է 5,637,355 հազար ՀՀ դրամ:

30. ՀԱՇՎԵՏՈՒ ԺԱՄԱՆԱԿԱՇՐՁԱՆԻՑ ՀԵՏՈ ՏԵՂԻ ՈՒՆԵՑԱԾ ԴԵՊՔԵՐ

2018թ-ի հոկտեմբերի 4-ին Ընկերությունը ստորագրել է պայմանագիր «Վոլվո Թրաք Քորփորեշն» ընկերության հետ՝ 100 Volvo FH բեռնատարների և 100 Schmitz սառնարանային կիսակցորդների գնման համար: Պայմանագրի համաձայն՝ բեռնատարների առաքումը կսկսվի միայն պայմանագրային գնի 15 տոկոս կանխավճարի երկփուլ ամբողջական վճարումից հետո՝ 1%-ը՝ պայմանագիրը կնքելուն պես, և 14%-ը՝ հետագայում: Հաշվետու ամսաթվի հետո կատարվել է կանխավճարի երկրորդ փուլի վճարումը և բեռնատարների առաքումը:

2019թ-ի հունվարի 7-ին Ընկերությունը շահագործման հանձնեց 17 հա ջերմոցային տնտեսությունը, որը հաշվետու ամսաթվի դրությամբ համարվում էր Անավարտ շինարարություն: 2019թ. մարտի 13-ին շահագործման է հանձնվել ևս 13 հա ջերմոցային տնտեսություն:

2019թ-ի հունվարի 30-ին Ընկերությունը շահագործման հանձնեց պանրի գործարանը, որը հաշվետու ամսաթվի դրությամբ համարվում էր Անավարտ շինարարություն:

Համաձայն Ընկերության միակ բաժնետիրոջ 2019թ-ի մարտի 11-ի որոշմամբ Ընկերությունը պատրաստվում է թողարկել պարտատոմսեր 10 մլն ԱՄՆ դոլար, 5 մլն եվրո և 1 մլրդ ՀՀ դրամ առավելագույն գումարներով՝ երկու և ավելի թողարկումներով և տեղաբաշխումներով, ֆինանսավորման միջոցների դիվերսիֆիկացման և առկա վարկերի վերաֆինանսավորման նպատակով: Նախատեսվում է, որ պարտատոմսերը կցուցակվեն/կընդունվեն Հայաստանի ֆոնդային բորսայում առուվաճառքի համար: Հաշվետու ամսաթվից հետո Ընկերությունը սկսել է գործընթացը՝ որպես տեղաբաշխող ընտրելով «Ամերիաբանկ» ՓԲԸ-ն, որի հետ կնքվել է համապատասխան պայմանագիր:

Կազմված է 18.02.2019թ. և բաղկացած է 18 թերթից

ՀԱՍՏԱՏՎԱԾ Է
«ՍՊԱՅԿԱ»

սահմանափակ պատասխանատվությամբ ընկերության միակ
մասնակցի 18.02.2019թ. թիվ 180220191 որոշմամբ

Составлен 18.02.2019г. и состоит из 18 страниц

УТВЕРЖДЕН
Решением единственного участника
общества с ограниченной ответственностью
«СПАЙКА»
№ 180220191 от 18.02.2019г.

Composed on 18 February, 2019 and consisting of 18 pages

APPROVED BY
The Decision № 180220191 of the sole participant of
«SPAYKA»
Limited Liability Company
dated 18 February, 2019
General Director D. V. Ghazaryan

УСТАВ
ОБЩЕСТВА С ОГРАНИЧЕННОЙ
ОТВЕТСТВЕННОСТЬЮ
«СПАЙКА»
(НОВАЯ РЕДАКЦИЯ)

«ՍՊԱՅԿԱ»
ՍԱՀՄԱՆԱԲԱԿ ՊԱՏԱՄԽԱՆԱՏՎՈՒԹՅԱՄԲ ԸՆԿԵՐՈՒԹՅԱՆ
ԿԱՆՈՆԱԴՐՈՒԹՅՈՒՆ
(ՆՈՐ ԽՄԲԱԳՐՈՒԹՅԱՄԲ)

Տպագրված է ընդամենը 3 օրինակ
Օրինակ № 1
ԳՐԱՆՑՎԱԾ Է
ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ
ԱՐԴԱՐԱԴԱՏՈՒԹՅԱՆ ՆԱԽԱՐԱՐՈՒԹՅԱՆ
ԱՇԽԱՏԱԿԱԶՄԻ ԻՐԱՎԱԲԱՆԱԿԱՆ ԱՆՁԱՆՑ
ՊԵՏԱԿԱՆ ՌԵԳԻՍՏՐԻ ԳՈՐԾԱԿԱԼՈՒԹՅԱՆ ԿՈՂՄԻՑ «16»
ապրիլի 2001թ.
Գրանցման համար՝ 269.110.02311
ՀՎՀՀ՝ 02228898

05.10.2012թ. գրանցված կանոնադրության սույն
փոփոխությունը գրանցված է Հայաստանի
Հանրապետության Արդարադատության նախարարության
Իրավաբանական անձանց պետական ռեգիստրի
գործակալության կողմից « 22 » 2019թ.

Отпечатано всего 3 экземпляров
Экземпляр № 1

ЗАРЕГИСТРИРОВАН
АГЕНТСТВОМ ГОСУДАРСТВЕННОГО РЕГИСТРА
ЮРИДИЧЕСКИХ ЛИЦ АППАРАТА МИНИСТЕРСТВА
ЮСТИЦИИ РЕСПУБЛИКИ АРМЕНИЯ
«16» апреля 2001г.
Регистрационный номер: 269.110.02311
ИНН: 02228898

Настоящее изменение устава, зарегистрированный от
05.10.2012г., зарегистрировано Агентством осударственного
регистра юридических лиц Министерства юстиции Республики
Армения
« 22 » 02 2019г.

Printed in 3 copies only
COPY № 1

REGISTERED BY
AGENCY FOR STATE REGISTRY OF LEGAL ENTITIES OF
THE MINISTRY OF JUSTICE OF THE REPUBLIC OF
ARMENIA on 16 April, 2001
Registration number: 269.110.02311
TIN: 02228898

This amendment to the Charter, registered on 05 October, 2012, has
been registered by the Agency for State Registry of Legal Entities of
the Ministry of Justice of Republic of Armenia
on « 22 » 02 2019

2019

Երևան/Ереван/Yerevan

1. ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԴՐՈՒՅԹՆԵՐ

1.1. «Սպայկա» սահմանափակ պատասխանատվությամբ ընկերությունը (այսուհետև՝ Ընկերություն) շահույթ ստանալու նպատակով հիմնադրված առևտրային կազմակերպություն հանդիսացող իրավաբանական անձ է, որի կանոնադրական կապիտալը բաժանված է սույն Կանոնադրությամբ սահմանված չափերով բաժնեմասերի:

1.1.1. Ընկերությունը հանդիսանում է «ԷԼՏԵԽՄԻՐ» սահմանափակ պատասխանատվությամբ ընկերության (գրանցված է Հայաստանի Հանրապետության Արդարադատության նախարարության իրավաբանական անձանց պետական ռեգիստրի գործակալության կողմից 15.06.2007թ., պետական գրանցման համար՝ 282.110.05834, ՀՎՀՀ՝ 00651191, գտնվելու վայրի հասցեն՝ ՀՀ, ք. Երևան, 0040, Ավան, Աճառյան 16-12) և «ՄՈԼՈՍՊԱՐԿ» փակ բաժնետիրական ընկերության (գրանցված է Հայաստանի Հանրապետության Արդարադատության նախարարության իրավաբանական անձանց պետական ռեգիստրի գործակալության կողմից 10.06.2011թ., պետական գրանցման համար՝ 222.120.23704, ՀՎՀՀ՝ 02250593, գտնվելու վայրի հասցեն՝ ՀՀ, ք. Երևան, 0061, Բագրատունյաց 70/18) իրավահաջորդը՝ փոխանցման ակտերին համապատասխան (միացում):

«ՄՈԼՈՍՊԱՐԿ» փակ բաժնետիրական ընկերությունը ստեղծվել է «Լուսավան-Կենտրոն» փակ բաժնետիրական ընկերության (պետական գրանցման համար՝ 39.120.01642, ՀՎՀՀ՝ 02807854, գտնվելու վայրի հասցեն՝ ՀՀ, Կոտայքի մարզ, ք. Չարենցավան, 5 ք., 18 շ. Բն. 31) վերակազմակերպման (առանձնացման) արդյունքում և հանդիսանում է «Լուսավան-Կենտրոն» փակ բաժնետիրական ընկերության իրավահաջորդը բաժանիչ հաշվեկշռով փոխանցված իրավունքների և պարտականությունների մասով:

1.2. Ընկերությունն իր գործունեության ընթացքում ղեկավարվում է ՀՀ Սահմանադրությամբ, ՀՀ քաղաքացիական օրենսգրքով (այսուհետև՝ Օրենսգիրք), «Սահմանափակ պատասխանատվությամբ ընկերությունների մասին» ՀՀ օրենքով (այսուհետև՝ Օրենք), ՀՀ իրավական այլ ակտերով, ՀՀ միջազգային պայմանագրերով և սույն Կանոնադրությամբ:

1.3. Ընկերության Մասնակիցների և Ընկերության միջև բոլոր իրավահարաբերությունները կարգավորվում են ՀՀ օրենսդրությամբ և սույն Կանոնադրությամբ:

1.4. Ընկերությունն իր պարտավորությունների համար պատասխանատու է իրեն պատկանող

1. ОБЩИЕ ПОЛОЖЕНИЯ

1.1. Общество с Ограниченной Ответственностью «СПАЙКА», в дальнейшем именуемое «Общество» считается юридическим лицом, являющимся коммерческой организацией, учрежденной с целью получения прибыли. Уставный капитал которой делится на определенные настоящим Уставом доли.

1.1.1. Общество является правопреемником общества с ограниченной ответственностью «ЭЛТЕХМИР» (зарегистрировано агентством государственного регистра юридических лиц Министерства Юстиции Республики Армения 15.06.2007 году, государственный регистрационный номер: 282.110.05834, ИНН: 00651191, адрес местонахождения: 0040, Республика Армения, Ереван, Аван, Ачарян 16-12) и закрытого акционерного общества «МОЛОСПАРК» (зарегистрировано агентством государственного регистра юридических лиц Министерства Юстиции Республики Армения 10.06.2011 году, государственный регистрационный номер: 222.120.23704, ИНН: 02250593, адрес местонахождения: 0061, Республика Армения, Ереван, Баграмуниац 70/18), в соответствии с передаточными актами (слияние). Закрытое акционерное общество «МОЛОСПАРК» было создано в результате реорганизации (выделения) закрытого акционерного общества «Лусаван-Кентрон» (государственный регистрационный номер: 39.120.01642, ИНН: 02807854, адрес местонахождения: Республика Армения, Котайская область, город Чаренцаван, квартал 5, дом 18, квартира 13) и является правопреемником закрытого акционерного общества «Лусаван-Кентрон» по части прав и обязательств, переданных разделительным балансом.

1.2. В процессе своей деятельности Общество руководствуется Конституцией, Гражданским кодексом РА (далее также - Кодекс), Законом РА «Об обществах с ограниченной ответственностью» (далее также - Закон), прочими правовыми актами РА, международными договорами РА и настоящим Уставом.

1.3. Все правоотношения между Участниками Общества и Обществом регулируются законодательством РА и настоящим Уставом.

1.4. Общество ответственно по своим обязательствам всем своим имуществом.

1. GENERAL PROVISIONS

1.1. The «SPAYKA» Limited Liability Company (hereinafter referred to as the Company) is considered as a legal entity founded as a commercial enterprise with the purpose to receive profit, and the Authorized capital of which is divided into units defined by the present Charter.

1.1.1. As per the acts of transfer (merger) the Company is the legal successor of «ELTEKHMIR» Limited Liability Company (registered by the Agency for State Registry of Legal Entities of the Ministry of Justice of Republic of Armenia on 15 June, 2007, state registration number: 282.110.05834, TIN: 00651191, address of the place of location: 0040, RA, Yerevan city, Avan, Ajaryan 16-12) and «MOLOSPARK» Closed Joint-Stock Company (registered by the Agency for State Registry of Legal Entities of the Ministry of Justice of Republic of Armenia on 10 June, 2011, state registration number: 222.120.23704, TIN: 02250593, address of the place of location: 0061, RA, Yerevan city, Bagratunyats 70/18). «MOLOSPARK» Closed Joint-Stock Company was established as a result of the reorganization (spin off) of «Lusavan-Kentron» Closed Joint-Stock Company (state registration number: 39.120.01642, TIN: 02807854, address of the place of location: RA, Kotayk region, Charentsavan city, 5 district, bld. 18, apt. 31) and is considered the legal successor of «Lusavan-Kentron» Closed Joint-Stock Company in the part of the rights and obligations transferred by the division balance sheet.

1.2. During its activities the Company shall be guided by the RA Constitution, Civil Code of the RA (hereinafter - the Code), the RA «Law on Limited Liability Companies» (hereinafter - the Law), other legal acts of the RA, international agreements of the RA and this Charter.

1.3. Legal relations between the participants of the Company and the Company shall be governed by the RA legislation and this Charter.

1.4. The Company shall be liable for its obligations with the whole property it owns.

ամբողջ գույքով:

1.4.1. Ընկերությունը պատասխանատու չէ իր Մասնակցի պարտավորությունների համար:

1.4.2. Ընկերության Մասնակիցը պատասխանատու չէ Ընկերության պարտավորությունների համար և իր ներդրման ավանդների արժեքի սահմաններում կրում է Ընկերության գործունեության հետ կապված վնասների ռիսկը:

1.4.3. Հայաստանի Հանրապետությունը և համայնքերը պատասխանատվություն չեն կրում Ընկերության պարտավորությունների համար:

1.4.4. Ընկերությունը պատասխանատվություն չի կրում Հայաստանի Հանրապետության և համայնքների պարտավորությունների համար:

1.5. Ընկերությունն ունի ֆիրմային անվանում, ինչպես նաև ՀՀ Կառավարության կողմից սահմանված այլ վավերապայմաններ պարունակող կլոր կնիք (հայերեն, ռուսերեն և անգլերեն գրառումներով), դրոշմներ և ձևաթղթեր, ինչպես նաև կարող է ունենալ խորհրդանիշ, ապրանքային նշաններ և այլ անհատականացման միջոցներ:

1.5.1. Ընկերության ապրանքային նշանն է՝

SPAYKA

1.5.2. Ընկերությունն իր առանձին ծառայությունների, աշխատանքների, ապրանքների և մտավոր գործունեության արդյունքների համար կարող է ունենալ նաև այլ ապրանքային նշաններ (անհատականացման միջոցներ):

1.6. Ընկերության ֆիրմային անվանումն է՝ հայերեն՝

լրիվ՝ «ՍՊԱՅԿԱ» սահմանափակ պատասխանատվությամբ ընկերություն կրճատ՝ «ՍՊԱՅԿԱ» ՍՊԸ

ռուսերեն՝
լրիվ՝ Общество с ограниченной ответственностью «СПАЙКА»

կրճատ՝ ООО «СПАЙКА»

անգլերեն՝

լրիվ՝ «SPAYKA» Limited Liability Company
կրճատ՝ «SPAYKA» LLC

1.7. Ընկերության գտնվելու վայրը և իրավաբանական հասցեն է՝ ՀՀ, ք. Երևան, 0007, Արշակունյաց պողոտա 252,

1.7.1. Ընկերության գործունեության հասցեն է՝ ՀՀ, ք. Երևան, 0007, Բագրատունյաց 70/18:

Բագրատունյաց 70/18:

2. ԸՆԿԵՐՈՒԹՅԱՆ

ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅԱՆ ՆՊԱՏԱԿՆ ՈՒ ԱՌԱՐԿԱՆ

2.1. Ընկերության ստեղծման նպատակը տնտեսական գործունեություն իրականացնելու ճանապարհով շահույթի ստացումն է:

1.4.1. Общество не несёт ответственность по обязательствам своих Участников.

1.4.2. Участник Общества не несёт ответственности по обязательствам Общества и в пределах стоимости внесённых ими вложений несёт риск убытков, связанных с деятельностью Общества.

1.4.3. Республика Армения и общины не несут ответственности по обязательствам Общества.

1.4.4. Общество не несёт ответственности по обязательствам Республики Армения и общин.

1.5. Общество имеет фирменное наименование, круглую печать (с записями на армянском, русском и английском языках), содержащую реквизиты, установленные Правительством Республики Армения, штампы и бланки, а также может иметь герб, товарные знаки и прочие индивидуализирующие средства.

1.5.1. Товарный знак Общества:

SPAYKA

1.5.2. Общество для своих отдельных услуг, работ, товаров и результатов умственной деятельности может иметь также другие товарные знаки (индивидуализирующие средства).

1.6. Фирменное наименование Общества: На армянском языке:

Полностью: «ՍՊԱՅԿԱ» սահմանափակ պատասխանատվությամբ ընկերություն
Сокращённо: «ՍՊԱՅԿԱ» ՍՊԸ

На русском языке:

Полностью: Общество с ограниченной ответственностью «СПАЙКА»
Сокращённо: ООО «СПАЙКА»

На английском:

Полностью: «SPAYKA» Limited Liability Company
Сокращённо: «SPAYKA» LLC

1.7. Местонахождение и юридический адрес Общества: РА, г. Ереван, 0007, проспект Аршакуняц, 252,

1.7.1 Адрес деятельности Общества: РА, г. Ереван, 0007, Багратуняц 70/18

1.4.1. The Company shall not be liable for the obligations of its Participants.

1.4.2. The Company Participant shall not be liable for the obligations of the Company, and shall bear the risk of losses, related to the activities of the Company within the value equivalent the cost of its contributions.

1.4.3. The Republic of Armenia and the communities shall not be liable for the obligations of the Company.

1.4.4. The Company shall not be liable for the obligations of the Republic of Armenia and the communities.

1.5. The Company has a firm name, as well as a round seal (with Armenian, Russian and English inscriptions) with other requisites set by the Government of RA, stamps and letterhead. The Company may also have an emblem, trademarks and other identification means.

1.5.1. The Company's trademark is:

SPAYKA

1.5.2. The Company for its separate services, works, goods and results of human intellectual process may also have other trademarks (identification means).

1.6. The firm name of the Company is: Armenian:

Full: «ՍՊԱՅԿԱ» սահմանափակ պատասխանատվությամբ ընկերություն
Short: «ՍՊԱՅԿԱ» ՍՊԸ

Russian:

Full: Общество с ограниченной ответственностью «СПАЙКА»
Short: ООО «СПАЙКА»

English:

Full: «SPAYKA» Limited Liability Company
Short: «SPAYKA» LLC

1.7. The location and the legal address of the Company is RA, Yerevan city, 0007, Arshakunyats Avenue, number 252;

1.7.1 The activity address of the Company is: RA, Yerevan city, 0007, Bagratunyats 70/18.

2. THE PURPOSE AND THE SUBJECT OF THE COMPANY ACTIVITY

2.1. The Company was founded with the purpose to receive income from conducting business activities.

2.2. Ընկերության գործունեության հիմնական տեսակներն են՝

2.2.1. Միջազգային բեռնափոխադրումներ և միջնորդային գործունեություն,

2.2.2. Առևտրամիջնորդային գործունեություն (ոչ բորսային),

2.2.3. Ջերմոցային համալիրների շահագործում

2.2.4. Թարմ մրգերի, բանջարեղենների, այլ գյուղատնտեսական ապրանքների արտադրում, արտահանում, առքուվաճառք:

Ընկերությունն իր գործունեության հիմնական տեսակներից բացի կարող է իրականացնել նաև օրենքով չարգելված ցանկացած տնտեսական (առևտրային) գործունեություն:

2.3. Օրենքով սահմանված գործունեության առանձին տեսակներով Ընկերությունը կարող է զբաղվել միայն լիցենզիայի (հատուկ թույլտվության) առկայության դեպքում՝ լիցենզիա ստանալու պահից կամ նրանում նշված ժամկետում:

2.4. Ընկերության իրավունքները կարող են սահմանափակվել միայն օրենքով նախատեսված դեպքերում և օրենքով սահմանված կարգով:

3. ԸՆԿԵՐՈՒԹՅԱՆ ԻՐԱՎԱԿԱՆ ԿԱՐԳԱՎՔԻՃԱԿԸ, ԻՐԱՎՈՒՆԵՐՆԵՐՆ ՈՒ ՊԱՐՏԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ

3.1. Ընկերությունը ձեռք է բերում իրավաբանական անձի կարգավիճակ Ընկերության պետական գրանցման պահից: Ընկերությունը ստեղծվում է առանց ժամկետային սահմանափակման:

3.2 Ընկերությունն ունի իրավաբանական անձի համար սահմանված բոլոր իրավունքները և կրում է համապատասխան պարտականություններ:

3.3. Ընկերությունն ունի սույն Կանոնադրությամբ նախատեսված գործունեության նպատակներին համապատասխան քաղաքացիական իրավունքներ և կրում է այդ գործունեության հետ կապված պարտականություններ:

3.3.1. Ընկերությունն իրեն պատկանող քաղաքացիական իրավունքները՝ ներառյալ դրանց պաշտպանության իրավունքը, իրականացնում է իր հայեցողությամբ:

3.3.2. Ընկերության կողմից իր այդ իրավունքների իրականացումից հրաժարվելը չի հանգեցնում այդ իրավունքների դադարմանը, բացառությամբ օրենքով նախատեսված դեպքերի:

3.4. Ընկերությունը կարող է լինել այլ ընկերության (այդ թվում՝ դուստր ու կախյալ) հիմնադիր, ինչպես նաև մասնակից, այդ թվում՝ այլ պետություններում այդ պետությունների օրենսդրությամբ համապատասխան, բացառությամբ Օրենսգրքով, Օրենքով և այլ

2.2. Основными видами деятельности Общества являются:

2.2.1. Международные грузоперевозки и посредническая деятельность.

2.2.2. Торгово-посредническая деятельность (не биржевая).

2.2.3. Эксплуатация тепличных комплексов.

2.2.4. Производство, экспорт, купля-продажа свежих фруктов, овощей, других сельскохозяйственных товаров. Общество, кроме основных видов своей деятельности, может также осуществлять любую не запрещенную законом экономическую (коммерческую) деятельность.

2.3. Отдельными видами, установленными законом, 4 деятельности Общество может заниматься только при наличии лицензии (особого разрешения) – с момента получения лицензии либо в указанные в ней сроки.

2.4. Права Общества могут быть ограничены только в случаях, предусмотренных законом и в порядке, установленном законом.

3. ПРАВОВОЕ ПОЛОЖЕНИЕ ОБЩЕСТВА, ПРАВА И ОБЯЗАННОСТИ

3.1. Общество приобретает статус юридического лица с момента государственной регистрации Общества. Общество учреждается без срочных ограничений.

3.2. Общество имеет все права, определённые для юридического лица и несёт соответствующие обязательства.

3.3. Общество имеет гражданские права, соответствующие целям деятельности, предусмотренных настоящим Уставом, и несёт обязательства, связанные с данной деятельностью.

3.3.1. Общество по своему усмотрению осуществляет свои гражданские права, в том числе право их защиты.

3.3.2. Отказ Общества от осуществления этих прав, не приводит к прекращению данных прав, за исключением случаев, предусмотренных законом.

3.4. Общество может быть учредителем (а так же участником) другого общества (в том числе дочернего и зависимого), в том числе в других государствах, в соответствии с их законодательством, за исключением случаев, предусмотренных Кодексом, Законом и другими законами, и международными

2.2. The main types of the Company activities include:

2.2.1. International freight forwarding and intermediary activities,

2.2.2. Commercial intermediary activities (not in stock exchange).

2.2.3. Operation of greenhouses.

2.2.4. Production, export, trade of fresh fruits, vegetables and other agricultural products.

The Company, in addition to its main types of activity, has the right to conduct any business activity not forbidden by law.

2.3. The Company may conduct certain types of activities stipulated by law, only upon the presence of a license (special permission) – from the moment of receiving such license or within the terms set in such license.

2.4. The rights of the Company may be limited only in the cases stipulated by law and in the manner stipulated by law.

3. THE LEGAL STATUS, THE RIGHTS AND OBLIGATIONS OF THE COMPANY

3.1. The Company obtains a status of legal entity upon the Company state registration. The Company is founded without term restrictions.

3.2. The Company holds all of the rights provided for the legal entity and carries respective obligations.

3.3. The Company holds civil rights corresponding to the purpose of the activities provided by this Charter and bears obligations in regard to such activities.

3.3.1. The Company, at its own discretion, exercises its civil rights, including protection thereto.

3.3.2. The refusal of the Company to exercise its rights does not result in the termination of such rights, except of the cases provided by law.

3.4. The Company may be a founder (as well as a participant) of another company (including the daughter company and the dependent company), including in other countries in accordance to their legislation, except for cases provided by the Code, the Law and other laws and international agreements.

ներմատիվ իրավական ակտերով ու միջազգային պայմանագրերով նախատեսված դեպքերի:

3.5. Ընկերությունը կարող է ստեղծել առանձնացված ստորաբաժանումներ (մասնաճյուղեր և ներկայացուցչություններ) ինչպես Հայաստանի Հանրապետության, այնպես էլ այլ պետությունների տարածքում:

3.5.1. Կառավարչական, սոցիալ-մշակութային, կրթական կամ ոչ առևտրային բնույթի այլ գործունեություն իրականացնելու համար Ընկերությունը կարող է ստեղծել հիմնարկներ:

3.5.2. Ընկերության առանձնացված ստորաբաժանումները և հիմնարկները իրավաբանական անձինք չեն և գործում են Ընկերության հաստատած կանոնադրությունների հիման վրա, իսկ նրանց ղեկավարները գործում են Ընկերության լիազորագրի հիման վրա:

3.6. Ընկերությունը

3.6.1. որպես սեփականություն ունի առանձնացված գույք և իր պարտավորությունների համար պատասխանատու է այդ գույքով:

3.6.2. ունի ինքնուրույն հաշվեկշիռ, ՀՀ և (կամ) օտարերկրյա բանկերում հաշվարկային հաշիվներ (ՀՀ դրամով, արտարժույթով):

3.6.3. իրավասու է իր անունից կնքել պայմանագրեր:

3.6.4. կարող է իր անունից ձեռք բերել և իրականացնել գույքային և անձնական ոչ գույքային իրավունքներ, կրել պարտականություններ:

3.6.5. կարող է դատարանում հանդես գալ որպես հայցվոր կամ պատասխանող

3.7. Ընկերությունն իրավունք ունի ՀՀ օրենսդրությամբ և սույն Կանոնադրության համապատասխան

3.7.1. ձեռք բերել և օտարել գույք (անշարժ, շարժական, այդ թվում՝ արժեթղթեր) ու գույքային իրավունքներ, իր հայեցողությամբ տիրապետել, օգտագործել և տնօրինել դրանք և դրանցից ստացված եկամուտը կամ այլ օգտակար արդյունքը, լինել գրավատու և գրավառու:

3.7.2. արտահանել և ներմուծել քաղաքացիական իրավունքի օբյեկտներ:

3.7.3. ինքնուրույն կազմավորել իր ֆինանսական ռեսուրսները, այդ թվում՝ փոխառու միջոցների ներգրավմամբ, ՀՀ և այլ պետություններում ստանալ բանկային և առևտրային վարկեր, այդ թվում՝ արտարժույթով, իր անունից թողարկել և տարածել արժեթղթեր:

3.7.4. մատուցել ծառայություններ, կատարել աշխատանքներ, օգտվել այլ անձանց ծառայություններից և կատարված աշխատանքներից:

3.7.5. ինքնուրույն ընտրել իր արտաքին գործունեության վարման կարգը:

3.7.6. կատարել իր գործունեության իրականացման համար անհրաժեշտ այլ գործարքներ:

3.7.7. Ընկերության Ընդհանուր ժողովը

договорами.

3.5. Общество может создать отдельные подразделения (филиалы и представительства), как на территории Республики Армения, так и на территории других государств.

3.5.1. Общество может создать учреждения для осуществления управленческой, социально-культурной, образовательной или другой деятельности некоммерческих характера.

3.5.2. Отдельные подразделения и учреждения Общества не являются юридическими лицами и действуют на основании утверждённых Обществом уставов, а их руководители действуют на основании доверенности Общества.

3.6. Общество:

3.6.1. в виде собственности имеет отдельное имущество и ответственно эти имуществом по своим обязательствам;

3.6.2. имеет самостоятельный баланс, расчётные счета в банковских учреждениях Республики Армения и (или) зарубежья (в драмах, в валюте);

3.6.3. вправе заключать договора от своего имени;

3.6.4. может от своего имени приобретать и осуществлять имущественные и личные не имущественные права, нести обязательства;

3.6.5. может выступать в суде как истец или ответчик:

3.7. Общество, в соответствии с законодательством РА и данным Уставом, имеет право

3.7.1. приобретать и отчуждать имущество (недвижимое, движимое, в том числе, акции), имущественные права, по своему усмотрению владеть, пользоваться и распоряжаться ими и полученной с них прибылью или прочими полезными результатами, быть залогодателем и залогодержателем;

3.7.2. вывозить и ввозить объекты гражданского права;

3.7.3. самостоятельно организовать свои финансовые ресурсы, в том числе, с привлечением заёмных средств, получать банковские и торговые кредиты в РА и других государствах, в том числе в иностранной валюте, выпускать и распространять акции от своего имени.

3.7.4. оказывать услуги, совершать работы, пользоваться услугами и совершенной работой других лиц;

3.7.5. самостоятельно выбирать порядок ведения своей внешней деятельности

3.7.6. совершать иные сделки, необходимые для осуществления своей деятельности.

3.7.7. По единогласному решению, Общее

3.5. The Company may establish separate subdivisions (branches and representations) both in the territory of the Republic of the Armenia, as well as in the territories of other countries.

3.5.1. The Company may establish offices for conducting managerial, social-cultural, educational or non-commercial activities.

3.5.2. The separate subdivisions and the offices are not legal entities and act in accordance with the charters approved by the Company, whereas their heads act based on the power of attorney given by the Company.

3.6. The Company:

3.6.1. has a separate property in ownership and shall be liable for its obligations with that property;

3.6.2. has a separate balance, bank accounts (in AMD, foreign currency) in RA and (or) foreign banks;

3.6.3. has the right to conclude contracts on its behalf;

3.6.4. May acquire and exercise property and personal non-proprietary rights on its behalf, bear obligations;

3.6.5. appear as a plaintiff or a defendant in court.

3.7. Pursuant to the RA legislation and this Charter the Company has the right to:

3.7.1. acquire and alienate property (real estate, movable property, including securities) and property rights, at its own discretion, possess, use and dispose those and the income or other beneficial results received therefrom, be a pledgor and a pledgee;

3.7.2. export and import objects of civil law;

3.7.3. independently form its financial resources, including proceeds from loans, receive bank and commercial loans in RA and other states, including in foreign currency, issue and distribute securities on its behalf.

3.7.4. render services, conduct works, enjoy the services and works from other persons,

3.7.5. independently define the procedure for managing its external activities,

3.7.6. execute other transactions required for the conduct of its activities,

3.7.7. General Meeting of the Company, by a

միաձայն որոշմամբ կարող է սահմանել Հնկերության և Հնկերության Մասնակիցների միջև, ինչպես նաև Հնկերության Մասնակիցների միմյանց միջև բոլոր կամ առանձին տեսակի իրավահարաբերությունների այլ իրավակարգավորում:

3.7.8. օգտվել ՀՀ օրենսդրությամբ, սույն Կանոնադրությամբ և միջազգային նորմերով սահմանված այլ իրավունքներից.

3.8. Հնկերության իրավունքները կարող են սահմանափակվել միայն օրենքով նախատեսված դեպքերում և օրենքով սահմանված կարգով:

3.9. Հնկերությունը քաղաքացիական (այդ թվում՝ ձեռնարկատիրական) իրավունքները ձեռք է բերում և իրականացնում իր կամքով և ի շահ իրեն.

3.10. Հնկերությունն ազատ է սահմանելու իր իրավունքները, արտականություններ, որոշելու օրենսդրությանը չհակասող ցանկացած պայման.

3.11. ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված կարգով Հնկերությունը պարտավոր է՝

3.11.1. վարել իր գործունեության արդյունքների հաշվառում, ներկայացնել հաշվապահական, ֆինանսական և վիճակագրական հաշվետվություններ.

3.11.2. կնքել աշխատանքային պայմանագրեր, պատշաճ կատարել այդ պայմանագրերով ստանձնած պարտավորությունները.

3.11.3. պատշաճ կատարել պայմանագրային պարտավորությունները քաղաքացիական իրավունքի այլ սուբյեկտների հետ հարաբերություններում, հատուցել դրանց չկատարման կամ ոչ պատշաճ կատարման հետևանքով նրանց պատճառված վնասները.

3.11.4. պարտապանների օրինական գույքային պահանջների բավարարման անհնարինության դեպքերում հայտարարել Հնկերության սնանկացման մասին.

3.11.5. տեղեկություններ հրապարակել Հնկերության կանոնադրական կապիտալի նվազեցման մասին՝ Օրենքով և այլ իրավական ակտերով սահմանված կարգով և ժամկետներում.

3.11.6. անհապաղ տեղեկություններ հրապարակել Հնկերության կանոնադրական կապիտալի բաժնեմասերի ավելի քան քսան տոկոսը ձեռք բերելու մասին.

3.11.7. ապահովել Հնկերության փաստաթղթերի (Հնկերության Կանոնադրության, գույքային իրավունքները հաստատող փաստաթղթերի, Հնկերության ներքին փաստաթղթերի, առանձնացված ստորաբաժանումների ու հիմնարկների, տարեկան հաշվետվությունների, հաշվապահական հաշվառման փաստաթղթերի, կառավարման մարմինների նիստերի արձանագրությունների և ՀՀ օրենքներով և այլ իրավական ակտերով նախատեսված

собрание Общества может предусмотреть иное правовое регулирование всех или отдельных правоотношений между Обществом и Участниками Общества, между Участниками.

3.7.8. пользоваться прочими правами, предусмотренными законодательством РА, настоящим Уставом, и международными нормами.

3.8. Права Общества могут быть ограничены только в случаях, предусмотренных Законом и в порядке, предусмотренном Законом.

3.9. Общество приобретает и осуществляет гражданские (в том числе – предпринимательские) права по собственной воле и в своих интересах.

3.10. Общество свободно в определении своих прав, обязательств, установлении любого, не противоречащего законодательству условия.

3.11. В порядке, установленном законодательством РА, Обществом обязано:

3.11.1. Вести учёт результатов своей деятельности, представлять бухгалтерские, финансовые и статистические отчёты.

3.11.2. заключить трудовые договора, должным образом исполнять обязательства по этим договорам.

3.11.3. надлежащим образом осуществлять договорные обязательства в отношениях с другими субъектами гражданского права, в следствии их невыполнения или выполнения не должным образом, возмещать причинённый им ущерб.

3.11.4. в случае невозможности удовлетворения законных имущественных требований кредиторов, объявить о банкротстве Общества.

3.11.5. опубликовать сведения о уменьшении Уставного капитала Общества (в порядке и сроки, установленные Законом и прочими правовыми актами).

3.11.6. немедленно опубликовать сведения о приобретении более чем двадцати процентов голосуемых долей Уставного капитала Общества.

3.11.7. обеспечить сохранность документов Общества (Устава Общества, имущественных документов, подтверждающих права на имущество, внутренних документов Общества, отдельных подразделений и учреждений, годовых отчётов, документов бухгалтерского учёта, протоколов заседаний органов правления, других документов, предусмотренных законами РА и другими правовыми актами).

unanimous decision, may define the other legal regulation for all or certain type relations amongst the Company and Participants, and amongst Participants

3.7.8. enjoy other rights stipulated by the RA legislation, this Charter and international norms.

3.8. The rights of the Company may only be limited in the cases and in the procedure provided by law.

3.9. The Company acquires and executes its civil (including business) rights at its own will and to its benefit.

3.10. The Company is free to set its rights and obligations, define any condition not contradicting to the legislation.

3.11. In the procedure set by the RA legislation the Company shall:

3.11.1. record the results of its activities, submit accounting, financial and statistical reports,

3.11.2. conclude labour agreements, properly conduct all of the obligations under such agreements,

3.11.3. properly conduct contractual obligations in the relations with other subjects of civil law, compensate the damages caused as a result of failure to perform or improper performance of such obligations,

3.11.4. announce about the bankruptcy of the Company in case of impossibility to satisfy all of the lawful property claims of the creditors,

3.11.5. publish information on the decrease in the Authorized Capital of the Company (in the procedure and terms set by the Law and other legal acts),

3.11.6. immediatly publish information on acquiring more than twenty percent of the units in the Authorized Capital of the Company,

3.11.7. provide the maintenance of the documents of the Company (charter of the Company, documents verifying the property rights, internal documents of the Company, documents of separate subdivisions and offices, annual reports, accounting documents, minutes of the meetings of management bodies and other documents provided by RA laws and other legal acts),

այլ փաստաթղթերի) պահպանումը.

3.11.8. կատարել իր ձեռնարկատիրական գործունեության հետ կապված ՀՀ օրենսդրությամբ և սույն Կանոնադրությամբ նախատեսված այլ պարտականություններ:

4. ԸՆԿԵՐՈՒԹՅԱՆ ՄԱՍՆԱԿԻԳՆԵՐԸ, ՆՐԱՆՑ ԻՐԱՎՈՒՆՔՆԵՐՆ ՈՒ ՊԱՐՏԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ

4.1. Ընկերության Մասնակից են համարվում Ընկերության գրանցման պահից Ընկերության բաժնեմասի նկատմամբ սեփականության իրավունք ունեցող անձինք: Ընկերության Մասնակից(ներ) կարող են լինել ֆիզիկական և իրավաբանական անձինք: Ընկերության Մասնակիցների ցանկը սահմանվում է սույն Կանոնադրությամբ:

4.2. Մասնակիցները կարող են փոփոխվել կամ լրացվել Օրենքով և սույն Կանոնադրությամբ սահմանված կարգով՝ Մասնակիցների ընդունման, ազատման, հեռացման, ամբողջ բաժնեմասի օտարման միջոցով, ինչպես նաև Մասնակցի ամբողջ բաժնեմասի վրա բռնագանձում տարածելու և այլ դեպքերում:

4.3. Ընկերության Մասնակիցներն իրավունք ունեն Օրենքով և (կամ) սույն Կանոնադրությամբ սահմանված կարգով՝

4.3.1. մասնակցել Ընկերության կառավարմանը

4.3.2. մասնակցել Ընկերության Մասնակիցների Ընդհանուր ժողովին, հանդես գալու առաջարկություններով, քվեարկելու իրենց պատկանող լրիվ վճարված բաժնեմասերին համապատասխանող ձայների չափով.

4.3.3. ստանալու Ընկերության գործունեությունից ստացվող շահույթի մասը.

4.3.4. Ընկերության լուծարման դեպքում, պարտատերերի հետ հաշվարկներից հետո, բաժին ստանալու Ընկերության մնացած գույքից.

4.3.5. ստանալու տեղեկություններ Ընկերության գործունեության մասին, ծանոթանալու հաշվապահական հաշվառման, հաշվետվության, Ընկերության արտադրատնտեսական գործունեության այլ փաստաթղթերի հետ.

4.3.6. ընտրել և ընտրվել Ընկերության Ընդհանուր ժողովում.

4.3.7. հանդես գալ առաջարկություններով Ընկերության Մասնակիցների Ընդհանուր ժողովում.

4.3.8. հայցով դիմել դատարան՝ Ընկերության Մասնակիցների Ընդհանուր ժողովի կողմից ընդունված և գործող օրենքներին և այլ իրավական ակտերին հակասող որոշումների բողոքարկման նպատակով.

4.3.9. Ընկերության միջոցների հաշվին Ընկերության Կանոնադրական կապիտալի ավելացման դեպքում անվճար ստանալ

3.11.8. исполнять другие обязательства, связанные с его предпринимательской деятельностью, установленные законодательством РА и данным Уставом.

4. УЧАСТНИКИ ОБЩЕСТВА, ИХ ПРАВА И ОБЯЗАННОСТИ

4.1. Участниками Общества считаются лица, имеющие право собственности в отношении долевой части Общества с момента государственной регистрации Общества. Участниками(-ом) Общества могут быть физические и юридические лица. Список Участников Общества устанавливается настоящим Уставом.

4.2. Участники могут меняться или дополняться в порядке, установленном Законом и настоящим Уставом, путём принятия, освобождения, удаления, отчуждения долевой части в целом, а также – в случае распространения взыскания на целую долю участника и в других случаях.

4.3. Участники Общества имеют право, в порядке, установленном Законом и (или) данным Уставом:

4.3.1. участвовать в управлении Обществом.

4.3.2. участвовать в Общем собрании Участников Общества, а также выступать с предложениями, голосовать количеством голосов, соответствующих принадлежащим им и полностью оплаченным акциями.

4.3.3. получать часть прибыли от деятельности Общества.

4.3.4. в случае ликвидации Общества, после расчёта с кредиторами, получить часть оставшегося имущества или его стоимость.

4.3.5. получать информацию о деятельности Общества, знакомиться с бухгалтерским учётом, отчётностью, прочими документами производственного – экономической деятельности Общества.

4.3.6. избирать и избираться на Общем собрании Общества.

4.3.7. выступать с предложениями на Общем собрании Участников Общества.

4.3.8. обращаться с иском в суд с целью обжалования решений, принятых Общим собранием Участников Общества и противоречащих действующим законам и другим правовым актам.

4.3.9. в случае увеличения Уставного капитала Общества за счёт имущества Общества бесплатно получить

3.11.8. execute other obligations related to its business activities and provided by the RA legislation and this Charter.

4. COMPANY PARTICIPANTS, THEIR RIGHTS AND OBLIGATIONS

4.1. Participants of the Company shall be considered the persons who have the right of ownership towards the Company units from the moment of the Company state registration. Participant(s) of the Company can be individuals or legal entities. The list of the Participants of the Company is provided for by this Charter.

4.2. The Company Participants can be changed or added to in accordance with the procedure set by the Law and this Charter by way of acceptance, dismissal, discharging of the Participants, by fully vending of the units, as well as by levying execution on all units of the Participant and other cases.

4.3. The Company Participants shall have the right, in accordance with the procedure under the Law and (or) this Charter, to:

4.3.1. participate in the management of the Company,

4.3.2. participate in the General Meeting of the Participants of the Company, present suggestions, vote in the amount of votes equivalent to their units being fully paid,

4.3.3. receive share from the profit of the Company's activities,

4.3.4. receive a share from the property of the Company remaining after the calculations made with the creditors in the event of the liquidation of the Company,

4.3.5. receive information on the activities of the Company, get acquainted with the accounting documents, reports, other documents of the production and business activities of the Company,

4.3.6. elect and be elected in the General Meeting of the Company,

4.3.7. appear with suggestions in the General Meeting of Participants of the Company.

4.3.8. submit a claim to the court on appealing the decisions adopted by the General Meeting of Participants of the Company and contradicting to the acting laws and other legal acts,

4.3.9. receive a corresponding volume of units free of charge in the event of increase in the Authorized Capital of the Company by the

համապատասխան քանակությամբ բաժնեմասեր.

4.3.10. սույն Կանոնադրությամբ սահմանված կարգով իր բաժնեմասը (ընթացումը) օտարել Ընկերության մեկ կամ մի քանի Մասնակիցների կամ երրորդ անձանց:

4.3.11. օգտվել Օրենքով և Ընկերության Կանոնադրությամբ նախատեսված այլ իրավունքներից:

4.4. Ընկերության Մասնակիցները պարտավոր են

4.4.1. սույն Կանոնադրությամբ սահմանված կարգով ներդրումներ կատարել Ընկերության Կանոնադրական կապիտալում.

4.4.2. չհրապարակել Ընկերության գործունեության վերաբերյալ գաղտնիք պարունակող տեղեկությունները բացի օրենքով սահմանված դեպքերից:

4.4.3. պահպանել սույն Կանոնադրության դրույթները, կատարել Ընկերության հանդեպ Ընկերության կանոնադրությամբ և Օրենքով նախատեսված իրենց պարտականությունները:

5. ԸՆԿԵՐՈՒԹՅԱՆ ՄԱՍՆԱԿՑԻ՝ ԸՆԿԵՐՈՒԹՅՈՒՆԻՅ ԴՈՐՍ ԳԱԼԸ, ԸՆԿԵՐՈՒԹՅԱՆ ՄԱՍՆԱԿՑԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹՅՈՒՆԻՅ ՀԵՌԱՑՆԵԼԸ և ԴԴԱՆՑ ՀԵՏ ԿԱՊԿԱՏ ՀԱՇՎԱԴԿՆԵՐԸ

5.1. Ընկերության Մասնակիցն իրավունք ունի ցանկացած ժամանակ դուրս գալ Ընկերությունից՝ անկախ մյուս Մասնակիցների համաձայնությունից:

5.2. Ընկերության Մասնակիցը (Մասնակիցները, որը (որոնք) գումարային առումով տնօրինում է (են) Ընկերության առնվազն 10 (տասը) տոկոս բաժնեմասը, իրավունք ունի (ունեն) դատական կարգով պահանջելու Ընկերության այլ Մասնակցի հեռացումն Ընկերությունից, եթե նա իր գործողություններով կամ անգործությամբ դժվարացնում կամ անհնարին է դարձնում Ընկերության բնականոն գործունեությունը:

5.3. Ընկերության Մասնակցի Ընկերությունից դուրս գալու դիմումը ներկայացնելու, կամ նրա Ընկերությունից հեռացնելու մասին դատարանի վճիռն օրինական ուժի մեջ մտնելու պահից նրա բաժնեմասն անցնում է Ընկերությանը:

5.4. Ընկերությունը պարտավոր է 5.3 կետում նշված պահից հաշված՝ վեց ամսվա ընթացքում Ընկերությունից դուրս եկած (հեռացված) Մասնակցին վճարել բաժնեմասի (կանոնադրական կապիտալում նրա ավանդի ոչ լրիվ վճարման դեպքում՝ վճարված մասին համապատասխան բաժնեմասի) արժեքը, որը որոշվում է նշված պահին Ընկերության վերջին հաշվետու ժամանաշրջանի հաշվետվությունների հիման վրա:

5.5. Հնդհանուր ժողովի որոշմամբ Ընկերությունից դուրս եկող (հեռացվող) Մասնակցին, նրա համաձայնությամբ,

соответствующее количество долей.

4.3.10. В порядке, установленном настоящим Уставом, свою долю (часть доли) отчуждать одному или нескольким Участникам Общества, или третьим лицам.

4.3.11. Пользоваться другими правами, предусмотренными Законом и Уставом Общества.

4.4. Участники Общества обязаны:

4.4.1. делать взносы в Уставный капитал Общества, в порядке, установленном настоящим Уставом.

4.4.2. не опубликовать тайные сведения относительно деятельности Общества, кроме случаев, предусмотренных законом.

4.4.3. последовать положениям настоящего Устава, выполнять свои обязательства по отношению к Обществу, предусмотренные Уставом Общества и Законом.

5. ВЫХОД УЧАСТНИКА ОБЩЕСТВА ИЗ ОБЩЕСТВА, УДАЛЕНИЕ УЧАСТНИКА ОБЩЕСТВА ИЗ ОБЩЕСТВА И СВЯЗАННЫЕ С ЭТИМ РАСЧЁТЫ

5.1. Участник Общества в праве в любое время выйти из Общества, не зависимо от согласия других Участников.

5.2. Участник (Участники) Общества, который (которые) в денежном плане распоряжается (распоряжаются) минимум 10-ю процентами долей Общества, имеет (имеют) право в судебном порядке требовать удаления другого Участника из Общества, если он своими действиями или бездействием затрудняет или делает невозможной нормальную деятельность Общества.

5.3. С момента представления Участником Общества заявления об уходе или с момента вступления в силу решения суда об удалении Участника, его доля переходит к Обществу.

5.4. Общество обязано в течение шести месяцев с момента, указанного в пункте 5.3., оплатить вышедшему (удалённому) из Общества Участнику стоимость доли (в случае не полной выплаты его вклада в Уставном капитале – оплаченной части соответствующей доли), что определяется в указанный момент на основании отчётностей последнего отчётного периода Общества.

5.5. По решению Общего собрания, Участнику, выходящему (удалённому) из Общества, с его согласия может быть выдано

means of the Company,

4.3.10. alienate its own units (a part of it) to one or several Company Participants or third persons in accordance with the procedure set by this Charter,

4.3.11. enjoy other rights provided by the Law and the Charter of the Company.

4.4. Company Participants shall:

4.4.1. invest in the Authorized Capital of the Company in accordance with the procedure set by this Charter,

4.4.2. not publish any information containing secrecy on the Company activities, except for the cases stipulated by the law,

4.4.3. follow the clauses of this Charter, perform their obligations towards the Company, provided by the Law and the Charter of the Company.

5. EXIT, DISMISSAL OF THE COMPANY PARTICIPANT FROM THE COMPANY, CALCULATION CONNECTED THERETO

5.1. The Company Participant has the right to leave the Company at any moment, regardless of the consent of the other Participants of the Company.

5.2. The Company Participant (Participants) owning at least 10 (ten) percent of the units in total, has/have the right to demand from the court to remove the other Company Participant, if he/she makes the usual activities of the Company difficult or impossible due to his/her activities or inactivity.

5.3. The units of the removed Company Participant is passed to the Company from the moment the Company Participant submits an application on leaving or from the moment the decision of the court on removing him/her has come into force.

5.4. Within six months after the moment indicated in Article 5.3., the Company is obliged to pay to the Participant the value of the units (in case of partial payment of units, the appropriate value equivalent to his/her units paid in the Authorized Capital), which is determined on the basis of the accounting statements for the last reporting period of Company at the given moment.

5.5. As per the decision of the General Meeting and upon the consent of the Participant leaving (being removed), property relevant to his/her

կարող է տրվել նրա բաժնեմասի արժեքին համապատասխան գույք:

5.6. Ընկերությունից դուրս եկած (հեռացված) Մասնակցի, որպես ավանդ, ներդրված գույքի օգտագործման իրավունքը Ընկերությունը պահպանում է մինչև դրա համար սահմանված ժամկետի ավարտը:

6. ԸՆԿԵՐՈՒԹՅԱՆ ԿԱՆՈՆԱԴԱԿԱՆ ԿԱՊԻՏԱԼՈՒՄ ԲԱԺՆԵՄԱՍԸ ՓՈԽԱՆՅԵԼԸ (ՕՏԱՐԵԼԸ)

6.1. Ընկերության Մասնակցին իրավունք ունի Օրենքով սահմանված կարգով և ժամկետներում կանոնադրական կապիտալում իր բաժնեմասը (դրա մասը) վաճառելու կամ այլ ձևով օտարելու Ընկերության մեկ կամ մի քանի Մասնակիցների կամ երրորդ անձանց:
6.2 Ընկերության Մասնակիցներն իրենց բաժնեմասերին համամասնորեն օգտվում են Մասնակցի բաժնեմասը (դրա մաս) գնելու նախապատվության իրավունքից այն գնով, որն առաջարկվել է երրորդ անձանց:
6.3. Բաժնեմասը գնելու նախապատվության իրավունքի զիջում չի թույլատրվում:
6.4. Ընկերությունն ունի Ընկերության Մասնակցի բաժնեմասի (դրա մասի) ձեռքբերման նախապատվության իրավունք, այն դեպքում, երբ Ընկերության Մասնակիցները չեն օգտվել մյուս Մասնակցի բաժնեմասի (դրա մասի) ձեռքբերման նախապատվության իրենց իրավունքից:
6.5. Բաժնեմասի օտարումն իրականացվում է պարզ գրավոր ձևով ձևակերպված պայմանագրով, եթե դրա նոտարական վավերացման պահանջ օրենքով նախատեսված չէ:
6.6. Ընկերության կանոնադրական կապիտալի բաժնեմասերն անցնում են Ընկերության Մասնակցի քաղաքացիների ժառանգներին

7. ԸՆԿԵՐՈՒԹՅԱՆ ԳՈՒՅՔԸ, ՖՆԱՆՍԵՐԸ և ՇԱՀՈՒՅԹԸ

7.1. Ընկերությունը հանդիսանում է սեփականատեր
7.1.1. Ընկերության Մասնակիցների ավանդների և դրանց հաշվին ստեղծված գույքի.
7.1.2. Ընկերության գործունեության ընթացքում արտադրված արտադրանքի և ձեռք բերված գույքի,
7.1.3. ստացված եկամուտների.
7.1.4. Օրենքով չարգելված ցանկացած այլ ձևով ձեռքբերված գույքի:
7.2. Ընկերության Ընդհանուր ժողովի որոշմամբ կարող է ստեղծվել պահուստային ֆոնդ՝ կանոնադրական կապիտալի 15 (տասնհինգ) տոկոսի չափով, որի ձևավորումն իրականացվում է շահույթից կատարվող մասհանումների

имущество, соответствующее стоимости его доли.

5.6. Если в виде вклада вышедшим (удалённым) из Общества Участником было внесено право пользования имуществом, то Общество сохраняет это право до окончания установленного для этого срока.

6. ПЕРЕДАЧА (ОТЧУЖДЕНИЕ) ДОЛЕВОЙ ЧАСТИ В УСТАВНОМ КАПИТАЛЕ ОБЩЕСТВА

6.1. Участник Общества вправе, в порядке и сроки, установленные Законом, продать свою долю (часть доли) в Уставном капитале или другим способом отчудить одному или нескольким участникам Общества, а также третьим лицам.
6.2. Участники Общества, в соответствии со своими долями, пользуются правом преимущественного приобретения доли участника, по той же цене, какая предложена третьим лицам.
6.3. Уступка права преимущественного приобретения доли не разрешается.
6.4. В случае, если другие Участники Общества не пользуются своим правом преимущественного приобретения доли (или ее части) другого Участника, то Общество имеет право преимущественного приобретения доли (или ее части) другого Участника.
6.5. Отчуждение доли осуществляется договором, оформленном в простой письменной форме, если законом не предусмотрено его нотариальное заверение.
6.6. Доли Уставного капитала Общества переходят наследникам граждан – Участников Общества.

7. ИМУЩЕСТВО, ФОНДЫ И ПРИБЫЛЬ ОБЩЕСТВА

7.1. Общество является собственником:
7.1.1. Вкладов Участников Общества и созданного за их счёт имущества.
7.1.2. Продукции, произведённой в течении деятельности Общества и приобретённого имущества.
7.1.3. Полученной прибыли.
7.1.4. Имущества, приобретённого, любым, не запрещённым законом, способом.
7.2. Решением Общего собрания Общества может быть создан резервный фонд, в размере 15% (пятнадцать процентов) Уставного капитала Общества, формирование которого осуществляется путём издержек из прибыли до достижения

units value may be give to him/her.

5.6. The Company preserves the right of use the property contributed to the Authorized Capital by the leaving (being removed) Participant till the term for the right of use is over.

6. THE TRANSFER (ALIENATION) OF THE UNITS IN THE AUTHORIZED CAPITAL OF THE COMPANY

6.1. The Company Participant has the right to sell or in other way to alienate his/her units (a part of it) to one or more Participants of the Company or third persons.
6.2. The Company Participants have the preemptive right to purchase the Participant's units (a part of it) proportional to their units at the price which has been offered to third parties.
6.3. A concession of the preemptive right to purchase the units is not allowed.
6.4. The Company has a preemptive right to acquire the unit (a part of it) of the Company Participant, in case if the other Participants of the Company have not used their preemptive rights to acquire the unit (a part of it) of the said Participant.
6.5. The alienation of the unit is executed in a simple way by an agreement in writing, if law does not require notarial verification of such agreement.
6.6. The units in the Authorized Capital of the Company shall be conceded to the Company Participant citizens' inheritors.

7. PROPERTY, FUNDS AND INCOME OF THE COMPANY

7.1. The Company is the owner of:
7.1.1. the contributions of the Company Participants and the property created at the cost of such contributions,
7.1.2. the production produced and the property acquired during the activities of the Company,
7.1.3. the income received,
7.1.4. the property acquired in any other way not prohibited by Law.
7.2. As per the decision of the General Meeting of the Company a reserve fund may be created in the amount of 15 (fifteen) percent of the Authorized Capital, which is created on withdrawals from the income till the required amount is reached. The amount of the

միջոցով՝ մինչև նախատեսված չափին հասնելը: Պահուստային ֆոնդ կատարվող մասհանումների չափը սահմանվում է մաքուր շահույթի անվազն 5 (հինգ) տոկոսի չափով: Պահուստային ֆոնդի միջոցների ծախսման կարգը սահմանվում է Հնկերության Հնդհանուր ժողովի կողմից: Հնդհանուր ժողովի որոշմամբ Հնկերությունը կարող է ստեղծել նաև այլ ֆոնդեր:

7.3. Սահմանված կարգով առաջացող մաքուր շահույթի բաշխումը Հնկերության Մասնակիցների միջև իրականացվում է կանոնադրական կապիտալում Մասնակիցների ունեցած բաժնեմասերին համապատասխան՝ Օրենքով սահմանված կարգով:

8. ՀԱՎԵՐՈՒԹՅԱՆ ԿԱՆՈՆԱԴՐԱԿԱՆ ԿԱՊԻՏԱԼԸ, ՆՐԱ ՓՈՓՈԽՈՒՄԸ

8.1. Հնկերության կանոնադրական կապիտալը կազմվում է նրա Մասնակիցների ավանդների արժեքից:

8.2. Կանոնադրական կապիտալը սահմանում է պարտատերերի շահերը երաշխավորող Հնկերության գույքի նվազագույն չափը:

8.3. Հնկերության կանոնադրական կապիտալի չափը հավասար է 6,194,169,400 (վեց միլիարդ հարյուր ինսուսնչորս միլիոն հարյուր վաթսուսինը հազար չորս հարյուր) ՀՀ դրամ, որը կազմված է 6,194,169,400 (վեց միլիարդ հարյուր ինսուսնչորս միլիոն հարյուր վաթսուսինը հազար չորս հարյուր) ՀՀ դրամ անվանական արժեք ունեցող մեկ բաժնեմասից:

8.4. Հնկերության կանոնադրական կապիտալը լրիվ վճարված է: Հնկերության Մասնակիցների ցանկը, նրանց բաժնեմասերի չափը բերված են սույն Կանոնադրության բաղկացուցիչ մասը կազմող հավելվածում:

8.5. Հնկերության կանոնադրական կապիտալում մասնակցի ներդրումը կարող են լինել դրամական միջոցներ, արժեթղթեր, այլ գույք կամ գույքային իրավունքներ, ինչպես նաև դրամական գնահատում ունեցող այլ իրավունքներ:

8.6. Հնկերության Մասնակցի կամ Հնկերությունում ընդգրկվող երրորդ անձանց կողմից ներդրվող ոչ դրամային ավանդների դրամական գնահատականը հաստատվում է Հնկերության Հնդհանուր ժողովի կողմից՝ ձայների ընդհանուր թվի առնվազն երկու երրորդի որոշմամբ: Եթե Հնկերության Մասնակցի ոչ դրամային ավանդով վճարվող բաժնեմասի անվանական արժեքը (անվանական արժեքի մեծացումը) ավելի է Հնկերության պետական գրանցման համար փաստաթղթեր ներկայացնելու պահին Օրենքով սահմանված չափից, ապա նման ավանդը պետք է գնահատվի անկախ գնահատողի (աուդիտորի) կողմից:

8.7. Հնկերությունը կարող է փոփոխել

предусмотренного размера. Размер издержек, направляемых в резервный фонд, устанавливается в размере минимум 5% (пяти процентов) от чистой прибыли. Порядок расходования средств резервного фонда определяется Общим собранием Общества. Решением Общего собрания Общество может создать также иные фонды.

7.3. Распределение чистой прибыли, возникающей в установленном порядке, между Участниками Общества осуществляется в соответствии с долевой частью Участников в Уставном капитале в порядке, установленном Законом.

8. УСТАВНЫЙ КАПИТАЛ ОБЩЕСТВА, ЕГО ИЗМЕНЕНИЕ

8.1. Уставный капитал Общества состоит из стоимости вкладов его Участников.

8.2. Уставный капитал составляет минимальный размер имущества Общества, гарантирующий интересы кредиторов.

8.3. Уставный капитал Общества составляет 6,194,169,400 (шесть миллиардов сто девяносто четыре миллиона сто шестьдесят девять тысяч четыреста) драм РА, состоящий из одной доли с номинальной стоимостью 6,194,169,400 (шесть миллиардов сто девяносто четыре миллиона сто шестьдесят девять тысяч четыреста) драм РА.

8.4. Уставный капитал Общества полностью оплачен. Список Участников Общества, размер их долей приведены в приложении, являющемся составляющей частью настоящего Устава.

8.5. Вклад участника Общества в Уставном капитале могут быть денежные средства, акции, иное имущество или имущественные права, а также иные права, имеющие денежную оценку.

8.6. Денежная стоимость не денежных вкладов Участника или привлеченных в Общество третьих лиц утверждается Общим собранием Общества – решением минимум двух третьих от общего количества голосов. Если номинальная стоимость оплачиваемой не денежным вкладом доли Участника Общества (увеличение номинальной стоимости) больше размера, установленного законом на момент предоставления документов для государственной регистрации Общества, подобный вклад должен быть оценен независимым оценщиком (аудитором).

8.7. Общество может изменить размер

withdrawals for the reserve fund is set at minimum of 5 (five) percent of the net income. The General Meeting of the Company sets the procedure for spending the means of the reserve fund. Other funds may also be created based on the decision of the General Meeting.

7.3. The distribution of the net income amongst the Company Participants is made proportionate to their units in the Authorized Capital and in the procedure set by the Law.

8. THE AUTHORIZED CAPITAL OF THE COMPANY AND ITS AMENDMENTS

8.1. The Authorized Capital of the Company is made up of the value of the contributions by its Participants.

8.2. The Authorized Capital determines the minimum amount of the property of the Company, guaranteeing the interests of the creditors.

8.3. The Authorized Capital of the Company is amounted 6,194,169,400 (six billions one hundred ninety-four million one hundred sixty-nine thousand and four hundred) AMD, composed of one unit with nominal value of 6,194,169,400 (six billions one hundred ninety-four million one hundred sixty-nine thousand and four hundred) AMD.

8.4. The Authorized Capital of the Company is fully paid. The list of Company Participants, the amount of their units are given in the appendix, which is the integral part of this Charter.

8.5. The contribution of the Participant in the Authorized Capital of the Company may be in the form of money, securities, other propriatery or non-propriatery rights, as well as other rights with monetary valuation.

8.6. The monetary valuation of non-monetary deposits by the Company Participant or third parties accepted to the Company shall be approved by the two third of the total votes of the General Meeting of Company. If the nominal value (increase of the nominal value) of the unit, paid through non-monetary contribution by the Company Participant, is more than the amount set by the Law at the time of submitting the documents for the state registration of the Company, such contribution must be evaluated by an independent evaluator (an auditor).

8.7. The Company may change the amount of

կանոնադրական կապիտալի մեծությունը: Դրա մասին որոշումն ուժի մեջ է մտնում պետական ռեգիստրում Կանոնադրության մեջ համապատասխան փոփոխությունների պետական գրանցման պահից:

8.8. Հնկերության կանոնադրական կապիտալի ավելացումը հնարավոր է միայն նրա ամբողջությամբ վճարումից հետո:

8.8.1. Հնկերության կանոնադրական կապիտալը կարող է ավելացվել Հնկերության գույքի կամ Մասնակիցների լրացուցիչ ավանդների կամ երրորդ անձանց ներդրումների հաշվին:

8.8.2. Հնկերության Մասնակիցների կողմից լրացուցիչ ավանդների ներդրման միջոցով կանոնադրական կապիտալի ավելացման մասին որոշումն ընդունում է Հնկերության Հնդհանուր ժողովը՝ նրանց ձայների ընդհանուր թվի ամսվալան երկու երրորդի ձայներով: Այդ որոշմամբ սահմանվում է լրացուցիչ ավանդների ընդհանուր արժեքը, դրա և այն գումարի բոլոր Մասնակիցների համար միասնական հարաբերությունը, որով ավելացվում է նրա բաժնեմասի անվանական արժեքը:

8.8.3. Լրացուցիչ ավանդները ներդրվում են դրա մասին որոշում ընդունվելուց հետո՝ մեկ տարվա ընթացքում:

8.9. Հնկերությունն իրավունք ունի, իսկ Օրենքով սահմանված դեպքերում պարտավոր է նվազեցնելու իր կանոնադրական կապիտալը:

8.9.1. Հնկերության կանոնադրական կապիտալը կարող է նվազեցվել Մասնակիցների բաժնեմասերի անվանական արժեքների նվազեցման և (կամ) Հնկերությանը պատկանող բաժնեմասերի մարման ճանապարհով:

8.9.2. Հնկերությունն իրավունք չունի նվազեցնելու իր կանոնադրական կապիտալը, եթե արդյունքում դրա չափը կպակասի Օրենքով սահմանված կանոնադրական կապիտալի նվազագույն չափից:

8.9.3. Եթե երկրորդ կամ յուրաքանչյուր հաջորդ ֆինանսական տարվա ավարտից հետո Հնկերության զուտ ակտիվների արժեքը պակաս է կանոնադրական կապիտալից, ապա Հնկերությունը պարտավոր է հայտարարել իր կանոնադրական կապիտալի նվազման մասին և սահմանված կարգով գրանցել դրա նվազումը:

8.9.4. Հնկերության կանոնադրական կապիտալի նվազման կարգն ու պայմանները սահմանվում են Օրենքով:

8.10. Հնկերությունը, կանոնադրական կապիտալի նվազեցման մասին որոշում ընդունելուց հետո 30 (երեսուն) օրվա ընթացքում, պարտավոր է կանոնադրական կապիտալի նվազեցման, և նրա նոր չափի մասին գրավոր տեղեկացնել իրեն հայտնի Հնկերության բոլոր պարտատերերին, ինչպես նաև դրա մասին տեղեկություններ հրապարակել իրավաբանական անձանց պետական գրանցման մասին տվյալներ

Уставного капитала. Решение об этом вступает в силу с момента государственной регистрации соответствующих изменений Устава в государственном регистре.

8.8. Увеличение Уставного капитала Общества возможно только после его полной выплаты.

8.8.1. Увеличение Уставного капитала Общества может осуществляться за счет имущества Общества или за счет дополнительных вкладов Участников Общества или за счет вкладов третьих лиц.

8.8.2. Решение об увеличении Уставного капитала Общества за счет дополнительных вкладов Участников Общества принимается Общим собранием Общества – решением минимум двух третьих от общего количества голосов. Этим решением должна установиться общая стоимость дополнительных вкладов, а также для всех Участников должно установиться единое соотношение стоимости дополнительных вкладов с суммы, на которую увеличивается номинальная стоимость ее доли.

8.8.3. Дополнительные вклады вносятся в течение одного года после принятия решения об этом.

8.9. Общество вправе, а в случае, установленном Законом, обязано уменьшить свой Уставный капитал.

8.9.1. Уменьшение Уставного капитала Общества может быть осуществлено уменьшением номинальной стоимости долей участников Общества и (или) путём погашения долей, принадлежащих Обществу.

8.9.2. Общество не имеет право уменьшить свой Уставный капитал, если в результате его размер станет меньше минимального размера уставного капитала, установленного Законом.

8.9.3. Если в конце третьего или каждого следующего финансового года стоимость чистых активов Общества меньше Уставного капитала, то Общество обязано объявить об уменьшении своего Уставного капитала и зарегистрировать это уменьшение в установленном порядке.

8.9.4. Порядок и условия уменьшения уставного капитала Общества устанавливаются Законом.

8.10. В течение 30 (тридцати) дней после принятия решения об уменьшении Уставного капитала Общество обязано в письменном виде уведомить всех известных ему кредиторов Общества об уменьшении уставного капитала и его новом размере, а также опубликовать сведения об этом через прессу (интернет сайт), публикующую данные о государственной регистрации юридических лиц. Кредиторы Общества

the Authorized Capital. The decision thereto shall come to effect upon the state registration of the corresponding amendments to the Charter at the state registry.

8.8. The increase of the Authorized Capital of the Company is possible after it has been fully paid.

8.8.1. The increase of the Authorized Capital of the Company can be made on the expense of the Company's property or the additional contributions of the Participants or the contribution of third parties.

8.8.2. Having at least the two third of the Company Participants' votes, the General Meeting of the Company can decide to increase the Authorized Capital through making additional contributions by the Company Participants. This decision must specify the total value of additional contributions, as well as the ratio, for all the Participants, of the value of additional contribution and the amount, by which the nominal value of one's unit is increased.

8.8.3. The additional contributions must be invested within one year after the relevant decision is made.

8.9. The Company has the right and in the cases stipulated in the Law is obliged to reduce its Authorized Capital.

8.9.1. The reduction of the Authorized Capital of Company can be implemented through reducing the nominal values of the units belonging to Company Participants or (and) redeeming the units belonging to the Company.

8.9.2. The Company does not have the right to reduce its Authorized Capital, if as a result of that reduction the size of the Authorized Capital will be less than the minimum size specified under the Law.

8.9.3. If at the end of the second or each following financial year the net asset value of the Company is less than the Authorized Capital, the Company must declare reduction in its Authorized Capital and register it in accordance with the set procedure.

8.9.4. The procedure and the terms of the decrease in the Authorized Capital of the Company are set by the Law.

8.10. Within 30 (thirty) days after issuing the decision on reduction in the Authorized Capital of the Company, the Company must notify in writing about the reduction in the Authorized Capital and its new size to all the creditors of the Company known to it, as well as publish information thereabout through the press (website) publishing data on state registration of legal persons. Within 30 (thirty) days after receiving the notice in writing, the

պարունակող մամուլի (ինտերնետային կայքի) միջոցով: Ընկերության պարտատերերն իրավունք ունեն գրավոր տեղեկացումն ստանալու պահից 30 (երեսուն) օրվա ընթացքում պահանջելու իրենց նկատմամբ Ընկերության պարտավորությունների վաղաժամկետ դադարում կամ կատարում, ինչպես նաև իրենց վնասների հատուցում:

8.11. Կանոնադրական կապիտալի նվազման հետ կապված Կանոնադրությունների մեջ կատարվող փոփոխությունները գրանցվում են այդ փոփոխությունների մասին որոշումն ընդունելուց 60 (վաթսու) օրը լրանալուց հետո պարտատերերի առաջացած բոլոր պահանջների բավարարման դեպքում:

9. ԸՆԿԵՐՈՒԹՅԱՆ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒՄԸ

9.1. Ընկերության կառավարման մարմիններն են՝ Ընկերության Մասնակիցների Ընդհանուր ժողովը (Ընկերության միակ մասնակցի դեպքում՝ Ընկերության Միակ մասնակիցը), Ընկերության Տնօրենների խորհուրդը, Ընկերության գործադիր մարմինը՝ Ընկերության Գլխավոր տնօրենը:

9.2. Ընկերության կառավարման բարձրագույն մարմին է հանդիսանում Ընկերության Մասնակիցների Ընդհանուր ժողովը (Ընկերության միակ մասնակցի դեպքում՝ Ընկերության Միակ մասնակիցը): Ընդհանուր ժողովը կարող է լինել հերթական կամ արտահերթ: Ընկերության Մասնակիցներն իրավունք ունեն ներկա գտնվել Ընդհանուր ժողովին, մասնակցել օրակարգի հարցերի քննարկմանը և քվեարկել որոշումներ ընդունելիս: Ընկերության յուրաքանչյուր մասնակից Ընդհանուր ժողովում ունի Ընկերության կանոնադրական կապիտալում իր բաժնեմասին համապատասխան ձայների քանակ:

9.2.1. Հերթական ընդհանուր ժողովն անցկացվում է ոչ պակաս, քան տարին մեկ անգամ: Հերթական ընդհանուր ժողովը հրավիրում է գործադիր մարմինը: Հերթական ընդհանուր ժողովը պետք է անցկացվի ֆինանսական տարվա ավարտից ոչ շուտ, քան 2 ամիս և ոչ ուշ, քան 6 ամիս անց:

Արտահերթ ընդհանուր ժողով անց է կացվում Ընկերության կանոնադրությամբ սահմանված դեպքերում, ինչպես նաև այն բոլոր դեպքերում, եթե դա են պահանջում Ընկերության և նրա մասնակիցների շահերը: Արտահերթ ընդհանուր ժողովը հրավիրվում է Ընկերության գործադիր մարմնի կողմից:

9.2.2. Ընդհանուր ժողովի բացառիկ լիազորություններն են՝

9.2.2.1. Ընկերության գործունեության հիմնական ուղղությունների որոշումը, ինչպես նաև կազմակերպություններ հիմնադրելու և (կամ) նրանց մասնակցելու հարցերը:

вправе в течение 30 (тридцати) дней после получения письменного уведомления, потребовать досрочного прекращения или выполнения обязательств Общества в отношении них, а также – возмещения убытков.

8.11. Изменения, вносимые в Уставы, в связи с уменьшением уставного капитала, регистрируются по истечении 60 (шестидесяти) дней после принятия решения об этом, в случае удовлетворения всех требований кредиторов.

9. УПРАВЛЕНИЕ ОБЩЕСТВА

9.1. Органы управления Общества – Общее собрание Участников Общества (в случае единственного участника Общества – Единственный Участник Общества); Совет Директоров Общества, исполнительный орган Общества – Главный директор Общества.

9.2. Высшим органом управления Общества является Общее собрание Участников Общества (в случае единственного участника Общества – Единственный Участник Общества). Общее собрание может быть очередным или внеочередным. Участники Общества имеют право присутствовать на Общем собрании, участвовать в рассмотрении вопросов повестки дня и голосовать при принятии решений. Каждый участник Общества в Общем собрании располагает количеством голосов, соответствующих его доле в Уставном капитале Общества.

9.2.1. Очередные общие собрания проводятся не реже чем раз в год. Очередное общее собрание созывается исполнительным органом. Собрание должно проводиться не ранее чем через 2 месяца, и не позднее чем через 6 месяцев после окончания финансового года. Внеочередное общее собрание проводится в случаях, установленных Уставом Общества, а также во всех тех случаях, когда этого требуют интересы Общества и его Участников.

Внеочередное общее собрание созывается исполнительным органом Общества.

9.2.2. К абсолютным полномочиям Общего собрания относятся:

9.2.2.1. Определение основных направлений деятельности Общества, а также вопросы учреждения организаций и (или) участия в них.

creditors of the Company have the rights to demand an early termination or implementation of obligation of the Company undertaken towards them, as well as demand compensation for losses.

8.11. The registration of amendments to the Charter, related to the reduction of Authorized capital shall be conducted after the expiration of 60 (sixty) days of adopting decision on those amendments, in case if all the claims of creditors are satisfied.

9. THE MANAGEMENT OF THE COMPANY

9.1. The management bodies of the Company are the General Meeting of the Participants of the Company (in the case of sole participant, the Sole Participant), the Board of Directors of the Company, the executive body of the Company – the General Director of the Company.

9.2. The highest management body of the Company is the General Meeting of the Participants of the Company (in case of sole participant the Sole Participant). The General Meeting can be regular or extraordinary. All Company Participants have the right to be present at the General Meeting, participate in discussions of agenda issues and vote during the adoption of decisions. Each Company Participant has a number of votes in the General Meeting relevant to one's units in the Authorized Capital of the Company.

9.2.1. Regular General Meeting is held not less than once a year. The executive body of the Company convenes the regular General Meeting.

The meeting shall be held not earlier than two months before the end of the financial year and not later than 6 months after the end of the financial year.

Extraordinary General Meeting is held in the cases stipulated in the Company charter, as well as in all other cases when it is demanded by the interests of the Company and its Participants. The executive body of the Company convenes extraordinary General Meetings.

9.2.2. The exclusive authorities of the General Meeting are:

9.2.2.1. determination of the main directions of the Company's activities, as well as issues relating to founding organizations and (or) participation within them;

9.2.2.2. Ընկերության կանոնադրության և ընկերության կանոնադրական կապիտալի չափի փոփոխումը.

9.2.2.3. Ընկերության Տնօրենների խորհրդի, գործադիր մարմինների ձևավորումը և նրանց լիազորությունների վաղաժամկետը դադարեցումը, ինպես նաև Ընկերության գործադիր մարմնի լիազորություններն առևտրային կազմակերպությանը կամ անհատ ձեռնարկատիրոջը տալու հարցերը.

9.2.2.4. վերստուգիչ հանձնաժողովի (վերստուգողի) ընտրությունը և լիազորությունների վաղաժամկետ կատարումը.

9.2.2.5. տարեկան հաշվետվությունների և տարեկան հաշվեկշռի հաստատումը.

9.2.2.6. Ընկերության շահույթն Ընկերության մասնակիցների միջև բաշխելու մասին որոշումն ընդունելը.

9.2.2.7. Ընկերության ներքին գործունեությունը կարգավորող փաստաթղթերի (Ընկերության ներքին փաստաթղթերի) ընդունումը և (կամ) հաստատումը.

9.2.2.8. Ընկերության կողմից արժեթղթերի թողարկման մասին որոշումն ընդունելը.

9.2.2.9. Ընկերության աուդիտի իրականացման որոշումն ընդունելը.

9.2.2.10. Ընկերության վերակազմակերպման և լուծարման մասին որոշումն ընդունելը.

9.2.2.11. լուծարման հանձնաժողովի նշանակումը և լուծարման հաշվեկշռի ընդունումը.

9.2.2.12. օրենքով և (կամ) Ընկերության կանոնադրությամբ նախատեսված այլ հարցերի լուծումը:

9.2.3. Ընկերության Մասնակիցների Ընդհանուր ժողովի բացառիկ իրավասությանը վերապահված հարցերը չեն կարող նրա կողմից փոխանցվել Ընկերության այլ մարմինների որոշմանը, բացառությամբ օրենքով սահմանված դեպքերի:

9.2.4. Ընկերության Մասնակիցների Ընդհանուր ժողովի բոլոր որոշումներն ընդունվում են Ընկերության մասնակիցների ընդհանուր ձայների թվի պարզ մեծամասնությամբ, եթե առանձին տեսակի որոշումների ընդունման համար Կանոնադրությամբ կամ ՀՀ օրենսդրությամբ ավելի բարձր չափ սահմանված չէ:

Ընկերության Մասնակիցների Ընդհանուր ժողովին մասնակցելու իրավունք ունեն (առանց ձայնի իրավունքի) Գլխավոր տնօրենը, վերստուգիչ հանձնաժողովի անդամները (վերստուգիչ հանձնաժողովի առկայության դեպքում), Ընկերության ֆինանսական տնօրենը, Ընկերության Իրավաբանական բաժնի ղեկավարը, Ընկերության Տնօրենների խորհրդի անդամները, իսկ Ընկերության Մասնակիցների ձայների պարզ մեծամասնության թույլտվությամբ նաև՝ փոխտնօրենը, գլխավոր հաշվապահը, աուդիտ իրականացնող անձը: Ընդհանուր

9.2.2.2. Изменение Устава и размера Уставного капитала Общества.

9.2.2.3. Формирование Совета Директоров, исполнительных органов Общества и досрочное прекращение их полномочий, а также вопросы передачи полномочий исполнительного органа коммерческой организации или индивидуальному предпринимателю.

9.2.2.4. Избрание ревизионной комиссии (ревизора) и досрочное прекращение его полномочий.

9.2.2.5. Утверждение годовой отчетности и годового баланса.

9.2.2.6. Принятия решения о распределении прибыли Общества между Участниками Общества.

9.2.2.7. Принятие (утверждение) документов регулирующих внутреннюю деятельность Общества (внутренних документов Общества).

9.2.2.8. Принятие решения о выпуске акций Обществом.

9.2.2.9. Принятие решения о проведении аудита Общества.

9.2.2.10. Принятие решения о реорганизации и ликвидации Общества.

9.2.2.11. Назначение ликвидационной комиссии и установление ликвидационного баланса.

9.2.2.12. Решение иных вопросов, предусмотренных законом и (или) Уставом Общества.

9.2.3. Решение вопросов, относящихся к абсолютным полномочиям Общего собрания, не могут быть переданы им на решение других органов Общества, за исключением случаев, предусмотренных законом.

9.2.4. Все решения Общего собрания Участников Общества принимаются простым большинством общего количества голосов Участников Общества, если по Уставу или законодательством РА не установлено большее количество голосов для принятия отдельных видов решений.

На Общем собрании Участников Общества имеют право участвовать (без права голоса) Главный директор, члены ревизионной комиссии (при наличии ревизионной комиссии), финансовый директор Общества, Руководитель юридического отдела, члены Совета Директоров, а с разрешения простого большинства голосов Участников Общества – также заместитель директора, главный бухгалтер, лицо, совершающее аудит. С инициативой созыва общего собрания Общества могут выступать каждый из Участников Общества, исполнительный орган, любой член Совета Директоров.

9.2.2.2. changes in the Company charter and in the size of the Authorized Capital;

9.2.2.3. formation of the Board of Directors, executive bodies of the Company and early termination of their duties, as well as issues relating to assigning the authorities of the executive body of the Company to a commercial organization or individual entrepreneur;

9.2.2.4. selection of the Supervisory Commission (supervisor) and early termination of the authorities;

9.2.2.5. approval of annual reports and annual balance sheet;

9.2.2.6. adoption of the decision on distribution of the profit amongst the Company Participants;

9.2.2.7. acceptance (approval) of documents regulating internal activities of the Company (internal documents of the Company);

9.2.2.8. adoption of decision on issuing securities by the Company;

9.2.2.9. adoption of decision on the auditing of the Company;

9.2.2.10. adoption of decision on reorganization and liquidation of the Company;

9.2.2.11. appointment of the liquidation commission and adoption of the liquidation balance;

9.2.2.12. decision on other issues envisaged by the Law and (or) by the Company Charter.

9.2.3. The issues assigned to the exclusive authority of the General Meeting may not be transferred for decision of any other body of the Company, except in the cases stipulated by the law.

9.2.4. All of decisions of the General Meeting of the Company are adopted by the simple majority of the total votes of the Company Participants, if more amount of votes is not provided by the Charter or RA legislation for adopting separate type of decisions.

The General Director, the members of Supervisory Commission (in the case of its existence), the financial director of the Company, the head of the legal department of the Company, the members of the Board of Directors and upon the permission of a simple majority of votes of the Company Participants – the deputy director, the chief accountant, the person conducting the audit, shall have the right to participate in the General Meeting of the Company (without the right to vote). Each of the Company Participants, the General Director, each member of the Board of Directors may initiate convening a General

ժողով հրավիրելու նախաձեռնությամբ կարող են հանդես գալ Հնկերության Մասնակիցներից յուրաքանչյուրը, Գործադիր մարմինը, Տնօրենների խորհրդի յուրաքանչյուր անդամ: Ժողովի հրավիրման կարգը սահմանվում է Հնկերության Կանոնադրությամբ և Ժողովի կանոնակարգով:

9.3. Հնկերության Տնօրենների խորհուրդը (այսուհետև՝ **Խորհուրդ**) հանդիսանում է Հնկերության ընթացիկ ընդհանուր ժողովների միջև ընկած ժամանակահատվածում գործող կառավարման մարմին: Խորհրդի կազմը պետք է կազմված լինի երեքից յոթ անդամներից, որոնք նշանակվում են Հնկերության Մասնակիցների ընդհանուր ժողովի կողմից: Խորհուրդը գործում է Հնկերության Մասնակիցների ընդհանուր ժողովի կողմից ընդունված կանոնակարգին համապատասխան, որով սահմանվում է Խորհրդի ձևավորման կարգը, անդամների նշանակման կարգը, Խորհրդի նիստերի գումարման և անցկացման կարգը, Խորհրդի բացառիկ իրավասությանը վերապահված լիազորությունները և դրանց իրականացման համար անհրաժեշտ գործողությունները, Խորհրդի կողմից որոշումների, այլ ակտերի ընդունման կարգը և դրանց իրավական կարգավիճակը, ինչպես նաև Խորհրդին և դրա գործունեությանը վերաբերող այլ հարցեր:

9.4. Հնկերության ընթացիկ գործունեության ղեկավարումն իրականացնում է Գլխավոր տնօրենը, ով նշանակվում է Հնկերության Մասնակիցների ընդհանուր ժողովի (իսկ միակ մասնակցի դեպքում՝ Միակ Մասնակցի) կողմից:

Գլխավոր տնօրենը հրավիրում է Հնկերության մասնակիցների հերթական և արտահերթ ընդհանուր ժողովները, կազմակերպում է մասնակիցների ընդհանուր ժողովների կատարումը, հաշվետու է ընդհանուր ժողովին և Տնօրենների խորհրդին և իրավունք չունի ընդհանուր ժողովի մասնակիցների և Տնօրենների խորհրդի համար պարտադիր որոշումներ կայացնելու:

Հնկերության կողմից ցանկացած ֆինանսական գործարքի (այսինքն՝ դրամական հոսքերի, շարժերի, մուտքերի և ելքերի վերաբերյալ գործարք) կնքում հնարավոր է միայն և բացառապես Հնկերության Գլխավոր տնօրենի, ֆինանսական տնօրենի, գլխավոր հաշվապահի (և/կամ վերջիններիս լիազորված անձանց) համատեղ ստորագրությամբ, ընդ որում, Գլխավոր տնօրենը կարող է ստորագրել միայն ֆինանսական տնօրենի և գլխավոր հաշվապահի կողմից ֆինանսական գործարքի փաստաթուղթը ստորագրելուց հետո, բացառությամբ օրենքով սահմանված դեպքերի: Սույն կետի պահանջը չպահպանելու դեպքում գործարքը համարվում է անվավեր:

Порядок созыва собрания определяется Уставом Общества и регламентом Собрания.

9.3. Совет Директоров Общества (в дальнейшем также – Совет) является текущим органом управления Общества, действующим в период между общими собраниями. Совет должен состоять из трех до семи членов, которые назначаются общим собранием Участников Общества. Совет действует в соответствии с регламентом, принятым общим собранием Участников Общества, которым определяется порядок формирования Совета, порядок назначения членов, порядок созыва и проведения заседаний Совета, полномочия, предоставленные исключительной компетенции Совета, и действия, необходимые для их осуществления, порядок принятия решений, иных актов Советом и их правовой статус, а также иные вопросы, относящиеся к Совету и его деятельности.

9.4. Руководство текущей деятельности Общества осуществляет Генеральный директор, кто назначается общим собранием Участников Общества (в случае единственного участника – Единственным Участником).

Главный директор созывает очередные и внеочередные общие собрания Участников Общества, организывает выполнение решений общего собрания Участников, подотчетен общему собранию и Совету Директоров и не имеет права принимать обязательные решения для Участников общего собрания и для Совета Директоров.

Заключение любой финансовой сделки со стороны Общества (то есть, сделки относительно денежных потоков, движений, притоков и оттоков) возможно только и исключительно за совместной подписью Главного директора, финансового директора и главного бухгалтера Общества (и/или их уполномоченных лиц), притом, Генеральный директор может подписать только после подписания документа финансовой сделки финансовым директором и главным бухгалтером, за исключением случаев, установленных законодательством РА. В случае несоблюдения требования данного пункта, сделка считается недействительной.

Meeting. The procedure for convening the General Meeting is stipulated by the Company Charter and the regulations of the General Meeting.

9.3. The Board of Directors of the Company (hereinafter – the Board) is the management body of the Company acting within the periods between the General Meetings. The Board shall be composed of from three to seven members, which are appointed by the General Meeting of the Company Participants. The Board conducts its activities in accordance with the rules, adopted by the General Meeting of the Company, which determines the procedure for forming the Board, the procedure for appointing members, the procedure for convening and holding meetings of the Board, the authorities granted to the exclusive competence of the Board, and the actions necessary for their implementation, the procedure for making decisions and other acts by the Board, and their legal status, as well as other issues, relating to the Board and its activities.

9.4. The management of the on-going activities of the Company are conducted by the General Director, who is appointed by the General Meeting of the Company Participants (in case of sole participant, by the Sole Participant).

The General Director convenes the regular and extraordinary General Meetings of the Company, organizes the conduct of the General Meetings of Participants, is accountable before the General Meeting and the Board of Directors and does not have the right to adopt decisions obligatory for the Participants of the General Meeting and the Board of Directors.

The execution of any financial transactions of the Company (i.e. transactions on cash flow, withdrawals and deposits) is possible only and exclusively upon the simultaneous signature of the General Director, the financial director and the chief accountant (and/or their authorized persons) of the Company. Moreover, the General Director may sign only after the signing of the financial transaction document by the financial director and the chief accountant, except for the cases stipulated by the RA legislation. The failure to follow the requirement under this clause results in the invalidity of the transaction.

Գլխավոր տնօրենն իր լիազորություններն իրականացնելիս պարտավոր է ղեկավարվել ՀՀ օրենսդրության, Հնկերության Կանոնադրության, Մասնակիցների ընդհանուր ժողովի կողմից հաստատած Հնկերության Գլխավոր տնօրեն կանոնակարգի, աշխատանքային պայմանագրի պահանջներով և այդ պահանջներով չղեկավարվելու դեպքում Գլխավոր տնօրենի կատարած ցանկացած գործառնություն չի կարող ունենալ իրավաբանական ուժ:

9.5 Հնկերությունը միակ մասնակից ունենալու դեպքում, Հնկերության Հնդհանուր ժողովի լիազորություններն իրականացնում է Հնկերության Միակ մասնակիցը:

9.6. Սույն Կանոնադրությունը սույն նոր խմբագրության ուժով չի պահանջում նշանակված Գլխավոր տնօրեն Դավիթ Ղազարյանի լիազորությունների դադարում և Գլխավոր տնօրեն նշանակելու մասին նոր որոշման ընդունում: Մինչև Կանոնադրության սույն խմբագրությունն ուժի մեջ մտնելը նշանակված Գլխավոր տնօրենը շարունակում է իրականացնել Գլխավոր տնօրենի լիազորությունները:

10. ՀՆԿԵՐՈՒԹՅԱՆ ՎԵՐԱԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒՄԸ

10.1. Հնկերությունը կարող է վերակազմակերպվել (միաձուլվել, միացվել, բաժանվել, առանձնացվել, վերակազմավորվել) Հնկերության Մասնակիցների ընդհանուր ժողովի միաձայն որոշմամբ կամ օրենքով սահմանված առանձին դեպքերում նաև դատարանի որոշմամբ:

10.2. Հնկերությունը, բացառությամբ միացման ձևով վերակազմավորման դեպքի, վերակազմակերպված է համարվում նոր ստեղծված իրավաբանական անձանց պետական գրանցման պահից:

10.3. Հնկերության միաձուլման դեպքում նրա իրավունքները և պարտականություններն անցնում են նոր առաջացած ընկերությանը՝ փոխանցման ակտին համապատասխան:

10.4. Հնկերությունը մեկ այլ ընկերության միանալու դեպքում նրա իրավունքները և պարտականություններն անցնում են այն ընկերությանը, որին նա միացել է՝ փոխանցման ակտին համապատասխան:

10.5. Հնկերության բաժանման դեպքում նրա իրավունքները և պարտականությունները անցնում են նոր առաջացած ընկերություններին՝ բաժանիչ հաշվեկշռին համապատասխան:

10.6. Հնկերության կազմից մեկ կամ մի քանի ընկերությունների առանձնանալու դեպքում Հնկերության իրավունքները և պարտականություններն անցնում են առանձնացված ընկերություններին՝ բաժանիչ հաշվեկշռին համապատասխան:

10.7. Հնկերության բաժնետիրական

Главный директор при осуществлении своих полномочий обязан руководствоваться требованиями законодательства РА, Устава Общества, регламента Главного директора Общества, установленного общим собранием Участников, трудового договора, и в случае не исполнения указанных требований, любая сделка, совершаемая Главным директором, не может иметь юридическую силу.

9.5. При наличии единственного участника у Общества, полномочия Общего собрания Общества осуществляет Единственный Участник Общества.

9.6. Настоящий Устав в силу настоящего издания не требует прекращения полномочий назначенного Главного директора Давита Казаряна и принятия нового решения о назначении Главного директора. Главный директор, назначенный до вступления в силу настоящего издания Устава, продолжает осуществлять полномочия Главного директора.

10. РЕОРГАНИЗАЦИЯ ОБЩЕСТВА

10.1. Общество может быть реорганизовано (путем слияния, объединения, разделения, отделения, реорганизации) единогласным решением общего собрания Участников Общества или в отдельных случаях, установленных законом, по решению суда.

10.2. Общество, за исключением случая реорганизации путем объединения, считается реорганизованным с момента государственной регистрации созданных новых юридических лиц.

10.3. В случае слияния Общества его права и обязанности переходят новому созданному обществу, в соответствии с актом передачи.

10.4. В случае присоединения Общества к какому-либо другому обществу, его права и обязанности переходят тому обществу, с которым оно объединилось, в соответствии с актом передачи.

10.5. В случае разделения Общества его права и обязанности переходят новым созданным обществом, в соответствии с разделительным балансом.

10.6. В случае отделения из состава Общества одного или нескольких обществ, права и обязанности Общества переходят отделенным Обществам, в соответствии с разделительным балансом.

10.7. В случае реорганизации Общества в

While executing its authorities the General Director of the Company shall be guided by RA legislation, Company Charter, Rules of conduct of the General Director of the Company, approved by the General Meeting of the Company Participants, requirements of the labour contract. Any transaction made by the General Director with the breaches of such requirements shall not have any legal force.

9.5. In the case of the sole participant within the Company, the Sole Participant of the Company exercises all authorities of General Meeting of the Company.

9.6. This Charter with the force of this edition does not require the termination of the authorities of the appointed General Director Davit Ghazaryan and the adoption of a new decision of General Director appointment. The General Director, appointed before the entering into force of this Charter edition, continues to exercise authorities of the General Director.

10. REORGANIZATION OF THE COMPANY

10.1. The Company may be reorganized (merger, accession, division, spin-off, transformation) by the unanimous decision of the General Meeting of the Participants of the Company or also by the decision of the court in the cases stipulated by law.

10.2. The Company shall be considered reorganized, with the exception of the case of reorganization in the form of accession, upon state registration of the newly arising legal entities.

10.3. Upon the merger of the Company, its rights and duties shall pass to the newly arising legal entity in accordance with the act of transfer.

10.4. Upon the accession of the Company to another legal entity, the rights and duties of the Company shall pass to legal entity the Company has acceded in accordance with the act of transfer.

10.5. Upon the division of the Company, its rights and duties shall pass to the newly formed legal entities in accordance with the division balance sheet.

10.6. Upon spin-off from the Company of one or several legal entities, the rights and duties of the Company shall pass to each of them in accordance with the division balance sheet.

10.7. Upon the transformation of the Company

ընկերության վերակազմավորվելու դեպքում (կազմակերպա-իրավական ձևի փոփոխում) նոր առաջացած բաժնետիրական ընկերությանն են անցնում Հնկերության իրավունքները և պարտականությունները փոխանցման ակտին համապատասխան:

10.8. Հնկերության վերակազմակերպումը կատարվում է օրենքով սահմանված կարգով և պայմաններում:

11. ԸՆԿԵՐՈՒԹՅԱՆ ԼՈՒՏԱՐՈՒՄԸ

11.1. Հնկերությունը կարող է լուծարվել Հնկերության Մասնակիցների ընդհանուր ժողովի միաձայն որոշմամբ կամ օրենքով սահմանված առանձին դեպքերում նաև դատարանի որոշմամբ:

11.2. Հնկերության լուծարմամբ նրա գործունեությունը դադարում է՝ առանց իրավունքները և պարտականություններն իրավահաջորդության կարգով այլ անձանց անցնելու:

11.3. Հնկերությունը կարող է լուծարվել՝
11.3.1. Հնկերության Մասնակիցների ընդհանուր ժողովի միաձայն որոշմամբ,

11.3.2. դատարանի կողմից Հնկերության գրանցումն անվավեր ճանաչելու դեպքում՝ կապված այն ստեղծելու ժամանակ թույլ տրված օրենքի կամ այլ իրավական ակտերի խախտումների հետ.

11.3.3. դատարանի վճռով՝ առանց թույլտվության (լիցենզիայի) կամ օրենքով արգելված գործունեություն իրականացնելու, օրենքի կամ այլ իրավական ակտերի, ինչպես նաև օրենքով նախատեսված այլ դեպքերում.

11.3.4. սնանկության հետևանքով.

11.3.5. օրենքով սահմանված այլ դեպքերում:

11.4. Հնկերության մասնակիցների ընդհանուր ժողովը պարտավոր է Հնկերության լուծարման մասին անհապաղ տեղեկացնել իրավաբանական անձանց պետական ռեգիստրին, որն Հնկերության պետական գրանցամատյանում տեղեկություններ է գրառում նրա լուծարման գործընթացում գտնվելու մասին:

11.5. Հնկերության մասնակիցների Հնդհանուր ժողովը Հնկերության լուծարման մասին որոշում ընդունելուց հետո նշանակում է լուծարման հանձնաժողով (լուծարող) և օրենքին համապատասխան սահմանում է լուծարման կարգն ու ժամկետները:

11.6. Լուծարման հանձնաժողովի նշանակման պահից նրան է անցնում Հնկերության գործերի կառավարման լիազորությունները: Լուծարվող Հնկերության անունից դատարանում հանդես է գալիս լուծարման հանձնաժողովը:

11.7. Լուծարման հանձնաժողովն ընկերության պետական գրանցման մասին տվյալներ հրապարակող մամուլում

акционерное общество (изменение организационно-правового вида), к новому созданному акционерному обществу переходят права и обязанности Общества, в соответствии с актом передачи.

10.8. Реорганизация Общества осуществляется в порядке и при условиях, установленных законом.

11. ЛИКВИДАЦИЯ ОБЩЕСТВА

11.1. Общество может быть ликвидировано единогласным решением общего собрания Участников Общества или в отдельных случаях, установленных Законом, также по решению суда.

11.2. Ликвидацией Общества его деятельность прекращается, без перехода другому лицу прав и обязанностей, в порядке преемства.

11.3. Общество может быть ликвидировано:
11.3.1. Единогласным решением общего собрания Участников Общества.

11.3.2. В случае признания судом регистрации Общества недействительной, в связи с допущенными нарушениями Закона или правовых актов во время его создания.

11.3.3. Решением суда – за осуществление деятельности без разрешения (лицензии) или деятельности, Запрещенной законом, в случаях, предусмотренных законом и другими правовыми актами, а также в иных случаях, предусмотренных законом.

11.3.4. В следствие банкротства.

11.3.5. В иных случаях, предусмотренных законом.

11.4. Общее собрание Участников Общества обязано незамедлительно известить о ликвидации Общества государственный регистр юридических лиц, который вносит записи в государственном реестре Общества о том, что оно находится в процессе ликвидации.

11.5. После принятия решения о ликвидации, Общее собрание Участников Общества назначает ликвидационную комиссию (ликвидатора) и в соответствии с законом устанавливает порядок и сроки ликвидации.

11.6. С момента назначения ликвидационной комиссии ей переходят полномочия по руководству Общества. От имени ликвидируемого Общества в суде выступает ликвидационная комиссия.

11.7. Ликвидационная комиссия помещает объявление в прессе (интернет сайте), публикующей данные о государственной

into a joint-stock company (a change of organizational-legal form), the rights and duties of the Company shall pass to the newly arising joint-stock company in accordance with the act of transfer.

10.8. The reorganization of the Company shall be performed in the procedure and under the conditions defined by law.

11. LIQUIDATION OF THE COMPANY

11.1. The Company may be liquidated by the unanimous decision of the General Meeting of the Participants of the Company or also by the decision of the court in the cases stipulated by the law.

11.2. The liquidation of the Company entails its termination without transfer of rights and duties by way of legal succession to other persons.

11.3. The Company may be liquidated:

11.3.1. by the unanimous decision of the General Meeting of the Participants of the Company;

11.3.2. by the declaration of a court that the registration of the Company is invalid in connection with violations of the law or other legal acts committed at the formation of the Company;

11.3.3. by a decision of a court in case of conduct of activity without appropriate permission (or license) or of activity prohibited by the law, or in other cases stipulated by law or other legal acts;

11.3.4. as a result of bankruptcy;

11.3.5. in the other cases stipulated by the law.

11.4. The General Meeting of the Participants of the Company shall immediately inform the state registry of legal entities of the liquidation of the Company. The state registry shall enter in the state registry book of the Company information that the Company is in the process of liquidation.

11.5. After the adoption of the decision to liquidate, the General Meeting of the Participants of the Company shall appoint a liquidation commission (liquidator) and shall establish, in accordance with the law, the procedure and time periods for liquidation.

11.6. From the time of appointment of liquidation commission, the powers for the management of the affairs of the Company shall pass to it. The liquidation commission may appear in court on behalf of the Company being liquidated.

11.7. The liquidation commission shall place in the press media (website), in which data on state registration of the Company are

(ինտերնետային կայքում) հայտարարություն է գետեղում
Ընկերության լուծարման և պարտատերերի պահանջների ներկայացման կարգի և ժամկետի մասին: Այդ ժամկետը չի կարող պակաս լինել 2 ամսից՝ սկսած լուծարման մասին հայտարարության հրապարակման պահից: Լուծարման հանձնաժողովը միջոցներ է ձեռնարկում պարտերը ստանալու ուղղությամբ, ինչպես նաև պարտատերերին տեղեկացնում է Ընկերության լուծարման մասին:

11.8. Պարտատերերի կողմից պահանջների ներկայացման ժամկետի ավարտից հետո լուծարման հանձնաժողովը կազմում է լուծարման միջանկյալ հաշվեկշիռ, որը տեղեկություններ է պարունակում լուծարվող Ընկերության գույքի կազմի, պարտատերերի ներկայացրած պահանջների ցանկի, ինչպես նաև պահանջների քննարկման արդյունքների մասին: Լուծարման միջանկյալ հաշվեկշիռը հաստատում է Ընկերության Մասնակիցների ընդհանուր ժողովը կամ ժողովի կողմից դրա համար լիազորված անձը:

11.9. Լուծարման հանձնաժողովը լուծարվող Ընկերության պարտատերին գումարներ է վճարում օրենքով սահմանված հերթականությամբ՝ լուծարման միջանկյալ հաշվեկշիռին համապատասխան՝ սկսած դրա հաստատման օրվանից:

11.10. Պարտատերերի հետ հաշվարկներն ավարտելուց հետո լուծարման հանձնաժողովը կազմում է լուծարման հաշվեկշիռ, որը հաստատում է Ընկերության Մասնակիցների ընդհանուր ժողովը կամ ժողովի կողմից դրա համար լիազորված մարմինը: Հաստատված լուծարման հաշվեկշիռը լուծարման հանձնաժողովը ներկայացնում է իրավաբանական անձանց պետական ռեգիստրին:

11.11. Պարտատերերի հետ պահանջները բավարարելուց հետո Ընկերության մնացած գույքը հանձնվում է նրա հիմնադիրներին (Մասնակիցներին):

11.12. Ընկերությունը համարվում է լուծարված, իսկ նրա գոյությունը՝ դադարած, այդ մասին իրավաբանական անձանց պետական ռեգիստրում գրառման պահից:

регистрации общества, о ликвидации Общества и порядка, и сроках предъявления требований со стороны кредиторов. Этот срок не может быть меньше 2 месяцев, начиная с момента публикации объявления о ликвидации. Ликвидационная комиссия предпринимает средства по получению долгов, а также информирует кредиторов о ликвидации Общества.

11.8. После окончания срока для предъявления требований со стороны кредиторов, ликвидационная комиссия создаёт промежуточный ликвидационный баланс, который содержит сведения о составе имущества ликвидируемого общества, о списке требований, переданных кредиторами, а также о результатах рассмотрения требований. Промежуточный ликвидационный баланс утверждается Общим собранием Участников Общества или уполномоченный Общим собранием для этого органа.

11.9. Ликвидационная комиссия выплачивает кредиторам ликвидируемого Общества суммы, в очередности, установленной законом, в соответствии с промежуточным ликвидационным балансом, начиная со дня его утверждения.

11.10. После завершения расчётов с кредиторами, ликвидационная комиссия составляет ликвидационный баланс, который устанавливает Общее собрание Участников Общества или уполномоченный Собранием для этого орган. Ликвидационная комиссия представляет утверждённый ликвидационный баланс государственному регистру юридических лиц.

11.11. После удовлетворения требований кредиторов, остальное имущество Общества сдаётся его учредителям (Участникам).

11.12. Общество считается ликвидированным, а его деятельность прекращённой с момента внесения соответствующей записи в Государственной регистр юридических лиц.

published, a publication about the Company's liquidation and about the procedure and time periods for the submission of claims by the creditors. Such time period may not be less than two months after the moment of publication about the liquidation. The liquidation commission shall take measures for the receipt of debts and informs the creditors about the liquidation of the Company.

11.8. After the end of the time period for the presentation of claims by creditors, the liquidation commission shall compile an intermediate liquidation balance sheet, which shall contain information on the composition of the property of the Company being liquidated, on a list of the claims presented by creditors, and also about the results of their consideration. The intermediate liquidation balance sheet shall be approved by the General Meeting of Participants of the Company or by the person empowered thereto by the General Meeting.

11.9. The payment to creditors of the Company being liquidated shall be made by the liquidation commission in the order of priority established by the law, in accordance with the intermediate liquidation balance sheet, beginning from the day of approval.

11.10. After the settlement with creditors, the liquidation commission shall compile a liquidation balance sheet, which shall be approved by the General Meeting of Participants of the Company or by the person empowered thereto by the General Meeting. The liquidation commission shall send the approved liquidation balance to the state registry of legal entities.

11.11. The property of the Company remaining after the satisfaction of the claims of creditors shall be transferred to its founders (Participants).

11.12. The Company shall be considered liquidated and the Company shall be considered to have ceased its existence from the moment of the state registration to this effect in the state registry of legal entities.

«ՍՊԱՅԿԱ» սահմանափակ
պատասխանատվությամբ
ընկերության կանոնադրության
Հավելված

Приложение к Уставу Общества с
ограниченной ответственностью
«СПАЙКА»

Appendix to the Charter of
«SPAYKA» Limited Liability
Company

«ՍՊԱՅԿԱ»
ՍԱՀՄԱՆԱՓՈԿ
ՊԱՏԱՍԽԱՆԱՏՎՈՒԹՅԱՄԲ
ԸՆԿԵՐՈՒԹՅԱՆ
ՍԱՄԱԿԻՑՆԵՐԻ ՑՈՒՑԱԿ

СПИСОК
УЧАСТНИКОВ
ОБЩЕСТВА С ОГРАНИЧЕННОЙ
ОТВЕТСТВЕННОСТЬЮ
«СПАЙКА»

LIST
OF PARTICIPANTS
OF
«SPAYKA»
LIMITED LIABILITY COMPANY

Քաղաքացիությունը (գրանցման երկիրը) անուն և ազգանունը (անվանումը) անձնագրի (գրանցման) տվյալները սոցիալական ապահովության քարտի (հարկ վճարող հաշվառման) համարը բնակության (գրանցման) հասցեն	Բաժնեմասը՝ ՀՀ դրամով	Բաժնեմասի չափը՝ քանակով	Բաժնեմասի չափը՝ տոկոսով	Ստորագրություն
Հայաստանի Հանրապետության քաղաքացի Դավիթ Վենգերի Դադարյան ՀՀ անձնագիր՝ AP0537119, տրված 003-ի կողմից 05.09.2016թ. սոցիալական ապահովության քարտի համար՝ 2605780309 ՀՀ, ք. Երևան, Ն. Շենգավիթ, 3-րդ փող., 42 տուն	6,194,169,400	1 (մեկ) հատ	100%	
Гражданство (страна регистрации) Имя и фамилия (наименование) Данные паспорта (регистрации) Номер карты социального страхования (идентификационный номер налогоплательщика) Адрес места жительства (регистрации)	Доля в Армянских драмах	Размер доли по количеству	Процент размер доли	Подпись
Гражданин Республики Армения Давит Венгерович Казарян Паспорт РА: AP0537119, выдан 003-ом 05.09.2016г. Номер карты социального страхования 2605780309 РА, г. Ереван, Н. Шенгавит, ул. 3, дом 42	6,194,169,400	1 (одна)	100%	
Citizenship (registration state) Name and surname (name) Passport (registration) social security card number (tax identification number) Residence address (location)	Unit in AMD	Unit by quantity	Unit in percentage	Signature
Citizen of the Republic of Armenia Davit Venger Ghazaryan Passport RA AP0537119, issued on 05.09.2016 by 003 social security card number 2605780309 RA, Yerevan, N. Shengavit, st. 3, house 42	6,194,169,400	1 (one)	100%	

ՈՐՈՇՈՒՄ
ԹԻՎ 11032019-1
«ՍՊԱՅԿԱ»
ՍԱՀՄԱՆԱՓԱԿ ՊԱՏԱՍԽԱՆԱՏՎՈՒԹՅԱՄԲ ԸՆԿԵՐՈՒԹՅԱՆ
ՄԻԱԿ ՄԱՍՆԱԿՑԻ

ք. Երևան, 11.03.2019 թվականին
(բաղկացած է երկու թերթից)

«ՍՊԱՅԿԱ» սահմանափակ պատասխանատվությամբ ընկերության (այսուհետև՝ Ընկերություն) միակ մասնակից Դավիթ Ղազարյանը, ղեկավարվելով՝ «Սահմանափակ պատասխանատվությամբ ընկերությունների մասին» ՀՀ օրենքի 27-րդ և 42 հոդվածներով, 36-րդ հոդվածի 2-րդ կետի ընթացակետով, Ընկերության կանոնադրության 9.2.2.8. կետով,

ՈՐՈՇԵՑ

1. Թողարկել արտարժույթային և ՀՀ դրամով արտահայտված ոչ փոխարկելի, արժեկտրոնային, անվանական, ոչ փաստաթղթային պարտատոմսեր (այսուհետև՝ Պարտատոմսեր) հետևյալ կարգով և պայմաններով.

1.1. Արտարժույթային պարտատոմսերի դեպքում՝ առավելագույն թողարկման ծավալը՝ 10,000,000 (տասը միլիոն) ԱՄՆ դոլար և 5,000,000 (հինգ միլիոն) եվրո կամ համարժեք ծավալի ԱՄՆ դոլար, իսկ դրամային պարտատոմսերի դեպքում՝ առավելագույնը 1,000,000,000 (մեկ միլիարդ) ՀՀ դրամ, բայց ոչ պակաս, քան մինչև թողարկման պահը Ընկերության կողմից թողարկված և շրջանառության մեջ գտնվող դոլարային պարտատոմսերի ընդհանուր անվանական ծավալի 10 (տասը) տոկոսը.

1.2. Պարտատոմսերի թողարկման նպատակը՝ ֆինանսավորման աղբյուրների տարատեսականցում (դիվերսիֆիկացիա), գործող պարտավորությունների վերաֆինանսավորում.

1.3. Պարտատոմսերի թողարկման կառուցվածքը՝ առնվազն 2 (երկու) թողարկում ու տեղաբաշխում.

1.4. Պարտատոմսերի ժամկետայնությունը՝ համաձայն Ընկերության Մասնակիցների ընդհանուր ժողովի որոշման Պարտատոմսերի տեղաբաշխման սկիզբը որոշող ամսաթվից առնվազն 5 (հինգ) աշխատանքային օր առաջ.

1.5. Յուրաքանչյուր Պարտատոմսի անվանական արժեքը՝ 100 (մեկ հարյուր) ԱՄՆ դոլար, 100 (մեկ հարյուր) եվրո և 100,000 (մեկ հարյուր հազար) ՀՀ դրամ.

1.6. Պարտատոմսերի քանակը՝ համաձայն Պարտատոմսերի թողարկման ծավալի և Պարտատոմսի անվանական արժեքի հարաբերության.

1.7. Պարտատոմսերի արժեկտրոնի (տոկոսների) եկամտաբերությունը՝ համաձայն Ընկերության մասնակիցների ընդհանուր ժողովի որոշման Պարտատոմսերի տեղաբաշխման սկիզբը որոշող ամսաթվից առնվազն 5 (հինգ) աշխատանքային օր առաջ.

1.8. Պարտատոմսերի արժեկտրոնի (տոկոսների) հաշվարկման մոտեցումը՝ փաստացի օրեր արժեկտրոնի փուլի ընթացքում/փաստացի օրեր տարվա ընթացքում (Actual/Actual).

1.9. Պարտատոմսերի արժեկտրոնի (տոկոսների) վճարման պարբերականությունը՝ համաձայն Ընկերության մասնակիցների ընդհանուր ժողովի որոշման Պարտատոմսերի տեղաբաշխման սկիզբը որոշող ամսաթվից առնվազն 5 (հինգ) աշխատանքային օր առաջ.

1.10. օպցիոնների առկայություն՝ չի նախատեսվում.

1.11. մեկ ներդրողի կողմից ձեռքբերման սահմանափակումներ՝ համաձայն Ընկերության մասնակիցների արտահերթ ընդհանուր ժողովի որոշման Պարտատոմսերի տեղաբաշխման սկիզբը որոշող ամսաթվից առնվազն 5 (հինգ) աշխատանքային օր առաջ.

1.12. տեղաբաշխողը՝ «Ամերիաբանկ» ՓԲԸ.

1.13. տեղաբաշխման սկիզբը և ավարտը՝ համաձայն Ընկերության մասնակցիների ընդհանուր ժողովի որոշման Պարտատոմսերի տեղաբաշխման սկիզբը որոշող ամսաթվից առնվազն 5 (հինգ) աշխատանքային օր առաջ.

1.14. Պարտատոմսերի տեղաբաշխումից հետո դիմել «Հայաստանի ֆոնդային բորսա» ԲԲԸ-ին տեղաբաշխված պարտատոմսերը կարգավորվող շուկայում ցուցակելու և առևտրին թույլատրելու համար: Արտարժույթային պարտատոմսերի՝ առևտրի թույլտվություն չստանալու դեպքում, տեղաբաշխումը համարել չեղյալ:

1.15. «Հայաստանի ֆոնդային բորսա» ԲԲԸ-ի կողմից տեղաբաշխված պարտատոմսերը ցուցակելու և առևտրին թույլատրելու դեպքում Ընկերությունը մասնագիտացված անձանց հետ կնքելու է երկրորդային շուկայում շուկա ստեղծողի պայմանագիր.

1.16. վճարային գործակալ՝ «Ամերիաբանկ» ՓԲԸ, վերջինիս հետ կնքված Պարտատոմսերի տեղաբաշխման ծառայությունների մատուցման պայմանագրի համաձայն:

2. Սույն որոշման 1-ին կետում չնշված և Պարտատոմսերի տեղաբաշխմանը վերաբերող մնացած բոլոր պայմանները հաստատված համարել համաձայն Պարտատոմսերի տեղաբաշխման սկիզբը որոշող ամսաթվից առնվազն 5 (հինգ) աշխատանքային օր առաջ կայացված Ընկերության մասնակիցների ընդհանուր ժողովի որոշման, այնքանով, որքանով վերջիններս չեն հակասում օրենսդրությանը և սույն որոշման 1-ին կետով սահմանված պայմաններին:

3. Հանձնարարել Ընկերության գլխավոր տնօրեն Դավիթ Ղազարյանին հանձնարարել համապատասխան աշխատակիցներին ապահովել Պարտատոմսերի թողարկման ու տեղաբաշխման համար անհրաժեշտ գործողությունների և միջոցառումների իրականացումը՝ ներառյալ թողարկման ազդագրի պատրաստումը, ՀՀ ԿԲ դրա ներկայացումը և անհրաժեշտ պայմանագրերի կնքումը:

«ՍՊԱՅԿԱ» ՍՊԸ միակ մասնակից
Դավիթ Ղազարյան

ՈՐՈՇՈՒՄ

ԹԻՎ 04042019-3

«ՍՊԱՅԿԱ»

ՍԱՀՄԱՆԱՓԱԿ ՊԱՏԱՍԽԱՆԱՏՎՈՒԹՅԱՄԲ ԸՆԿԵՐՈՒԹՅԱՆ

ՄԻԱԿ ՄԱՍՆԱԿՑԻ

ք. Երևան, 03.04.2019 թվականին

(բաղկացած է մեկ թերթից)

«ՍՊԱՅԿԱ» սահմանափակ պատասխանատվությամբ ընկերության (այսուհետև՝ Ընկերություն) միակ մասնակից Դավիթ Ղազարյանը, ղեկավարվելով՝ «Սահմանափակ պատասխանատվությամբ ընկերությունների մասին» ՀՀ օրենքի 27-րդ և 42 հոդվածներով, 36-րդ հոդվածի 2-րդ կետի ը) ենթակետով, Ընկերության կանոնադրության 9.2.2.8. կետով, հաշվի առնելով Ընկերության միակ մասնակցի 11.03.2019 թվականին ընդունված թիվ 11032019-1 որոշումը (այսուհետև՝ Պարտատոմսեր թողարկելու մասին որոշում)՝

ՈՐՈՇԵՑ

1. Պարտատոմսեր թողարկելու մասին որոշումը փոփոխել և լրացնել հետևյալ կերպ՝

1.1. Պարտատոմսեր թողարկելու մասին որոշման «1.1.» կետը փոփոխել, այսուհետև շարադրել և կարդալ հետևյալ խմբագրությամբ՝

«1.1. Արտարժույթային պարտատոմսերի դեպքում՝ առավելագույն թողարկման ծավալը՝ 16,000,000 (տասնվեց միլիոն) ԱՄՆ դոլար և 5,000,000 (հինգ միլիոն) եվրո, իսկ դրամային պարտատոմսերի դեպքում՝ առավելագույնը 1,000,000,000 (մեկ միլիարդ) ՀՀ դրամ, բայց ոչ պակաս, քան մինչև թողարկման պահը Ընկերության կողմից թողարկված և շրջանառության մեջ գտնվող դոլարային պարտատոմսերի ընդհանուր անվանական ծավալի 10 (տասը) տոկոսը»:

1.2. Պարտատոմսեր թողարկելու մասին որոշման «2.» կետը փոփոխել, այսուհետև շարադրել և կարդալ հետևյալ խմբագրությամբ՝

«2. Սույն որոշման 1-ին կետում չնշված և Պարտատոմսերի տեղաբաշխմանը վերաբերող մնացած բոլոր պայմանները հաստատվելու են Պարտատոմսերի տեղաբաշխման սկիզբը որոշող ամսաթվից առնվազն 5 (հինգ) աշխատանքային օր առաջ կայացված Ընկերության մասնակիցների ընդհանուր ժողովի որոշման համաձայն»:

2. Պարտատոմսեր թողարկելու մասին որոշման մյուս կետերը թողնել անփոփոխ:

3. Սույն որոշումը հանդիսանում է Պարտատոմսեր թողարկելու մասին որոշման անբաժան բաղկացուցիչ մասը և գործում է միայն նրա հետ միասին:

4. Հանձնարարել Ընկերության գլխավոր տնօրեն Դավիթ Ղազարյանին հանձնարարել համապատասխան աշխատակիցներին ապահովել Պարտատոմսերի թողարկման ու տեղաբաշխման համար անհրաժեշտ գործողությունների և միջոցառումների իրականացումը՝ ներառյալ թողարկման ազդագրի պատրաստումը, ՀՀ ԿԲ դրա ներկայացումը և անհրաժեշտ պայմանագրերի կնքումը:

«ՍՊԱՅԿԱ» ՍՊԸ միակ մասնակից
Դավիթ Ղազարյան

